ESK. 49
ESK. 50

Eskimo
Pilling. p. 68-69

Okâlautsit

attoraksat

kattimajunut Sontagine,

piluartomik kattimavingmit apsimanerme.

SERMONS AND ADRESSES

PRINTED FOR THE S. F. G. IN LONDON,
FOR THE USE OF THE MORAVIAN MISSION IN
LABRADOR.

STOLPEN:
GUSTAV WINTERIB NÊNERLAUKTANGIT.
1871.

Nippisiorutit.

No.		Pag.
19	Tomasemik. Joh. 20, 19—29.	1
20	Judasemik. Math. 26, 47—50. . . .	8
21	Pilatusemik. Mark. 15, 5.	15
22	Rom. 12, 1. 2.	21
23	Efes. 4, 22—28.	28
24	Amos 5, 6.	35
25	Rom. 13, 14.	39
26	Joh. 6, 1—15.	43
27	Jesuse Egipteneme. Math. 2, 13—23.	51
28	Jesuse Jarelik 12nik, Luk. 2, 41—52.	59
29	Arnak Kanaanemiok. Math. 15, 21—28	66
30	Attanniub kivganga. Joh. 4, 47—54	73
31	Takkomornek. Math. 15, 7. 8. . . .	79
32	Joh. 4, 29.	91
33	Noa Gudelo 1. I Mos. 8, 18—22. .	99
34	Gudelo Noalo 2. I Mos. 8, 18—22. .	108
35	Abrahab kaikojauninga. I Mos. 12, 1—4.	118

19.

Tomasib tækkunârninganik Jêsusib kikkiektorninginik.

No. 158, 1 — 4.

Tuksiarnek: Nâlegak Jêsuse Piulijivut! ijiptingnut tækkungigalloarpaptigit, igville tækkuksaunak najorpaptigut missigititsungnarpaptigullo illingnik namaktomik, nippingnik illuptingnêtomik nâletsiartuinarupta; taimaimat tuksiarvigivaptigit: najortiguttôk Stundeme tamattomanetauk missiginadlartomik, taekkotilutillo illingnik uvaptingnut, sorlo Tomasib taipsomane tautulaungmattit, tâpsotunak ômamut opigosuktomut niplerungnarkovluta: Nâlegara! Gûdigalo! Amen! —

Joh. 20, 19 — 29.

Wochib uvlungita sivorlerpangata unnulerningane, illiniartut kattimatillugit, upkuallo parngnanai-

simmatillugit, Judit erdsigigamikit, Jesuse tikkipok, akkornganelo nangerpok okautilugillo: Ullapirsautekaritse! Taimaglo okarame, agganelo senneranelo kemmergojautipait tapkonunga. Tagva illiniartut kuviasulerput Nâlegak tækkogamitsuk. Tagva Jesusib ama okautivait: Ullapirsautekaritse! Sorlo Atâtab tillilaungmanga, taimak tillivapse. Taimaglo okarame, supporpait okautivlugillo: Annernek ajunginek pigilersiuk! Issumagijungnaitasse ajorninginit, issumagijaujungnainekarput, issumagijungnainiangitasselo ajorninginit, issumagijaujungnaitekangilet. Tomasible 12 it illangata maggoliavinermik taijab illagingilait, Jesuse tikkitillugo. Tagva illiniartut assingita okautivât: Nâlegak tækkolaukpavut. Tapsomale okautivait: Aggangine kikiaktornerit tækkungikupkit, tikkeralo illingikupko senneranganut, okperijomangilara. Uvlullo sittamaujortut nangmatta illiniartut ama kammanelerivut, Tomasiblo illagivait. Jesuse tikkipok, upkuat parngnanaisimatillugit, akkornganelo nangerpok, okarlunelo: Ullapirsautekaritse! Kingorngane Tomase okautiva: Tikket kaitsuk, aggakkalo tækkolikit, aggaktillo issakit ovunga, illilugillo senneramnut; okpinginaglo, okperille. Tomasib kiova, okautivlugolo: Nâlegak, Gudîk! Jesusib okautiva: Tækkogamga, Tomase okperpotit; pilloridlarput, tækkolugatik okpertulle sulle.

Nagliktakka! pijaraellunga unipkautsit tussarnidlartut ukkoa annerilaukpakka okâlajutiksamnut, okâlajomagama mânna illipsingnut Apostelib Tomasib illinganerilauktanganik Piuliklertib makkivingane, taekkunârninganiglo tâpsoma kikkiektorninginik; amalo okaromagama illinganiksaptingnik, Jêsusib kikkiektorningit taekkojomâruptigik uvlorme ipsomane sakkeromârviane kakkilârutiksaptingnuungitok piloreutiksaptingnulle kuviasutiksaptingnullo sorainiatsengitomut.

Piuliklertib Tomase taipsomane okautilaukpâ: „taekkogamga Tomas, okperpotit; pilloridlarput taekkolugatik okpertullo sulle.“ Tamattomangat, Nagliktakka, sakkijâdlarpok: uvagut kinguraitsenginapta pilloringniksanut Jêsusib âkilauktanginut okpertokotiminut; okpernekartuinarupta kollarnangitomik, okpernermullo tamattomunga âkiktaujomagupta Piuliklertib namakutiksanganut. Illa okpertok tamâne okpernartovingmêdlune pigannertsainarune, tava sokkutsiane okpernerilauktane tamaita tækkojomârpait tukkisijomârlaitalo kaumajome; angiluartomigle Piulijine ungagilauktane taekkojomârpa, sorlo ovane nunamêningane tussalaungmago, illinnialaungmagolo tukkisilaungmagolo tækkonane unêt.

Apostelib Tomasib Apostelîôkattine illagivlugit Jârit pingasut nâlugit Jêsuse arvertarkattigigalloarlaukpâ, tattamnartulliningillo tamaita taekkokattaralloarlaukpait, okâlaningillo kingorlît tussarkattaulaurivait; sullele tukkisijungnalaungilak: Nalegane Jesuse ânîatitaksaungmat, tokkotaksaungmallo, tokkungajunillo makkituksaulaungmat innuit kattekşimajut piulijaujutiksanginut; piuliklertemik taimaitomik Tomase nerriulaunginame; tâmnale assingillotauk unnuktut nerriudlalaungmatta: Jêsusib Messiaseôvlune Jûdit piulijomârmagit Rômiut agganginit. Taimaimat Jêsuse idluitullijotut okpingitut agganginut pijaulermat, tokkotaksangortitaulermallo kikkiektortaulermallo kejungmut senningajolingmut, kemaktaulermallo atâtaminut aglât, nu-

namelo tagvane târktoksôlermat tava Tomasib tarninganetauk târktoksôlerivok; tava innertuilerpok: Jêsuse nellâgut Messiaseôngmangât; tækkogamiuglo innuktut Annernengerlune tokkolermat, illuvertaulermallo innuktut, tava Tomasib okperninga soraikasalerpok, tungavikarungnailune ochotaujungnangitomik; taimangaanillo avikôrlaukpoktauk okpertut kattimaniksanginit; attuarsivogulle: Jêsusib makkivingata tokkungajunit unnulerningane, Apostelit kattimangmatta Tomase illaulaungimat — sorlo sivornganetauk pikattarpallailaungmat — taimaimallo makkisimajomik tækkokattaulaunginivok, taipsomane mannigortaukattaulaungnanelonêt, kuviasuktitaukattaulaungilarlonêt tâpsomunga. Nagliktakka! Tomasib illinganerilauktanganit tukkisijuksauvogut: kattimmaniksavut kemaktailijaksarigaptigik, — sorlo illusiôkattarmat akkunapsingne, nippunganermut kissianeungitok, ningarnermulletauk illâne, suataumanermullo illâne, tussaromangimullo okautsinik kaiblainartunik — nellipsartailijaksaringinaptigiglo kannok illingagalloarmangâptalonêt; nellonalungilarle Apostelit uvlune ipkonane kiksarnarnerpaujune tokkovinganit makkivinganut tikkidlutik unnuktunik kattimakattarlaungmatta mannigortigêklutik appersortigêklutiglo Nâlegatik aksorornermut tokkotaumajok pivlugo; Gûdiblo ullapirsautinganik missigititaulaungmatta ômattimingne angijomik. Taimailaungilak Tomasemut, tamainik ajoksarpok, ullapirsaumik, kaumajomik illumine, mannigortaunermiglo,

okpernermiglo, ikkajortaunermiglo ajoksarpok, tarninganelo târktoksôvok, okperninga kammikasalaungmat kollektut orksukarungnaitotut, Aposteleôkattingit kuviasuktillugit, Nâlekamingnik makkisimajomik taekkolilaungmigamik.

Naegliktakka! Tomase taimailingagalloarlune okpingitôneraraksaringilavut, okpingitorle illalliorpangimat okarviônerminik; taimailaungilak Tomase; tâmna pinnasuartuinarpok miksekarnermik; okarlaungilak: Jesusekartomik okperungnaipunga uivêrijaugama tâpsomunga; aukak! kissianele Jêsusib tokkotauninga kangunartok, nachogijauningalo illunainut tukkisijungnarlaungilâ nerriugilaungilâlonêt, taimaimat okperungnarlaunginivok: innuktut tokkojok, makkitsungnarajarmingmat tokkungajunit; tamannalo pitjutigivâ okarmat: „Aggangine kikkiektornerit taekkungikupkit, tikkeralo illingikupko senneranganut, okperijomangilara.“

Jêsusib, ômamiutaptingnik kaujimajub, Tomasib ômamiutangit kaujimagivait, tamanna pivlugo illinniartok kennertok una mannigortaungitotut îtsainarkojomalaungilâ; uvlulle sittamaujortut nangmatta, Apostelit kattimmatillugit, Tomaselo illautillugo sakkervigilerivait, Tomase pivlugo piluartomik tækkotilunelo ingminik tâpsomunga kikkiektornine pilauktane kejungme senningajolingme sakkertilugit tâpsomungma. Tagvainak kaumalerpok Tomasib ômattingane, tagvainak kollarnarnerit tamaita okumaititsilauktut ômattinganik pêrput

tattamminiarlunelo nipliavok: „Nâlegara, Gûdigalo!“ mânna tukkisilerpok, kikkiektorsimajok Gûdeôngmat ômatsainartok issokangitomit issokangitomut; mânna âkiktauvlune okperninga sokkosijuilerpok tokkomut tikkidlune, okperninelo Jêsusemut kigligiutigilaukpâ tokkominut; nellonalungimat Tomasetauk tokkotaulaungmat aksorornermut okperninga Jêsusemut pivlugo.

Nagliktakka! Apostelib Tomasib tuminginik tupjarsilerta, okperniptingniglo kigligiudsilerta nellianullonêt kaujijomajomut tamattominga; sokkosijuilertalo tamattomane naggatiksaptingnut, Aglaille hailigit Math. 24, 13, imâk pingmatta: „issuanut sokkosijuitok (okperlune) piulijaujomârpok.“

Jesusele okautsine nautsertoraksaptingne v. 29 okarmat: „pilloridlarput tækkolugatik, okpertullo sulle“ tagva tamattomûna tukkisijuksauvogut: okpertut nelliuniptingne tamattomane innôjut issumagijaunikinersautsengimatta pilloreutiksanik, okpertunit taipkonangat, ijimingnut Nâlekamik tækkolauktunit; sulle uvlome najoromangmagit taekkuksaunane taimak kannidlartomik, sorlo taipsomane tækkuksauvlune najorlaungmagit.

Apostelib Petrusib okpernek tamanna tautunginerme okautigivâ okpertunut siamangajunut imâk: „Tâmna Jêsuse tækkolaungigalloartasse naegligivasse, mânna taekkogalloarnago okpervigigapsiuk; tagva erkiêrtoromârpose kuviasungnermut okautaujungnangitomut, allianartoksoarmullo; okpernipse soraervik-

sanga, tamedsa tarnipse piulijauninga piksariniarapsiuk" (1 Petr. 1, 8. 9.) Illa tamadsa nautsertoraksapta okausertangita tukkingat tungavingallo: „pilloridlarput tækkolugatik okpertut."

Allianarmêk okpertunut, mâne nuname sâlakarlauklutik tamainik erkinautigijaptingnik sulle; Nâlekamingnik ungagijatuarilauktamingnik tækkonatik unêt, kannitomit tækkojomârunik, kikkiektorningillo keblariktut aggangine, ittiganginelo senneranganelo tækkojomârlugit kunniklugillo kugviorlutik pijomârpatta; tamaitalo okumainarnerit, kiksarnerillo, siarklernerillo, nangianarnerillo, ajornerillo, kannoeliornerillo tamaita ittigangita attanêtsomârpatta; allianamêk! taipsomane Tomase illagivlugo, Apostelillo piulijaumajullo illagivlugit imgervigijomârpât okanut ajortoêrutsimajunut: Hailig! hailig! hailig Gûde saugârsuglo! tokkotaumalauktok, innôjorle issokangitomit issokangitomut: tâpsoma ikkinginut innûlijauvogut. — Amen! —

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 402, 2, 3.

20.

Judasemik Ischariotemik.

No. 405.

Tuksiarnek: Nâlegak Jesuse! Anianitit ang-inersauvut kassilinarnersauvlutiglo ipak-sijungnartaptingnit illâ; ânialauravit timekut kissianeungitok, angiluarto-migle tarnekut ivsornaitotôjokut; ajor-nivut tamaita, taimaktauk sangusarai-nivut, tunnusarainivut pititaksarilaur-angne illingnut âniajutigijaksarilugillo erkartuivingme atâtab sângane. Tuk-kisititigut uvlome! uvaguttauk mallik-lutit âniakut kappianartokullo ittertuk-saugapta ânanauvingmut naggatekang-itomut; tukkisititigut, tâmna kissiat niakoseromârangne sokkosijuitok ok-pernerme sorsungnermelo ajortomut; taimaimat pitsartunekartitiguttôk mung-ungalerkonnata sokkosijuikovlutale ok-perniptingne naggatiksamut. Amen.

Math. 26, 47 — 50.

Sullelo taimak okartillugo, ahâk, Judase 12 it illangat tikkilerpok, innugiartoksuit illagællugit, saviksoalijarlutik ajaupialijarlarmiglo, ajochertuijoksoarnit innuillo angajokanginit pijut. Pititsiniartublo nellunaikutamik tunnitsivigilaukpait, okarlunelo: Kunnilartara taimnauvok; tigusiuk! Tagvainarlo Jesuse aivigiva, okarlunelo: Rabbi, salutitaulerit! kunniklalo. Jesusible okautiva: Illanara, sôg tamaungarkît? Tagva tikkipât, Jesuselo aktorpât aggamingnut, tigulugolo.

Aniatitaksauvunga, ânianiksakkalo sâmnêtsainarput! taimak Piuliklerte kiksadlarlune niplerpok Davidib kanningagut Jârit 100 diôkattartut ânianime sivorngagut, nellautaivlune; nellautainerilauktanga taipsomane nellautsilerpok mânna, âniavingit annerniptigut nellipsaraptigik. Taimailioromavogut uvlome ikkajortauvluta Annernerub hailigib ikkajorninganut. Unipkautsinut tussarêrtaptingnut perorsêvingmut Getsêmanemut tessiortauvogut tækkotitauvlutalo tagvane ânianingita pivallianinganik. — Mânna tikkilugo Piulijivut ômigijime agganginut ivsornartunut aktortaulaungilak; ivsornaitôtuak tarnimikut timimikullo ivsornartunut tigujaulaungilak sulle; mânna tikkilugo illanârijaminut kissênut illumajauvlune atâtane tuksiarvituarilaukpa kappiasungnermine okautaujungnangitome nekkoksijauvituarilâlo; tâpkonanele illiniartine najortamine nekkoksitiksarsijungnalaunginame; tâpkoale erkomakattigilugolo tuksiarkattigilugillo pijuksaulauktillugit, sinnilaukput nello-

lauklutiglo Jesusib okausinginik. Mânna Jesuse tuksiarêrame, tuksiarvingminit makkingmilune merngoêrsertuksaulauktôgalloak tarningata kappiagilauktanginit, kidsijâlauktanganillo aglât; aukagle! merngoêrsertuksaungilak innilangajuksaungilak, ânianingit nokkartuksaungilet kêtamiglonêt, unipkârviovôgulle: sulle okalatillugo illinniartine kaiblarlugit pigârtuksaukovlugit tuksiartuksaukovlugillo, ahâk Judase Ischariot tikkilerpok innugiartoksuit illagællugit, saviksoalijarlutik ajaupialijarlarmiglo tigujartorlugo. Kannorle Jesusib tigujartortine ukkoa okautivagît? imâk okautivait: tamadsa Stundise tâktublo pitsartuninga; Atâtaga tuksiarvigijomagupko mânna, tagvainak kivgakotima killangmiut sorsugutiginajarpânga, aggapsingnut tigujaukonnanga.

Taekkunârsigik kassêtoksuit ukkoa, ômisungnermik ômamiutiggit, innuartomut, arktaijomullo pikkablajoksôjomullo sorlo kaijut, aklunâlijarlutik, saviksoalijarlutiglo annautalijarlarmiglo. Ukkoa, ajungitulliviôkattalauktut ajochertortaukattalauktullo tâpsomunga Tempeleme illinniarvinginelo; sunauboale: ajungitullinerit pilauktatik agviarutigitsengilait idluartotôjok una aksorornermut tigulugo, kellaksorlugolo aularutisârlugolo innuartotut kiglissinniarvingmingnut parngnanaersimavingmullo.

Pijokalauktomit tamattomangat tukkisijuksauvogut: Sâtanasib kippalungit pitsiarnermut ajungitullinermullo namaksititaujomangi-

matta, kassêvalliatuinarmatta, sorlo tamanna tækkuksaudlarmat ajochertuinerôjut kiglisiniarvingane. Tamannaluatsiak Nagliktakka nellautsikattarpok sulle uvluptingne; okpertut idluartut unangmijaukattarmatta okpernitik Jêsusemut pivlugo; sapputijaukattarpulle tatamnadlartomik, kotsingnermêtorle sanginersaungmat Sâtanasemit kippalunginillo.

Jêsusib ômigijinginit illûnainit Jûdase Ischariot oggurinerpârivara illa, ômattigalo kiksadlarnermut tikkitautsainarpok, erkaumalerangapko, issumaksarsiorama, innukulluk taimna Jârit pingasut nâlugit Jêsusib najorninganêtsainalauktôgalloak, taekkolauktorlo tâpsoma tattamnartullininginik, tussalauktorlo okausinginik innôgutelingnik, Gudeôninganiglo tukkisilauktok aglât, sulle sâmarilaungimat nellâgôrlune tâpsomunga; sulle Sâtanasib kittorngarivâ kivgarilâlo ovane perorsêvingme, sulle omattine sittitilugo mangaitipâ ovane perorsêmingme aglât, Jêsusemut illapsugosuktomut illænnârijauvlune apperijaugame: sôg tamaungarmangârme? sôg Nâlekaminik nagliktiminik pitsiarniktiminik pititsingmangârme? — Jûdase mâne perorsêvingme sulle Jêsusib ittiganginut pâmakterlaurune, ômamullo alliktorsimajomut kakkialerlune kugviolaurune, sorlo Petruse missiarkârlune pinnialaurmattut tungâgut, sulle mânna Jêsusib nâpkigosudlarlune issumagijungnaivigilugolo pinniarlungninginit piulinajarlaukpâ Sâtanasib agganginit erksinartoksôjunit; pijomalaungilarle,

taimaimat katteklunelo assiôlerpok piulijaujungnangitomik; kakkialilauktôgalloak kingorngane, Jêsusib passijaksaungitotôjub tokkotitaksautitauninga tukkisileramiuk, kinguraidlunele, taimaimat aglait hailigit okautigivât: inniminut aimalerpok, akkilertauvlunelo pinniarlungnerminut.

Sunamigle uvagut unipkautsinit koaksârnartunit ukkonangat tukkisijuksauvitâ? Imaitomik: Innuk okpertut akkornganêdlune saimanartunik illûnainik illangiutekattaugalloarunelonêt, sorrusiônerminit ajochertûtsinik pilloringnartunik tussâtsainaralloarunelonêt, omaettinele nellangaitok nutângortingipago Jêsusib aungata pitsartuninganut; akkerartornartut ômaettiminêtut tokkungipagit; Annernerub nippinga omaettimine pijarællune tappagitsainaruniuk Jûdasetut, tâva saimanerit illûnaita pigilauktane assiojilerivait, innukulluglo taimaitok piunginersaulerpok sivornganemit, innersimalerkârtinnago egitaksauvlune Sâtanasekarvingmut ânianartoliksoarmut sorainiangitomut.

Aglait hailigit Jûdase tigliktônerarpâttauk; tækkovose tagga ovane tigliktub naggatekarninganik koaksârnartoksôjomik; tiglingnermut Nâlegane pitsiarniktine niorvgutigivâ, kênaujakaromamut pôngmine, taimailiorlunele tarnine sujuktimarikpâ, innôserlo piloringnartoksoak assiojilerpâ; sullinatigle aglait hailigit okangilet; tigliktut Gûdib nâlegauvinganut itterniatsengimatta.

Apperkutigivavulle sulle illinniartut 11 it; nanêkât? kemâvut! pikabladlartokalermat, Nâlegatik sâlagijauvlune kellaksortauvlunelo ômigijingita agganginêdlune taekkogamitsuk, maksoanekarungnailutik kemakpât kemâlutiglo. Nagliktakka! tamanna ânianadlalaungilâk Nâlekamut ajungitotuamut, kemaktaunerminik illannâtuaminut aglât tukkisilerame? sivikitoârsuk sivorngane maksoadlalauktôgalloat okautingmatsuk: Nâlegak uvagut sinnaungajutiginiatsengilaptigit, opallungaersimavogut parngnanaersimmavingmut tokkomullo aikattigijomavlutit, sunaubvale: Jêsuse perorsêvingme pâmangavlune tuksiartillugo pigârkattaujuksaulerlutik sinnikput, mânnalo koksanadlartokalermat erksinadlartokalermat kemâvut aglât.

Nagliktakka! kannok issumavisê? tamakkoa illinniartut kangusutiksanginut aglaktaumavât? aukarmarikpunga! taimaitsengilak, angiluartomik aglaktaumavut tachatûtiksaptingnut kangusutiksaptingnullo. Illinniartut kemmergolersigik! tammarnerilauktatik angiarilaungilâlonêt mikkijorortinagolonêt! akkunaptingnele kannok pisongovâ? tammartokarpat, tâva angiarijausôngovok, takkormornerlo sakkerpok; angiarijaujungnangipalle, missiarutaulerpok; missiarutaujungnangipallo mikkijorortitaulerpok, kiglilingmik sakkeromangimatta, taimaidlutigle saeglovut nangminermingnut innukattimingnullo; Jêsusemullo kaujimajotôjomut tamainik; taimaitullo ômattingit atsuilitisimangilet ajortomut.

Taimailauksimatsengilet illinniartut taipkoa, taimaimat okpernekiningat sangêningallo tammarnerilauktangillo pivlugit kangusuktitaulautsengilet Jesusemut; baptitaumarêrmattalo Annernermik hailigemik, tâva tamaita sâlagilaukpait, innôsitik ivlerilaungilât tunnilaukpâlle tokkomut aglât Jêsuse pivlugo; Nâlegauvingmiglo issokangitomik piksarsilutik.

Uvagulle Nagliktakka tâpkoa tuminginik tupjarasuarta imâk: ajorniptingnik tammarniptingniglo angigutsiniarata missiutjiniaratalo mikkijorortitsiniaratalo, kigligiluarlutale tamakkoninga Jêsusemut ajochertuijomullo, kellarudsartaukovluta tamakkonangat, nâpkigijauneksilerkovlutalo nâpkigijauvikarningane; tokkokonnata ajorniptingne Jûdasetut Ischariotetut, kakkialerkovlutale Pêtrusetut; taimak Nâlekab apperijomakpattigut: Ernîk! pannîk! nagligivingâ? uvagut ômamut takkordlimautekangitomut kiojungnaraptigo: Ahaila Nâlegak! tamainik kaujimavotit, ômattimniktauk kaujimavotit, kaujimavarma nagligigapkit. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 382, 3.

21.

Pilatusemik.

No. 97.

Tuksiarnek: Jêsuse âtautipâtit, mittautigællutillo, ketserarlulit pivâtit, issakadlarlârpillo. Taimailijautigivarma, tokkomit piulivlunga; Opigomut Jêsuse kujagidlarpagille! Annaujaujomalaukpotit, aniatitaukonanga; mittautigijaulaukpotit terlitsungnarkovlunga; ôminartitaulaukpotit saimartaujutiksamnut. Opigomut, Jêsuse kujagidlarpagille. — Amen. —

Mark. 15, 15.

Pilatusib tagva innuit sattomakojomavlugit, Barrabase aularkova tapkonunga, Jesusele aklunatsanut issakajaukova unertujutigilâlo kikiektortaukovlugo senningajolingmut.

Nagliktakka! Okautsinut ikkitoârsunut ukkonunga nagliktapta piulijipta nachogijauninga nikkanartitauningalo kangusuktitauninga okautigijaumarikput, erkaumakassiutipavullo tagvainak nellautaijub Jesaiasib nellautaineritauktangit tâpsomangat imailijut: nachogijaunerpângolaukpok kammagijaunanelo, illûnâne ânialik kannimaseliglo, taimak nachonalaukpok, illûnatik kênatik tâpsomangat allarmatsuk; tamanna pivlugo suksaungisugilaukpavut.

Ahammarik illa! Okautsit ukkoa nellautsimarilaukput tamâne, Piulijivut akkisartorluta kiglissiniarvingme attanniub nâpnangerame kigosuitub idluangitublo sângane.

Pilatusib Jêsuse annaujaudlartok aunadlartorlo, niakosersimmajorlo orpinik kakkilautelingnik annitingmago kiglissiniarvingminit, tækkotingmagolo sillatâne kattingajunut, sattomakojomavlugit, tâva illûnatik kassêtoksôvlutik kachudlarput: pêruk una: kikkiektoruk! kikkiektoruk senningajolingmut! Illâle nachogijaunerpângolaukpok, suksaunginerpângonasugijaulaukporlo; illûnâne ânialik, kannimaseliglo; taimaimat kajusilaukpunga Stundeme tamattomane unêt sangêdlunga okaromavlunga Piulijima nikkanartitauninganik; tamannalo malliklugo angutîk tapkoa Pilatuselo Jesuselo kemmergonersarilerlavuk, nautsertorkassiutjilerlutalo ajochertûtiksarsiniangimangâpta tamattomane uvaptingnuttauk illingajomik. Apperivogut tagva mânna: Pilatuse kinauvâ? Attanniôvok Jûdit nunangata illanganut, tilli-

jauvlune nâlekamigut attanniviksoarkut Rômemêtomut, idluartomik, nertornartomiglo attanniôtijuksaukovlugo, aulatsijuksaukovlugolo erkartuijuksaukovlugolo innukattigênik Jûdinik sâlagijaulauktunik; taimailiutsengilarle; anguteôlaukporle sangusaraitok, erksisaraitorlo nâpkigosuitorlo; illâne Jûdinut innukattigingitaminut nertortaujomavlune tâpkoa pijomajanginik pinniarutsikattartôgalloak, illânele takopsoajuidlune attanniôtipait, tuksiarvingallo, tagga Tempele hailige nikkagingilâ, (Luk. 13, 1.). Taimak illingavlune angut una illitarilerpavut, angiluartomigle ovane kiglissinniarvingminêdlune. Jêsusib passijaksaungimaringninga kaujimatsiaralloarlugo namaktomik, kigligiutigikattarlugolo aglât Judinut, angajokânginullo, nulliaminullotauk innertertaugalloarame, idluartok una allarluga pijuksaukovlugo, pinnasuaralloarame aglât, Jêsuse piulijomavlugo aularkojomavlugolo: sulle sullele sangusarainerminut innugaseksoarnullo pikkabladlartunut sâlagijauvok aksorotijaularmelo passijaksaungitotuak idluartotuarlo tokkotaukolugo, innuartotut kejungmut ôminartitauvingmut kikkiektorlugo; Jûdit sivûragigamigit. Taimak attannek una illingalaukpok, erkartuijuksak Jêsusemik; Annernerub innerterininga illumine tappagivâ akkerartorlâlo, pijomangitane tagva pinniarpâ, taimailiorlunelo pitlartautiksane nangminek sennavâ, unipkarviôvogulle aglangnut hailiginuungitôgalloak: Pilatuse Jêsusib tokkungata kingorngagut Jârit ikkitokulluit sulle attanniôlaukârdlune nale-

kaminut attanniviksoarmut pinniarniâlungit erksinartoksuit unnuktoksuit pivlugit ajektortaulermat, parngnanaersortauvlunelo nunamut tækkorngartamut âtaulermat, tagvanêdlunelo aklumariklune kemaktaumariklunelo tamainut tokkolaungmat pitlartaumariktotut. — Taimaitomik ogguanadlartomik naggatekalaukpogôg angut una kiglissinniarviub iksivautangane mâne iksivalauktok; sunalo pitlartaujutigivaûk? Miksekârnek tappagigamiuk! okautsinik miksekârtunik tussaromanginame; Jêsusible kiglissinniarvingme kaiblarlugo okautingmago: miksekârnermit pijub, nippiga tussarpâ, tâva mittautekarlune nachovlunelo kiosaraipok: Miksekârnek sunauvâ? —

Pilatusib miksekârnerub nippinga — tagga Jêsuse nangminek miksekârtôjok — tussalauruniuk okperilauruniuglo, okperninelo sivôralugane kigligiutigilauruniuk innukattigênut kassêtunut taipkonunga, nellonatsengilak piulijaunajalaungmat taipkonangat kassêninginillo, piloriktitaunajarlunelo sorsuktuksat angajokangatut, Jêsusib kikkiektortauviata nellânêdlune kigligiudsilauktotut illunatik tussâtillugit, okarame: „ahamarik, innuk una idluartôlaukpok, Gûdiblo ernerivâ.“

Kannorle Naglitakka! Erkartuijok idluangitok una uvagut erkartoromavittigô? Aukak! taimaitsengilak! oggurijomavavulle omamut, apperikassiutjijomavlutalo: akkunaptingne Pilatusekangimangât? innukangimangât miksekârnermik tussaromangitunik? nâpkigosuitokangimangât? sangusaraitokangimangât? sivû-

rasaraitokangimangât akkunaptingne? igvit, igvillonêt nagliktara ajorniâlungmut kivgaujotit sulle, okpingitotit ômaet: okautsinik mikselingnik tussaruvit, kakkialertuksaunernik sâgiartuksaunerniglo asserornartomit Jêsusemut tussaruvit, akkerartotsainaruvillo, tâva Jêsuse nachogilugolo mittautigivet, pitlaraksaunersauvotillo Pilatusemit, tâpsomale illiktut Jêsuse illitarilaungimago. Igvillonêt, Jêsuse Piulijît sivûralungnak kigligiutigingikungne illûnainut kaujijomajunut tamattominga, innuit erksigigangne mittautigijaujomanginavillo Jêsuse pivlugo, tâva Pilatuse adsigivet; igvillonêt, unangmijaujut Jêsuse pivlugo okarnerlotigijaujullo serngnigingikungne; Piulijipta okpertokottingit kivgakottingillonêt ajochertuijut erkartorungne nâpkigosuilutit, sangêningit tammarningillonêt pijarivlutit akpautigigangne pitlarlugillo aglât piguvit, Pilatuse adsigivet tagva, kaujijuksauvotillo: igvittauk nâpkigijauniksarsinianginavit Piuliklerteme Jesuseme, nangminek tâmna okalaungmat: „ukkoa kattanguma mikkinerojut illangat sumik pitinapsiuk, tamattominga pilaukpapsinga.“ Udsertolerit! Piulijît illingnut mittautigijaukonnago, nachogijaukonnago, issakajaukonnago, kikkiektortaukonnago; udsertolerit! miksekârnerub nippinga illungnêtok tappagilugo pikonnak Pilatusetut; illa sulle uvlome Pilatusib pinniarlungnerilauktangit pinniarutigivattit, ômamut tamânut sâniangikuvit Jêsusemut, illusiâlungnêdlutit pijaksaungitune sunatuinarne ipperaromangitarne innoguvit; udsertolerit tamakko-

arâlungnêdlutit tokkomut angujauniarkonnak, naggatekarniarkonnaglo Pilatusetut, Judasetullonêt aglât; erksinadlarporle Gûdib ômatsainartub agganginut kattaklune. Jêsusele, angut ânialik apperkutigivavut sulle; kannok tâmna tamâne Pilatusib kiglissinniarvinganêdlune illingalaukâ? Saugârsutut sinnaungaitotut sorlo, tokkotauvingminut tessiortaujotut; taimak tautukôrpavut mâne; suataugame, mittautigijaugamelo suangilak, âniatitaugamelo sillungilak; atâtaminulle idluartomik erkartuijomut tamanna perkovâ. Tâpsomangat Nagliktakka illinniartuksauvogut kennuênermik naglingnermiglo; niplernermik niplinginermiglo idluarningane; nâpkiningnermik tuksiutsinermiglo ômigijivut pivlugit aglât; miksekârnerub kanninga, Jêsuse nangminek okalaungmat: kaititse illinniarvigilungalo. — Taimailiorkattarniarta Nagliktakka, Piulijivut annerniptigut kemmergokattarlavut sorlo akkisartorluta ânidlarmat Pilatusib kiglissinniarvinganetauk; uvagut tâpsoma âniajutigilauktangit ullorea-gilugit makkojugilugillo ipperarmariklugillo pilerkovluta; taimailiorlutalo piulijauviksarsilerkovluta innôgutiksarsilerkovlutalo nâksaungitomik.

Nâlekable ikkajorlittigut illûnata ajugakanginerminut. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 113, 3.

22.

No. 485.

Tuksiarnek: Igvit Nagliktotit Nâlegak Jesuse innosernik ivsornaitomik tokkomut kassilingnartoksoarmut tunnilaukpotit, timîllo hailigeojok passijaksaungitorlo ikkilertaulaukpok, nerkersudlartaulaukporlo okautaujungnangitomik nellekangitomiglo, uvagut issumaksarsiornermut, ômamiutarksinermullo tamattominga kibliktaujuksaugapta, erkaititaujuksaugaptalo, kannok sângne Atâtavillo sângane ajornek makkojungnadlarmat, kannorlo angijomik sugiartaujutiksaungmat. Tamanna pivlugo kennuvigivaptigit okautsit tussarniartavut nênnerkittôk ômattiptingmut kajungersartigullo tâmakkonunga, ômamut tamânut ivsornainermik pinasuarkovluta namagijarnut. Amen.

Rôm. 12, 1. 2.

Kaiblarpapse kattangutikka, Gûdib nâpkiningninganut, timise pitissigik tunnergutiksauvlutik ômajut ivsornaitullo, kuviagijaujullo Gûdemut, taimailiorupse Gûde nâletsiarpasse. Sillaksublo tamattoma innungit adsiginiarassigik, ablatsauleritsele issumapsigut, nutângordluse, Gûdib pijomajanginik ajungitunik kuviagijaujuniglo, namaluartuniglo nautsertorkovluse.

Gûdib nelliunerit pigiartainarningane inûk sivurlerpâk, Adam Evalo adsiminut pingortilaukpak, pitilauklugiglo Paradisemut, tagvane tâpsoma Gûdib pingomajanga malliklugo inôsekartuksaukovlugik. Tâpkoale Gûdemut nâlegungnaisarailaukpûk, Satanasiblo pijomajanganut nerrilaukpûk nappartomit innerterutigijaujomit perkojaungitomillo, tagvalo tâpkoa passijaksaunginermingnik ivsornainermingniglo assiojivûk. Taimangallo inuit illunamassiatik erniangonermingnit ingergarmik asserorsimavut idluilutiglo, ivsornainekangilello. Gûdele ivsornaitoksôjok sokkosijuidlune kajusimavok ivsornartok attauserlonêt killangmut ittertuksaungimat; taimaglo inuit illunamassiatik assionajalaukput Gûdib nangminek nâpkigilaungipagit, ivsornaititsijomiglo, âkiksoijomiglo tunnitsivigilaungipagit. Taipsomanele angajokâkput Adam Evalo Paradisemit annititaulaungmanik Gûdib mânnakut nâpkigosumut ivsornaititsijomik, Sâtanasib pitsartuninganik, piniarninginiglo sâlakartomik asserorterijomiglo angervigilaukpak.

Kristuselo ivsornaititsijok inungnik sakkerkârtinago Adamib nelliuninganit innuit unnuktut okpernermut tâpsomunga angerutigijaulauktomut tâpsomalo pitsartuninganut, ivsornaitomik idluartomiglo Gûdib namagijanganut inosekalaukput nuname. Taimak Hênoche pivlugo aglaksimavok, Gûde aiparællugo Jârit 300dit nâvlugit ivsornailune Gûdeojârlune agvertalaungmat nuname, tamanalo pivlugo inôvlune aularutsaulaungmat nunamit killangmut. Inuille ajortullivallialaungmatta, ivsornartuniglo makkojungnartuniglo illusekalaungmatta, Gûdiblo nippinganik nâlegungnailaungmatta, tagva Gûde kakkialilaukpok aglât pingortitsinerminik innungnik, okarlunelo: Pêjaromavakka nunamit. Nâpkigosumulle illapsugosumullo Jârit 120 git nâvlugit kamangitsertorlune kennuêvigilaukpait sâgiartuksaukovlugit.

Sâgiaromalaungimattale ullitornivaksoarmut nâpkigijaujuilutik nungutaulaukput Tarnillo 8 tuinait umiaksoakut piulijaulaukput. Assianiglo attautseungitunik igsagaksakarpogut sulle, kannok angijomik ajortullinerit makkojungnarmatta Gûdemut kannorlo sugiartaujutiksaungmatta. Ilâ Sodomiut Gomoramiullo ajortullinitik pivlugit ikkomamut killangmit pijomut nungutaulaukput, nunangallo aglât mumiktaulaukpok ablatsângortaulunelo imaksoarmut, sullelo uvlok tamanna tikkidlugo tennersartaujutiksaptingnut erkaijutiksaptingnut tagvanêpok, taipkotitunak ivsornartunik makkojungnartuniglo illusekar-

tuksaumikonata. Israelitit apkomêlauktillugit Kânaanemut, tagva taipkoa illangit ajortullilaurivut assiniarlutiglo, tamannalo pivlugo uvlorme attautseme 23000 dit Gûdib perkojininganut kimiktaujuksaulaukput, pêjartaujuksauvlutiglo illagêktunit. Attuarsigupta Môsesib aglangine tagva nachvârpogut, kannok angijomik Gûde illungertorlune sillungmat, ajortullijut, ikligunerit mamaitut malliklugit pinniartut sugiaromavlugit, kannorlo okarmat: Ivsornaituksauvose uvanga ivsornainama. Nâlegavullo Jêsuse nuname sakkerlaurame tagva tamna okalaukpok: Pêjaijartorasuginiarassinga perkojanik, nellautaijullo aglanginik. Pêjariatungilakka namaksilugille pinniarpakka. Taimaglo Jesusibtauk okautivâtigut, killangmut itteromagupta Gûdelo tækkojomaguptigo, tagva ivsornainermik pinasuariakarapta, ivsornaitunnik ômattekariakarapta.

Tamanna pivlugo Ap. Paulusib kaiblarpâtigut nautsertoraksaptingne, ivsornainermik pinnasuartuksaugapta ômamut tamânut, okarpok: Kaiblarpapse kattangutikka Gûdib nâpkiningninganut, timise pitissigik tunergutiksauvlutik ômajut, ivsornaitullo kuviagijaujullo Gûdemut. Gûdib nâpkiningninganut kaiblartauvogut timivut pititaksarigaptigik ivsornainermut. Sorlo okarêrama ingergapta erniangoniptingnit Adame Evalo pivlugik ajorpogut ivsornartôlutalo, assiojuksaulutalo Gûdib nâpkigilaungipattigut. Sunamulle napkigilaukpâtigût? Tamattomunga ernetuane

erdligijane nagliktanelo tunnilaungmago uvaptingnut, tâpsomunga ivsornaititaujuksaugapta sujungaititaujuksaugaptalo idluarsititaujuksaulutalo. Kristusemut taimak passijaksausuertomik, pitlaraksausuertomiglo illinganekartitaujuksaungmivogut, sorlo angajokâkput Adame Evalo pekalaungmanik Paradiseme kattakâratik Gûdemit. Taimak aglait hailigit okarput. Pauluse Titusemut aglakpok: „Kristuse ingminik tunnilaukpok pivluta, piulijomavluta idluitunit tamainit, ivsornaititsivlunelo nangminek innukotiksaminik, attaruilijunik pinniarnernut ajungitunut.“ Tit. 2, 14. Amalo Kolosemiunut: „Kristusib ullapkosersimavâse timime uviningata tokkunganut, ivsornaititsomavluse, pitlaraksaukonase, passijaksaukonaselo tâpsoma sângane.“ Kol. 1, 22. Okautsinit tamakkonangat akkerartortaujungnangitomik sakkijârpok, Kristusemut nellâgut ivsornaititaugapta, âkiktaujungnaraptalo uvagut pijaræelluta kunnutuilutalo kivgautsainaromangikupta ajortomut Sâtanasemullo. Taimaimallo innuk attauserlonêt assioniangilak Adame Evalo tammalaungmannik, assiojomârtulle assiovut Gûdib nâpkininganut tagva Jesuse Kristusemut ikajortaujomalunginamik âkiktaujomalunginamiglo. Ilâ pitsartuniptingnut nangminerijaptingnut ivsornainermik pinasuartuksaunajarupta, okautsaunajaruptalo: „Ivsornainermik pinasuaritse, tamattominga pinasuangitut Nâlegak tækkonianginamitsuk;“ pitsartunermiglo taimailiorungnarnermut manijivigijaulungikupta, tagva ajornavigajarpok

uvaptingnut. Mânale Gûdib pijomanermik namaksititsinermiglo tunitsivigijomavâtigut, sorlo Paulusib Filippimiut aglagvigingmagit: „Gûde tagva pititsijok illupsingne pijomanermiglo namaksititsinermiglo idluarijaminut.“

Ilâ Jêsuseme Nâlegaptingne pitsartunekarpok namaktomik ivsornailivalliajungnarnermut, ajornerniglo ipperaijungnarnermut, sorlo Jêsuse nangminek illiniartiminut okalaungmat: „Uvanga Weineliksab nappârtôvunga, illipse akkerovose, uvamnêtsainartok uvangalo tâpsomanêdlunga paungakarniarpok unnuktunik.“ Joh. 15, 5.

Sâlerupta nellagut, illuêngarlutalo tunnigupta tâpsomunga Gûdib erninganut, tâpsomanêtsainarasuaruptalo, tagva ivsornainermik tunitsiviogivogut; tâpsoma tokkungata pitsartuningata ivsornaitimattigut, aungminullo ubvarmattigut ajortunit tamainit. Tæk. 1, 5.

Jêsusib illiniartingit okpertullo taipsomane, aglait hailigit okautigijangit, allagaigiguptigik nautsertoruptigiglo; ilâ! tâpkoa ivsornailutik idluarlutiglo agvertarlaukput! ingergarmigle idluarnersaulautsengilet uvaptingnit. Kristusible tokkungata pitsartuninganut kellujaulaukput kakkitaulutiglo ajornerit maujanganit akkilupinganillo ittersanginillo.

Okautsit Kristusib kikkiektortauninganik pitsartuniolaukput tâpkonane nellâgut, Gûdemit pijok, pilloriktitsijok tâpkoninga, ablatsângortitsijorlo tâpkoninga. Taimaglo timitik tunnilaukpait Nâlekamut, innigijaujomalauklutiglo tâpsomunga, kivgaujomairlaukput

ajortunut, tâpsoma ajorningit nangmalaungmagit. Taimaglo sângane agvertalaukput idluarnerme ivsornainermelo, pinniarasuarlutiglo Nâlekab kuviagijanganik. Ahâglo, Kristusib ânianingita aungata tokkungatalo pitsartuningat taimailingatsainarpok sulle, sokkosijuitsainarpok; illunatik piulijaujomajut ajortunit, pitsartunek tamana tukkisigivât, ablatsângortitaulutiglo tâpsomunga, issumatârtitaularmiglo.

Kannoktôk tagva Paulusib kaiblaininganik ômamiutarksilerta, Gûdiblo nâpkiningningganik tigusilerta, ablatsautitaujomaluta issumaptigut, kuviagijaulerkovluta Gûdiptingnut. Ilâ akkitudlartomik pissiarijaumagapta; tamanna pivlugo Nâlegak nertorlavut timiptingne tarniptingnelo, tamakkoa Gûdib perkutigingmagit. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 493.

23.

No. 283.

Tuksiarnek: Nâlegak ijivut uitatikittôk kaumaksartilugillo tækkokovluta illitarksilerkovlutalo pijomajarnik. Annernerpît ajunginerpît siutivut ômattivullo angmarligit, okautsinik tussartaptingnik illaliorkovluta, tamakkonungalo kajungersartaukovluta, ômamut tamânut mallikteoleromavluta illingnik okauserniglo. Amen.

Efes. 4, 22 — 28.

Innutokak tagva attorungnairlugo, piusiovalauktut allarsigik, ikligunermut ingminik asserorsaijok tammarnartomut. Nutângoleritsele issumapse annerningagut; Innuktârlo attiniarsiuk, Gûdib adsinganut pingortisimajok idluarnerme, ajunginermelo ivsornainermelo. Taimaimat sæglunek ipperarlugo miksekârnermik okausekaritse. illunase ingmikôrluse inukattipsingnut avataukattigêkapta. Ningarniarase idluitulliniaraselo, sekkinek nippitiniarnago

ningartilluse. Sâtanaselo inniksakalertiniarnago. Tiglilauktok tigligungnaile, sennalunelo pile aggangminut ajungitomik pinniarle, tunnijaksakarkovlugo ajoksartunut.

Nâlekab Gûdipta okautsiminik tunnitsivigilaukpâtigut, tâpkoa malliklugit innosekartuksaugapta mâne nuname, tokkogupta nunamillo tamattomangat annigupta itterviksakarungnarkovluta killangmut Gûdib najugânut. Uvagulle inuit illunatik illagællugit, ingergapta ajortoliksôgapta asserorsimagaptalo, tamannalo pivlugo nangminek pitsartunekangi-napta sapperaptalo Gûdib okausingit malligungnarlugit, tagva Gûdib naglingniôjub ernine tillilaukpâ nunamut, sillaksoarmiullo ajorningit illunamassiatik tâpsomunga nangmartaukolaukpait, ernine nagliktane âniakolaukpâ nellekangitomik, tokkokarkovâlo kassilingnartoksoarmik inuit pivlugit, tâpkoa piulijaujungnartuksaukovlugit ajortunit, Sâtanasiblo pitsartuninganit, taimaglo ajornarungnaituksaukovlugo innungnut Gûdib perkojangit okausingillo malligungnarlugit, idluartomiglo namagijaujomiglo Gûdemut innôsekarungnarlutik, kittorngaulerungnarlutiglo Gûdemut. Tagva mânna Kristusib Gûdib erningata nellipsalaungmattigut, akkisartolaungmattigullo ômigijivullo ajornerit Sâtanaselo sâlagilaungmagit, uvagullo tâpsomane mânna pitsartuneksijungnarapta ajungitunut tamainut, tamana pivlugo mânna nerriugijaujungnarpogut okausingit malliklugit pinniarkovluta. Illangiutivikaromaguptalo Kristusib piulikler-

ninganik, tagva taimailioriakarpogut sorlo nautsertoraksaptingnut uvlome okautsaugapta. Tamanna pivlugo okautsit tâpkoa nellekârdlugit kanninersamik kemmergolerlavut.

Kristusib âniatigilaungmattigut pissiarilaungmattigullo âniaminut tokkominullo, tamanna pivlugo okautsauvogut mâna sivurlermik, innutokak, piusingit illagilugit attorungnailugo pijuksaugapta. Innub illinganinga ingergarme taijauvok innutokak, illinganek tamana Adamib kattangninganit pingmat. Illinganermelo tamattomane asserorsimangmat timekut tarnekullo, Gûdiblo Annerninganut kaiblartaujomangimat tessiortaujomangimallo, tamanna pivlugo illinganek tamanna innutokarmik taijaujok sivurlermik ipperartaujariakarpok innungmut Kristusemut illingajomajomut. Taimaimat okautsauvogut: „Kristusib attinganik taisijok idluitullinermik attorungnaile.“ 2 Tim. 2, 19. Innutokak tâmna asserorsaingmat ingminik ikliguneritmakkojungnartut Gûdemut, malliklugit piniarpangmat, tamanna pivlugo innuk namanersaujungnangilak, illinganek tamanna ipperartaungipat attortaujungnailungipat. Innuk mânna Kristusemik naglingninganiglo uvaptingnik, ânianinginiglo piniarninginiglo tamainik pivluta tussarune, tagva koaksârtuksauvok nangminek pivlune, tussarame ajortullinerminut, idluitullinerminullo illuserminullo Gûdib erninga âniatilauramiuk tokkolauramiuglo. Innuglo tussarnerme Kristusib kikkiektortauninganik tokkunganiglo pijarallune ak-

kerartorlungikune, annernermut ajunginermut kakkialertitauvok, kiksartitauvok kappiasuktitaulunelo issumakartitaulunelo imaitunik: Ilâ uvanga ajortokullônerpauvunga piunginerpauvunga, ajornimnut kissênut sorlo, Jêsuse nênertaulunelo tokkotaulaukpok, uvanga innuartôvunga. Innuglo taimaitunik issumakarlune kugviorune, innilangajungnangikunelo, tagva sukkutsiane Nâlekab nelliuninga nelliutikpat tussarpok illumine Kristusib nippinganik, okartomik: Uvanga ajornitit nangmalaukpakka, issumagijaujungnaiput. Nagligilaukpagit sillaksoak tunganilititaukârtinago, ilâ nagligitsainalaukpagit, tamanna pivlugo amualaukpagit uvamnut, saimanermut kissianut. Jerm. 31, 2.

Nippelo tamanna tussartaukpat innub ômattingane, tagva innutokak illuptingnêtok kakkialernermut ippititaumavok tokkotaulunelo; innuglo tukkisilertok tamattominga kingorngáne kivgaujomairpok ajortunut ikligunernullo asserorterijunut inungmik. Kinalo tamattominga tukkisilaungitok sulle, tâmna Kristusemut tikkisimalunginivok suile.

Namatuinarlungilarle taimak kakkialernermut Kristusemut tikkisimagupta, kingornganele kaiblartauvogut perkojaulutalo, sorlo Kristuse illaliorlauraptigo mânatauk agvertartuksaugapta tâpsomane, (Kol. 2, 6.) pivallia tuksaugaptalo ajungitune. Tamanna pivlugo Paulusib nautsertoraksaptingne okautivâtigut, innutokak attorungnairlugo pigupta, tagva kingorngane nutângortuksaugapta issumapta

annerningagut, innuktârlo attiniarlugo Gûdib adsinganut pingortisimajok. Tamanna imaipok, uvlut tamaita Nâlegak Jesuse attijariakarpavut, kaikojariakarpavut ômattiptingnut, tâpsotunarlo issumakariakarpogut, (Fil. 2. 5.) tâpsomalo tumingine agvertariakarpogut; Johanese okarmat: kina okarune: Jesuse illitarivara, tapsomanelungalo tâmna agvertartuksaungmattauk, sorlo Jesuse agvertalaungmat mâne nuname 1 Joh. 2, 6. Tamanna imaipok: Sorlo Jêsuse mâne nuname pinasuatsainalaungmat atâtame pijomnajanga piniarlugo, idluartomiglo ivsornaitomiglo innôsekalaungmat, taimak mâna okpertok Jesusemut, tâpsomungalo nutângortitaumajok, pinasuartuksaugivok Jêsuse malligomavlugo, pijomajanga piniaromavlugo, ivsornainekaromavlunelo, idluarnekaromalarmelo tâpsotunak. Ilâ innuit nelliat, nellivut nellâgôrlune ingminik Jêsusemut tunnijok, tâmna nutângortitauniarivok tâpsomunga, illumertaulunelo annernermik ajunginermik, nertornarlunelo Jêsuse ungaginasuaruniuk, attaviginasuarlugolo, tagva sivumuatsainarniarivok, pivallianiarlunelo ajungitome ivsornainermelo. Okpertok pivallialungitok nokkangajotullo itok Nalekamut kuviagijaujungnangimat.

Mâne nuname nangiarnartovingmêtsainarapta assiojisaraijungnaraptalo tunnergusiaptingnik, tamanna pivlugo nellojungnaititauvogut sulle illutsit illanginik, pitjutaukattartunik innutokâk uttermikovlugo innungmut.

Pauluse okarpok: Taimaimat, imaipok Kristusemut nutangôrtitaumagapse, sæglunek ipperarlugo mikselingnik okausekaritse, illunase ingmikorluse innukattipsingnut.

Kristusemut innukutaujomajok piluartomik sivurlermik uvingub pinniarninginik, tagva ajortullinermik, assiniarnermiglo attorungnaituksaujôgalloak, kingornanele miksekârtojuksaugivok nellâgôrtuksaulunelo, okpernartuksaularmelo; taimaingikune sujulerpok, illutsillo piungitut illunatik sukkutsiane utterniarivut. Jêsus Pilatusemut okalaukpok: Miksekârnermit pijok kainiarpok uvamnut. Judinullo okarpok Joh. 8 me, sæglojunik okausekartok Sâtanasemit pingmat Sâtanase sæglolaungmat pigiarnermit. Tamanna pivlugo pitjutekarpogut angijomik okautsivut kamagilugit miksekârtôgalloarmangâtta; udsertorlungitorlo sæglovalunelo pijok, tâmna kemaktaulerpok Kristusib anerninganut ômattingalo mangailerpalliavok tijilerlunelo kibliktaujungnarungnailunelo Gûdib okausinginut, opinaranelo tagva kingorngane kallerêktitsimigune ajortunik ajortunnut.

Taimaimat kiksarnadlarpok illâne aglât baptisimajut Komunionitallo illangit apperijaujariakarmatta, suna pivlugo tagva sæglonerit attuinautsainarmatta? Innuit illangit erkarsariakalungilellonet kêtamiglonet, mânakut sæglonerit innersimavut, sungiusimagamik taimaitunik. Innuglo pinasuarlungitok sæglunernik ipperaimarigomavlune, assianik piungitunik illusekarajangigalloarune (taimailungilarle,

sæglujok tiglikpakame illusekarpakame namalungitunik unnuktunik) assianigle idluinekarajangigalloarune, sulle Gûdib iglugasek-soakotinginut nunatâmêtsomârtunut itterkataujungnaromângilak. Tæk. 22. 15.

Amalo kaiblartauvogut nautsertoraksaptingnut: Ningarluse, idluitulliniarase; sekkinek nippitiniarnago ningartilluse! Attannek Salomo okarpok ningarsaraitok sillaitôgame, Jakobusiblo okautivâtigut ningarnasârtuksaugapta. Inuit unnurnerset okpertullotauk ningarnermut tikkitaujungnarput, innuit illangit sinnaungaluarungnarmatta, kennuksaipangmattalo. Innugle Jêsusemik illitarksijok innorlungnermik akkiniartuksaungilak innorlungnermut. Tamanna pivlugo ningarnek soraitsainartuksauvok uvlorme tamnatsainartome; kaujimagapta, ajornivut idluinivullo issumagijaujungnaijungnangimatta uvagut innukattivut issumagijungnaivigilungikuptigik idluitullininginik uvaptingnut. Ningarnerlo Gûdib idluarijanganik piniarlungimat; (Jak. 1, 20.) tamanna pivlugo pitjutautsainarniarpok Sâtanase itterungnarmikovlugo innub ômattinganut.

Kingorlermik tâpkoa, tiglilauktut, uivêriklilauktullo tikkerkâratik Kristusemut, kaiblartauvut sulle, okautsaulutiglo taimailiorungnaituksaungmatta. Tigliktok Gûdib nâlegauvinganut itterungnangimat. Namatuinangilarle okpertok sennagune aggangminut, pinasuarunelo nerkiksaminik; aituijuksaugivorletauk, ajoksartok, aklujorlo ikajoraksarivâ, tai-

mailioriakarporlo kunnutuidlune Nâlegak piv-lugo, Nâlekab tamanna kuviagingmago. At-têtôk tagva pinnasuarta illiorniptingne illing-aniptingnêlo tamaine Nâlegak pissiarilaukti-vut kuviasuktitsomavlugo, tagva illaginiarpâ-tigut, nekkoksitiniarlutalo, apkosiningane ag-vertarungnarkovluta. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 281.

24.

No. 222, 1. 2.

Tuksiarnek: Igvit Nâlegak Jêsuse sâviksatô-votit tamainut ajulertunut sangêtu-nullo, naglingnît nâpkigosungnîllo angidlarpok, sullele kammagikattangi-laptigit unganersauvlutalo assingnik nunablo pinginik nungusârtunik; ta-manna pivlugo ikkajortiguttôk, ken-

nerkovluta ômamut tamânut illingnik innôtsib puailavinganik, tarnivut perlerkonnagit assiokonnagillo. Amen.

Amos. 5, 6.

Nâlekamik kenneritse, tagva innôniarpose!

Taimak nellautaijub Amosib nipliutivâtigut, taimaglo okautsinut ikkitoârsungnut okautsauvogut, kannok pilloringnermik innôtsemiglo nungusuitomik pijungnarapta: Nâlekamik Gûdemik kenneritse, tagva innôniarpose. — Illûnata kaujimatsiarpogut kenneriakanginapta pigilerêrtaptingnik najortigijaptingniglo, pigingitavulle kingomajavullo assiojijavullo tamakkoa kennerjariakarpavut. Taimaimat aglaksimajokarpat: „Gûdemik kenneritse,“ tagvatauk sakkijârpok, ingerainak Gûde illitarinago piginagolo ungasidlaraptigo. Taimaiporlo illa: Ajornermut innuit Gûdemit katteksimmangmatta, tagva Gûdib adsinga, illagêngnerlo Gudemut assiovok, sorlo nellautaijok Jesaiase okarmat: Idluitullinipse apsimmatipâse Gûdipsingnit, ajorniselo pivlugit Gûdib kênane allarpâ illipsingnit tussaromanase. Aglane hailigene avisimanek tamana Gûdemit taijauvakpok tokkomik; sorlolo Gûdekanginek taijaungmat tokkomik, taimaktauk illitarksinek Gûdemik aiparêngnerlo tapsomunga taijauvok innôtsemik.

Gûdemut pingortitaumavogut annerimavlutalo, kingorngujijuksaulerkovluta innôtse-

mik nâksaungitomik. Innônivullo nuname tamattomane opallungerviksautuinarpok inôtsemut kaijomartomut, pinasuarkovluta tarnipta tokkosuitut piulijauniksanganik. Taimaimat inônipta nelliuninga attutsiaraksarivavut, Nâlegarlo Gûdivut kenneraksarivavut ômamut tamânut. Nellâgut kêmitituinarupta Nâlekamik, illungertudlarlutalo kenneruptigo pigijomavlugo, tagvatauk neniniarpavut nellonangilak. Nalegarle ungasingilak nelliptingnit attunit, nangminerlo angilaukpok najutsainaromavluta uvlut tamaita sillaksub naggatanut. Okarivorlotauk: Pivluse issumakarpunga ullapirsautelingnik kiksartuniungitorlo, tunnijomagama illipsingnut nerriugijapse namaksititauninganik; ômamut tamânut kenneromârupsinga nachvârniarpapsinga tagva. Jer. 29, 13.

Taimaimat illa Nâlegak kennerlavut katsungailuta koksasuklutalo! Kaut tamât nutâmik Gûdemut piulijiptingnullo Jêsusemut ailaukta piksarsiluta nerkiksarsiluta tarnipta nekoksijaujutiksanganut. Timivulle kissianeungitok, tarnivulletauk kaut tamât nerrititaujariakarput perlerkonnagit. Tamanna pivlugo Jêsuse okarpok: nerkiksamik nungusârtomik pinnasuarase, innôtsemulle nungusuitomut îtsainartomik, uvangauvunga innôtsib kakkôjanga uvamnut kaijok kângniarungnaipok. Joh. 6.

Tuksiarnek nellâgôrtok Jêsusemut aiparêngnerlo tâpsomunga, tamedsa tarnipta nerkiksangat nekoksijaujutiksangallo. Kiglisini-

aruptale nangminiptingnik tukkisileruptalo nippunganiptingnik sangusarainiptingniglo ômattiptalo niglinarninganik, tagva pijariakaluarpogut Nâlegak kennerlugo, issumagijaujungnaernerlo nâpkigijaunerlo pitsartunerlo kennuarilugit. Illa nipporniarata tuksiatsainarta ikpigilerkârtinata Jesusib najorninganik saimarsaininganiglo, Apostele Johannese okarmat: Okarupta: ajortokangilagut, uvaptingnik nangminek uivêrivogut, miksekârnerlo illuptingnêngilak. Ajornivulle kigligiksautigiguptigik, tâmna nertornartôvlune idluartôvok, issumagijungnaivigigamittigut ajorniptingnit sujungaitilutalo idluitunit tamainit. 1 Joh. 1, 8. 9.

Illâ Jêsuse nertornartôvlune idluartôvok naglingnermulle nellekangitomut nagligilauramittigut tokkomut aglât ailune pivluta; kennilaukpâtigut innôkojomavluta uvagut kammatinata sulle tâpsominga, taimaimat piulijauniksak pilloringniksak âkiksimajok mikkijônasuginiarattigo, Nâlegarle kennerlavut nelliutillugo sulle tâpsoma ikkajorninganut pitsartuninganullo aglisivalliakovluta ivsornailinerme, illangiutititaukovlutalo innôtsemik nâksaungitomik. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 504, 2.

25.

No. 491.

Tuksiarnek: Jêsuse âniajotit
Tarnivut nâpkigilaukit!
Timiptingnut tarniptingnut
Akkit nertutsainarlavut!
Kaut tamât sapputittigut
Pekonnata ajortomut;
Taimak innosek nuname
Ivsornaikovlugo sângne. Amen.

Rôm. 13, 14.

Nâlegak Jêsuse Kristuse attiniarsiuk, timelo pairisiuk, ikliguktaililugole.

Apostel Pauluse okarpat: „Nâlegak Jêsuse attiniarsiuk“ kannok tamana tukkelik? kannok pijuksauvita Jesuse attiniarlugo? Jesuse attilugo tamanna imâk tukkelik: Jêsuse Piulijivut illûnâne igsageksarilugo malligeksarilugolo. Omamut tamânut pinasuarupta adseka-

romavluta Jêsusemik, taimak kissiane attiniarungnarpavut. Tamannale inôtilluta illiorniptingnit pinasuarnernillo tamainit angnerpaujuksauvok, pijariakarnerpauvorlo attinasuarlugo Jêsusib adsinga; taimagle kissiane innutokak, tagva issumait piungitut idluinerıllo tamaita ipperarungnarpavut, sorlo aglaksimangmat: Innutokak attorungnaerlugo piusiovalauktut allarsigik, innuktârle attiniarsiuk Gûdib adsinganut pingortisimajok idluarnerme ajunginermelo ivsornainermelo.

Illa tarniptalo timiptalo pitsartuninginut tamainut attorasuaraksarivavut Jêsusib tumingit kemalauktangit uvaptingnut okausermigut hailigekut, Apostelekotimelo aglangittigut, tamakkoa ajochertortauvigilugit torautiksatuarijaksarivavut innôsiptingne tamât.

Jesuselo attilugo malliklugolo pigupta, tagvatauk sappingilagut timivut pairilugit, sorlo idluarmat, sorlolo pijuksaugapta. Tamanna Gûdib perkojanga, Gûdib pijomajanga pairksikovluta timiptingnik, attaruiluta erkeasugatalo pinasuarkovluta timipta pijariakartanginik. Paradîseme Gûde okalerêrpok Adamemut: kênavit kidsijârningane nerkiksarnik êsijuksauvotit. Apostele Pauluselo okarpok: nelliat sullijomangitok nerrijuksaunginivoktauk.

Taimak illa timivut pairijeksarigalloarpavut, kissianele pinasuarnek timipta piksanginik anginersaujuksaungilak pinasuarnermit tarnipta tokkosuitut piksanginik. Piulijivut nangminek okarmat: Gûdib nâlegauvinga idluarningalo pinasuarkârsigik tagva tunnitsi-

vioniarposetauk timipse pijariakartanginik. Atâtapta killangmêtub kaujimavait tamaita pijariakartavut. Pattangaititsijub nerrititsijub tingmitseniglo ômajuniglo tamainik, tâpsoma innukotine kittorngakotine issumagijaksaringilagît? Aukak illa. Okarporle: tuksiaritse tunnitsivioniarpose tagva, kenneritse nennisiniarpose tagva. Katsungailuta tettekarlutalo Nâlegak sâvigilugo kennuvigilugo pijuksauvogut, tagvatauk tâpsoma ikkajorninganik saimarsainniganiglo tukkisiniarpogut nellonangilak. Tamana pivlugo siarklernivut tamaita Nalekamut pitilavut, kennunekut tuksiarnekullo aivigitsainarlavut, tettekarlutalo kennuvigilugo tunnitsiviokovluta pijariakartaptingnik tamainik timekullo tarnekullo. Erkaumatsainartalo tamaita innôgutigijavut Gûdemit pingmatta; mingeritsello puijillo tuktullo tingmitsello ômajullo tamaita kammagijeksarivavut tækkonarlugillo attorlugillo Gûdib perkutingititut, Gûdib tunnijangititut uvaptingnut. Taimaimattauk sunamiglônêt mikkijomiglônêt tunnitsivioleranga pta tagva kujalinermik puigorniarata, Gûde nangminek okarmat: Kujalinermik pititsijub, tâpsoma nertorpânga, tamanalo apkotetôvok nellojungnaertilugo Gûdib piuliklerninganik. Img. 50, 23.

Angiluartomigle kujalinermik sakkertitsijuksauvogut arvertarnermut innôtsemullo idluartomut nellâgôrtomullo. Jêsuse attijomaguptigo, attuaromavlugit tâpsoma tumingit, tagvatauk kemâjaksarivavut ulloriagilugillo tamaita avititsijungnartut uvaptingnik tâpso-

mangat. Timivuttauk pairijaksarivavut ikliguktaililugole. Idluitut ajortullo tamaita, uvingublo ikliguningit piungitut akkerartorlugit Jêsusiblo pitsartuninganut sâlagilugit pinasuartuksauvogut ômamut tamânut, erkaumatsainarluta akketojotuamut pissiangomagapta Jêsusib aunganut, tarnivullo timivullo nangmineringinaptigik Kristusible perkutigingmagit. Kristusible avatingit attoraksarivittigik ajortullinermut? Taimaitsengilak illa. Tamana pivlugo kajungertigêlerta timiptalo tarniptalo pitsartuningit tamaita attutsainarlugit kivgartornermut Gûdemik, Gûde illûnâne nertortaukovlugo timiptigullo tarniptigullo.

Nâlekable nangminek ikkajorlittiguttok illûnata pivalliatsainarkovluta ivsornailinerme, pilloridlarmatta ivsornaitunik ômattiggit, Gûde tækkojomâramitsuk. Illa taimak kissiane ômattekarluta ivsornaitunik, Jêsusib aunganut ubvarsimajunik, neriugungnarpogut sukutsiane timipta ajulertub ablatsângortitauniksanganik, Jêsusib adsiotitsomârmago timiminut ânanaudlartomut. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 492.

26.

No. 331.

Tuksiarnek: Jêsuse piulijivut! kakkôjauvotit nellâgôrtok killangmit tikkisimajok; tunnitsivigitigut ilingnik nangminek! Pigingikuptigit inôjungnangilagut; perlertuksauvogut tarniptigut, ingergarniptingne nangianartoksôjome paunga. Taimaimat sângne kennuvogut, akkeartorkattartittigut timingnik aungniglo, illuptingne inôsekarkovluta. Illungertorluta malliktitigut ilingnik kenuêrsarnerme! tunnergutingniglo kaikattartarnik uvaptingnut attortittigut kuviagijarnut nertornautiksarnullo. Malliktittigulle ilingnik ajoksarnartokut pitakatsiarnekullo attanerilutit pijungnarkovluta mâne nuname pânelo! Amen.

Joh. 6, 1 — 15.

Mattoma kingorngane Jêsuse umiakut aularpok, Galilêab immangagut Tiberiasib erkânut. Inugasak-

suillo mallikpât, tattamnartitangit tækkolauktatik pivlugit, pinialauktangit kannimajunut. Jêsusele kakkamut majorarpok, tagvungalo ingitsartorlune illiniartine illagilugit. Aularviksiorvigle Jûdit uvloksiorvingat kaglilerpok. Tagva Jêsuse tækkosarpok tækkolunelo inugasaksoarnik tikkitiminik, Filippusemullo okarpok: nakit kakkôjaksiniarpitâ makkoa nerkiksangannîk? (Taimâgle okarpok ôktoromavlugo; kaujimagalloarame piniaromajaminik.) Filippusib kiovâ: kakkôjat kênaujârsunut 200 inut akkilertauvaktut nâmangilat tâpkununga, mikkijomiglônêt attunit pigunik. Illiniartingita illangata, Andreasib, Simonib Pêtrusib nukkât okautivâ: Nukapiakarpok ovane kakkôjanik tellimanik mingeriângniglo maggûngnik pilingmik; kissiane unuktoksoarnut tâpkua suglunarput. Jêsusible okautivait: Inugasaksuit ikterkosigik! Iviksukakarporle tagvane unuktunik. Tagva ikterput 5000 iokasait. Jêsusible kakkôjat tiguvait, kujalilunelo illiniartiminut tunnivait; illiniartulle iksivajunut; taimâktauk mingeriângnit nâmagijaminik, Kâgungnailermatale, illiniartine okautivait: Amiakut kattersorsigik, assiojokarkonago. Tagva kattersoivlutik amârgaujat 12 it tættæpait amiakunik kakkôjanit tellimanit, nerrilauktut kikkilauktanginik. Inuit tattamnartitak Jêsusib pinialauktanga tækkogamitsuk, okarput: Tâmna ilâ nelautaijôvok, tikkituksak sillaksoarmut. Jêsusele mallugosulerame, kainarajarmata tigujomavlugolo attaniotitsomavlugo, ama kemâlerpok kakkamut inutôvlune.

Nautsertoraksapta unipkârvigivâtigut, nagliktakka, Jêsusib immak Tiberiasemik attelik ikkârvigilaungmago inukarpangitomullo malliktaulaungmat inugasaksoarnut. Tækkuksaumarikpok, tâpkua illûnatiungitok Jêsusemut tikkisimangmata sâleromavlutik tâpsomunga okperlutiglo. Jêsusele kennertautuarpat mal-

liktauvlunelo, tagva tâpsoma kennertine ikajorivâ, okpernermut ômanartomut tikkerkovlugo. Jesusênak issumagiguptigo, ajoksartuksaungilagut; timipta ajoksaluarningit issumagijomavait, piluartomigle tarnivut nerritiitsomavait timiminik, imertitsomalaitalo aungminik; Komunionemetuinaungitok, kaut tamâlle, tækkuksaujomiungitok, mallungnartomaringmigle. Nagliktakka! mallitsainarlavut! tatamnartomik tukkisititsomavâtigut saimanermiglo piloringnermiglo.

„Jêsusele kakkamut majorarpok, tagvu-„ngalo ingitsartorlune illiniartine illagilugit. „Aularviksiorvigle, Jûdit uvloksiorvingat kag-„lilerpok.“ Tagva issumagilaukpallaivâ kakkame Golgatame tunnergutaulârnine Gûdib saugârsungatut; okautigilungilâle tamanna mânna; tikkitine naiperkutigilugit, tâpkua issumagerkârpait, tâpkualo pivlugit Filippusemut okarpok: „Nâkit kakkojaksiniarpita makkoa nerkiksanginnîk?“ Ilâ angijoksoarmik inuit nagligivait! Kaujimagalloarlune ilûnatiungitok sâgiaromamut tikkingmata, nagligivait, nerriugivait, piloriktitsomavait, illangit sappernaralloartillugit sulle. Ilûnatik, assiojuttauk, okartuksaujomârput: ilûnata Jêsusib nagligilaukpâtigut, issumaptingniluatsiak assiovogut.“ Aglât nerkiksatuinak issumagivâ, tikkisimangigalloarlune timipta attoriakartanginnik kaitsivigiluta, tarnivulle piloriktitsomavlugit. Tamattomungaletauk amuaromavâtigut.

Sôgle, nagliktakka, tamainik kaujimajok nangminerlo kakkôjamik pingortitsijungnartok, sôg tâmna appersorkâ: „Nakit kakkôjaksiniarpitâ?“ Kaujimanginameungitok, Filippusemullo ajochertortaujomavluneungitorlônêt, okperningale kiglisiniaromavlugo; nangminek piniaromajaminik kaujimatsialauralloarpok. Kappiasungnekut piulijipta illâne tessiorpâtigut, sunaunginiptingnik illitarksivalliakovluta, ikajortaujomanivullo angijororpalliakovlugo, Filippuse akkiliutiksanik pissiaksaniglo kissênik erkaumavok, tâpkutigûna kissiane ikajortaujungnarasugivok, erkaumalugane, okpertunut ajornartokangimat.

Andrease, Pêtrusib nukkanga kaujimanersârsôlerpok, kêtatuinarmigletauk: „Nukapiakarpok ovane kakkôjanik tellimanik mingeriângniglo maggûngnik pilingmik; kissiane unnuktoksoarnut tâpkua suglunarput.“ Okpernekaluârsuktôgalloak, naidlartomigle. Taimâk illingakattarput okperomagalloartut Jêsusemut, kêtatuinarmigle tâpsomunga issumagijaukpata timib attoriakartanginnik. Suglugosukput Nâlekab kaitârsunginnik, issumakarlutik: Uvamnutuinak nâmanajarput, illakarpungale nerrijomangmijunik; kakkôjat ikkigijauvut, mingeritjallo suglunadlarput okpernekangitune. Nâlekamulle okumailungilak ikajorlune unnuktunullônêt ikkitunullônêt. Okpernelik ômanartomik issumavok okarporlo, Gûdingoak attekartok „akkiliksarsiluadlarnermik“ tættiginago: „Nâlegak ikajorniarpok.“

Illiniartit sulle taimâk kollartillugit, Jêsuse okarpok: „Inugasaksuit ikterkosigik!“ — sunârsungmik unêt piniarmerkovlugit. Tunnitsiviojomaguptale, tigusijomajuksaugivogut ajugaringitaptingnit. Aglaksimangmingmat: Sulijomangitok nerrijuksaunginivok! Kivgartorniptingnele Jêsusemik, tâpsoma pattangaititsomagivâtigut.

Sakkijârtut mânna Jêsusib tiguvait, kujalivlunelo illiniartiminut tunnivait, illiniartullo iksivajunut, 100 inut 1000 inullo, taimâktauk mingeriângnit nâmagijaminik. — Gûdib kaitangit ikkitômangâta unuktômangâtalônêt kujalijutigikit! ikajortauvotit tagva. Nâmaniarporlo ilingnut illangnullo. 5000 inik taimâk akkeartortitsijungnalauktok, amigarnartomut amigarsijungnangitok. Inuble kakkôjatuinak inôgutigingilâ, Gûdib okausingille; tâpkonunga akkeartortitauvogut nellâgut saimartaulutalo ikajortauvlutalo; tâpkununga angerviovogut tamainik kennuarijaptingnik Jêsusib attingane.

Jêsusib **kujalingmat**, saimanek pilerpok kakkôjanut mingeriângnullo, perormata sorlo illiniartut aggangine; illangertautsainaralloarlutik angijororpalliatuinarput; kakkôjanut tellimanut 5000 it nâmaksititaujungnarmata, amiakokarlarmelo mikkijôlungitomik. Sôgle Jêsuse kujalivâ? Tussartaunine atâtaminut okperimarigamiuk. Taimailiorkattalaukpok. Lazarusib illuvingane kujalilaurivok, tupaksimajok tautujarêrkôrlugo, tokkungajok tippekadlartillugo sulle. Taimâk illingakovâtigut-

tauk, okpernermik taimaitomik pekartuksaugivogut; kollarata kennujuksaugivogut kujalilutalo aglât, kennuarijavut tautujarêrkôrlugo. Okpernekangitut nangminerningnik assimingniglo okkumaititsivut, nangminerminguiglo uivêriklerput tækkuksaujunik tættekartut, saimanermik angijomik assiotitsivut.

Angijomik okidlarajarput, Gûdib okausingit okperinajarunigit; Gûde okalaungmat, killaglo nunalo nungukârajarmanik, angernerilauktangit sokkoserkârtinnagit. Okpinginek ajoksartitsivok; okpernek kujalititsivok pekaloriktitsivorlo.

Taimaitsarêrpat nunab pingit pivlugit, kanok angijomik taimainiarka tarnipta ajoksartangit pivlugît? Jêsuse nangminerminik taivok inôtsib kakkôjanganik, killangmit tikkitomik, sillaksoarmiunik inôsekartitsijomik. Kâdlaruvit idluarnermik piloringnermiglo, pilorijarêrpotit. Tâpsomane idluarnekaravit piloringnekarlarpillo. Kittorngane, piulijaumajokotine, saugakotine perlerkonajarpagît ingeranasuarninginne piloringnartovingmût? Anânab kittorngane puigorungnarpago aglât, perlertitsungnarpago aglât — tâpsoma puigorungnangilâtit. Aggaminut aglalaukpâtit, attît ômatinganêpok ikkinginelo. Akkitudlartomik pissiarilaukpâtit, pigivâtit, tamanna okperiuk kollarnaglo!

Nâmaksilermatale kâgungnaerlutik, illiniartine okautivait: „Amiakut kattersorsigik assiojokarkonago.“ Tamattomungatauk igsagaksamik tunnitsivigilaukpâtigut, taimailior-

merkovluta. Tunergutingit kujalivluta tigutuinaraksaringilavut, angijomiktauk asserkitailititaksarivavut attorlugillo Nâlekab nertornautinganut. Maungatuinak nungutailitilugillo, issumakaratalo: pitakarningane erkanangilak.

Piluartomiktauk saimanartut tarnemut kaitangit ivleridlaraksarivavut. Nâlekab saimanermik angijomik tunnitsivigikpattigut, ivlersilungikuptalo tamattominga, maungatuinarlo nungutsigupta nippunganermut, tagva tungâgut ajoksarnek angijôsôngovok, kingorngane pannermariklutalo illuptingne kattagungnarpogut aglât tatamnartomik. — Kattersijut amârgaujat 12it tættæpait amiakunik. Tamakkoa tamaita assionajalaukput kattersortaulungipata. Unnuktut ilâ ajoksarput kamatsiangimut, piorisângimut, illipaungimut nelliutiningane.

„Inuit tattamnartitak, Jêsusib pinialauktanga tækkogamitsuk, okarput: tâmna ilâ nellautaijôvok, tikkituksak sillaksoarmut. Jêsusele mallugosulerame kainiarajarmata tigujomavlugolo attaniotitsomavlugo, ama kemâlerpok kakkamut inutôvlune.“

Nertortaunerminik attaniovingmiglônêt kenningilak; attaniovît tamaita pigigalloarlugit. Atâtame nertortauninga kennerpâ, attanioviglo kappiasungnelik, niakot kakkilautelik, anorâk aupalluktak, issakajaunerlo, kikkitsat aggamigut ittigamigullo kennerpait. Attaniojomalaukpok Jûdinut mittautigijauvlune, inuartûk akkorngangne tokkojomavlune

kejungme senningajolingme. Nachogijaunerpângojomalaukpok ivlerijaujomananelo, issumagijaujok Gûdemut kemaktaujotut, annaujaujotut. Taimak issumakainarlune tattamnartullilaurivoktauk. Tattamnartullinekuungitorle, ânianekut tokkonekullo kejungme senningajolingme itteromalaukpok ânanauvingmut, uvagut tagvunga ittertitsungnaromârluta.

Nâlekab nikkanarsârnermik taimaitomik tunitsivigilittigut, ômamiglo serkomisimajomik, okpernermiglo. Ijivullo torângatiligit kejungmut senningajolingmut, attanerijomavlugo perkovluta, niakotelijarningane kênariktunik! Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 334, 2.

27.

Jêsusib nutarauvlune kemâjuksauninga Egiptenmut.

No. 245.

Tuksiarnek: Nâlegak Jêsuse Kristuse! Illingnut ârlorluta Stundeme tamattomane tuksiarpogut imâk: ivsornaitomik innûlerlutit erniangomagavit, uvaguttauk kuviasuktittigut innôniptingne; kippijaugavit, uvaguttauk kippijautittigut omattiptigut; innûlervingnit nutarauvlutit sulle kemâjuksaulauravit tujormiangojuksaulauravillo nuname ungasiktome, taimaimat nanênivullonêt namagijautilauruk uvaptingnut; illa innôserne tamât igsareksarigaptigit, taimaimat nutarauvlutittauk pinnialauravit illusekalauravillo igsareksarilap-

tigit: innôtsivut innôsernut ivsornaitomut âkiksortaukovlugo namagijaukovlugolo uvaptingnuttauk, taimailingavlutaio innûsungnivît saimaninginik illangiutititaukovluta. Amen!

Math. 2, 13 — 23.

Ahâglo, Nâlekab Engelingat Josef sakkervigiva sinnektomonikut, okarlunelo: Makkitit, nutarârsuglo anânangalo illingnut pikik, nunamullo Egiptenemut kemmalerit, tagvanelaulutillo uvamnut okautsaulerkârtinak; nutarârsuk Herodesib tokkonerasuarmago. Makkiporlo tagva, nutarârsuglo anânangalo unnuame ingminut pivak, nunamullo Egiptenemut kemmavok. Tagvanelerdlunelo Herodese tokkotsiarilugo, Nâlekab okausingit nellautsikovlugit, nellautaijokut okartok: Ernera kaikolaukpara Egiptenemit. Herodes kaujimalerame illisimmajunut tappagijaugame kanningajadlalerpok, nutarârsuillo illunaita Betlehemetut erkânetullo, Jâriggit maggungnik nukardlillo tokkotsartorkovait, illisimmajut kiglisitsialauramigit sivorngagut. Tagva nellautaijub Jeremiasib okausingit nellautsimalerput, okartok: Kakkane nippersoak tussartaujok ogguadlarnerlo, keanerlo kajumidlarnerlo; Rahelib kittorngane keagivait, mannigortaujomananelo; nungutaungmatta. Herodesele tokkungmat, ahâk, Nâlekab Engelingat Josef sakkervigiva sinnektomanekut, nuname Egipteneme, okarlunelo: Makkitit, nutarârsuglo anânangalo illingnut pikik, Israeliblo nunanganut uttilerit; tokkungmatta nutarârsungmik tokkotsijomalauktut. Makkiporlo tagva, nutarârsuglo anânangalo neksardlugik, Israeliblo nunanganut pilune. Tussaumagamiugle, Archelaus attanniolertok Judæame, atâtane Herodes innangêrdlugo, taikunga ainermik sivoralerpok. Sinnektomanikut Gudemut perkojauvlune Galilæab erkânut ailerpok. Igluga-

sengnullo Nazaretemik attelingnut pivlune, tamanna nunagilerpa; nellautaijut okausingit nellautsikovlugit, okartut: Nazaremiomik attekaromârpok.

Aglangne hailigine illûnaine ajochertûsiksarsilutalo âkiksutiksarsivogut omattiptingnut sillaitomut asserorsimajomullo illingajunik, aglait hailigit piojorinata ajochertortaujomamullo attorasuaruptigik, Annernerublo hailigib kaumaksaininga kennuariguptigo, omattekulluvut kaumaksartaukojomavlugit tâpsomunga; attuartavut tussartavullo tukkisitsiarlugit, âkiksortaujutiksaptingnullo illingatidlugit pillorilerkovluta.

Aglaille illûnatik Gudemut illingatitaumangmatta attortaukovlugit uvaptingnut ajochertûtiksauvlutik, mannigorutiksauvlutiglo innerteraksauvlutiglo, âkiksutiksauvlutiglo, pitlautiksaularmiglo; Gudib okpertokotinga pillorilerkovlugo pinniarnernut ajungitunut tamainut; okpertok illûnâne innôtsime illinganerijangine tamaine nachvâtsainarkovlugo attoriakartaminik. Taimainivoktauk unipkautsine ukkonane tussarêrtaptingne mânna; illa, tamakkonangattauk illinniartuksauvogut illinganiksaptingnik nunamêniptingne, kuviagijaujomavluta Jêsusemut; taimaimat unipkautsit kemmergonersarilavut manna, nautsertorlutalo kannok nutarab Jêsusib kemâjuksauninga Egiptenemut uvaptingnuttauk tukkekarajarmat.

Unipkautsine attualauktaptingne unipkârviôvogut Jêsusib Piulijipta nutarauvlune kemâninganik innungorvingminit Judêamit nu-

namut kanningitomut Egiptenemut, unangmijaugame attannermut Herodesemut. Sinnektomanekut Gûdib Atâtab Josefe, illanne neksarlugit kemâkolerpa nunagijaminit nunamut takkorngartamut, nunagijangata attannertanga Herodese illissimajunut unnangat pijunut terliatauvlune ningaumajadlarlune takopsoajuidlunelo perkojilaungmat: Nutakkat illûnaita Betlehemêtut erkânêtullo tokkotaujuksaungmatta; taimaimat nuname taipsomane kêavaksoadlarnekalaukpok angijomik; anânat unnuktoksuit kittorngatik tokkotaumajut kêagidlarmattigik, mannigortaujomannatiglo; Gûdible ernine erdligijane capputilugolo piulivâ nangianartoksoarmit tamattomangat. Engelit hailigit Josefekut kemâjut illagilugillo tessiorpait innukajuitokut, apkotikut illitarnangitokut, tikkitilaitalo kannoêlugatik Egiptenemut; Jârillo kapsit nâlugit tagvanêtilaukârdlugit ama kannoêlugatik uttertinivait nunamingnut Nâzaretemut Galilêametomut. — Taimak unipkautsit pivut, uvagulle tamakkonangat unnuktunik illinniaraksarsilutalo mannigortauniksarsivogut, imâgle: Nutarab Jêsusib saputjauninganit piulijauningarillo tukkisijuksauvogut: sulle mânna Gûdib pinne, illa nipliavigijine illûnaita najorlugillo capputikattarmagit piulikattarmagillo nangianartomit; sorlo itsaksoarnit tâpsomangat aglaksimangmat Img. 50, 15. imâk: kappiaktoadlarnerne nipliavigigna, piulijomavagillo, igvillo nertoreksarivarma; amalo Luk. 18, 7. 8. Gûdib annerijane piulinajangilait? uvlut

unnuallo nipliavigingmatsuk? unêt akkunêralloarune? okaupapse, piulisâromârpait.

Illa, akkunapsingne, tussartikka, piulijaulaungnermingnik nangianartomit tokkomillo kannidlalauktomit aglât kigligiudsinajarput mânna, appersoromagupkit; takpêngitungnik ijekarupta, tautuktaujomik tautugungnangitungnik, tagva sulle uvlome uvaguttauk Engelit hailigit tækkokattarajarpavut apkotiptingne, sapputsijartorlutik uvaptingnik; takpanêtsomâruptalo terlitsungnarvigijomârtaptingne, piulijaumamarikluta nangianartunit illûnainit, tagva sapputijaulaungnivut aglât kaujimatinnata tukkisijomârpavut namamariktomik, Jêsuselo, atâtangalo kujalivigidlaromârpavuk opigudlarluta, taimak angidlartomik pairijaukolaungmatigut.

Ama unipkautsinit ukkonangat Jêsusib akludlarninganik miklilertininganiglo tukkisivogut; illa nellautsimavok okauserilauktanga ajochertuivlune nangminerminit okarame: Terrianniet sittekarput, tingmitselle ublokarput, innuble erninga pekangilarlonêt niakome akkittiksanganik. (Luk. 9, 58). Erniangogame iglugasengne Betleheme, tava tagvane iglokalaungilarlonêt tâpsomunga attoraksaujomik, ômajut iglungane tækkominaitome kissiane inniksakarialaukpok, Jârekarkâranelo maggungnik tava kemmajariakalerêrpok innungorvingminit nunamut tækkorngartamut, tokkotautailijauvlune; uvagulle tamattomangat sumik tukkisijuksauvitâ! tukkisijuksauvogut, tâpsotunak îtokatsengimat nuname innuit akkor-

ngane, aklunerpaujorlo akkunaptingne kaujijuksauvok, Jesuse aklunersaulaungmat sulle tapsomangat; tâpsotunak erniangomajokangilasse illa; Piulijise aklumariklune erniangomavok nergjutit nercheviane illimavlune; nutarauvlunelo Jârelingmik maggokasângnik, kemâjuksaulaukpok unangmijauvlune, illipsele terlikluse tamânêpose iglogijapsingne, kaujimannasselo unangmiklertomik illipsingnik.

Jêsusib nutarauvlune nunakarlaungninganik tækkorngartamik uvagut ajochertuijôjogut piluarluta, ajochertuijokattivullo nellojunut tillijaujut manigortaujutigiluarpavut, uvaguttauk nuname tækkorngartame sungiusimangitaptingne innôkojaugapta, issumaptingnuungitok tillijaumagaptale Nâlegaptingnut kivgartorvigijaptingnut, okausingit piloringnadlartut sillaksoarmiut piulijaunik sanginut illingajut okâlatigijartorlugit illipsingnuttauk perkojaugapta. Taimaidlutalo tussartikka nunavut, angajokâptalo iglungat innulervigilauktavut, illavullo erdligijavut, illannârijavullo ungagijavut, sunatuinaillo sungiusimalauktavut allarlugillo kemmalaukpavut, kittorngavullotauk ipperaraksarilugit illiarsûlertut mânna, Jêsusib perkojanga uvaptingnut okâlanek pivlugo tussugidlarlugo. Tussartikka! taimailinganajangilagut uvagut, Nâlekab tamattominga perkungipattigut; kujalinermulle tâpsominga naglingnikârlauktomik uvaptingnik, naglingnermullo tarnipsingnik tamaita taunane pinnarnartigijavut kemmalaukpavut; taimaimat uvagut nunab pingita illanginik

akluinersaukôralloarupta illipsingnit, sullele aklunersauvogut illipsingnit sunatuinarnik taijarêrtamnik pigijapsingnik uvagulle najortigijungnangitaptingnik; taimaidlutalo tagga perkutekulluvut pivlugit igvinêgosuktuksaungilasse; pinnanarnersat nuname pigijavut, tagga kittorngavut nangminivut, illavullo ipperaraksarigaptigik, illangit innôsiptingne tækkojungnailugit aglât, illipse najortekartilluse tâpkoninga ovane nunapsingne kemangniangitapsingne. Taimailingagaptale uvagut, tuksiarutsimut ômunga nekkoksijaukattarpogut: „Nutaraunerne innûlervingnit kemâjuksaulaunivît sungiutilitigut nanêtarangaptalonêt“. Illa tamattomanetauk Jêsuse sivorlerilugo nunase ânanauneraralloarnago unêt namagijeksarivavut Jêsuse pivlugo, namaksijuksauvogullo najortigituinaruptigo.

Jêsusib akluninganit kemmâjuksauninganillo ajochertûsiksarsijuksaugivose nangminiksapsingnik imaitomik: Nunagijase, annorâselo attorpalauktasse, nerkiksasselo nerkigivaktasse ovane nunapsingne Gûdib kaitangit illipsingnut namagijeksarigapsigik, kangugijeksaringinapsigiglo, pingortitipse sillatunerminut taimailingatilaungmasse kiglinganit, sorlotauk innukattigêksuit adsigêngitut nunaksoarme illûnaita attunit ingmigut taimailingatilaungmagit nunangit, nerkiksangillo, annorângillo pivlugit; tamanna pivlugo ômattisse okumaitinassigik siarklernermut pinnasualuarnermullo pigijungnangitapsingnik sungiusimangitapsingniglo, erkarissigiglo Apostelib Paulusib okau-

sertangit Timoteusemut Kap. 6, 8 me: „Nerkiksakarupta annorâkaruptalo namagilavut; kaitsilaunginapta sumik sillamut tamattomunga, nellonangilak tagva neksarniangginivogut sumik issokangitovingmut.“ Kiglissiniarvingme ipsomane kingorlerpâme appersortaujomâtsengilagut nunagilauktavut, nerkiksarilauktavullonêt, annorâgilauktavullonêt pivlugit; tamattomingalo angiluartomik appersortaujomârpogut: ômattivut kippijaumangâtta, okpernermelo idluartome ivsornaititsijome piloriktitsijomelo agvertalaungmangâpta, apkome amitome, innôtsemut nâksaungitomut torârtome; illipselo ajochertortisse illaliulaungmangâpsigik Gûdib tillijangititut; okausingillo ajochertûsingillo illaliulaungmangâpsigik Gûdemit pimajutitut.

Ahamarik tussartikka! namaksituinarupta illingatitauniptingnik nuname, tukkisileruptalo kannôeliornerit tamaita ôgeksarijavut nunamêniptingne pigannerutiksaptingnut illingajuksaungmatta, sorlo Piulijiptatauk nunab tamattoma okumainarningit ôgeksarilaungmagit nutaraunerminit aglât, sâvigitsainaruptigolo igsareksarilugolo, tava ikkajortaunermik mannigortaunermiglo tâpsomunga ajoksarniatsenginivogut; tâpsomale nangminek okarmat Math. 11, 29: Nangmagara illipsingnut pissiuk, illinniarvigilungalo; kennuênama ômattimnetauk piojoringinama; tagva merngoêrserviksarsiniarpose tarnipsingnut. Amen!

Atâtavut killangme! malliktingillo.

Nr. 731.

28.

Jêsuse Jârelik 12 inik.

Nr. 194.

Tuksiarnek: Nâlegak Jêsuse! pigilaptigit nutarârsônerne, sorrusionerne, inôsungnerne, inumarionerne! ilâ saimartigut inônivît hailigib akkiliutiksarsêninga-nut tamânut! Iliktut illingatikit sorrusivut, inôsuktullo inumarîllo inutokaujullo! inôtsît ilûnât tunilaurangne pivluta, tokkokattigilaptigittauk ajortunit, inôkattigilaptigillo nunamêniptingne kaut tamât issokangitomullo! Amen.

Luk. 2, 41 — 52.

Angajokâgik Jârine tamaine Jerusalemut aivakpuk aularviksiorviolerangat. Jêsuse Jârekalermat 12 nik, illagallugo takpaunga Jerusalemut aivuk,

aularviksiorviub illusinga malliklugo. Uvlullo taipkoa nângmata, angerarmingmaniglo, nukapiak Jêsuse Jerusalemit nûlungilak, angajokâkitalo tamanna nellovâk. Illagilauktamingnulle illaunasugigamikko, uvlok atausek ingeragamik, kenneriartorpâk illamingne illitarijamingnelo. Nenninginamikko, ama Jerusalemut utterivuk kenneriardlugo. Uvlut pingasôlermata, naipipâk kattimavingme iksivajok ajochertuijoksuit akkornganne, tâpkoalo nâleklugit appersorpait, Nâlektullo ilûnatik tattaminiarivât, sillatuninga kigusingalo. Angajokâkita tækkogamikko, koaksârpuk, anânangallo okautivâ: Ernîk, sôg taimailiorpitigûk? Ahâk, atâtaksavît uvangalo kennilaukpaptigit kiksarlunuk. Jêsusib kiovak: Sôg kennerpitingâ? nellovitîk, atâtama pingit pinniariakarapkît? Kanorle okautingmagik, okausinganik tukkisingilâk. Illagallugiglo tâva taununga Nazaretemut aivok nâleluarlugiglo. Okausingillo makkoa tamaita anânangata ômamine torkorpait. Jêsuselo sillatulerpalliadlarpok, inumariôlerpalliavlunelo saimanarsivalliavlunelo Gûdeme inungnelo.

Gûdib inukotingit uvloksiorvît pivlugit 2 Môs. 23, 14. perkojaulaukput imâk: „Pingasuertorluse uvloksiortuksauvose uvloksiorvingmik sakkamne Jâreme atautseme.“ Taimaimat angutit Gûdemik opigosuktut ilûnatik Jerusalemuarput pingasuertorlutik Jâreme atautseme; aularviksiorvingme arnat illauvalaurivut; nukapitsat Jâringita 12 inganivallukpok. Jêsuse illaujomadlalaungmat Jârekarame 12 nik nellonangilak. Uvloksiorvît taipkoa ânanaudlalauralloarpallaigivut, ilûnânit tausendeokattartut kaingmata, kattimaniksane ânanaudlartune saimartaujomavlutik.

Ananaudlarêlaungmata Testamentetokame, Gûdib ajungitullíningit uvloksiorutaulaukpata,

tagva mânna ânanaunersauvaksoadlarpok ilâ, illagêt piulijaumajut Jêsusib aunganut illagællugit uvloksiorupta piulijipta inûlervianik, tokkotauvianik, makkivianik, killaliarvianik Anernerublo ajunginerub kovijauninganik, uvloksiorvîllo assinginnik. Kina tâpkonane kikkitaujomavâ? kina kattimajartorlune erkeasuluadlaromavâ? Omatekangitut kissimik taimailiorungnarput. Nautsertoraksaptingne kamagijaksauluartunik tellimanik tukkisivogut:

I. Jêsusib nûngininga Jerusalemit Tempelemuarningalo.
II. Angajokâkita kennernigik nagvârnigiglo.
III. Taipkoa okausingit Jêsusemut, Jêsusiblo kioninga.
VI. Mariab torkuininga ômamine Jêsusib okausinginnik.
V. Jêsusib nâlengninga aglisiningalo.

I. Nukapiak Jêsuse Jêrusalemit nûlungilak, angajokâkitalo tamanna nellovâk, illagilauktamingnulle illaunasugigamikko, ingeravuk uvlok atausek nâvlugo. Nûnginime pitjutâ Jêsusib ânanâmik okautigilaukpâ; angajokâkitale kenninginikita pitjutâk nellovavut; kamaginekiluadlalaungmakko nellonangilak, Jêsusib nukapiatuinaktun - ingininga issumagiluarlugo.

Nagliktakka! Nâlekab kittornganik, paunga killaub pinginnut sorrusionermingne torârtunik tunitsivigilaukpattigut, tâpkoa angiluartomik pairijaksarivavut, Nâlekab perkuti-

nganik assiotitserkonata, asseroerkonatalo okausiptingnut piluartomiglo igsagaksakartitsiniptingnut. Amatauk: Jêsuse illagilugo kattimajartulaurupta, angerartuksaugivogut tâmna neksarlugo, illagillugo. Uvloksiorvingmetauk aglât assiojijungnarpavut; piginago ingerajomajuksaungilagut ablutemik atautsemiglônêt; najorninga uvlok nâvlugo ikpigijomajaksarivavut; ullapirsautingat, anerningat illumertitaksarivâtigut nanêmangâptalônêt. Illinganasuarta, nagliktakka, imâk: Jêsuse perkojikpat, aularta! Jêsuse sivorliôkpat, ingergarta! Jêsuse nokkarkojikpat, norkkarta!

II. Kenneriartorpâk illamingne illitarijamingnelo, illagilauktamingnut illaunasugigamikko. Issumakatuinartuksaungilâk ipkua, kaujimamariktuksaulaukpugle. — Igvit kaujimatsiarmarikêt, Jêsusît nanêmangât? Omatingne ikpigitsiangikungne, terlingniarnak, issumanak: pigivallukpara; innilanganak tâmna najortigimarerkârnago!

Angajokâkita, nagvânginamikko, utteriakarivuk Jerusalemut, kemaivigilauktamingnut tâpsominga. Tagvane ômaridlarlutik kennerpâk nagvârkârnago. Jêsuse pigijomaguptigo, kenneriakarpavut illungertornermut, illâne kugvinut ônartunut akkunîllo; nagvâruptigolo ingergainak akkilertauvogut ânanâmik; kappiasungnerilauktavut âblatsautitauvok kuviasungnermut; kippiniarutigiguptigo, nâmaksititauvakpogut, tunnitsiviolutalo nâpkigijaunermik ullapirsaumiglo angidlartomik.

Nagvârpâk kattimavingme ajochertuijunik

nâlektillugo appersortillugolo; nâlektullo ilûnatik tattaminiarivât, sillatuninga kigusingalo. Nellonangilak, nukapiangolune sulle nâmanersamik ajochertuinajalaungmat ajochertuijunit tamainit; idluarnernigle tamainik nâmaksititsijomagame, ajochertuijuttauk opigivait, inôsuktut tamattomanetauk kajungersarnartomik igsagaksakartillugit. Kanoktôk tamattomanetauk malliktaule inôsuktunut ilûnainut!

III. Angajokâkita tækkogamikko, koaksârpuk, anânangatalo okautivâ: Ernîk, sôg taimailiorpitigûk? ahâk atâtaksavît uvangalo kennilaukpaptigit kiksarlunuk. — Sôgle assiojilaukpakkô? sôg Jerusalemit aularkâk, kennerkarnagô? — Kanorle Gûdib angajokait apperijomârkagît asseroijut kittorngamik, sorrutsekotimik timinginnik tarninginiglo pijarijomîk? Kittorngat, sorrutsit tunnergusiangovut Nâlekamit. Tâpsoma perkutinganik asseroijok okausekariakaromârpok sângane takkomôrviksaujungnaertome missiarviksaujungnaertome.

Uvaptingnuttauk Gûdib kittorngane kailaukpâ, tâpsominga ivlersilerkovluta ômatiptingne. Kappianamêk, assiojiguptigo, najorninga ikpigijungnaeruptigo. Ilâ Jêsuse assiojiguptigo ômamit, tarne tokkub kappianarninganik ikpigivok. Sullele kujalinadlarpok assiojilaunerminik ikpigijokarpat, kennerungnartokarpallo assiojilauktaminik. Kiksadlarlune Jêsusemik kennertub nenniniarpâ, kiksarningalo tâpsoma âblatsautiniarpâ kuviasungnermut. Tamanna assingit akkornganne

Marîab Magdalenab tukkisilaurivâ illuviub senniane, perorsêviksiorteojorigamiuk. Illitaridlaramiuk okausinganit, kugvingit allartertauvut tagvainak, kuviasungnerlo itterpok ômatinganut.

Ananaudlarpok Jêsusib kigusinga: Sôg kennerpitingâ? nellovitîk, atâtama pingit piniariakarapkît? Piloridlarpok inôsuktok, sorrusek kuviasuklune pinasuartok atâtab killangmêtub pinginnik, kuviasutekartok illaukattarnermik Gûdib iglunganut, sêrkortorkattartok piulijime sângane; tâmna kannitôvok Jêsusib ômatinganut.

IV. Angajokâgik tukkisilaungitôgalloâk okausinginnik; okausingille tamakkoa tamaita anânangata ômamine torkorpait. Marîa sorrusek tâmna angidlartomik nâpkigijaulaurame, pitjutekalauralloarpok issumaksarsiornermut opigosungnermullo tuksiarnermullo; tukkisilauktaminullo illumertortauvok naglingnermik sôngojomik opigosungnermiglo kittorngaminut Jêsusemut. Uvagulle, nagliktakka, pitakanginersauvita ômatiptingnê? kaujimajogut piulijipta piniarninginnik tamainik inûlervinganit tokkotauvinga tikkilugo. Ubva piulijigijaksaringilavût? ubva pivluta kissiane erniangongilak tokkolarmelo? mâne nuname illagijomangikuptigo, issokangitomut piloriktiniarpâtigut? Ubva sunamut assianut nellâgut nekoksititaujungnarkitâ? Nagliktakka! anersaumita ômamut:

Kujagivagit tagva, piulijartoramga;
ômatiga ilingnut inniksautilauruktôk!

tâpsomunga itterit, pigigangne kissivît!
ubvalaungmiuk aungnut ajortunit tamainit!

V. Jêsuselo sillatulerpalliavok inumariolerpalliavlunelo saimanarsivalliavlunelo Gûdeme inungnelo. Nellâgut inungolaurame, inuktut peroriakalaurivok angutemarionek tikkilugo. Tamattomungalo igsagaksakartituinalaungilâtigut, pitsartunermik kaitsilaurivoktauk adsigijungnarlugo. Nangminek pivluneungitok tamaita pinialaukpait ânialarmelo, pivlutale. Sorlo tâmna ilaungmat, taimaigivogut sillaksoarme tamattomane, avateogupta timingane kittorngauguptalo naglingnerme. Gûdeovlune nellâgut aglisijungnalaungilak, âniajungnarane; taimaimat inungolaukpok, inuktullo illilertulaukpâtigut ullapkoserlutalo piulilutalo. Tamannalo mannigornadlarpok uvaptingnut okautaujungnangitomik.

Sorlole Kristuse aglisijariakalaungmat, pivalliajariakarivoguttauk kittorngaunerme Gûdemut. Nâpkigijaunermik pituarupta, innersimanermik okpernerme issumakartuksaungilagut. Taimaimat Johannese aglakpok sorutsinut, inôsuktunut, inumaringnut, atâtanullo okpernerme. Kanoktôk ilûnata, nagliktakka, aglisilerta okpernerme, angutemarionek Kristuseme tikkilugo, illingalutalo imâk, kaut tamât nelâgut okarungnarkovluta: Inôvunga uvangaungitorle, Kristusele inôvok illumne. Tâpsomunga perkutauvunga inômangârma tokkomangârmalônêt. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 492.

29.

Arnak Kanaanemiok.

No. 239, 1 — 3.

Tuksiarnek: Nâlegak Jêsuse piulijivut! okpernermik nellâgôrtomik sennalauritôk ômatiptingne, illungertornermiglo kennerlutit, malliklutit inôsiptingne tamât. Illingatittigut imâk: kanoêniptingne tamaine nipliavigilutit, kanoêngitsiarniptingnetauk inôkattigilutit illanârijiptitut. Ajorniptingnit issumagijaujungnainermik tunnitsivigitigut, inôtittigullo kujalinerme ilingnik, nikkanarsârnermelo sângne. Amen.

Mat. 15, 21 — 28.

Jêsuse tâva tagvangat aularpok, Tirusiblo Sidoniblo erkângnut pivok. Ahâglo, arnab Kanaanemiub tagvangat erkânit pijub nipliutidlarlugolo okarpok: Nâlegak, Davidib erninga, nâpkiginga! panniga Sâtanasib âniatidlarpâ. Kiungimarikpâ okautsemut atautsemullônêt. Tagva illiniartingita tikkipât kennuvigivlugo okarlutik: Ikajoruk una, nipliojormattigut. Kiovaille okarlunelo: Tillijaumatuinarpunga saukanut tammarsimajunut, Israêlib iglunganit pijunut. Taipsomale pâmangavigijartorpâ okarlunelo: Nâlegak, ikajunga! Kiovâle okarlunelo: Idluangilak, kittorngaujut kakkôjanginnik aksârlugit, kingminullo egilugit. Arnak okarpok: Ahaila, Nâlegak, taimaikalloarpok; kingmiârsuille nerrivut karnganerlukkunik, angajokâmik nerrimavingannit kattaktunik. Tagva Jêsusib kiovâ okautivlugolo: Arnak, okpernît angijôvok! pijomajarnik pilârpotit. Panningalo Stundeme tâpsomane pijungnaerpok.

Nagliktakka! unipkautsit tamakkoa pivianartoksuit tukkekartitauluariakangilat; ômatelingmut kappiasuktomik, serkomisimajomik ingminik tukkisinartuinangilat, mannigornadlarivuttauk angijoksoarmik. Jêsusib kittorngane pitsiarpait, sulle kittorngaungituttauk nâpkigivait, okpernerme sâvigikpatsuk, illungertorunik, katsungaikunik.

Arnak nellojut illangat pannekalaukpok sôngojomik Sâtanasemut kappiasuktitaujomik. Arnak tâmna tussarpok, Judêab nunangane angutekarmat Jêsusemik attelingmik, ikajorpaktomik kappiasuktunik ilûnainik; issumavorlo: ainiarpunga tâpsomunga; ilûnainik tikkitiminik ikajorpogôk, ikajortaujariakadlarama, ikajorniarpallaigivânga. Okpernermiglo

tamattominga sapkutsingilak, pijomajaminik perkârane. Okpernermik tamattominga aksârtaujomangilak aglât ikajortaunermik kennervigijaminut Jêsusemut, tâmna pêrsijomajotut okarkôralloartillugo. Panningminik naglingnikpok; tâmnalo Sâtanasemut âniatitaudlarpok. Anianek tâmna nangminek ikpigivâ, taimaimat okperpok pannine pivlugo.

Inuk, kinaumangârpîllônêt! ahâk tarnekarpotit kappiasuktitaugalloarmijomik Sâtanasemut; taimaitaungikuvillônêt ôktorluktauvotit ajortomut, sillaksoarmiunut, uvinernullônêt. Tarnît nagligigungne taimâk angitigijomik, sôrlo arnab nellojub taipsoma pannine nagligilaungmago, attê! ailaurittauk piulijingnut, kaigarsudlarvigiuk kappiasuklutit; innornalungilak okpernekartomut. Ubvalo, arnatut nellojotut unuktigijunik tussalaungilallônêt, Gûdib inukotinginut illingangitotût? kaujimangilatillônêt nipliangmat; Kaititse uvamnut illûnase ajulertose kappiasuktoselo, nekoksititsomavapse? kaujimangilatît, okalaungmat: tuksiararijapsingnik tamainik attimne, tamakkoninga piniaromavunga? Kaujimaguville, okperittauk arnatut tâpsotunak!

Arnab taimâk okpervigigalloarlugo, nipliavigigalloarlugo Jêsusib kiungilâ okautsemut atautsemullônêt. Tattamnarmêk! ôktortaudlarpok. Issumajungnalauralloarpok: Opinarnanga tussartaungilanga, nellojokullôgama, inukotinginnut illingalunginama; tussarniatsangilânga aivigijaksarilaungigalloarparalônêt.

Unuktulle uttituinarajalaukput, pagvisâromanginermik patsitiksaerutiksakarlutik.

Nipliagannermalle, aglât assiminut ikajortaungmat, Jûdinut ômigijiminut aglât imâk tuksiutigijaungmat: „ikajoruk una, nipliojormattigut“, kiotailijungnangerpok. Kigusingale mannigornanginivok arnamut nellojunut illingajomut; okarmat: „Tillijaumatuinarpunga saukanut tammarsimajunut Israêlitit iglunganit pijunut.“ — Kigusek ajaktuiluarpok, arnak ôktortauluarpok nerriungnekangimariktotut. — Okpertut ilâ angijomik nâpkigijauvut! tâpkoa kaujimajungnaralloarmata, pivlugit Jêsus tikkisimangmat. Okpertulle taipsomane inôlauktut Jêsusib taivait saukanik tammarsimajunik (assiomajunik) kenneraksanik, taipkoa tættekaralloartillugit illaunermingnik Gûdib inukotinginnut! Ama mânna, unuktut okpertunik taijaujomavut, ikkitulle tukkisivut saugaunermingnik tammarsimajunik. Nâlegak tillikleriakarivok kivgaminik, saugakutiksaminik kennerkovlugit, iglomit tamattomangat pingitunik.

Arnak unuktunik okausiksakangilak, angijomigle okpernekarpok, sânganut pâmangangmilune nipliatuinarivok: Nâlegak ikajulaunga! Ikajortaujariakarnerminik nellungitub Jêsuse ikajortuksaukôrtok ipperaromangilâ, ikajortaukârane. Tuksiarniptingne ilûnane Jêsusib okautsit unuktut senamatsiartut, inuillo napteritsiartut kuviagingilait, ômamigle illungertortomik tækkojomavok. Illungertorniptingnik kiglisiniarungnaralloarpok, tussangimarik-

lutale sapperpok. Arnak imna kiogalloarpâ: „Idluangilak, kittorngaujut kakkôjanginnik aksârlugit kingminulle egilugit;“ ômatingale tættæpok illapsugosungnermik, ikajoromanermik. Arnable ôktortauninga okumainersauvalliavok; kennuningit, tuksiarningit tamaita assiokôtuinarput. Jêsuse takopsoajuitotut - erkôtuinangilak, ikajoromanginerminik aglât okautivâ, aglât kingmionerarpâ kamagijaksaulungitomik.

Arnarle issumavok: ikajorniaralloarpânga sulle! ikajoriakarpânga sapkutsangikupko. Kennunerub, tuksiarnerub illusinganik ôksilauktub, attulauktub okautsit tamakkoa illitarivait. Annusingortitaujomangitok okautsinut taimaitunut, nagliktakka, okpernekariakarpok tunganelingmik, piojorijuinermêtsariakarlarmelo. Nâlekab nellojut idluitullivigilaungilait, kingmioneraramigit. Okpingitok ikligunermine sullinersauvâ kingmimit Nâlekaminût? Inuminut, Jêsusemut nellâgôrnersauvâ kingmimît? Nagliktakka! Gûdib inukotingit kittorngaunerartautillugit Jêsusemut, okpingitut kingmionerartauvut Jêsusemut; neliangnut illingangâromavêt?

Arnak kingmekutauvlune Jêsusemut nâmaksivok unêt, kattararnerlukkunik nerrimavianit pijungnatuarune. Taimâk aungmut uvinermullo ajochertortaumangilak, Atâtable amualaukpâ ernerminut. Nâlekab pine annerilauktane kaujimavait, piloringnermullo tessiorungnarpait, nellojut akkornganit kenneria karalloarunigit.

Arnab mannigorutiksatuamik assiojekôrtub Jêsusib okausingit ukkua saimarsautiksaminut illingatipait, okarame Jêsusemut: kingmiârsuille nerrivut kattararnerlukkunik. Taimâk Jêsusib okausingit tamaita saimartaujutiksaptingnut sâtitsungnarpavut, okpernerme nellâgôrtome tiguguptigik.

Illinganermut taimaitomut Jêsuse kigusiksakarpok imaitomik: „Okpernît angijôvok, pijomajarnik piniarpotit.“ Tâva ôktortaunek nâlerpok, okpernek malliktauvok sâlakarnermut. Tagga, nagliktakka, Jêsuse nertordlerpok okpernelingmik nellâgôrtomik, kuviasutekarporlo okpernermik taimaitomik. Okpernerle inuit ilûnatiungitut pigivât. Taimâk Pauluse anersaumivok, Jêsuselo okarpok: „tikkingmiguma, okpernermik nagvârniaralloarkîk?„ Okpernekanginiptingnik sângane nâmagijaujomik tukkisilerupta, kangasungniarata illiniartititut tuksiarluta: „Nâlegak, okpernivut sôngotitsuk!“

Arnab taipsoma panninga Stundeme taipsomane pijungnaerpok. Atâtaujotit, anânaujotit! ernît, pannît atsuilinajarivok timekut, tarnekut, okpertôlerajarivok arvertarlune Jêsusib kuviagijanganut, okpernekaruvit arnatut taipsotunak, Jêsuse kenuvigigungne taipsotunak illungertortigilutit, nikkanarsârnerme piojorijuinerme nipliavigigungne: „Nâlegak piviojuksaungigalloarpunga kittorngaujotut, kingmiârsuktullônêt nerritilaunga kattararnerlukkunik!“

Ajortunut kellaksortaujotit! issumagijau-

jungnaernermik mânnakut pinajarpotit, ullapirsaumiglo kuviasungnermiglo Anernerme ajunginerme, arnatut taipsotunak Jêsuse nipliavigigungne, tussartaukârtinak; okautinajarivâtit: pijomajarnik pilerit, ajornitit issumagijaujungnaerput.

Nagliktakka! unipkautsinit makkonangat okpernermik nikkanarsârnermiglo illiniangikupta, tagva tâpkungninga illiniarniatsangilagut. Arnamut tâpsomunga kangusuktitaungitok piojorijoksôlunelo takpêdlarpok ômatimine. Kanoktôk ilûnata illungertornermik nutâmik tigusilerta, katsungaidlarluta, ômatipta ikpigijanginnit okarungnarkovluta: Nakungmêk! Jêsusib nâpkigivânga! Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 240, 2.

30.

No. 234.

Tuksiarnek: Nâlegak Jêsuse! okpernermik tunnitsivigitigut, okpernermik ômajomik, ômartitsijomiglo, ilingnut okperkovluta kannermutuinaungitok, ômamulle! okpernermut ilingnut âblatsautitaukovluta adsiunernut, okpernipting-nut pijungnaertitaukovluta tarnipta kannimasinginnit tamainit, itteromârungnarkovluta inôtsemut nâksaungitomut. Amen.

Joh. 4, 47 — 54.

Attaniuble kivgangita illangata erninga kannimalune nellavok Kapernaume. Tâmna tussaumagame Jêsuse Judêamit Galilêamut tikkingmat, tuksiarvigijartorpâ, attersârkovlugo, ernine inûlijaukovlugo, tokkomut kannimangmat. Jêsusiblo okautivâ. Nellunaikutanik tattamnartuniglo tækkungikupse, okperomangilase. Attaniub kivgangat okautivâ: Nâlegak attersâlaurit, kitorngara tokkokârtinuago. Jêsusib okautiva: Ailerit, ernît inôvok. Angut tâmna okautsemik, okarvionerminik Jêsusemut, okperpok

ailerlunelo. Attersârtillugolo, kivgangita pârpât, nellojungnaertillugolo okautivât: Kitorngat inôvok. Tagva kiglisiniarpait Stundemik nakornersaulervigilauktanganik. Okautivâllo: Ikpeksak Stundit 7 oningane ôlingnartub kemmakpâ. Tagva atâtanga tukkisivok, Stunde tâmnaungmat okautjauvine Jêsusemut: Ernît inôvok. Okpilerporlo iglomiokattine ilûnaita illagilugit. Tamadsa Jêsusib tattamnartitangat aipanga, Judêamit Galilêamut tikkiname.

Nagliktakka! Attaniub Herodesib kivgangita illangat Jêsusemut kaivok! kappiasudlarame kissianevallukpok. Attaniub Herodesib iglungane kivgartornek Gûdemik, kennernek Jêsusemik pijariakigijaulaukpuk mittautekarutiksaulutiglo. Attaniub Herodesib ikligunine issumanelo nertortaujomaninelo sattutituinarasuarpait. Attanermut taimaitomut ajochertuijok Johanesetut baptiterijotut Jêsusetullônêt itok kennunatuinalaukpok, ullapitautuinarame taimaitomut, okâlajomut: „idluangilak taimâk imâglônêt piniaravit.“ Kivgangit taimaituinalaurivut, kaujimagapta, Pilatusib Jêsuse Herodesemut tillingmago, Herodesib kivgangitalo Jêsuse mittautigituinarmatsuk. Iglomut taimaitomuttauk Jêsuse illâne avilortarpok, itteromamut, piulikleromamut, piloriktitsijomamut inunginnik, piluartomik kiksarnekartitsinekut, kappianartokut, kanimasekut. Kivganga nautsertoraksaptingne okautigijaumajok tussarpok, Jêsus Judêamit Galilêamut nunagijaminut tikkingmat, kennuvigijartorpâlo attersârkovlugo, ernine inûlijartorlugo kannimaserminut tokkoniarkôrtok. — Sivorngane kammalaukpallaingilak, tussarune:

Jêsuse kannitomêpok, mânnale erninga kannimajok âniasiutinut ânanaunerpânut âkiktaujungnangimat, Jêsusemillo tussalaurame, kanimajut âkiktaujungnangitut âniasiortinut âkigungnarmagit, kappiasungnermine sâvigivâtauk. Kappiasukkame kêta Jêsusemut sâpok. Tuksiarkattalaukpallaingilarlônêt issumakardlune: illakka tattaminiarajarput, mâne tuksiaruma, sêrkortoruma! Mânnale kappiasungnermine Jêsusemut aigalloarpok ikajortaujomavlune tâpsomunga sivorngane kangusutigilauktaminut.

Nâmalungitôgalloak, kappiasukkupta kissiane Gûde kenneruptigo, nâmanersauvorle kappiasungniptingne Gûdemut sâlerupta, tættekarnermit assinginnik. Tâpsoma kappiasungnermik kiksanartomik tikkititsivigikattarpâtigut, amuaromavluta ingminut; issokangitomelo kujagiluaromârpavut kappianartunik tukkisitilaungmatigut, kappiasungniptingne kenniluaraptigo, nipliavigiluaraptigo. Tagvane issumakarungnaeromârpogut, okumaitunut unuluadlartunut tikkitaulaukpunga nuname. Okpertok nunamêgalloardlune sulle taimâk issumakartuksaunginivok, okpertok kaujimajuksauvok, kappianartutigut unuktutigut itteriakarapta killaub nâlegauvinganut, Nâlekablo nagligijane sugiarlugillo pitlarmagit. Ernerilertanelo ilûnaita sugiarpait. Sugiarnerille ilûnaita, attortillugit, kuviasutiksaujoringilavut, kiksautigivavulle, kingornganele tamakkonunga sungiusititaujut ullapirsarnartomik idluarsinermut tunitsiviginiarpait.

V. 48: „Jêsusiblo okautiva: Nellunaikutanik tattamnartuniglo tækkungikupse, okperomangilase.“ — Jêsusib attaniub kivganga tukkisisaraipâ okpernermuungitok, kappiasungnermut kissiane kaingmat, taimaimat, taimâk suarpâ, mannigornartunik okausekarkattaralloarlune tikkitiminut assinginnut. Tumangajok avaserijok ingergainak okautivâ; „ajornitit issumagijaujungnaerput!“ Takpêtunullo tussiartunullo kallakadlartunullo: „pijomavunga, tautulerit, pissulerit, kallakarungnaerit. Arnak issumakartok: annorângat sinninga aktorungnatuarupko, pijungnaerajarpunga, taimailerpok. Taimaitut Jêsusib kuviagivait, attaniub kivganga nautsertoraksaptingne suartautillugo. Okperningalo sulle nâmangimat, okperlunginivoktauk, Jêsuse okauserminutuinak ikajorungnarmat, kennuvorle: Nâlegak! attersâlaurit, kitorngara tokkokârtinnago. Assianimarik sorsuktuksat angajokângat Kapernaumiok okpernekarpok. Taimna okalaukpok Jêsusemut: „Itternît iglumnut nellopkotijutigivara, okautsemik atausênarmik okalaurit, tagva kivgara pijungnaerniarpok.“ — Jêsusib attaniub kivgangat okperninga nâmagingigalloarlugo sulle nâpkigivâ okautivâlo: „Ailerit, ernît inôvok!“ Nagliktakka, okpernekarluta unêt nâmangitomik, Jêsusemut aijuksaunginivitâ kennuvigilugo: „tarniga inûlilauruk“? Kennuvigiguptigolo taimâk, kollartuksauvitâ, okautinajarmatigut attaniub kivgangatut: „ailerit, tarnît inôvok“? Ahâk, nagliktakka, tarnib

inûlijauninganik pijariakortunersautitsivok angijomik timituinaub âkiktauninganit. Sillaksoarmut tikkilaukpok ajortullijut piloriktitsomavlugit. Inûliklerningillo timib kanoêninginnit erkaititsinetuinauvut, tarnipta kanoêninginnit, ajortomit, Sâtanasemit tokkomillo kappianartovingmillo piulijartulaungmatigut. Suksarinajarpitigô Jêsusib inûliklerninga kanoêtolingnik sunatuinarnik, ajortunit tokkomillo nâksaungitomit piulijaungikupta, ajortunit issumagijaujungnaernekangikupta, neriungnekaratalo inôtsemik nâksaungitomik, ullapirsautekaratalo uvluvut nuname nâjariakaruptigîk? Taimaimat kennuvigituinalauruk unuktunik, sôngojunik; tussaromaluarpâtit tarnivît piksanginnik pijariakortunerpautitsiguvit; okperille ômamut, tagva tukkisilârpotit, Jêsuse tattamnartullijungnarmat, ijîngnut tautungigalloarungne.

Ilipselo, nagliktakka, nellipsartauluartose Jêsusemut! Kappianartokut, kannimasekut akkunapsingnêtokut ikpigititsomaluarpâse, nâmaktomik inûlijaujomagupse Jêsusemut timekullo tarnekullo, Jêsusemut aijuksaugapse nangminek, kennuvigerkâraksarigapsiuk inûlijaujomavluse tarnipse kanoêninginnit; tagva tussarniarivâse, kennuvigigupsiuk timipse âkiktauninga pivlugo. Tukkisinerluktauniaranele Jêsusib nippinga, nagliktakka, kanimasekut kappianartokullo kakkialerkojijok. Kakkialertut nâpkiginiarpait, nâpkigijane issumagijungnaervigivait piloriktilaitalo. Taimailioromagivait ilûnata. Nunanik sunatui-

narnik mânna nellipsaivok, tokkungajut illumikut tupaktillugit inôsekartillugillo pivigivait piloriktipaillo. Kanoktok! nâjijungnarlune uvaptingnuttauk issumaminik ullapirsautilingnik!

Attaniub kivganga tukkisigame, ernine pijungnaermat Stundeme Jêsusemut okautjauvigilauktamine „ernit inôvok“, tagva okpilerpok iglomiokattine ilûnaita illagællugit. Sivorngane okperkôlauralloarpok, okperningale nâmalaungilak, mânna okpernekalerpok nangminerminik piloriktitsijutigijaminik iglomiokattimelo ilûnatik piloriktitaujutigijangannik! Kanoktôk ovane, nagliktakka, taimailerle iglune unuktune! Iglunut taimaitunut Jêsuse itterkattaromavok, Jêsusiblo innigijanginne piloringnekarpok aksârtaujungnangitomik kinamullônêt sunamullônêllo. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 240, 3.

31.

Takkomôrnek.

No. 474.

Tuksiarnek: Nagliktivut Gûdivut! uvlome akkunaptingnêlerittôk Anernekut ajunginekut, okautsinik hailiginik nautsertorupta. Nellâgônginerit nellangainerillo tamaita ômigidlarangne, uvlometauk sagvailaurit ilûnaptingnut, kanok illingangmangâpta; piungitut tamaita ijersimajut sulle ômatiptingne ullêrlugit pît, takkojaukovlugit uvaptingnut. Ama tussunekartittigut, nâmangitut taimaitut kunutuiluta pêromavlugit, nelâgut perkutaukovluta ilingnut, illangane kissianeungitok, kaut tamâlle! Amen.

Mat. 15, 7. 8.

Ilipse takkomôrtose, Jesajase (29, 13.) ilipsingnik nellautailauralloarpok okarlunelo: Inuit ukkua kannermingnut tikkipânga, kangasinâmingnullo nertorpânga, ômatingitale ungasikpânga. Sullinatigle kivgartorpânga.

Mânna ilûnapsingnik attunit appersorajaruma: piloriktitaujomavêt? killangmut sukutsiane itteromavêt? issumavunga tagva, atauserlônêt kionajangimat: Aukak, piloriktitaujomangilanga. Ilûnatik okarajarput: killangmut itteromavlunga tussudlaralloarpunga. Tammarajarpogulle, ilûnaita taimaitunik okausiggit maungatuinak killangmut Gûdiblo kitornganginnut illinganasugiguptigik. Nâlekab nangminek kiglisiniarunitigut nelekârluta, tagva atauseungitut akkunaptingne okautinajarpait: „Sulle illitaringilagit; inokotiminut illautsangilatit nellâgut, okpertônerartaugalloarlutit.“ Ilâle, ňagliktakka! okausipta kissimik upkuêrutitsangilâtigut killangmik; ômatipta tussuninganik nellâgôrtomik Nâlegak tækkolungikune, tussarungnangilâtigut. Unuktut, unuktut, piungitut pêraksauvut uvaptingnit, inutokak tokkotaukovlugo issumavullo âkerkovlugit Nâlekab sângane.

Tagvale tuavi inuit adsigênginingat sakkijârpakpok. Inuit nellagôngitut maungatuinak okausekartut piulijaujomanermik kunusaraiput, Nâlekamut tâpsomalo okausinginnut kivganginnullônêt innertertaugunik kaiblartaulutiglo. Inuille nellâgôrtut mianersijub

ajungitub nippinganik tussatsainaromavut mallitsainaromavlutiglo, perkojauguniglônêt inutokab okumaigidlartanginnik; nâletsainaromavlutiglo, ipperairkojauguniglônêt ômatimik ungagilauktanginnik tagvunga tikkidlugo. Taimailingavut, miksekârnermik ivlersigamik. Tamanna pivlugotauk Nâlekab okausingit illanârnartut mannigornartullo kissianeungitok, taimâluatsiaktauk okausingit tennersarijut kuksanartullo tussarnerivait allarnagillo.

Nagliktakka! nautsertoraksapta okausertangit uvlome inutokaptingnut tussarominarkât, Nâlegak pigialermat okarlune: ilipse takkomôrtose? Aukagalloak. Gûdib illungertorninganik ningausinganiglo ikpigivogut, tussarupta okautsinik ukkuninga. Tagva mânna sakkijârtitsilerta, miksekârnermik ivlersigapta pigaptalo miksekârnermit, Nâlekab okausingit sillungnartuttauk illalioromavlugit ômatiptingne agviarata kunutsannatalo Gûdib okausingititut ômanartutitut.

Tagva mânna nautsertoromavogut I. Israêlitit Jesajasemut Jêsusemullo nangarijaumajut ilinganinginnik. II. Gûdemik nâmaktomik kivgartortut illingajuksauninginnik. III. Uvagut illinganiptingnik tamanna pivlugo. IV. Illinganerub nâmangitub mallikinginnik. Gûdible Anernermigut ajunginekut kaumaksarligit ômativut!

I. Israêlitit Testamentetokab nelliuninginne tunnergutinik Gûde kaitsivigilugo perkojauvut; tamadsa kivgartorningit

Gûdemik. Issumajungnarpogut, nangianartomêngmata tammarsaraijungnarlutik. Tunnergutinik kaitsilerangamik Gûdemut, issumakarungnarput imâk: „Pijarêrpunga tâva; Gûdib perkojangit nâlelaukpakka, assianik pijariakangilanga.“ Taimâglo unuktut issumalaurmata ilâ, kaujimavogut; nellautaijut aglanginnik attuarsijariakatuinarapta, tamattominga kaujititaujomagupta. Angijomik ukkua nellautaijut ârusutigivait inugiartoksuit tappatojoksôningit annâtorningillo idluitulliningillo. Piluartomik angajokaujut Israêlitine suaktaudlarauvut, uigarnerit illiarsuillo perkutingit aksârnigarilugit siorniortitsingmata pagvisârlutiglo inugiartoksoarnik, inôsekarlarmiglo piungitoksoarmik. Taimaigalloarlutiglo Gûde tunnergutinut ullapirsarasugivât. Tagva nellautaijut okautsit sillungnartut attorkattarpait ilâ. Jesaiase okarpok nautsertoraksaptingne 29, 13: „Nunakattigêt tâp-„kua kannermingnut najorpânga, kangasinâ-„mingnullo opigivânga, ômatingille ungasik-„tillugit uvamnit.“ Ama Kap. 1, 4. 11. „Kappianamêk nunakattigêt idluitullijoksuit, „nunakattigêt ajortullijoksuit, kinguvârêt kas-„sêtoksuit, kittorngarêt asserorsaijut! tâpkoa „Nâlegak kemangmatsuk, Hailigeojorlo Israê-„leme okarnerlutigingmatsuk tunnulugo. Tun-„nergutipse unurningit suksauvât uvamnût? „Nâlegak okarpok. Otaksat angusalluit koini-„jullo orksungit arriupakka, tuktuvaillo sau-„garkallo angusalluillo aungit kuviagingilak-„ka.“ Piluartomigle Amos 5, 21 — 23 Nâ-

legak illungertordlune niplerpok: „Uvlok-
„soakotise sinaungajutigivakka nachogivak-
„kalo, naimajomangilangalo kattimaniksap-
„singnut. Tunnijigupselônêllo uvamnut tun-
„nergutiksanik ôtaksanik, tunnergutiksanik
„nerkiksanik, tâpkua kuviagingilakka; tunner-
„gutiksasetauk kujalijutiksat tækkunâromangi-
„lakka. Imgerutipse nipliadlarniâlungit pêjar-
„sigik uvamnit; imgernerijaselo tussaromangi-
„napkit."

Kingorngane Jûdit aularutjauvut nunamingnit parngnanaersimavingmut Babilonemut, tagvanêlutiglo Jârinik 70 nik. Ama Kôresemut, Persiamiut attaningannut, utterkojaugamik Kânaanemut Jerusalemullo, taimangat Jûdit Môsesib perkojangit sivorlermiglo illusingit nâletsiarlugit pinasuarput. Nâmanersamik aglât tamakkua tamaita nâlekpait nelliunernit tamainit kângersimajunit; Môsesiblo perkojanginnut perkojat assinginnik illautitsivut; aglangniglo illisimajut, angiluartomik Fariseêrit perkojat ukkua mikkinerpângojuttauk nâlektaukovait ilûnainut, taimâk idluarasugijut Gûdib sângane. Inuille sânginne pitlaraksautinnagit, ômatingit Gûdib sângane sujuksimamarikput. Kaujimavose, attuarsituinarupse Testamentetâmik, Jêsusib tamanna pivlugo Fariseêrit nellâgôngitut akkerartutsainarmagit. Piluartomik Mat. 23 suadlarpait. V. 27. 28 me okarpok: „Kappianamêk ilipse, aglangnik
„illisimajut Fariseêrillo, takkomôrtose! illu-
„vertitut mingoarsimajutitut - inapse, sillatingit

„ânanaujârtut, illungille tættæput tokkunga-
„jut sauninginnik mamaitoâlungniglo. Tai-
„mainivosetauk! kallinipsigut idluartôjârpose
„inuit tækkoane; illupsigulle takkormôrner-
„miglo idluiluktomiglo tættæpose.“ Taimai-
tunut Jêsuse nautsertoraksaptingnetauk okar-
pok: „Ilipse takkomôrtose! Jesajase ilip-
„singnik nelautailauralloarpok okarlunelo:
„Inuit ukkua kannermingnut tikkipânga,
„kangasinâmingnullo nertorpânga, ômatingi-
„tale ungasikpânga. Sulinatigle kivgartor-
„pânga.“

II. Tâpkua nellautaijut Jêsusiblo okau-
singit malliklugit kigusek okumailungilak,
appersorupta, Gûdemik nâmaktomik kivgar-
tortut kanok illingajuksaungmangâta? Oma-
tivut tâpsomunga perkutaujuksauvut Nâle-
kamêtuksauvlutiglo. Kannipta okauserijangin-
nut, aggapta piniarnerijanginnut ômatipta
nellagôrninga unganingalo nâlengningalo il-
lautsainariakarput.

Tamanna nellonatsangilak. Nellojut, Gû-
dingoamingnik tækkuksaujunik, kejungmit
Goldemillo sennamajunik kivgartortut, nâmak-
sikpata kivgartorvigilugit kallinermikut kis-
siane, illumikuungitorle, tagva tattaminiarung-
nangilagut. Gûdele ômatsainartok takkuk-
saungitorlo, inuit illumigijanginnik kaujima-
jok taimâk kivgartorvigilugo saimartillu-
golo ajornavikpok. Erkaumalungilasê Jêsu-
sib okauserijanginnik Jâkob immektarviata
senniane arnamut Samariamiomut imaitunîk?“
Tuksiartut nellâgôrtut Atâtamik Gûdemik

„tuksiarvekarput anernerme miksekârnermelo; Atâtalo taimaitunik tuksiartiminik pijomavok.“ Joh. 4, 23. Ila Gûde anerniongmat, uvagut anerniptigut ômatipta illungertorninginnut tuksiarvigijaksarivavut.

III. Uvagut ovanêtogut kivgartornivut tuksiarvekarnivullo Gûdemik kanok illingavâ? nagliktakka!

Sorlo pigiarnerme tuksiarvigilaurapse, taimâk mânna tuksiarvigingmivapse: mânna kuksasukluta miksekârnerub nippinganik tussatuinaromavluta tussulerta! missigijariakaruptalo, uvaguttauk Nâlekab okausinginnut tikkitaugapta: „Ilipse takkomôrtose! Jesaiase ilipsingnik nellautailauralloarpok,“ tagva nikkanarsârtatôk Gûdib sângane, kemmânatalo tâpsoma erkartuininganik. Nâlekablo pitsartutilinga, okausekarkonanga inungnut, ilipsingnut nâmagijautuinaromavlunga, okâlakovlungale, Gûdemut ivsornaitoksôjomut idluarijaujomavlunga!

Kattimaniksakarpogut sunatuinarnik. Tamât, okâlajokalerangat attuarsijokalerangallônêt sâme, kattimatitsijok tækkonâdlarpakpasse okkijivigilugolo. Kanorlê? tækkunârnise-tussuniselo ajokertortaujomanermik nakoksijaujomanermiglo okautsinut okausiojunut adsigêkâk? Ijise ômatise illungertorningannik sakkertitsituinarkât? Sivôradlarpunga unuktut akkunaptingne akkulaitomik ovane iksivavangmata issumakaratik, tussatsangilarmiglo tussaralloarlutik, annilarmiglo ovangat sulitsanatik, ajornermik mal-

lingmivlutik sivornganetut. — Kiksanadlarmêk! pitakarpok illâne akkunapsingne illanginnik kaujimangikasaktunik, Jêsuse sumik pilaurmangât, nane ânialaurmangât, tâpsoma illiniartingit sumik pinialaurmangâta, pijokalauktullo nellît aglangne hailigine unipkautaungmangâta? Kaujimangilat, illaulauralloaramik kattimaniksanut Jârit 5 it 10 illônêt kissianeungitok, Jârille 15 it 20 illônet aglât nâvlugit. Sakkijârpok tagva, illautuinalaurmata, ômatekaratik tussâjunik, najutilaurmatale ujarkatitut tussarungnangitutitut missiginekangitutitut.

Âma kattimaniksakarpogut imgituinarnermut illingajunik, attutuinaruptigik imgerutit, Liturgîillo, imaipok tuksiarutsit kujalitiksat nertordlerutiksallo. Imgerutigijavulle kanniptigut ômamut illuitomut tamât tuksiarutigivitigîk? Issumaksarsiutuinarta: attoruptigik tuksiarutipta okausertangit, pijarialiksôjunik okautekarpogut, kigligiutsijuksauvlutalo okperniptingnik ômatiptalo naglingninganik. Tuksiarutipta okausertangit attoruptigik, Gûde angervigivavut angijoksoarnik, taivavut Jêsuse piulijiptingnik, ômatipta ungagijangannik. Angijoksôlungilâk, imgerupta? „Ikkingnêtsomavogut,“ Kikkiaktortauviata attânêtsainaromavunga,“ „Ajornikka tamaita mattumavut mânna, „Omatiga tamaitalo pikka pikit, nagliktara Jêsusiga.“ Okautsillo taimaitut assingit unuktut sulle taijungnarajarpakka. Sivôragivunga ama, unuktut akkunaptingne akkulaitomik tuksiarkattauvangmata, okautsit

taimaitut pijariakortuninganik ikpigitsannatik, saglutiksanik sorlo tuksiarlutik. Nâmaner-saunajarpok tagva akkulaitomik, nippanger-najarupta-imgerkattauniptingnit ômatipta nel-lâgut tukkisilungitanginnik missigilungita-nginniglo.

Taimâktauk, Kôremêtut imgertillugit, uvagut tussartogut, sorlo pijuksaugalloarapta, nippangeralloarluta ômatiptingne tuksiasôngo-vitâ Nâlekamut, okautsit attortaujut issumak-sarsiorutigilugît?

Nagliktakka! kangusutekarkattangilagût kiksautekarkattarlutalo unuktunik, kigligik-tomik nautsertoruptigo kivgartornipta Gûde-mik illinganinga? passijaksauniptingnik mis-siutekarungnarkitâ? tikkitaukattarapta okaut-sinut ipkununga: „Ilipse takkomôrtose! kan-„nipsingnut tikkipapsinga, kangasinâpsing-„nullo nertorpapsinga! ômatipsele ungasik-„pânga. Uvloksiorvise nachogivakka naima-„jomangilangalo kattimaniksapsingnut.“

Kanoktôk tagva koaksârluta niplerta Zoelneretut adsiujome: „Gûde nâpkigilaunga idluitoksôjunga!“ tussulertatôk, Gûde tuk-siarvigitsainaromavlugo nutâmik miksekârnêr-me nellâgôrnermelo.

Neliat taimailingajomagune, kamale mânna okauseriniartamnik! Gûde kivgartorvigijoma-guptigo idluartomik, inôsivut ilûnât tâpsomunga illingatitaujuksauvok; ikpigijuk-sauvogut piulijaujariakarniptingnik, tarnivullo killanârtuksauvut ikajortaunermik tâpsomunga. Taimâk illusekatsainarupta, kattimavingmut-

tauk illauniarpogut ômatekarluta kâktunik sorlo angmajuniglo Nâlekamut.

Ama apkomêtilluta kattimavingmut, issumavut torârpata nunab pinginnut sunatuinarnut, okarkattigêkuptalo suksaungitunik, ullapitautuinarpogut. Apkomêdluta kattimavingmut tuksiariakarpogut Nâlekamut okarluta: „Ikajulaungatôk, Anernernut uvlome kaumaksartaukovlunga, tussunekartilaunga nellâgôrtomik, okautsitit tussarniartakka sullerkovlugit illumne!" — Taimâluatsiak angerarmigupta ovangat, tuksiarluta kissiane annijuksauvogut. Sâtanasib sunatuinartigut pêrasuarpait kajusimanerit issumaillo tamaita ajungitut. Tingmitsat, sorlo adsiujome Mat. 8 tussarapta, karngasutit apkosinermut kattaktut pukkumalukpait. Taimaimat udsertorta tuksiarnermut, okautsit ômanartut pêrtaukonagit tagvainak ômatiptingnit! Torkorlavut aulalugillo ômatiptingne Mariatut! Luk. 2, 19.

Atautsemik sulle taisijomavunga. Aglakangitut kattimavingme imgerlutik tuksiarkattaujungnangilat illagêktunut. Kanoktôk ilûnase tagva, pinasuarnipsingne sulileraigupse tunnitsivioleraigupselônêt sumik, issumakaritsetôk, kittorngapsingnut angajuklinut, illiarsungnullotauk aglait pissiarijomavlugit. Ilipselo, inôsuktôjose, taimangat saimartitaksanut illaugapse, nangminek ôktortuksaugalloarpose akkigesiornermut sulijaksanullônêt sunatuinarnut aglait tuksiarutsit akkiksangannik kattersijomavluse, aglakarkovluse nangminip-

singnik, nertordlerungnarkovluse nâmanersamik Gûdipsingnik.

IV. Nagliktakka! kivgartorkattarupta Gûdiptingnik kangasinâtuinarmut, ômativut ungasiktillugit issumakartinagillo, — illinganerub taimaitub malliktingit kappianadlarput. Nâlegak nangminek v. 9 me okarpok: „Inuit taimaitut sulinatik kivgartorpânga.“ Ilâ, nagliktakka, taimâk illaujungnarpogut kattimavingmut tokkoviksavut tikkidlugo, sulitsannata. Tuksiarkattaugalloarpogut, pitsartuneksilungilagulle, sivumuaratalo, kivgaujungnaeratalo ajornermut, ôksinatalo ullapirsaumik ômatiptingne.

Tamannalo tattamnalungilak. Omativut niglijok niglinersaulituinarpok; iptekarungnaerpogut; pallektun-ipogut ikkomamut illingatuinartotut; attekarpogut inôjomik tokkungavlutale.

Kuksalaidluta illinganermêkupta taimaitome, maungatuinak attoruptigo Gûdib attinga, tuksiarvigilugolo kanniptigut, tautokarluta okpertutitut nellâgôrtutitut, Nâlekab okausingita Mat. 12, 36 tikkipâtigut: „Erkartuiviub uv„loksanga nelliutikpat, inuit kiojuksaujomârput „okausitik piungitut ilûnaita pivlugit.“ Tuksiarnivut aglât suksaungimata okausiôvlutiglo taimaitut piungitut. Erksinadlarmêk! Uvagullo takkomôrtutitut sæglojutitullo arvertarpogut Gûdib sângane.

Taimaimat ilipse, ikpigijose, nangianartomênapse, utteritse, utteritsetôk kingurairkârase! Jêsusib ânianga uvlome sulle pitsar-

tuneliksôvok; âblatsângortitsungnarpait ômatit nippunganerpaujut nellâgôrtitsungnarlugillo.

Taimâk kissiane, ômativut nellâgôrtomik, kivgartoromakpata Jêsusemik, kajungertitigêgungnarpogut kuviasukluta, okautsit Ebr. 13, 15 attorlugit: „Soraerata tagva Gûde „âtsivigilavut tunnergutinik nertordlerniojunik „Kristusekut; tamadsa okautsit nertordlertut „kangasinârnit pijut, attinganik kigligiutsijut!“ Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 226, 3.

32.

No. 293.

Tuksiarnek: Nagliktivut piulijivut Jêsuse Kristuse! nellangaitokartuksaungimat sângne, takkomôrtokartuksaunanelo, arvertartokartuksaunanelo târtome, ômativut illumertikit killanârnermik nellâgôrtomik, ilûnâne nippingnik tussaromavluta, ajokertortaujomavlutalo ilingnut nangminek! Okautsitit tamaita, maksuanartullônêt innerterijullônêt kaujisârtullônêt, tamaita tussarnerilavuttôk nâlegomavlugillo! Amen.

Joh. 4, 29.

Kaititse, inuk tækkojartorsiuk okautjiga tamainik, Kristuseungimangât?

Okautsinik ukkuninga tussarupse, nagliktakka, ingergainak kaujimajuksaugalloarpose, kia okauserilaurmangâgit; illitarnadlarmata, Arnak imna Samariamiok taimâk okausekarpok nunakattiminut, Jêsuse okarkattigerkâramiuk Jâkob imektarvingata senniane. Tagvane Jêsuse naipilaukpâ merngortortok. Imek imektarvingmêtok attorlugo Nâlekab tagva arnak imna okautilaukpâ killanârtilugolo imermik inôgutilingmik; kingorngane okautilaukpâ: ailerit, uit kaikolugo. Arnable kiovâ: uekangilanga. Jêsusible okautilaukpa: nellâgut okarpotit: uekangilanga; tellimanik uekalaukpotit, mânnalo najortigijat uigingilat; nellâgut okarpotit. Nagliktakka! ovunga uvaptingnut angut ainajarpat tækkorngartarmarik okautinajarlutalo pijokalauktunik inôsiptingne mânna tikkidlugo, angijoksoarmik tattaminiarajarpogut. Opinarane arnak imnatauk tattaminiadlarpok. Koaksârpallukkivok, ikpigititaudlarame Jêsusib ivsornaitub, miksekârniojub okausinginnut inôserivaktame assiniarnermelo piungitoksôninginnik. Taimaitunik illumiutekarlune aisaraipok nunakattiminut okautivlugillo: „Kaititse, inuk tækkojartorsiuk okautjiga tamainik pinialauktamnik.“ Taimâglo okausekarlune arnak imna sillatulungitok, nangminek kaujimangigalloarlune, kaujititsivok ânanâmik, Kristuse Messiaselônêt, sillaksoarmiut piulijingat sunaumangât. Jêsuse tâmnauvok inuit okautjingat tamainik pinialauktanginnik. Uvaguttauk tâpsomunga okautjaujuksauvogut tamainik pi-

nialauktaptingnik. Tamanna pivlugo uvlome kemmergotigilavut Jêsuse, inuit okautjingat tamainik pinialauktanginnik.

I. Taimâk Jêsuse illingalaukpok, inuktut nunamêtillugo. Inuit okautitsiarungnaralloarpait pinialauktanginnik. Issumajuksaungilagulle, taipsomane Gûdetut tamainik kaujimatsiarteolaungmat. Kaujimangilasê, nagliktakka, Jêsuse aglisijariakalaungmat, ajokertortaujomavlunelo ajokertuijunut kattimaviksoarmê? Erkaumalungilasê, nangminek illiniartiminut okarmat Mark. 13, 31: „Killaglo nunalo nungujomârpuk, okausikkale nungujomângilat; uvlormigle taipsominga, stundemiglônêt taipsominga kaujimajokangilak, Engeli lônêt killangmêtut „Ernerublônêt Atâtable kissime nellungilâ.“ Taimailingagalloarame inumariktut, nellautaijutitut illingalaurivok. Sorlo ipkua Gûdemut taututsiartitaungmata uttimut nelliutilauktomut, sivumullo pijomârtomut, taimâluatsiak Jêsuse ajulungilak. Jêsuselo, nellautaijut angnerpângat, ipkonangat piluardlune aglât. Tâmna kissime inôgame ajornekangitok, Gûdib pijomajangane issumanginnelo inôjok sorlo. Tamanna pivlugo Gûdemut ilûnainit angiluartomik sappingititaujungnarivok, inuit ajortuggit illumigijanginnik illitaritsiarlugit. Tamannalo pivlugo Johannesib 2, 25. nâmaktomik okautigivâ: „Inungmik nellojungnaertitaujariakangilak kimullônêt; kaujimagame inûb illumigijanginnik.“ Tamattominga Natanael imna tukkisivok. Jêsuse, tâpsominga tækkotainaralloarame, kaujitsiarmat ômatingata il-

linganinganik, okarungnarlunelo: „Ahâk, tagga Israelite idluartok nellangainekangitok. Joh. 2, 47. Inôsuktublo ipsoma akluitub, Gûdib perkojanginnik tamainik nâlelaurasugijub, tikkivigingmago, tagva Jêsuse ingergainak illitarksitsiarpok, sumut tâpsoma ômatinga sagvangitome kellaksortaungmat sulle, okautivlugolo: „perkutitit tamaita niorvgutigijartorkit, aklujunullo pilliutigilugit.“ Mat. 19, 21. Attuarsileritselo Matêusib kapitelinganik 23 mik. Tagvane Jêsuse kappianadlartomik Farisêerit idluarasugijut ivsornaitôjârtullo ômatingit tâlutjarpait sorlo, issumangit ijersimajut takkomôrningillo inuit ilûnatik sânginne sakkijârtillugit kappianamêgutigilugillo. Ilâ nâmaktomik Jêsuse pivlune okarpok: „Silaksoarmiut kaumanerivânga“ Joh. 8, 12. Kaumajorlo tâmna kaumavok tâktome. 1, 5.

II. Assianigle mânna illinganekarajarka piulijivut nunamênerminît? Aukak, nagliktakka! Mânna kaumanetuarivavut sulle, tâpsomalo kissime okautitsiarungnarpâtigut pinialauktaptingnik tamainik. Makkiningata, sâlakarningata kingorngane Pêtrusib nipliutilerêlaukpâ Tiberiasib imangata sikjangane: „Nâlegak, tamainik kaujimavotit, nellungilarma nagligigapkit.“ Joh. 21, 17. Mânnalo Nâlegak killalialauktok kaujimaluarpok tamainik, okautitsiarungnaluarlutalo tamainik.

Tattamnadlarpok ilâ, nagliktakka, Jêsuse kanok inuit okautingmagit pinialauktanginnik! Inuit tâpsoma okausingit anernekut ajungine-

kut tussarunik, tagva nellojungnaertitauvut pinialauktamingnik kaujimalerêrtamingnik kissianeungitok, piluartomigle pinialauktamik tukkingannik illinganniglo nellâgut. Adsigêtsangilak, Nâlegak nangminek okarmangât kimut: „ahâk, inôjotit, taimâk pinialaukpotit;“ inuillônêt illangat okarmangât kimut: „ahâk, taimak pinialaukpotit.“ Nâlekab okausingit kiblingnartotôngmata, sorlo arnak Samariamiok imna tukkisilaumat. — Kiglisiniarvekartillugo ajokertuijut sunatuinarnik okautijungnarpâse; okausingille tamaita sulitsangilat, Nâlekab nangminek okautikassiutilungikpasse piniarnerilauktapsingnik.

Inuk, Jêsusemik kaumaniojomik pekangitok târtomêpok ilâ, kaujimangilak ilâ piniarnerijaminik. Issumangitotun - ipok, idluarasugilunelo, ajortullo attutsainarpaktane nâmagituinarpait allaromanagillo. Jêsusib okautikpago kissiane piniarnerijanginnik, tagva illitarivok ingminik, kakkialerungnarlunelo sâtsungnarlunelo Nâlekamut kippalônermit nunguniartomik. Rôm. 8, 21.

Kingornganetauk, kigligiutsigupta Nâlekamik kivgartoromavluta taijaujomavlutalo okpertunik, tamât tamât nutâmik okautjaujuksauvogut piulijiptingnut pinialauktaptingnik. Inuk tamât nunamêdlune uivêrisaraidlarpok; ânanaunersamik illinganerminit nellâgut sakkijâtsainaromadlarpok nangminek sâmine, assimelo sângine, Gûdiblo sângane; idluarasugitsainarasuarpok, nangminek illâne kaujimanane; nellâgôrkattalungilak takkomôrkattar-

lunele; tamât, tamât patsitiksaerutiksarsiudlarpok.

Tamannale Nâlekab mamaigidlarpâ angijoksoarmik, ômigidlarlugillo nellâgônginerit nellangainerillo takkomôrnerillo tamaita, angijôkôrmangâtalônêt, mikkijôkôrmangâtalônêt. Taimaimat kaumaksarasuarpâtigut okautitsainaromavlutalo, illinganivullo piniarnivullo kanok taijaujuksaungmata nellâgut. Illainanginnik okautekarta:

Inokarpok nagliktigêngnek okautigitsainarlugo pivaktunik, aivakattarpaktunigle okausekaluktuniglo, inôkattitik kissêta passijaksaunerarlugit. Ukkua Jêsusib okautikpagit pinialauktanginnik, tagva koaksâdlarlutik tækkovut ômatimik nangminermik, naglingnekangininganik, passijaksaunermingniglo. — Inokadlarivok sæglovaktunik erksinaratik, nunablo pingit pivlugit, Nâlegarlo okpernitiglo pivlugik aglât. Inokadlarivok ama, sivôranatik kivgartortunik uvingub ikliguninginnik, ijimingnullo aggamingnullo timingnullo, sangênitik patsitiksaerutiksakarlutik. Ukkua ilûnaita Jêsusib okautikpagit pinialauktanginnik, tagva uititauvut ikpigititauvlutiglo illinganermingnik kappianadlartomik, kiksartitsidlarnermingniglo Nâlekamik pivluta tokkolauktomik. — Inokarivok ama illâne annûtunik kattalungajuniglo kuviasulungituniglo. Ukkuale Nâlekamut okautjaugunik pinialauktamingnik, tagva kiksarlutik kangusuklutiglo illitarksilerput, assitik sinaungalungimata, nangminerle sinaung-

ngaluaramik ômatekangilarmiglo sulle kuviasutsainartunik Nâlekame. — Angijoksôkôrtomiglo idluitullilaungikuvillônêt, nagliktara, Nâlekab tamainik pinialauktarnik okautjivît missigitsiartipâtit, ajortomut mikkinerpângokôrtomut unêt pititaksaudlaravit kappianartokarvingmut Sâtanasekarvingmut. Idluitullinajalaungigalloaruptalônêt mikkijomik aglât, tagva Nâlekab akkulaitomik okautijaksarinajarpâtigut imâk: „Inukullôjotit! taimaigalloaravit, passijaksaudlarpotit, suksaungitomiglo inôsekalaukpotit. Uvlome, ikpeksarlônêt inôlaukpotit aiparinanga, tuksiarviginanga; sullijaksakalaukpotit, pinasualaukpotit puigorlunga; nerrilaukpotit kamaginanga, kujagintanga; kuviasulaukpotit piginanga.“ Tagva erkaitidlarpâtigut ipkuninga aglait hailigit okausertanginnik: okpernermik pingitok ajortullijutauvok. Rôm. 14, 23.

Pijariakadlarpogut, nagliktakka, taimâk Jêsusemut okautjauniptingnik pinialauktaptingnik. Okausingit illâne sôngodlarpatalônêt kunujutiginiarnagittôk! Taimâk kissiane sivumuarungnarpogut ivsornailinerme. Taimâk kissiane piulijaujungnarivoguttauk issokangitomut. Neliat ovane nuname Nâlekamut okautjaujomangikune pinialauktaminik, pijomârtome erksinadlartomik okautjaujomârpok pinialauktaminik tussaksaujomik, Nâlekab iksivajomârpat iksivautaksoarmine, inuit ilûnaita erkartoromavlugit, sorlo Mat. 25 aglaksimangmat. — Kamalertalo! Okarupta piuliklertekarniptingnik, — piuliklertekatui-

naruptale okautjilungitomik uvaptingnik pinialauktaptingnik, tagva piuliklertekatsangilagut sulle nellâgut.

Nagliktara, kanok illingavêt? Pilorigungnarpotit okautaujungnangitomik, okautjautsainaromaguvit Nâlegarnut pinialauktarnik. Aivigekattaruk tamât uvlâkut, okautjaujomavlutit pinialauktarnik, issumagilauktarnik unnuarme kângertome! Tamât unnuleraikpat, okautjaulerit tâpsomunga pinialauktarnik uvlorme annigorsimajome! Woche nâleraikpat, tâpsoma itigganginne tussalerit pinialauktarnik Wocheme tamattomane! Jâriblo nâningane okarkattigingmilugo kennuvigileruk, okautjaujomavlutit pinialauktarnik Jâre tâmna nâvlugo! Taimailiorta, nagliktakka, najortigitsainarlugo piulijivut, okautjivut tamainik pinialauktaptingnik! Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 555, 2.

33.

Noa Gûdelo. 1.

No. 568.

Tuksiarnek: Jêsuse piloriktitiga! allarkattaralloartagit, ipperalautsangilarmale, sokkosingimat pairksinît! Erkisimiarkattaramga saimarlunga, okarpakpunga: kina iliktun-inerkâ? ajoksartut nellungilatit, aklujullo pilisârpattit; taimainama nâpkiginga! Amen.

1 Môs. 8, 18. — 22.

Tagvale Noa annilerpok umiaksoarmit ernine nullianelo ernermelo nulliangit illagilugit. Taimâktauk nergjutit nujoartut sunatuinait, pâmgortullo sunatuinait, tingmitsallo sunatuinait, ilûnatiglo pâmgorpaktut nuname, tâpkoa annilerput umiaksoarmit, ilûnatik attunit adsimingnut. Noable Altare (tunnerguservik) sennavâ Nâlekamut tigusivlunelo illanginnik nergjutinit sunatuinarnit ivsornaitunit, ting-

mitsanillo sunatuinarnit ivsornaitunit, ôlugillo tunnergutigivait Altareme. Nâlekablo tippetsiariktok naimaleramiuk, ômamigut okausekarpok: Mattoma kingorngane nuna ôminarsititsomaertara inuit pitjutigællugit; inub ômatât kajungilârningit ajortoksôngmata sorrusionerminit. Mânamillo ômajut tamaita nungutitsomaertakka sorlo pinialaurama. Nunakarningane tamât karngasoinerlo kattersoiviglo, itje kiaglo, aujak okkiorlo, uvlok unnuarlo soraerniatsangilat.

Maggûngnik pitakarpok, nagliktakka, pijariakortunerpaujûngnik inuit ômatinginnut; maggûngnik taipkungninga tukkisitsialauruvit ômatikut, piloringniksarsijungnarpotit kissiane mâne takpânelo. Taimâluatsiak maggûngnik aglangne hailigine pijariakortunerpângojûngnik, issuannit issuat tikkillugo ilûnâne okautaujûngnik. Kaujimavisê ilûnase, maggûk taipkua issumagijâkka sunaungmangângnik? Sivôradlarpunga, appersoruma, ilipse sorrusiojose kigusek sapperajarapsiuk. Ilipselo, inumariojose akkunapsingne pitakarpallukpok atauseungitunik, nâmaktomik kiojungnangitunik apersortokarpat, maggûk taipkua aglangne hailigine okâlatauluartûk sunaungmangangnik? Sunauvâgle? — — Inûb ajortoliksôninga Gûdiblo nâpkigosungninga — tamadsa magguk taipkua issumagijâkka. Maggûk ukkua tukkisinarserkovlugit uvaptingnut, aglangnik hailiginik tunitsiviovogut. Ajornerub nâpkigosungnerublo illinganigingnik tukkisinata, Gûdib nâlegauvianut itterungnanginapta. Nautsertorupselo tuksiarluse aglangne hailigine Berêamiutitut Ap.

pin. 17. unipkautaujutitut, nenisiniarpose tagva, taimaimat nellâgut:

Pigiarnermemarik inuit, Gûdemut pingortitaugalloat ajungitôvlutik, ajornermut kattalaukput; tagvainarle Gûdib nâpkigosungningatauk sakkijârivok; ôminarnerartaugalloartillugit, Gûde okarkassiutjingmat kuglugiamut: „Omigosuktigêngnermik pititsijomavunga iling„nut arnamullo, kinguvâksarnut kingu„vâksanginnullo. Arnablê kinguvâksangat niakuit tullidlaromârpa;“ taimâglo inuit neriuktipait piulijiksamik nelliutsomârtome.

Taimâktauk piuliklerte tâmna nunamôlaurmat killangmit, tâpsoma inôsinganut tokkunganullo ajornerlo nâpkigosungnerlo sakkijârtitaugivuk. Tækkonâruk Jêsuse kejungme senningajolingme! Sunamut kejungmut pititauvâ? Inuit ajortoliksôninginnuungitôk? „Ilâ, nellâgut tâpsoma kannimanivut nang„marpait, ânilakteradlarnivullo ingminut piti„pait.“ Jes. 53, 4. Inuit piungitut ômigosungninginnut unangmijautsainarpok, inuit ajortuggit agganginnut kikkiaktortauvok kejungmut. Amale tækkonârmileruk Jêsuse kejungme senningajolingme! Tækkojungnangilatît tagvane Gûdib nâpkigosungninganik, ivlersilaungitub ernetuaminik pitjutigilutâ? Okarungnarapta, Jesaiasib okausingit 53, 5 attormilugit: „Tâmna idluitullinivut pitjuti„gællugit ikkilertauvok, ajornivullo pitjuti„gællugit nerkerksudlartitauvok; tâmna pit„lartaulaukpok, uvagut ullapirsautekarkovluta, „ikkinginnullo inûlijauvogut.“ Ilâ Jêsuseme

Gûdib nâpkigosungninga timekarlune sorlo tækkonârpavut.

Taimâktauk nelliutune tamaine, Paradîsib Jêsusiblo akkorngangnêtune ajornek nâpkigosungnerlo okautigijauvuk. Attuarsituinaritse Testamentitokab aglanginnik, tamaita kingorlerêktillugit, Môsesib aglanginnit kingorlerpait tikkidlugit! tattamnadlarput ilâ inuit tappatojoksôningit, inuit nellojut kissianeungitok, Israêlitilletauk Gûdemut ajungitulliviotsainartut. Taimaigalloarmatale, tamât nutâmik Gûdib nâpkiniktub nippinga kivgangitigut nellautaijutigullo piluartomik tussarpogut, kennuêdlarmat. Illitaringipisigîk okautsit manigornadlartut, Gûdib angerningit innatsiningillo neriuktitsiningillo sâlerkojiningillo kaiblainingillô?

Taimâluatsiak unipkautsinut Noamik attuarêrtaptingnut inuit ajorninginnik Gûdiblo nâpkigosungninganik erkaititauvogut. Pijokartut taipkua itsarnitat kemmergolavut! anerniptigut tautokôrlavut Noakut, nunalo ukkua tullerartangat! Tautorkôrpogut tagva Noab umiaksoanganik, kakkame Ararateme nunamêtomik. Imab nuna kemagiartoralloarmago kêtaunersaulerlarmelo, sulle imaksoakadlarpok, kakkallo nuvungit sakkijâtuinalerput kikkertatitut; ilûnanelo sakkijârput sulle nuname, taimâktauk immaksûb mallinginne pôktajut napârtut innimingnit pêrtaumajut, iglovinîllo, inuillo pisuktullo timingit tokkungajut. Tagva ikpigijariakarpogut illuptigut: tamanna Gûdib ivsornaitoviub erkartuivinga

ilâ! Inuit ajorningit tagvane pitlartaudlalaukput ila!

Mânnale tautorkôlerit Noamik tâpsomalo illanginnik! tækkominadlarmata; kênanginne sakkijârpok ômatingita ullapirsautekarningat kuviasungningallo kujaliningallo; ussornadlarmata piulijaumavlutiglo asserornartoksoarmit. Tussarungnarpotit aglât Gûdib nippinganik angerutekartomik saimarsainerminik inungnik. Inuit ajorningit Gûdiblo nâpkiningninganik atautsekut taikane kakkame Ararateme tautujungnarpotit.

Erkartuiviksûb ipsoma, tagva ullitornivaksûb kingorngane mânna inuit Gûdelo okarkattigêkput piniarkattigêklutiglo. Uvagullo tamarmik, Gûde taimâktauk Noa kemmergojomavavuk; uvlomele Noa piniarningillo kissêta nautsertorlugit.

Kanok Noa pivlugo attuarsivitâ?

V. 20: „Noable Altare senavâ Nâleka„mut, tigusivlunelo illanginnik nergjuttinit „sunatuinarnit ivsornaitunit, tingmitsanillo „sunatuinarnit ivsornaitunit ôlugillo tunner„gutigivait Altareme.“

1. Noab tunerguserninganik tunnergutinik tukkisitsiaromagupta, okautigerkâriakarpavut tunnergutiksat tamaita tukkingallo. — Tunnergutiksat taimaitut pivlugit attuarsivogut aglangne hailigine pigiarnermimarik. Taimâktauk kingorngane nellojune tamainekasak tunnergutit tunnijaulaukput illingajuksat Gûdinginnut. Inuit tunnergutinginnut tâpkoa killanârningat Gûdemik pijariakarasuginingat

Gûdemik sakkertitauvuk; tamannalo kingormgutijarivât sorlo Paradîsemit. — Illakaruvit ungagidlartarnik, nagliktara, tagva pilitsomavlugo kunungilatit, kuviasutigituinarpat aglât tamana. Taimâluatsiaktauk inuit Gûde illiorvigijomadlalaukpât. Gûdele nunab pinginnut kissênut nâmaksititaujungnangimat, tamanna pivlugo tunergutit akkiluangiungitok, tukkingille issumagiluaraksauvut. Tukkingalle, nagliktakka, sunauvâ? Sorlo okarkaugama, inuit tunnergutiksanik Gûdemut kaitsijut, adsiujokut pinnialaukput; perkutimik illangata tunnergutautitauningannut sakkertitsijomagamik ômatimik unertutaujuksauningannik Gûdemut kujalimut.

Tunergutiksallo Altareme tunnijauvakput Gûdemut. Ilunasele kaujimavisê, nagliktakka, Altare sunaungmangât? Altare, tagva tunnerguservik ubvalo tunnergutit, Gûdemut illingajuksat illijauviat. Tunnerguservît taimaitut, ubvalo Altarit, sennajaumalaukput sunatuinarnit, ujarkanillônêt, kejungmillônêt, kikkiamillônêt, Goldemillônêt aglât. Tunerguserviublo kângane ikkomakartitauvok; ikkomamullo tunnergutit illijauvakput.

Tunnergutinigle pitakalaukpok sunatuinarnik; pijariakartunerpât, tamadsa aglangne hailigine ôtaksanik taijaujut. Ukkua tunnilugit inuit illusekalaukput imâk: Omajub tokkotaumajub illainangaungitok, nerkingale orksualo ilûnât illijaulaukpok ikkomamut, ikkitauvlunelo nungutaumariklunelo ikkomamut. Tamana pivlugo ôtaksanik taijauvut (ikkoâ-

lajaksaniungitok, ukkusingme ikkoalajautsanginamik). Tunnergutillo ukkua ôtaksat tukkeliksôlaukput imâk: inuit tamakkonunga ajornermingnik pitlaraksaunermingniglo kigligiutsilaukput Gûdib sângane. Tukkingat sakkijâdlarmat inuit tunnergusertut illuserivaktanginnit: Omajok tunnergutautitaksak tokkotaukârtinnago, inûb tunerguseromajub aggangminut ômajub niakoa pattingmivâ; taimâglo inûb ajornine illilaukpait sorlo ômajomut. Omajorlo taimaitok, pilik sorlo inûb ajorninginnik, tokkotauvlune pitlartauvok Gûdib ivsornaitoksûb sângane inuk simmerlugo.

2. Mânale kamatsiarta, nagliktakka! Noamik unipkârviovogut, ômajut sunatuinait ôlugit tunnergutigingmagit Gûdemut, tunnerguserviliorkâlaurame. Noab ômatingata issumanginnik nellojungnaitsiartitauvogut tagva. Tunnergutiksakotiminut ôtaksamut nellâgôrdlune kigligiutsivok, nangminek illanelo idluarnitik pivlugoungitok, Gûdible nâpkigosungninganut kissianut piulijaulauramik, Gûdelo saimartaujariakadlarmat ajortoliksôningit pivlugit; kigliudsigivok okpernerminik, Gûdib nâpkigosumut ajorningit nelliutsomârtometauk issumagijungnaeromârmagit; amalo kigligiutsigivok kujalinerminik piulijaunek pivlugo, illitarksinermit okpernermillo tamattomangat pijomik. — Tattaminiartokarungnaralloarpok akkunaptingne, Noa taimailiulaurmat, pijariakanginasugigamiuk Noa tamattominga. Attuarsigapta Noa pivlugo kanôk? Imâk 6, 9: „Noa angut idluartok pitlaraksaungilak, Gûde

aiparilugo inôtsainalaukpok nelliunermine.“ Pêtrusiblo aglanginne okautjauvogut Noamik okâlajomik idluarnermik. Gûdelo perkojilaurmat, Noa nâletsiarlune umiaksoarmik sennavok ullitornivaksoakarkârtinnago, mittautaudlaralloarpallukkame inungnut mummiksimajunut. Inôlaurame Gûdib idluarijanga nâlegasuarlugo, piulijaularmelo asserornartomit kissimetôvlune illane illagituinarlugit, idluarasugijutekalaungilâk? nagliktakka! Taimairkôrungnaralloarpok! Noale idluarasugitsannane Gûdib erkartuijub sângane ikpigidlarpok suksaunginerminik piungitoksônerminiglo. Inôkattine asserornartomut pijaujut ullutjaumajullo tækkonârlugit pingijaijutiksarsitsangilak, okarporle illumigut imâk: „Nâlegak, ajornek, ajorneratauk issumagijomagungne, kina sângne sakkijarungnarkâ?“ Taimâk nelloppkotidlarlune okpernekarlunele tættekarlunelo niuvok umiaksoarnit.

3. Noa tâmna, nagliktakka, inungnut tamainut malligaksaulungilâk? Tâpsomunga inuit imaitut kissêtaungitut, idluitullijut ilûnatik sânginne, innertertauvut, taimâluatsiarle tâpsomunga kaiblartaudlarput inuit ajungitôkôrtut nangarijaksaukôngitullo kimullônêt. Nagliktara! arvertarasuaruvillônêt ajugaringitarnut Gûdib perkojangit tamaita nâlegomavlugit, igvit okautigijaujungnarkêt Noatut: „Angut, arnak tâmna idluartok pitlaraksaungilak, Gûde aiparilugo inôtsainarpok. Ilûnata ilâ Noa malligariakarparvut. Sorlo

angut idluartok tâmna ikpigidlarmat, Gûde ullapirsaraksaungmat ajornine pivlugit, sorlolo kaitsilaurmat tunnergutinik ôtaksanik tamanna pivlugo, taimâk uvaguttauk idluarasuginata missigitsainartuksauvogut ajornipta pêraksauningannik.

Tagva uvlome apersortaugivogut, illitarsimangâpta nellâgut, tunnergutiksat nelianut Gûde ullapirsartaujungnarmangât ajornivut pivlugit? Jêsusib Kristusib tunnergutautitauninganut Gûde ullapirsartaujungnarpok kissiane; ullapirsartaumarikporle. Tunnergutib tâpsoma pitsartuninga ômatikkut tukkisilaukêt, nagliktara? tukkisitsainarkêt uvlut tamaita, uvlome sullê? Taimâk kissiane Gûdib sângane nâmagijaujungnarpotit; tunnergut tâmna, tagva Jêsusib tokkotauninga kejungme tunnerguservingme, illitarinago attornagolo, ajornernut erkartortaulârpotit issokangitomut. Tâmnale illitarilugo attorlugolo sapperungnaertitauvotittauk Apostelib Paulusib kaiblaininga Rôm. 12, 1 mallitsiarlugo: „Kattangutikka, kaiblarpapse Gûdib nâpki-„ningninganut, timise pitisigik tunnergutik-„sauvlutik ômajut ivsornaitullo kuviagijau-„jullo Gûdemut.“ Attuarsigapta Ebr. 10, 14 imak: „Tunnergumut atausênarmut nâmak-„sitilaukpait issokangitomut ivsornaititauniar-„tut!“

Taimâk, Gûdemik okausinginniglo unipkautsine tamakkunane Sonntagib tâpsoma assiane kemmergojomavluta, uvlome Noab

idluartub nikkanasârtuble piniarninginnut kajungersartaulertatôk, adsigêktomik sakkijâromavluta Gûdib sângane! Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 405, 2. 3.

34.

Gûde Noalo. 2.

No. 210.

Tuksiarnek:

Immanuêliga! sapputiuk tarniga nippunganermit,
Piuliklernivît kailauktanganigle pekarkovlunga!
Uitilaurminga inôlerkovlunga kaumajomele!
Jêsus Anernernut tessiortauvlunga arvertarlanga! Amen.

1 Môs. 8, 18—22.

(Aglait hailigit okausertangit ukkua nautsertoraksat nênersimavut okalautseme tâpsoma sivorlerijangane.)

Ama Sonntageme tamattomane, nagliktakka, anerniptigut majoralerta kakkamut Araratemut, Noab kitorngangitalo niuviannut, tautokôlertalo avamut nunamik attânêtomik, ullitornivaksoarmut ullutjaujomik, Gûdib ajortoliksoarnik pitlarniktub erkartuivianik. Ilâ Gûdib ivsornaitorsôjub tummingit sorlo tautugungnarpogut taikane! Noablo issumangit taipsomane uvlome uvaguttauk ômamiginasuarlavut! Takkuk, nagliktara! nunaptingne ovane ullitornivaksoakarajalaukpat, igvillo kissivît illatit kissêta illagilugit Noatut ussornarajaruvit, ubvalo: kannimajokadlartillugo igvit kissivît tokkomit piulijauvlutit inônajaruvit sulle; tautugajaruvillo avatingne ilûnâne nunamik asserorsimajomik iglovinerniglo serkomisimajunik, inôkattigilauktavîllo timinginnik tokkungajunik illênarsimajunik illakungortitaumajuniglo illijartortaulungitunik, — ômatikkut kibliktaunajangilatît, erksilutillo sajuklutillo taimâktaugle opigosudlarlutit nangerajangilatît Gûdivît sânganê? Taimaitunik Noa taipsomane ômamiutakalaukpok, taimâk uvaguttauk uvlome Gûde sângeriartorlavut!

Mattoma sivorngane Noa illinganingalo piniarningillo kemmergolererpavut. Tâmna idluartônerartaugalloarame, piulijaugalloarlunelo kissime tokkomit, taimâglo idluarasugijutiksakarkôralloarlune, idluarasugitsangilak. Ilâ tunergutautitsinerminut nergjutinik sunatuinarnik sakkertitsivok missigidlarnerminik, nangminek ajortoliksôgame inuktitut pitlar-

taumajutitut, nangminerlo taimaimat pijariakarame Gûdib nâpkiningninganik. Tamattominga taipsomane nautsertulerêrpogut.

Uvlomele mânna Gûde tâpsomalo illinganinga inuit pivlugit kemergolavut! I. Sivorlermik nautsertoraksaptingne Gûde sakkertipok inungnut Gûdetut nâpkigosuktotut nagligosuktotullo. II. Aipanganigle erkaumaniarpogut, taimaikalloarame, erkartuijôtsainarmat sulle inungnik. Nâlegavulle uvlometauk akkunaptingnêlerle anernermigut ungatillutalo nutâmik okautsinik piulijaunartunik!

I. V. 21. „Nâlekablo tippetsiariktok nai„maleramiuk, ômamigut okausekarpok: Mat„toma kingorngane nuna ôminarsititsomaer„tara inuit pitjutigællugit; inûb ômatât ka„jungilârningit ajortoksôngmata sorrusionermi„nit. Mânnamillo ômajut tamaita nungutit„somaertakka, sorlo pinialaurama.“ Tussatsiarpogut, nagliktakka, Nâlekab nâpkiningninganik: „Mattoma kingorngane nuna ôminarsititsomaertara inuit pitjutigællugit.“ Tattamnadlarkôrporle, illautisingmat: „Inûb ômatât kajungilârningit ajortoksôngmata sorrusionerminit.“ Gûdib inûb ajortoksôninga pitjutigivaûk nâpkiningnermîk? Taimaipok ilâ, nagliktakka, tattamnaralloarmat; Gûde tækkojumijarmat inuit Noab kinguvâksangita ajorningita pivallianingannik uvlome tikkidlugo. Illusekarajarune tagva inuktitut, inuit ariulugit issumanajarpok: „Kujanna ukkua! pêrmarigomavakka asserorlugillo; erkagijungnaero-

mavakka, akkiniangimanga pijuksaunermiktut.“ Gûdele inôlunginame, issumakarpok assinginnik, aulatauvlune nâpkigosungnermut. Ilâ, Gûdib inuit ajorningit kissêta kammagikpagit, kinguvârêt ilûnatik nutâmik nuname inôjomârtut tâpsomunga pitlaraksaunajarput asseroraksaumariklutiglo. Tagvale Gûde sulinajatsangilak; inuit ingmingnik âkiklutik ajunginersautillutiglo sappermaringmata; ajornermut kellaksortaumarikkamik sorrusionermingnit. — Ikpigilungilagût uvaguttauk, illuserivaktavut kemmergoleruptigik, Gûde passijaksaunajatsangimat, ullitornivaksoarmut pitlarunitigût? Ilingnelo kitorngarnelo ajornerub angininganik tækkolungilatît? piniarnitit Gûdib sângane suksauvât? erkartoraksatuinaungilagût, ajornivut tækkonâruptigik? Nakormêgle, Gûde ukkua, inuit ajorningit, nâpkigosutigivlugit, issumakalaurmat taipsomane: „Mânna assianik ôktoromavunga pitlarnituinarnermit; sugiartetuinaujomanginama.“

Sunale pivlugo Gûde taimâk issumakarlune sappingilâk? Attuarsivogut v. 21 me: „Nâlekab tippetsiariktok naimaleramiuk, okarpok.“ Gûde inuktun timekangimat, kingakangimallo, okautsit ukkua imâk tukkiggit: Gûde, Noab tunnergutinganik tækkogame, tâpsomalo ômatingata nikkanarsârninganik unganinganiglo idluarsinasuarninganiglo, tagva kuviasudlarpok, inuillo nutâmik nâpkigijomavlugit kajusimavok. Sorlo Noab ômatinganut itterviksarsijungnarame, taimâktauk tækkojumijarpok, pijomârtome Noab

kinguvâksangita akkorngannêtokaromârmat ômamut nellâgôrtomut kennerasuartunik Gûdemik. Inûb ômatingata sâlertauninga tagva ajornarkôtsangilak. Taimâk sulle uvlome illingavogut: ômativut nellâgut angmalungikuptigik Nâlegaptingnut kennertiptingnut, tagva piniarvigijungnangilâtigut, neriugviksakarungnaerpogullo tamânelo takpânelo.

Piluartomigle taipsomane Gûde Noab tunnergutingane tunnergutiksaujomârtomik assianik Jârit 100 iokattartut taipsoma kingorngane tækkonâlerêrpok sorlo; tækkonarêrpok ernetuaminik, tâpsomingatsainarlo Noab kinguvâksanginnik inungmik, Jesuse Kristusemik, tunnergutiksaujomik auliksoarmik inuit ajorningit pivlugit, ajornerit ilûnatik nunaksoarmêtut pêjautiksangannik. Ebêerinut 1, 14 okartokarpok: „Tunnergumut atausênarmut Kristusib „nâmaksitilaukpait issokangitomut ivsornaiti-„tauniartut.“ Pauluselo Efesusemiunut 1, 6 okarpok: „Gûdib kuviagijautingmattigut erd-„lingnartome, tagva ernermine.“ Ilâ taipsomane Gûdib illanâkarningata pitsiarningningatalo inungnik kakkame Araratеme — Jêsusib tunnergutautitauninga kakkame Golgatame pitjutigilerêrivâk. Ernine erdlingnartok Jêsuse Kristuse, inuk idluartotuak kissiat pivlugo Gûde okarungnalaukpok: „Mattoma kingorngane nuna ôminarsititsomaertara inuit pitjutigællugit.“

Kamalertalo, nagliktakka, Gûdib pitsiarnerijane kanok okautigingmagit! V. 22: „Nunakarningane tamât karngasoinerlo kattersoi-

viglo, itje kiaglo, aujak okkiorlo, uvlok unnuarlo soraerniatsangilat.“ Issumakarata ukkua ovane taijaujut Gûdib ajungitulliningititut kemmergotailekattarpakpavut. Sorrusioniptingnit tækkogapta, nelekârtomik uvlokarmat unnuakarlarmelo, aujakarmat okkiokarlarmelo, tamanna issumagingilavut kujalijutiginagolo. Angijomigle kujalijuksauvogut, Gûdib tamakkua tamaita nelekârlugit nelliuterkongmagit. Karngasoijokatuinarpat, kattersoivekaranele, tagva paungakarajangilak, senaugakarajangilak, kakkôjakarajangilak, ajoksarnekarajarporle ilûnane nuname. Itjekatuinarpallo okkiokatsainarlunelo, nangminek nellungitsiarungnarpose, inuit ilûnâne kanok illinganajarmata; kêujakattarajarput kissianeungitok, pinasuarviksakarajangilak nâmaktomik, perortokarajangilarlo sumik. Ama kiakatuinarpat aujakatsainarlarmelo, nellonadlarpok, ilipse puijekarajarmangâpse nâmaktomik. Taimâktauk uvlokatsainatuinarpat, inuit merngortortut kiksartullo merngoêrserviksakarajangilat ânanâmik. Ama, unnuakatsainatuinarpat, inôsekarajarpogut ilûnata kiksanartomik, inôvlutalo sapperkôrajarpogut aglât.

Tamanna pivlugo Gûde nakudlarpok ilâ, tamakkua tamaita nelekârdlutik nelliuterkongmagit. Niplertuksauvogullo Davidetut Img. 104, 24. 27: „Nâlegak, ilâ angijovaksôvut „unudlartoksôlutiglo piniarnitit! ilûnaita silla„tovlutit âkiksulaukpattit, nunalo nâmavok „perkutingnik! Ilûnatik miperpâtit, nerkik-

„samik tunnitsivigilugit perkovlutit nelliutome „idluartome.“

Gûdele inuit kissêtaungitut pivlugit ômatekarpok illapsugosuktomik, ômajulle tamaita aglât pivlugit; sorlo sakkijâtsiarmat okausinginnit v. 21 me: „Mânnamit ômajut „tamaita nungutitsomaertakka, sorlo pinialau„rama.“ Taimâktauk kaujimavagut, ômajut kappianartomut pijaungmata uvagut ajornivut kissiane pitjutigællugit, sorlo Pauluse Rôm. 8 okarmat: „Pingortisimajut asserortaumavut „issumamingnut pinatik. Kaujimavavulle, aner„saumekattigivluta kappiasutsainarmata sulle „tamadsa. Pingortisimajuttauk piulijaujomâr„amik kippalônermit nunguniartomut, illangiu„tivlutiglo Gûdib kittorngangita ânanâmik „piulijauninginnik.“ Taimaimat inuit pitjutekaratik mânetuinak ômajut nelênik âniatitsigunik kappiasuktitsilutiglo siorniortitsilutiglo, piluartomik, tamanna kuviasutigituinarunitsuk aglât, idluitullivut angijomik namagijautsannatiglo Gûdemut. Omatekartuksaugapta ômajunuttauk illapsugosuktomik Gûdetut, puigortuksaunatalo Sâlomub okausinginnik Okâl. 12, 10. „Idluartub nergjutekotine nâpkigivait. „Gûdekangitulle ômatingit takopsoajuiput.“

Mânna keviarupta, nagliktakka, okautigerkaujamnut, sakkijâdlalungilâk nautsertoraksaptingne, Gûdib nâpkiningningata angininga okautaujungnangimât? Aukak ilâ! Taipsomane Gûdib ajagutak illivâ nuvujanut angernerme nellunaikutaksanganik. Uvlomelo sulle ajagutamik tækkoleraigupta, kuviasukluta erkau-

majungnarpogut Gûdib Nâlekab saimarsai-ninganik nâpkigosungninganiglo. Ilûnatalê? Ipkuatauk, kuksalaidlutik ajortomik kivgar-tortut Nâlekab saimarsaininganik neriugung-narkât? tækkonârungnarlutiglo kuviasuklutik tâpsoma nellunaikutanganîk? Aukak, naglik-takka!

II. Nâlekab taipsomane inuit angervigilau-ralloaramigit: „taimangat ullitornivaksoakar-ungnaermat nunablo inuillo asserortautiksang-annik“, taimâk okaralloarame, mânna sulle erkartuijôtsainarpok pitlarnikteotsainar-lunelo ajornermik.

Erkartuijôvok inungnik ingmigolingajunik. Sorlo Pêtruse okarmat Ap. pin. 10, 42: „Okâ-„lakolaukpâtigut inungnut, kigligiutserkovluta, „tâmna ernine Jêsuse Gûdib erkartuijuksangor-„tingmago inôjuniglo tokkungajuniglo.“ Pi-jariakangilangale, aglait hailigit okausertangit unuktut, tamattominga kigligiutsijut tailugit; ilipsingnik nangminipsingnik appersutuinaro-mavunga; ilûnasekasak Nâlekab erkartuininga-nik ômatipsingne tukkisilerêrasugigapse. Unga-leraiguvit ajornerit nelianiglônet mikkijôjârto-mik unêt, sujuktileraiguvit idluitullinermut ajortullinermullo, tamât nutâmik kattaktilerai-guvit ajornerub sallumainarninginnut, nellâ-gôngileraiguvit angigutsivlutillo sæglotiksar-sivlutillo, — ikpigilungilatît tagva Gûdib ivsornaitub erkartuininganîk? Ilâ ikpigilauk-potit, ikpigilârlutillo ullapitautsainalârlutillo. Ikpigijumijarêrpotit, Gûdib ningausinganik naggatekangitomik, ikpigijumijarêrpotit ôma-

tingne, timingne aglât avatingnelo ikkomamik ipsominga nungusuitomik, kappianartokarvingme pijarêrsimajomik Sâtanasemut tâpsomalo kivganginnut. Ullapirsautekangimut Nâlekab tamât idluitullijomik pitlarnikpok, illânele illautitsivok pitlartaunermik assianik, inûb timinga perkutingillônêt kanoêtomut tikkitaukovlugit.

Taimâktauk nelliutune tamaine, inôkattigêksuit idluitulliningit pivalliakpata, Gûde tækkotipok ingminik pitlarniktetut katsungaitotut ilûnatik sânginne, tikkitaukolaitalo nunat inôkattigêksuillo illuêngartut kângnartoksoarmullo, kannimasernullo, unnatadlarnermullo, nunablo sajukpilungninganut, assinginnullo kappianartolingnut.

Taimaitunik pitlartautiksakartillugo, Gûde nunakarningane naglingnerminik sulle tamakkunane tamaine sakkertitsijomavok. Tussudlarpok inûb ajortoliksûb ômatinga pitlartaunermut amuaromavlugo asserornartomit nungujomârtomillo ingminut, ôktorasuarpok tussarkovlugo mianersijub nertornartub nippinganik. Kinguraíniaratale, nagliktakka, nunakarningane!

„Nunakarningane, Nâlegak okarallo„arpok, ômajut tamaita nungutitsomaertakka.“ Nelliutilârporle uvloksoak imna erksinadlartok, nunab tamattoma asserortauvia. Tagva Nâlegak okkalârivok pitlarningnersauvlune Noab nelliuninganit, ullitornivagsoarmuungitok, ikkomamulle, sorlo Pêtruse aglangmat II. 3, 6. 7. „Sillaksoak taipsomanêtok ulli-

„tornivagsoarmut nungutauvok immâne. Kil-
„lagle nunalo mattomanêtûk okausinganut ta-
„mattomunga pigumitângolerpuk, pijuksaujo-
„mârlutik ikkomamut uvloksame erkartuiving-
„me, inuillo Gûdemik nâlegomangitut pitlar-
„tauviksanginne. Killait tagva nungujomârput
„serkorpalluksâlungmut, pingortitallo ônarto-
„vaksoarmut aumajomârput, nunalo perku-
„tingillo ikkoalanermut nungutaujomârput."

Tagga! nagliktara, Gûdivut erkartuijoksoak! Kaujimavêlle, uvloksoak imna erksinadlartok kemmâjungnarmangângne? Ilûnata nellodlarapta, uvagut pijaulângimangâpta tamattomunga? „Nâlekab uvloksanga nelliutsomârmat sorlo tigliktotut unnuaksiortotut." II. Pêtr. 3, 10.

Tækkunârkauvogut uvlome Gûtiptingnik nâpkigosuktotôjomik, Gûdiptingniglo erkartuijôtsainartomik. Kanok uvagut tâmna tukkisilaukpitigô? kaujimavikpitâ, nâpkigijauneksijarêrapta nellâgut, ubvalo erksijariakarkitâ erkartuininganîk ningausinganiglô? Illitaritsiarpavut ilûnata apkosinek Gûdiptingnut ivsornaitomut nâpkigosuktomulle sangmijok; aivigilavut! Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 817, 1. 3.

35.

No. 343.

Tuksiarnek: Nagliktivut Jêsuse piulijivut! nâlengnivît mallingnivîllo nuname ômatekartilitigut nâlektunik! Amen.

1 Môs. 12, 1 — 4.

Nâlekablo Abrame okautivâ: Nunagitsainartarnit illangnillo aularit, atâtavît iglunga kemaklugo, nunamut unertutigijomârtamnut ilingnut. Inugasaksoangortitsomavagit saimarlutillo, attîllo okautigijaukojomavara angijomik, saimarsaijungortitsomavlutillo. Ilingnik saimarsaijut saimaromavakka, ilingniglo okautekaluktut okauserlugvigijomavakka, ilikkullo kinguvârêt nuname ilûnamassiatik saimarviojomârput. Taimaimat Abrame aularpok, Nâlekab okausingit malliklugit, Lotiblo aiparivâ. Abramele Jârekalaukpok 75 nik, Haranemit aularame.

Gûdib kivganga nertornartok Abraha, Israêlitit Jûdillônêt atâgijangat, malligaksaunerarkattartauvok uvaptingnut aglangne hailigine. Rômiunut 4, 9 Pauluse okarpok Abrahab okperninga okautigiluarlugo: „Abraha okpernine pivlugo idluarsititaujok okautigivavut.“ Jakôbusiblotauk, ok-

pertut piniarnernik puigortailerkojomavlugit, Abraha tungavigivâ, okarame 2, 21: „Abraha atâtavut ajungitullinerminut idluarsititaungilâk? ernerminik Isaarmik tunnijigame altaremut (tunnerguservingmut)? Ahâk, tækkovat tagva, okpernek piniarkattaungmat ajungitulligame, okpernerlo nâmaksingmat ajungitullinermut.“ Tagva, mânna nautsertoromagapta Abrahab kairkojautainarningarnik Gûdemut, sunatuinarnik ajokertortauniarpallukpogut, ômatekatuinarupta killanârtunik. Taimaimat mânna Abrahab illiorningit attorlugit, okautigilavut Gûdib aulatsiningit tessiorningillo uvaptingnik perkojangillo uvaptingnut.

I. Sivorlerpâmik appersutekarpogut tagva: sumik Gûde pivlugo okartuksauvitâ? kanok Gûde illusekarkâ?

Gûde aulatsigune sunatuinarnik, ajungitomik kissianik inungnik perkojivok, inuit idluarkutiksanginut illingajomik. Taimaitsainarkôngilarle. Akkulaitomik inuit okumaitunut, ânianartunut sunatuinarnut tikkitaukogamigit, perkovlugillo sunatuinarnik mamaigituinartamingnik. Taimaigalloarmat, tammartuksaungilagut issumaptingnut. Tussalungilagût Nâlekab aglakotinginne, Gûde naglingniongmât? (1 Joh. 4, 8.) Kaujimatsiarpotillo, kanok naglingnerminik uvaptingnik sakkertitsilaurmat. Ernetuane tunnilugo piulijaukovlugit inuit ilûnaita tokkunganut! Anginersamik pijariakangilatit, kaujijomaleruvit, Gûde nellâgut naglingniomangât? Ta-

mattominga issumaksarsiutsiaruvit, issumajungnangimarikpotit, Gûde tâmna, taimâk, okautaujungnangitomik, naglilauktok ilingnik, piungitomik idluarkutiksarnullo illingalungitomik perkoniarmatit. Kollarutigijungnangimarikpat tamanna. Ilâ Gûdib aulatsiningit tessiorningillo perkojangillo idluartoksôtsainarput.

Uvagullo sangêtokullôjogut kaujimatuinarungnarpogut tamattomane nelliutijunik kissênik; Gûdele pijomârtuniktauk taututsiarpok. Millugiarârsuk aksaujarmêkune angijome, apkutigijane kissiat tækkojungnarpâ, aksaujarle ilûnaungitok. Inûble aksaujak ilûnât, millugiarârsûblo apkutigijanga tækkotsiarungnarpâ. Taimâktauk uvagut nuname millugiarârsuktitut ikkitotuinarnik, kannitomêtunik, sakkaptingnêtotuinarnik tækkojungnarpogut; nunaksoarle ilûnât atautsekut tækkunârlugo sapperpogut. Gûdele ajulungilak, nunaksoak illuengartok tækkovlugo, sorlo uvagut uvloritsanik, nunapta adsigijanginnik, tækkojungnarapta; Gûdele nâmanersaungijaidlartomik uvaptingnik. Taimâluatsiaktauk inôsipta illainanginnik tækkolutalo kaujijungnarpogut, pijomârtuksanik nellodlarluta. Gûdible ijikita sângangne inôserijomârtavut ijersimalungilak; tamainik kaujimagame. Tamanna pivlugo akkulaidlartomik Nâlekab okausingit Jes. 55, 8. 9. nellautsivut: „Issumakka issumapsitut —
„ingimata, apkotiselo apkotigitsanginapkit.
„Imâgle: sorlo killaub kotsingnerpângoninga
„nunamit, taimâktauk apkotikka kotsingnero-

„vut apkotipsingnit, issumakkalo issumapsing-
„nit.“ Apkutigijaksarijavut piungitôjâralloarpata uvaptingnut, Nâlegak kaujimanersauvok, sumut tikkitauniarapta sulle, sumiglo pijariakarapta nâmaksititaukovluta. Kollaratalo issumaviktuksauvogut illinganiptingne tamaine, Nâlekab okausingit Jer. 29, 11 miksekârmata: „Kaujimagama, kanoêtunik issumakar-
„mangârma pivluse; issumakarpungale ulla-
„pirsautilingnik kiksanartuniungitorlo.“ Kigligiutsijuksaulutalo Davidetut Img. 139, 17: „Ilâ, pivianartoksôvut sâmne, Gûdîk, issumatit!“

II. Aipanganigle appersorta: kanok uvagut illingajuksauvita Gûdib apkosininginne sunatuinarnê?

1. Tamainit sivorlerpângovok tamanna: tussaromavluta tussujuksauvogut, Gûdib pijomajanga, kajusimaningalônêt, perkojangalônêt sunaumangât? Tussalungikupta, piniarungnanginaptatauk nâmaktomik. Taimaimat tussaromanivut sivorlerpângovok; sorlo Abraha Nâlekab nippinganik tussatsainaromalaurmat.

Illinganiptingne sunatuinarne Gûdib pijomajanga nellonatsangilak, aglangnut hailiginut sakkertitaumagame inungnut tamainut. Tækkoleruvit sunamiglônêt perkutigingitarnik, ôktortauvlutillo pigileromavlugo, issalerungnelo aggaktit tigujomavlugo, inungnut tækkojaunak, tagva Gûdib nippinganik tukkisinadlartomik tussarungnarpotit imâk: tigliktuksaungilatit! Taimâglo tamât, ajornerit

nelianullônêt ôktortaulerangapta, kollarnatsangilak, Gûdib pijomajanga sunaumangât; tussariakatuinârpotit erkaumajariakatuinarlutillo Gûdib okausinginnik aglangne hailiginêtunik tussarkattartarnik.

Taimâktauk, Gûdemut tessiortaugupta sunatuinakut, nangminerlo assianik illinganekartitsungnangikupta; atâtavut, anânavut, kitorngavut, aipavut, illavullo tokkolerpata, tikkitauleruptalo kappianartunut sunatuinarnut, tagva, ama Gûdib kajusimaninga tukkisinarivok. Pijomajanga tamannauvok, kunutuidlutit tamakkoninga tamainik attorkovlutit. Nâlekab pijomajanga tagva kaujimanago ajornarpok; tâmna aulatsingmat tamainik inôsipta illinganinginnik.

Inôtsivîlle illinganingine illanginne, **nangminek** piniartuksauguvit annerosuktuksauvlutillo sunamik, nellonarkôralloarpok, neliak Gûdemut nâmagijaungmangât? Abraha okautjauvok Gûdemut tukkisinartomik: aularit nunangnit illangnillo! Abrahalo tamât inôsermine Gûdib okausinginnik tussatsiarpok, Gûdib nangminek sakkervigingmago aglât tautokarlune takkuksaujomik. Gûdiblo kivgangit aglangne hailigine unipkautigijaujut ilûnaita kaujititauluarput Gûdib pijomajanganik, Gûdib okarkattigilaurmagit kênarmit kênarmut sakkervigilugillo sunatuinartigut. Taimailingajungnaeralloarpogut uvagut. Gûdele tækkotitsungnaeralloarpok uvaptingnut, uvlome sulle pijomajanganik tukkisiluta sappingilagut. Nellungilase, Nâlekab illiniartine

okautingmagit tilliklervigijomavlugit Anernermik ajunginermik, tessiortiksamik miksekârnernut tamainut. Taimâktauk tuksiarnek nellâgôrtok angerviodlarpok Jêsusemut tussartaunermik. Tamanna pivlugo, kollaleraigupta, sumik piniartuksaumangâpta, katsungaitomik tuksiartatôk, kaumaksartaujomavluta Nâlekamut, tâpsoma pijomajanganik nellojungnaititaulerkovluta.

Taimâk sungiusimagupta tamât mikkijunelo angijunelo Nâlekab pijomajanga tussarkâromavluta, siutivut tussarnersautitauvallianiarput okauserkisârtomik aglât mallugosugungnarkovlugit!

2. Tussatuaruptale Nâlekab nippinganik pijomajanganiglo illinganipta nellîne, kanok piniartuksauvitâ? Abraha malligaksarilugo pijuksauvogut. Abraha tagvainak nâletsiarpok, issumakaromanane assinginnik Gûdib issumanginnit. Unipkârviolungilagut, akkunit siglotungmat, naitomigle aglaksimavok: Taimaimat Abrame aularpok Nâlekab okausingit malliklugit. Kollarutigijungnalauralloarpâ Abrahab, Gûdib angernine nellautsitilârmangâgit, kiksautigijungnarlugolo aulartuksaunine illaminit ungagijaminit, illimagijungnarlugillo nelliutsomârtuksat; taimailiulungilarle. Okpernekarlune sôngojomik, tættekarlunelo Gûdemik kissianik tâpsomunga inôserijomârtane perkovâ, assianik issumajârutekarane. — Paulusetauk Abrahatut nâleksarailune pilaungilâk? Aukak! nangminek okautingmattigut Gal. 1, 15. 16: „Gû-

„dible idluaringmago, ernine sakkertitsomav-
„lugo illumne, okautsinut tussarnertunut okâ-
„lajuksaukovlunga tâpsominga nellojut akkor-
„nganne; erinnesuklunga tagva pivunga, uvi-
„nik auglo issumaksarsiorutiginagik.“ — Lutêruselo, Gûdib kivganga imna tussaumajaudlartok, inôlauktok Jârit 300 it mattoma sivorngane taimailiulaukpoktauk. Nellojungnaililaurame ajokertuijersûb Pâpstib Rômemêtub, okpertokattigêllo Katolikit ajokertusingit sunatuinait aglangnit hailiginit pingimata, ikpigilarmelo nippangertuksaunginerminik Gûdib sângane, tagva uvinik auglo issumaksarsiorutiginagik pivok. Ajokertuijôgalloardlune aklujok, ajokertutsit ipkua tammarnartut akkerartorpait inuit ilûnatik sangine, ajokertuijersûb (Pâpstib) angajokaujullo ômigosungningannik sivôralugane.

Nagliktakka! assianik piniaromavluta sappertuksaugalloarpogut. Gûdipta pijomajanganik kaujimagupta, siglutunata uvaguttauk tamattominga piniartatôk, inutokab illuptingnêtub illaptalo ilûnatik akkerartoromagalloarpattigullônêt. Kakkialerutekarniatsangilagut, Gûdib perkojanga kamagilualauruptigo. Kamatuinarta:

III. Nâletsiarnek Gûdemik kanoêtunik malliktekarkâ?

Gûdib taipsomane, Abraha aularkogamiuk, angervigivâ imâk: „Inugasaksoangortitsoma-
„vagit saimarlutillo, attîllo okautigijaukojoma-
„vara angijomik, saimarsaijungortitsomavlu-
„tillo. Ilingnik saimarsaijut saimaromavakka,

„ilingniglo okautekaluktut okauserlugvigijoma-
„vakka, ilikkullo kinguvârêt nuname ilûna-
„massiatik saimarviojomârput.“ Tamakkoalo tamaita nellautsimarilaukput. Sunamiglo Nâlekab Jêsusib illiniartine angervigivagît? Mark. 10, 29 okarpok: „Ahamarik okau-
„papse: Inûb iglune kemmakuniuk, kattangu-
„tinelônêt, kitornganelônêt, perorsêvinelônêt,
„uvanga pivlunga okautsillo tussarnertut piv-
„lugit; mattomanêdlune 100 ertortunik piniari-
„vok iglunik, kattangutiniglo, anânaniglo ki-
„tornganiglo, perorsêvingniglo, mâne ômigijau-
„nermine, sillaksoarmelo pijomârtome inôtse-
„mik nâksaungitomik.“

Pitakangikuptalônêt sunamik nuname, nachogijauguptalônêt inungnut tamainut Nâlegak pivlugo, kappiasuktitaulutalo, atautsemik perkutekarpogut anginersaujomik perkutinit tamainit, kialônêt aksârnigarijungnangitanganik uvaptingnit, tagva ullapirsaumik ômatiptingne. Ilâ, nagliktakka, okpernerme Gûde nâletsainaromavlugo kigligiutsijungnarupta, tagva ullapitaujungnatsangilagut siniklutalônêt erkomavlutalônêt. Kiglormulle, kaujimagupta, Gûdib nippinga tussalaungináptigo, perkojangillo tappagilauraptigik, tagva ullapitautsainartuksauvogut; inuillo sânginne kuviasuktôjâralloarupta, illuptingne erksituinarpogut; Nâlegak takkordlimavigigaptigo. Erkaumalersiuk nellautaijok Jônase! Tâmna tækkovavut Nâlekab perkolauktanganik nâlegomangitut akkornganne. Nâlekab perkolaurmago, Ninivemiut okâlavigilugit, tagva

Jônase, ômatime sillaininga malliklugo kemâjomadlarpok Gûdemit. Sappidlarlunele. Akkunaksoakartillugo immarpingme ikpigilerpok passijaksaunerminik; ômajoâlungmullo êjaulaurame, tâpsoma illuanêdlune Gûde kakkialervigivâ erksidlarlune. Nagliktakka! Jônase malligaksarinago, Abraha nâletsiartok igsagaksarilavut!

Nâletsiarnek ama saimanartomut illingatitauvok imâk: Atausiarluta nâlelaurupta, tagva okiginersarivavut, aipanganik pingajuaniglo nâlegariakarupta. Taimâk Abraha tukkisilaukpok. Ovane sivorlerpâmik nâlengninga ôktortauvok; kingornganele ama nâlengninga Gûdemut ôktortaukattarpok. Abrahale pitsartutitauvalliavok nâlengnerminut sivornganе sakkertilauktaminut, Gûdiblo saimarsainingaнut sivorngane tukkisilauktaminut. Taimâglo nâletsiarpok aglât, okumainerpângojomik perkojaugame Gûdemut, tokkotsijuksauvlune ernerminik Isaarmik. Ilâ, nagliktakka, nâlengnivut malliklugo pitsartunivut angijorortitauvalliavok. Uvlome nâletsiaruvit Nâlekamik, kaupat kaupsârpallo nâletsiarnersaujungnalârpotit, tuavinersamiglo uvinivît pijomajanganik ajornermiglo sâlakalârpotit. Uvlome nâlegomangikuvit, kaupat kaupsârpallo nâletsiarnek okumaiginersarilârpat, ômatillo sangênersauvalliavok, okpernîllo kammitaulârpok sorlo!

Nagliktakka! inôtsemik nâletsiarnerme anerosuktuksaungilagût? Aukak ilâ! piloringnartoksôngmat. Jêsusib nâletsiarninga tok-

ko tikkillugo, aunga pivluta kovimajok, naglingninga ipaksinangitok ômatiptingnik âkiksoijungnarpok, tussulerkovlugit tamât Nâlekab pijomajanga piniaromavlugo. Kuvianamêk! apkutigijavat tamaita, sunatuinaudlarmangâtalônêt okumailutiglo, tagva torârviksamut atautsemut piloringnartomut sangminiarput, killangmut. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 337.

Okâlautsit

attoraksat

kattimajunut Sontagine,

uvloksiorvingnelo, aniavianelo.

SERMONS AND ADRESSES

PRINTED FOR THE S. F. G. IN LONDON,

FOR THE USE OF THE MORAVIAN MISSION IN LABRADOR.

STOLPEN:

GUSTAV WINTERIB NÊNERLAUKTANGIT.

1871.

Nippisiorutit.

No.		Pag.
36	Januareme 1 me, Img. 102, 26—29.	131
37	Luk. 23, 24.	141
38	Math. 27, 45—49.	146
39	Kêlerpunga. Joh. 19, 28. 29. . . .	152
40	Makkiviane. Rom. 8, 31—34. . . .	158
41	Killaliarviane.	165
42	Pentekosteme. Ap. pin. 2, 1—41. . .	176
43	Sontageme Pentekostib malliktingane.	187
44	Sontageme Junib 17 ib sivorlerijangane.	194
45	Sontageme Julib 6 ib sivorliane. . .	204
46	Augusteme 13 me.	214
47	Novembereme 13 me.	221
48	Adventeme sivorlerme. Img. 100. . .	231
49	Adventib aipangane. Luk. 21, 25—36.	241
50	Innulerviane. Luk. 2, 1—17. . . .	251
51	Sontageme Jarib kingorlerpângane. 2 Kor. 11, 3.	259

Nertordlerutiksat Gudib okausingita okalatigijauningit pivlugit Jarit 100 it navlugit nunaptingne Labradoreme. 266

36.

Januareme 1me.

No. 77.

Tuksiarnek: Gûdivut issokangitotit nagligijivulle issokangitomit! Uvlome Jârib tamattoma nutâb uvlungita sivorlerpângane sângne sakkijârdluta missigiluarpogut suksaunginiptingnik akluniptingniglo. Ikpeksamit pigapta sorlo, inôsivullo kaupat nungulârpok; igville issokangitomit issokangitomut - ipotit. Sapperaptale sumik, tagva kaivogut ilingnut sappingitotuamut; ajoksadlarapta najulerpaptigit ajoksajuitotit! Ijersimangmat ijipta sângine, sumut tikkitaulârmangapta Jâreme tamattomane, tagva nutakkatitut igvit sungertutigivlutit kemmâvogut ilingnut.

Jâre tâmna nâvlugo uvaptingnêtsainarit kemmagatalo; aulatsijotôlerit nutâmik ômatiptingnelo igluptingnelo, kaiblatsainarlutalo Anernekut ajunginekut! Okpernivut âkiksoruk, ilûnata okarungnarkovluta: „Okpernima kiksarviksane pêjuitok nagvâlaukpâ. Kimullônêt aksârnigaujungnangilanga piulijima agganginit!“

Jâreme tamattomane ajokertutsit hailigit okâlatauniaraikpata akkunaptingnêlerittôk, tukkisinartilugillo tamaita tukkisijariakartavut, simmiktautailitilugillo siutivut. Taimailiorvigitigut uvagut kattangutivullo ilûnaita nuname tamattomane akkianelo, angajokâvuttauk ajokertuijersoavullo tækkonârlugit! Attannivuttauk, inôkattigêksuillo tamaita attanningit illagikit, idluarsaijomakovlugit aulatsinermingnut, akkerartorkonagillo ilingnik kivgarniglo. Inokotitit ilûnane sillaksoarme spputilaukit, idluarsainek pivalliarkovlugo nunane tamaine! Amen.

Jmg. 102, 26 — 29.

Igvit sivorngane nuna tunganektâlaukpat, aggakpîllo killait sennagivait. Tâpkua nungujomârput, igville itsainaromârpotit. Ilûnatik nutaungitôvalliajomârput ulliktut: âblatsângoromârput a n o r â t u t, igvit âblatsângortitsomarungne. Igville sorlo illingagavit itsainarpotit, Jâritillo naggaserniatsangilat. Kivgakotivît kitorngangit itsainaromârput kinguvângillo sângne.

Inuit ilûnaita sillaksoarmêtut issumangit Jârib nutâb pigiarningane sakkijârungnarpata tækkojaujungnarlutiglo sorlo uvaptingnut, tattaminiarajarpogut angijomik koaksârajarlutalo; sunatuinaungmata ajungitôlutiglo piungitoksôlutiglo. Inuit illangit unnuak kângertok nâvlugo nerrilutik immerlutiglo nerkiksanik imiksaniglo tallanartunik kuviasutiksarsiulaukput; Jâreme nutâme ama timimik ikligungingit malliklugit pijomatuinarput. Illangit nippekadlarlutik kaggudlarlutiglo Gûdemiglo nertordlerutekalugatik Jâremut nutâmut ablorput. Illangita ômattinginêtokarpok pijomatudlarnermik, aivanermik, ningarosungnermik, annerutsinermik; tamakkua tamaita Jâremit kângertomit Jâremut nutâmut neksarivait. Illangit kuksalaituinarlutik Nâlekamik puigormariktillugit, assingit nutâmik Jâreme nutâme Nâlegak, tâpsomalo nâlegauvia kivgangillo akkerartoromavlugit ajugaringitamingnut issumakatuinarput, nachogidlaramigit ômigilugillo sinaungajutigilugillo; tâpkoa ômatingit ujarkatituningmata, apkosinertullônêt tullerartaukattartotut sittijoksoatut. Assingit uvlometauk, ipkutitunak Nâlekab okautigijangititut adsiujokut, orpît kakkilautiggit akkornganêput; siarklernitik issumajârutekarnitiglo illagilugit Jâremik nutâmik pigialaukput, kolladlarlutiglo pijomârtomut ijersimajomut sulle tækkovut. Illangit kiksautekadlartut sunatuinarnik manigorutiksarsilaungilat uvlome sulle. Illa-

ngit, Nâlekamik mattoma sivorngane illitarksilauktut, ernertut tammarsimajotut ipsotunak sulle tammatsainarput utteromanatiglo. Illangit issumakatuinarput uvlome piniaromajamingnik Jâreme tamattomane, ômatingille nâmavut issumanik nunab pinginut kissiane torârsimajunik, innekarkôngilallo illumingne Nâlekab Gûdib inniksanganik.

Ikkitut kissimik, ikkidlartut Jâremut nutâmut ablorput issumakarlutik Nâlekab idluarijanginik. Siarklernitik tamaita tâpsomunga pitilugit, nutâmik Jêsusib aggangit tiguvait tâpsomunga tessiortaujomavlutik aulataujomavlutiglo, tâpsomingalo kissianik sungertutekarlutik. Ikkitut kissimik ullapitaunatik sumullônêt kuviasumariklutiglo uvlome sivumut tækkonârput kaujimagamik annorâmik ubvartauninganik Jesusib aunganut ajornermiglo pêrtaulaurninganik.

Tamadsa inuit sillaksoarmiut issumangit illinganingillo sunatuinait adsigêngitut ilâ! Nâlekable kotsingnermêtub tamakkoa tamaita tækkunârlugillo illitaritsiarpait; sorlo Jeremiase okarmat 32, 19: „Nâlegak ijitit uitatsai-„narput inuit kitorngangita apkutinginut tamai-„nut, tunnijerkovlutit ilûnainut atunit sorlo „arvertarmata, sorlolo piniarningine illusekar-„mata.“

Kanok ikpiginiarkâ tagva Gûde uvlome ômatimigut ukkua ilûnaita pivlugît? Kanorlo Engelit hailigit ukkua ilûnaita pivlugît issumakarniarkât? Uvlome Engelittauk nutâmik kivgartornermingnik pigiarput; kaujititau-

gapta Ebr. 1, 14: „Taipkoa ilûnatik anerniô-„vut kivgartortuksauvlutik; tillijaumajut kiv-„gartorkojauvlutik piulijaunermik kingormguji-„jomârtut pivlugit. Gûdible inuit ilûnaita pi-„ulijaukojomangmagit miksekârnermiglo illi-„tarksititaulerkovlugit,“ (1 Tim. 2, 4.) Engelittauk ukkua tamattomingatsainak killanâdlarput. Inungnigle unuktunik uvlome kiksautekadlarput; ikajoromagalloarlutiglo ikajorungnatsangilat. Kanorle tagvâ? Uvlome nutâmik Engelit tamaunga nunaptingnut tikkinamik kivgartoromavlutik, kanok uvaptingnik naipitsivât? kuviasuklutik igluptingnut tamainut attunit itterungnarkât? ubvalo kiksautigiluta pijuksauvât? kiksarlutik ama annijariakarkât, ômatinik naipitsigamik mangaitunik nippungajuniglônêt?

Omatekarkovluta issumalingnik Gûdib nâmagijanginik, nautsertoraksapta okausertangit kêta unêt kemmergovlugit ômamiutarilavut, tâpkununga nellojungnaertitaukovluta apkosinermik arvertarvigijaksaptingnik Jâreme tamattomanetauk. Nautsertoraksaptingnut erkaititauvogut I. nunab pingit tamaita suksaungininginik, uvagullo ungajuksaunginiptingnik tættekartuksaunginiptingnik tamakkoninga. II. lo Nâlekab tâmnautsainarninganik asserojuininganiglo tættekatuinartuksauniptingnik ôminga.

I. Vers 26. 27 lo: Igvit sivorngane nuna tunganektâlaukpat, aggakpîllo killait sennagivait. Tâpkua nungujomârput, igville itsainaromârpotit. Ilûnatik nutaungitôvalliajo-

mârput ulliktut; âblatsângoromârput anorâtut, igvit âblatsângortitsomârungne.

Nagliktakka, uvlome Jâre illuêngartok kângermingmat, ikpigilungilagût tokkub avilortarninganik sorlo iglupta upkuanginût? Avilortarpok ilâ, ijainivlunelo, ijingmiklutalo, okautivlutalo: „Igvit, inûb kitornganga! inôtsivît uvlungit illangertaulerêrivut Jâremik atautsemik; tuavi, tuavi tikkisarailârpunga, aijomavlutit igvittauk tamângat!“ Inutokaujut akkunaptingne kissimiungitut missigilerêrtut nukkekarungnaernermingnik, ilûnatale uvlome erkaititauvogut inôsipta sivikituinarninganik. Ikpigidlarpogut uvlome: „Sanningmit pivunga ama sanningoromârivunga!“ Nautsertoraksavullo angituinarput, nunablo killaillo nungujomârninginik okautekaramik ulliksoatut, anorâtut nutaujungnaerpalliajomârput. Sorlo ullît annorâllo sujuktauvangmata alliklutiglo, taimâluatsiak nuna killaillo naggatekaromârput. Kairtullo nuname tamattomanêtut, kaut tamât tækkokattartase, aulajuerkôralloaramik asserojuerkôralloarlutiglo, ukkuatauk sakkijârungnaeromârput. Kanok Pêtruse 1, 3 okarka? Imâk: „Nâlekab uv„loksangane killait nungujomârput serkorpal„luksâlungmut, pingortitalle ônartovatksoar„mut aumajomârput, nunalo perkuingillo „ikkoalanermut nungutaujomârput.“ Tagva uvagut uvlome nutâmik niplerviovogut, sorlo taipsomane Lote aipangalo: „Sodômamit aularit! inôtsît piuliuk keviarnaglo!“ Omatit ungatiniarnago tættekartiniarnagolo nunab

pinginik inungniglônêt nangminerniglônêts. „Si-
„laksoak nungujomârpok allianarningillo; (tai-
„mâk Joh. I. 2, 17 okarpok) Gûdible pijomaja-
„nganik piniartok, issokangitomut itsomârpok.“
Sullele nagliktakka, inuit tammadlarlutik illûsekarkattarput taimaitôlungitunik. Nangminek mallugosungigalloarlutik kellaksortaumavut sulle angijomik nunamut tamattomunga. Sulitsannatigle. Ungadlaruvit perkutingnik, ukkualo attorlugit inôtsemik kuvianartomik neriukuvit Jâreme tamattomane, — aksârtausaraijungnarpotit tamainik. Nukkekaruvit sulle, nukkekarnerniglo tættekaruvit, — kaujijumijarkêt, illakungortitauniangimangârpît kanoêtut illanganut? Kitorngat ungagiluarungne, — okautijumijarungnangilagit, Jâre tâmna nâvlugo inôsekalârmangât. Nellasaraijungnarpok sângne inôjungnaerlune niglivlunelo tijiklunelo. „Uvi-
„niggit ilûnatik iviksukkatitun-iput. Ivît
„pannilerput nuvugolângillo kunnulerput.“
Jes. 40, 6. 7. Ernekaruvit aipakarlutillônêt pattangaititsijomik ilingnik ânanâmik, — tættekaluarnak ôminga; kaujimanginavit Nâlekab kajusilârtanginik tâmna pivlugo. Inuillo neliallônêt sungertutituarinago! Taimâktauk, nangminernik tættigilutit issumalukuvit imâk: „Jâreme kângertome inôsekalaukpunga ânanâmik; sappingilanga ilâ, tamattomanetauk arvertarlunga pitlaraksaunanga, piungitut allarlugit!“ — udsertorit! pitsartunît nangminît, piojorinermik illakarlune, ajaupiatut suvloliktut naviksima-

jotut-ituinarmat. Attorungne, pâlasarainiarpotit.

Ilûnatik Nâlekab assianik ungajut tættekartullo adsigivât ilâ inuk, ulliksoarmik annorâmiglônêt pisigame, issumakartok: annorâk tâmna nutautsainaromârmat alligungnaranelo. Sorlo taimaitok sillaitônajarmat, ipkuatauk ajornermingne sillaituinarput. Sillainermingnêtsainaromagivulle, Salomolo kiglilingmik okatuinarpok Okâl. 27, 22: „Sillaitok serkallitsivingme serkallititsoma- „gungnelônêt, serkallimajutitun-erkovlugo, „tagva sillainerminut kemmaktaunajangilak.“ Sillainingitale asserornartomut pitipait. Unganerluktok, tættekarnerluktok adsiongmat „angumut sillaitomut, igloliortomut siorkanut: „Sillaluksoalermat kutjermallo, annorersuillo „akkunadlarlutik iglo akkingmivigidlarmatsuk, „ochovok serkorpalludlarlunelo.“ Mat. 7, 26.

II. Ama atuarsivogut v. 28: „Nuna killaillo nungujomârput, igville, sorlo illingagavit îtsainarpotit, Jâritillo naggaserniatsangilat.“

Tagga, nagliktakka, tættekarviksavut ungaviksavut ilâ! Uvlub tâpsoma, Jârib nutâb pigiarningata, tækkunâluarkovâtigut, sorlo nungusarainiptingnik, taimâktauk Gûdib Nâlekab angijoksôninganik. Uvagut nunamiut sivikitoârsutuinarmik inôsekartilluta, Gûde tâmna uvlupta kângersarainingannut pijautsangilak sangênersautitaunanelo. Jârit 1000it Nâlekab sângane imaiput sorlo uvlortut atausertut; tâmnautsainarmat. Taimai-

galloarame, uvagut nachogingilâtigut, erkailunelo, sanniktitun-inapta, allaromatsannatalo. Tâmna kotsingnermêtok nungusuitok ungagijaksatuak tættigijaksatuarlo ilâ! tâmna aivigijaksavut sapputjauvigijaksavullo! Neliata tâmna tættigiguniuk, kangusuktitauniangilak.

Tamattominga Jâreme tamattomanetauk tukkisijuksauvogut. Nâlegak piksakadlarpok ilûnainut; tunnitsiviotsainaruptalônêt, tâpsoma perkutingit nungusuiput, kemmatullivingillo pitangitsangilat. Ilûnatik, ômatiggit kiksartunik tâpsomane manigorutiksarsijungnarput; kugviorutekalerangata, tâpsoma allarterniarpait kugvingit ijinginit, tækkunârtillugillo piulijiksamik pijomârtomik. Ilûnatik, inôtsib okumainarninginut pijaujut, tâmna neriugvigilitsuk, pêrungnarmagit ôma tamaita nênertaujutiksangit. Ilûnatik atâtakangitut anânakangitullo aipakangitullo Jâreme tamattomane pairijaunermik Nâlekamut neriuktuksauvut; atâtatut itsomangmat tamainut nâlektiminut. Ilûnatik aiparêt iglomiokattigêllônêt, Jâreme nutaungitome ullapitaukattartut aivanermut kuvianailiornermullo, Jâreme nutâme nutângortitaujungnarput tâpsomunga. Issumajârutigigungnelo, nagliktara, ômativît illinganinga, tukkisilauruvit Jâreme kângertome sâlagijaukattarnernik ajortomut Sâtanasiblo ôktorlungninginut, ikpigilauruvit pitsartunivît nâmangininganik sapperninganiglo, — nangminerijatit tamaita ipperarlugit, kallusariarnak tâmna issokangitok aivigileruk! soraerniarnak kennuvigilugo, tailugillo tâpsomunga angeru-

tigilauktangit tamaita, angênarniangilatit tagva: Nâlekab sâlakalerêrtub igvittauk issumatârtillutillo sâlakartitsungnarpâtit, arvertarkovlutit ivsornaitomik. — Tokkomullo tikkitaksaugupta Jâreme tamattomane, sivôrajariakangilagut, Nâlegak ômamigiguptigo ômatsainartok; tâpsomunga illaumariktitautuinarapta tokkomut.

Inuit taimâk illingajut, piloriktut ilâ! Mattoma sivorngane iviksoatut-ilaukput annorib aulatangatut sunatuinarnut; (Mat. 11, 7.) mânnale Nâlekamêdlutik aulajuilerput sokkosijuilerlutiglo, kuviasulitainarput nellâgut. Adsiogamik „angumut sillatujomut, iglolior-„tomut kairtomut; sillaluksoalermat, kutjer-„mallo, annorersuillo akkunadlarlutik iglo „akkingmivigidlarmatsuk ochungilak kairto-„mut tungagame.“ Mat. 7, 24.

Igvit, nagliktara, kanok illingavêt? kanok Jâremut nutâmut ablorkauvêt? Nunab pingit allianarningillo nungusaraitut tættigilugillo ungagivigît? ubvalo Gûde issokangitôk? Sunamut igloliulaukêt, siorkanut ubvalo kairtomût? — Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No 344.

37.

No. 373.

Tuksiarnek: Nagliktivut Piulijivut najortiguttôk mânna okautsillo kemmergoniartavut saimanartilaukit ômattiptingnut, kibliktaulerkovluta naglingnernut angijoksoarmut, okpernivullo tettekarnivullo illingnut sôngovalliatilaukit; sukutsiane piviksavut tikkilerpat, nerriugungnalerkovluta itterkojauniksaptingnik takpaunga Paradîsemut kuvianartovingmut. Amen.

Luk. 23, 24.

Nâlegak erkaringa, nâlegauvingnut tikkikuvit.

Taimak innuartok imna Jêsusib kikiektortaukattinga okalaukpok Jêsuse sâvigilugo. Piulijivulle kakkame Golgatame kejungmut senningajolingmut kikiektortaulaungmat, tagvatauk innuartuk magguk kikiektortaukattau-

vuk; aipâ Jesusib tallerpiat tungânut, aipâlo saumiat tungânut. Aipangat innuit najortut illagilugit Jêsuse mittautigivâ okarlune: Kristuseôguvit illingnik nangminek piulidlarit uvaguglo. Assiat tagva suadlarlugo okautivâ: Igvittauk Gûde erksigingilet, tâpsotunak tokkomut pitlartaugavit; uvagugle pitlartaujariakarpoguk ajortullilauramnuk, tâmnale (Jesuse) idluitullilaungilak. Jêsusemullo okarpok okautsinik nautsertoraksaptingnut illingajunik: Nâlegak erkaringa, nâlegauvingnut tikkikuvit. Jêsusib tagva kiovâ: ahamarik okaupagit uvlome aiparilarpagit Paradîseme.

Unipkautsit tamakkoa tukkeliksôvut pijarialiksôlarmiglo illûnaptingnut, innungnullo tamainut. Tamakkonangalle sakkijâtsiarpok Jêsusib Piulijipta nâpkigosungninga tamainut okpernerme nellâgôrtome kaijunut tâpsomunga; sorlole innuartok Jêsusib nivingakattinga nâpkigijaulaungmat, sorlolo angervigijaulaungmat itterniarnermik Paradîsemut tagva killangmut kuvianartovingmut, taimâk sulle uvlome tamaita illitarksilertut ajornermingnik ômamullo tamânut kakkialertut kiksartullo tamakkoa pivlugit nâpkigijauneksijungnarput issumagijaujungnaineksijungnarlutiglo ajortunnit tamainit, Jêsuse okpernerme nellâgôrtome sâvigilugo tuksiarvigilugolo pigunik. Sulle uvlome Jêsusib okauserilauktangit miksekârniovut, okarmat: Innub erninga tikkisimmavok ajortullijut piulijartorlugit pilloriktitsomavlugillo; sulle uvlomemut nag-

lingninga nâpkigosungningalo sokkoserlungilak, kaijut tâpsomunga pingujarnagillo ajektorniangilait.

Tamanna illa mannigornadlarpok; mannigornadlarpok tamainut kakkialertunut sanikterijunullo ajornitik pivlugit. Kinalônêt mungungajariakangilak, sulle kaut tamât Jêsusib illaliorpait tamaita sâlertut tâpsomunga, sorlo taipsomane innuartok taimna illaliolauramiuk.

Nâpkigosungnek angijoksoak tamanna kuviagilugolo mannigorutigijungnarpavut illâ, kissianele udsertortuksauvoguttauk attornerluklugo perkonnata uivêrikonnatalo nangminiptingnik. Tussaralloarpogut innuartok taimna innôtsime nâkassaningane kissiane Jêsusemut sâlilaungmat, sullele issumakartokaniaranetôk imaitunik: unêt tagva uvangatauk tuavitsariakangilanga, erkanangilak mânna sulle ajornek kivgartorlugo, tokkoviksak kaglilerpat tagva Jêsusemut sâgiaromavunga, nâpkigosungnine malliklugo piulijomârpânga sorlo innuartok taimna piulilauramiuk. Taimâk issumakartokarajarpat tâmna apkomêpok illimanartoksoarme, uivêrilune ingminik. Kinale akkunaptingne kaujijungnarka inotsime naggatiksanganîk? kaujimavitâ, kaupet sulle innoniarmangâpta? Nellunginajaruptalonêt innôsipta sivitoninganik, tagva sulle kaujimangilagut piviksakartitauniarmangâpta kakkialernermut; kamangitulle saimavekarnerub nelliuninganik tappatsainartullo Annernerub ajunginerub nippinganik, tâpkoa ômattingit

niglilerput sittilutiglo, taimâglo illinganekarput innuartub aipangatut, taipsomale ajortullinerilauktane illitarileromanagit kakialerutigijomanagit Jêsusemut sâlaungilak nâpkigijaunermiglônêt kennuviginago; taimâk ikkajortaunane piulijaunanelo issumaminik assiolaukpok kappianartovingmullo pititauvlune, aiparilauktanga Paradîsemut âtautillugo.

Tamanna issumagijauletok taınainut nippungajunut kivgartortunullo sulle ajortomik: Jêsusib aune hailige kovilaugalloarpâ innuit illûnamassiatik pivlugit, tâpkoale kissiane illangiutititauvut tâpsoma akkiliutiksarsêlaungninginik illitarksilertut ajoktoliksônermingnik, sanikterivlutiglo Jêsusemut kaijut tettiksakaratik tâpsoma assianik. Uivêriniaratatôk idluarasuginermut nâmagasuginermut nangminiptingnik. Inuartok taimna Jêsusib nivingakattinga ajartoliksôlauralloarpok illâ; angijomik kakialerutiksakarlune angijomiglo sivorajutiksakalaukpok tarnime illingajomârniksanga pivlugo; uvagulle taimainginipitâ? unêt innualaungigalloarupta, assianiglônêt okumaitomik piungitoâlungmik idluitullilaungigalloarupta, tagva sulle Gûdib hailigeôjub kênangat sângane ajortoliksôvogut pitlaraksauvlutalo tokkotaksautuinarlutalo innuartotut taipsotunak; uvaguttauk assianik sagiarviksakangilagut, assianik piulijauviksakangilagut taipsoma attulauktanganit taipsoma sâvigilauktanganit, tagva Jêsusemik kikiektorsimajomik.

Tamanna pivlugo nelliutillugo sulle kok-

sasukluta katsungailutalo pinnasuarta tarnipta piulijanniksanganik, nelliutok sâgiarviksaptingnut tunnijaumajok sullinane kângertiniarattigo, Jêsusiblo aunga erdlingnartok sullinane nunamut kattekoniarattigo, attutsiarlavulle ômatipta sujungaijutiksanganut; sukutsiane tokkoviksavut pilerpat tarnivuttauk Jesuse aiparællugo itterungnarkovlugit takpaunga killangmut Paradîsemut. Udsertorta kangusuktitaukonnata innuartomut taipsomunga; kakialerninga okperningalo tettekarningalo Jêsusemut igsageksarilavut malligaksarilavullo, tagvatauk tâpsotunak Jêsusib napkigosungninga tukkisiniarpavut nellonangilak. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 333.

38.

Gudiga! Gudiga sôg kemakpingâ!

No. 131, 7, 8.

Tuksiarnek: Piulijivut auliksoak! Omamut alliktorsimajomut, ijiptingnullo kuvilingnut ârlorpogut uvlome kikkiektortauvingnut, ômatteroktaulerpogullo tussaraptigit kemaktaugavit atâtarnut nagliktarnut aglât. Kannok tagva uvagut okartuksauvitâ? pâmakterluta tuksiaromavogut imâk: „Omat kappiasuktok! tarne âniajok! time sajuktok! tarniga timiga piulijaukovlugik pijaksanginit. Omættiga ônarpok, kujagilutit, takkakka tiglilerangatta! — Amen! —

Math. 27, 45 — 49.

Stundillo 6 inganit nunane tamaine tâktoksôlerpok, Stundit 9 ingat tikkidlugo. Stundillo 9 ingane Jesuse nippekortovlune okarpok: Eli, Eli, lama asabtani! imaipok: Gudiga, Gudiga, sôg kemakpinga! Illangitale tagvane nangertut, tamanna tussaramitsuk, okarput: Eliase kaikova. Erinesuklunelo taipka illangat akpangerpok, nipperkullo tiguva, kassilinartomullo missuklugo, ajaupiamullo kappumitarpa, immertilalo. Assingille okarput: Ovatsiaro, tækkunarta, Eliasib piulijartorniarmangago?

Uvlome nagliktakka annerniptigut nangerivogut kakkârulangme niakovinertalingme, Golgatamik taijame, tækkunârlugo angut taimna kejungme issivilune nivingajok, innuartuk magguk nivingajuktauk akkorngangne, niakoteliarlunele perraimajomik orpinik kakkilautelingnik nuvotsiariktunik, aunâdlarlunelo ikkinit unnudlartunit, mittautigijauvlunelo unnuktoksoarnut tagvanêdlutik taekkunârtunut, kugviorutigijauvlunele ikkidlartunut illa. Nunaméningane tamât illannarijingit ikkituinatsainarlaukput, okâlaningit ajochertûsingillo sôngudlarmatta tussarnêdlarmattalo unnunerpânut; taimaimat unnudlartunut ômigijautuinarpok, ômigijingillo nokkarlautsengilet, innuktut egitaksaunerpângojotut nivingatitaulerkârtinnago kejungmut ôminarsijaujomut innuartuk magguk illagællugik. Mânna allêkutigijautuinarpok illunainut tagvanêtunut, kikkiektortaukattingatalo aipangat mittautigivâtauk nangminerminut adsiutituinarlugo. — Taimaigalloartillugole, nachonar-

nerpângogalloartillugo innuit akkorngane, kênatik aglât allarmatsuk tâpsomangat, sulle omattinga tettædlarpok naglingnermik ômigijiminut, sulle nangminerminik puigorlune illanne kiksadlartut issumagivait mannigorasuarlugillo. Tussalaukpogut, kikkiaktortine, illa ômigijine illunaita tuksiutigivlugit atâtaminut nipliajomik: Atâtak issumagijungnaivigikit, piniarnerijatik nellongmagit! Tussalaukpogut, innuartok nivingakattine sâvigijine angervigilugo okartomik, tarninga uvlome sulle neksaromavlugo Paradisemut. Tussalaukpogut okausekartomik anânane ernekartilugo simmertiminik, Johaneselo anânakartilugo anânaminik. Nane ânianekarka tâpsoma âniangatut? — Nanelo naglingnekarka tâpsoma naglingningatut? — Taimaimat kujaliteârsuit attorlugit imgerpakpoguttauk: Piloriktok! ômame nekkoksijok, nangerungnartok tokkotauviane; ômamullo tautugungnartok annersaumivikattarminut; tarnîk! mângat utternak, takkunârkattarmittit naglimut.

Piulijiptale ânianingit soraitsengilet sulle, pivalliavut sulle; Stundit siorniornarnerpaujut kaglilerput; Evangelistib Mathæusib unipkautivâtigut: Stundit 6 inganit nunane tamaine tâktoksôlerpok, Stundit 9 ingat tikkilugo. Stundillo 9 ingane Jêsuse nippekôrtovlune kachudlarpok: „Gûdiga! Gûdiga! sôg kemakpingâ?“ — Mânna tikkilugo Jêsusib Gûde atâtaminik nagliktaminik taitsainaralloarlaukpâ; Stundineles iorniornarnerpaujune pingasune ukkonane Atâtab kênane ijerpâ tâpsomangat

tækkunârungnailâlo Atâtatut nagliktotut; erkartuijotulle, pitlarniktotullo takopsoajuitotut îlerdlune kissiane. Tagva mânna ânianingit sugalulualerput, mânna ermgusiârsuk ânialik immeraksarijanga ullipkilerpok; mânna ômattinga passijaksaungitok alliktorpok kappiasuluarmut kiksaluarmullo; mânna kemaktaunerminik Gûdiminut tættigitsainarlauktaminut ikpigilerpok koaksârnartoksôjomik; mânna ikkajortiksarsijungnaipok tâva mannigortauniksarsijungnailunelo illaminelonêt sângmine kugviorlutik nangertune mânne, atâtaminelonêt killangme; mânna pingujartaumamariktotut Gûdib kênanganit înasugilerpok; taimaidlunelo sâlagijaulerpok kappiasuluarmut kiksaluarmullo, tarninganelo hailigeme ivsornaitotôjome târktoksolerpok; tamannalo tappilugolo Sâtanasib kappianartoviublo pitsartuningita illunatik aksororlutik sorsugvigidlarpât sâlagijomavlugo nungutsomavlugolo; taimak pivlugolo kappiaktoadlarlune nipperkortojomut kachudlarpok: Gûdiga! Gûdiga! sôg kemakpinga! — ikkajortiksarsiorpunga nachvârnangale; ômattima kappiasungningat nipliatipânga; nukkingma kemakpânga, ijimalo kaumajoa uvamnêngilak! kemangnanga Nâlegak Gûdiga! ungasinak uvamnut! ômattiga alliktorsimavok, najornît ikpigijungnaerapko! —

Nagliktakka! sajudlarluta appersorpogut: kannok? angut una taimnauvâ? aglait hailigit okautigijangat: Gûdib pitakaloringninga illunât tapsomanêmat? — taimnauva? atâtab okautigijanga: tagga ernera naglik-

tara, kuviagijara? taimnauvâ? nangminerminik okarlauktok: uvangalo atâtalo attausiôvoguk! tunnitsiviôvunga pitsartunernik tamainik killangmelo nunamelo? taimnauvâ? annoriblo immarbiublo nâlektangak? akkaromârtok pitsartudlarlune ânanaudlarlunelo killaub nuvujangittigut? — Ahaila! taimnauvok illa, assiaungitorle; nelliutsomârporlo illunamassiatik sêrkortortuksaujomârviksangat tâpsoma sângane; mânele erkartuivingmêpok simmerlutit; igvit Gudît kemmalaurangne, tâmna kemaktaulerpok Gudiminut mânna; Omat! kappiasumut kachudlartok tussarkiûk? Pingortitak aglât kakkilâdlarpok; Sekkinek kaumaijungnaipok, pingortitime ânianingit taijaujungnangitut sekkineraromannagit; uvlublo kaumaninga ablatsaulerpok unnuangôlerlune Stundit pingasut nâlugit aglât! Illannâk! tussartotit tamattominga, kênait mattulugo pît! pâmakterlutillo tuksiarit! Pingortitît kemmaktaulermat Gûdemut; kugviorlutit tuksiarit! ômamut sajuktomut tuksiarit, igville passijaksauvotit, ajornivîlle Piulijivît tarninga târksitilaukpât; ovane mannigortauniksaêrutilaukpât; ovane Piulijivît akkilêjuksauvok akkiliksarsiarilaungitaminik.

Kujagiuk! ômamut kugviortomut kujagiuk! tâmna kemaktaulaungmat, igvit illagêktitaujuksaumikovlutit Gûdingnut Nâlegarnut; tâmna mannigortauniksarsijungnarlaungimat, igvit kappiagijarne tamaine, siorniornerijarnelo tamaine nangminek sennalaungitarne mannigortauniksarsijungnarkovlutit, aiviksak-

atsainarungnarkovlutit Gûdemut Atâtamut, Piulijingnullo.

Kujagiuk! igvit katteksimajotit ajortomut, avisimajotillo Gûdingnit illagêktokotinginillo, kakkialeruvit nellâgut uttertitaujungnalermigavit nâpkigijauneksijungnarlarpillo tâpsomane Atâtamelo. Attê! pâmakterit Piulijivît kikkiektortauvingata sânganut, okarillo: „tausendeêrtordlunga, Jesuse kujagivagit!“

Kujanak illa! mânna uvanga tâpsoma ânianerilauktangit ukkoa Stundine pingasune tâktonerpaujune ipkonane kingumagijomatsengilakka innôsimne tamât, tukkisimarikapkit mânna Piulijima okausertangit ukkoa: „najutsainarpagit uvlut tamaita;“ amalo: „ungasingilâtigut tamapta, tâpsomanele innôgapta aulavlutalo îpogut;“ amalo: „nagligitsainarlaukpagit kiglinganit, tamanna pivlugo saimanermut amulaukpagit uvamnut.“

Illa! igvit Piulijiga kemaktaumalauravit, kemangniatsengilarma innôtillunga. — Amen. —

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 260, 2.

39.

Kêlerpunga!

No. 135, 1. 2.

Tuksiarnek: Nagliktavut Piulijivut! Annerniptigut uvlometauk kikkiektortauvikpît attâne nangerpogut, tautukôromavlutit sorlo immerudlartillutit nellekangitomik. Illa igvit Jêsuse ânialaukpotit taiksaungitomik, taipsomane aungerotilerlutit immerusungnermut nipliagavit: „kêlerpunga“ immertitaulaukpotillo sêrnartomik. Immerusutuinarlaungilatille timêkut, immerusulaukpotittauk, illa kêlerlaukpotit târniptingnik; tarnekulluvut amujomadlarlugit Sâtanasib torkluanit, perkutautitsomavlugillo illingnut. Kannoktôk kêlernît tarniptingniktauk namaksi-

titaulerle, illunatalo tamânêtogut perkutiksaulerkovluta illingnut sennalauktotit siorniudlarlutit pivluta. Taimaimat Nâlegak Jêsuse ikkajortigut! ômamut illingnut sâgiarkovluta, illingnêtsainarkovlutalo sokkosijuiluta innôsiptingne, tokkuptingnelo. — Amen!

Joh. 19, 28. 29.

Kingorngane Jesuse kaujimagame, tamaita namaksijarêrmatta, aglait nellautsilerkovlugit, okarpok: Kêlerpunga. Immektautekarpok tagvane sêrnartomik immalingmik. Tapkoale nipperkut missukpât, ajaupiamullo kappomitarlugo, kanninganullo mannivât.

Nagliktakka! Sontageme kângertome annerniptigut kakkârulangme niakovinertalingme, Golgatamik taijaujome nangerlaukpogut, tækkunârlaukpogullo; sorlo nuname taipsomane illunâne Stundit pingasut nâlugit tâktoksôlaungmat unnuaktut sorlo; sorlolo innôgutiksavut Jêsuse Kristuse nivingavlune kejungme ôminarsijaujome kemaktaulaungmat atâtaminut killangmêtomut, taimak kappiasuluarmut nippekortojomut nipliangmat: Gûdiga! Gûdiga! sôg kemmakpingâ? —

Uvlome ama tokkotauvingane kattimmalerivogut; nanêtsominarnersaunajarkâ Golgatamit? Piulijipta tokkotauvinganit? issumavungale Nagliktakka illunata sullinata tuksiarkattigêlaungilagut imâk: Illannâtuarijama Gûdib, aunârtub ânianga tautugangapkole

ômattipkut ônarsititauvunga. Nekkoksijaunek innôtsimnelo sokkoserkojomatsenginapko; tarne Gethsemaneme, Golgatamêtsainarle! — Illa taimaimat Nagliktakka! Piulijipta okausertangita kingorlingita tellimangat „kêlerpunga“ ômamiutarilerlavut Stundeme tamattomane.

Opinarnak Piulijiga! kêlilauravit immerosudlalauravit! taiksaungitomik siorniudlarlutit sennalauravit pivlunga, illunatalo pivluta aungêrotilerlutit; kialonêt nekkoksitilaungilâtit, sêrnartomik kissianik immertilaukpâtit immerudlarnerne.

Illipse illunasekassak nangminek kaujimavose tukkisilaukluselo innônipsingne: kappianadlarmat illa immiksakangitome, angiluartomik kiækadlarningane innub illua pannerpat immerudlarnermut. Piulijipta tamannatauk tukkisijaksarilaukpâ Atâtab pijomajanga malliklugo. Innutuinaujotut timime immerosudlarninga ikpigijaksarivâ ânianadlartomik, angiluartomik aglât; aunga ikkinginit kussermat sukkaitomik kissiane; innuglo taimak sukkaidlartomik aungêrotilertok immerudlarpangmat okautaujungnangitomigôg! Taimaituinangilarle Jêsuseme, kissianeletauk tarnime kappiaktoadlarninga sillaksoarmiut ajorningit pivlugit, illijaulauktut tâpsomunga, sorailaungimatta sulle, pitlartaujutiksallo tukkisijaksarilauktangit simmerluta soraingimatta sulle, Sâtanasiblo passiklerningit uvagut pivluta, pagvisarningillo soraingimatta sulle; Sâtanasib ajornartokangitok ivsornaitotôjorlo sâlaginasuarmago, nunguna-

suarmagolo; Atâtablotauk kênane aglât, allarmago ernerminit erdligijaminit, uvagut mamailualaurapta Gûdib hailigeôjub ijingine, sujuksimmaluarapta illa ajornernut, tava taimaimat ânianingit sugalulualerput, kappiaktoadlarlunelo nippekortovlune kachudlarpok: Gûdiga! Gûdiga! sôg kemakpingâ? — Nunalo târktoksôlerpok! — Illagêt! sêrkortorluse tuksiarvigissiuk! kemaktaulauktok pivluse, allartaulauktok pivluse, tækkunârtaujungnailauktok pivluse tuksiarvigissiuk! illipse tækkojominarnersaulermikovluse Gûdipsingnut; Gûdisele idluartotôngmat hâiligeôlarmelo, tâpsoma sângane ajortolik îtsungnatsengimat.

Jêsuse kappiaktoadlarlune nipliarêrame: Gûdiga! Gûdiga! sôg kemmakpingâ! tava Atâta namaksilerpok tækkusarmilâlo illannâkadlarlune, okautivâlo: „ernerivagit! erdligivagit! namaksivunga mânna namaktomik ânialauravit pinniutjilauravillo innuit katteksimajut pivlugit; pijomajakka pijarêrlaukpattit, ullapirsartauvungalo issokangitoksoarmut; mânna innukulluit nâpkigijomavakka, assiôjuksaungilello sâvigiguninga.“ Taimak Atâta okarlaukpok ernerminut; ernerublo kiolugo nippekôrtovlune kachudlarpok: „kêlerpunga!“ tagvainarlo tamanna tukkisilugo Atâtab ama kiupsârpa okautilâlo: (Jesais. 53,) Ernîk! taimaimat tarnît sennalaungmat, angijomik kuviasutekaromârpotit namaksijaujomârlarpillo, unnuktoksuillo idluarsititsomârpattit, ajorningit pêjarangne. Uvangalo unnuktovaksoarnik tunnitsivigijomavagit perkutiksarnut,

pitsartuneliksuillo aksârnigaksarijomârpattit; taimaimat innôtsît tunnilaurangne tokkomut, idluitullijunullo adsiutitaumalaravit, unnuktullo ajorningit illingnut pitilaurangne idluitullijullo tuksiutilaurangne.

Taimak Atâta okarpok ernerminut, ernerub kejungme nivingavlune okausek una „kêlerpunga" okauseringmago; kêlerningalo innuit tarninginik namaksititautainalerpok Pentekostib uvlungane taipsomane 3000 dit kakkialerlutik sâgialermatta kikkiektorsimalauktomut nachogikârlauktamingnut nipliajutigilauktamingnut kassêtoksôvlutik: pêruk una! kikkiektoruk senningajolingmut! ittersimajomulle mânna ânanauvingminut, atâtaminut, uttakkivlune illunamassiatik illijaukârtinnagit ittigangita attânut.

Tâpkoainaulaungilelle sâgialauktut taipsomane Jêsusemut, illa taimanganit unnuksivalliatsainarput okpertut Jêsusemut, nunane unnuktune, kêlerninga innukullungnik piulijaujomajunik namaksititaulerkovlugo; nanelonêlle okpertokartune innônasuartunik Jêsusib ajochertûsingit malliklugit, tagvane tâmna perkutekarivoktauk.

Kannok illipse tagva issumavîse? uvlome angiluartomik Piulijise nivingavingminit nipliavigiluarpâse: „kêlerpunga," tarninik sillingimat sulle.

Piulijivut aungerotivlune timimigut immerusulaukpok taiksaungitomik ipaksijungnartaptingnit illa. Kêlerningale tarnipsingnik angiluarpok illa, sullelo taimaidlarpok sok-

kositsengitomik; illunamassiase tagva illuênglarluse illipsingnik tâpsomunga tunnidlaromangilassê? kêmitingninga namaksititaulerkovlugo? Okarlaukpunga nagliktakka: Jesuse nachogijaulauktok nivingalauktorlo kejungme ôminarsijaujome iksivangmat mânna ânanaunerub iksivautangane Atâtab tallerbiane, uttakkingmallo, ôm.igijingit illunatik illijaukârtinnagit ittiganginut; mânna pijomangitut, kunnujut, tappatôjut pijuksaujomârput koaksârtuksaunermingnut kakkilâdlarnermingnullo taiksaungitomut, Kikkunut tagva illipse illingajomavîse? ômigijinginut, illanârijinginullonêt? uvlome annerusuleritse illingavigijomajapsingnik; tamattomingale kaujijuksauvose: Jêsusib assiagut itterviksakatsengimat Atâtab iglunginut kuvianartoliksôjunut takpânêtunut; pilloridlarpok tâmna: Jêsusib okausertanganik „kêlerpunga" ômamiutarksijok, pinniarutsijorlo piulijime kêmitingninga malliklugo. — Amen. —

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No 96, 4. 5.

40.

Makkiviane.

No. 150.

Tuksiarnek: Salutitaulerit uvaptingnuttauk illuvernit makkisimajotit ajugaujotit! Nâlegak Piulijivut! tokkungalauktotit ômarmijotillo mânna issokangitomit issokangitomut! opigudlarluta Hallêlujalervigivaptigit uvlome makkinivît uvlungane; sorsuklutit kuglugiab, tagga Sâtanasib niakunga serkomilaurangne; mânna niakôsertaumavotit nertornermiglo ânanaunermiglo pigilauktarnik Atâtangne sillaksoakakârtinnago; tausendêrtorluta nertudlalerpaptigit. Kennuvigivaptigille Nâlegak Jêsuse! sâlakarnivît pitsartuninganut uvaguttauk sâlakartittigut ômigijip-

tingnik illûnainik illuptingnêtunik sillatiptingnêtuniglo, illa ajortunik tamainik, Sâtanasemiglo kippalokullunginiglo uivêtunik, illagilutillo makkikattigilaptigit innôtsemut nutâmut, ivsornaitomullo, namagijaujomut illingnut. Timît hailige illuvermêdlune merngoêrsilaungmat, makkilaumilarmelo illuvermit, taimaimat timivuttauk asseroraksat illuvernêtsainarniangilet, igville tuppaktitsomârpattit makkinivît pitsartuninganut; innôsekartitsomârpattillo naggatekarniangitomik, Annernerpît innigilaungmagit. Amen.

Rôm. 8, 31 — 34.

Taimaimatta tamakkoa, kannok tagva okaromavitâ? Gudib illagikpattigut, kia akkerartorungnarpâtigut? Tapsoma ernine aglât ivlerinago, tamaptale pivluta tunnidlalaungmago; tamna illagællugo tamainik tunnitsiviginajangipâtigut? Gudib annerijangit kia passijungnarpagit? Gude tagga idluartitsijok. Kina erkartuijungnarka? Gude tagga tokkolauktok, illa piluartomik tuppaktitaungmijok, tamna Gudib tallerpiat tunganelerdlune tuksiupâtigullo.

Nâlegak makkisimmavok! illa Nâlegak tokkungajunit makkisimmavok! taimak Apostelit 11 it illagijangillo taipsomane Piulijipta makkiviane kuviasuvaksoadlarlutik salutikattigêlaukput; taimaglo uvaguttauk uvlâkut opigudlarluta salutikattigêlaurivogut; ajugaujub makkininganik illuvermit uvloksiorapta uvlo-

me. Illa Jesusivut ômarivok Hallêluja! Hallêluja! Okpertogaseksuit illûnamassiatik okanut illûnainut nertorlitsuk soraeratik imgervigilugolo! Attê! Hallêlujaleritse tussarnidlartomik ajugaulauktomut, sâlakartomut, ômartomut issokangitomit issokangitomut.

Sunale pitjutigivisiûk? ômattise uvlome illumersimmaluarmatta kujalinermik opigudlarnermiglo? imaingilârle? uvlome tussartavut tamaita tussarnidlarmatta mannigornadlarmattalo ômattiptingnut? kaujimagaptalo mânna, tokkungajomiungitok ômartomigle Piuliklertekarapta, sanginersaujomik tokkomit aglât.

Wocheme kângertainartome annerniptigut aiparilaukpavut âniavinginut, tautukôrlaukpavullo miklilernerpângôninga, Gûdemut aglât kemaktaulaurmat tautukôrlaukpavut aungerotilerninga kattaktilerningalo kejungme senningajolingme, illijauningalo Josefib illuvinganut innuktut tarningêrtotut; opinaratik, illinniartut illagijangillo arnat tukkisilaungitut tamattominga taipsomane kiksadlalaungmatta angijomik, illijaumajok illuvermut takkogamitsuk ômarminasuginago; unêt annikitomik sivorngane Jêsusib okautilauralloarmagit: „taekkoniarivapsinga, innôgama illipselotauk innôjuksaugivose (Joh 14, 19).

Nâlegarle ômarmijok taekkolermigamitsuk, tukkisilerkât taimak okautilaungmagit, kuviasuvaksoadlarlutiglo.

Uvagullo kuviasunginersaungilagut tâpkonangat uvlome, kaujimagapta piulijauniksavut âkiksimmangmat, niakosersimmangmat sorlo makkisimmaninganit tokkungajunit; tukkisigaptalo tâpsoma okausingit angersimaningillo miksekarniôngmatta innôtsiôlarmiglo, nellautsilaungmattalo ânanaudlartomik, Hallêluja!

Piulijipta tamaita sâlagilaukpait, tokkolo tokkolaukpâ tokkominut, sorlo Apostel Pauluse Korintemiunnut 15, 55, okarmat: Tokko êjauvok sâlakarnermut; Tokko kapputit nauk? kappianartovik sâlakarnît nauk? tokkuble kapputâ ajorniôvok, — ajortullijorle sâgiarane tokkojuksaungmat piulijaunane; Gûdele kujagidlartaule sâlakartimatigut Nâlegaptigut Jêsuse Kristusekut; tamannalo Nagliktakka Apostelib pitjutigiva okpertut okautigingmagit imâk: Gûdib annerijangit kia passijungnarpagît? Gûde tagga idluartitsijok. Kina erkartuijungnarkâ? Kristuse tagga tokkolauktok, illa piluartomik tuppaktitaungmijok, tâmna Gûdib tallerpianêdlune, tuksiupâtigullo. Tussarkisê? tâpsoma tuksiupâtigut Gûdemut! mannigornarmêk! Jêsusib sangêniptingne, kiksarniptingnelo ajornivut pivlugit tuksiarutivâtigut Atâtame, mannigorlutalo Annernermigut okautiluta, sorlo Petruse taipsomane okautilaungmago, imâk: tuksialaukpunga pivlutit okpernît soraikonnago; mannigorit, ajornitit pêjarpakka! ullapirsautekarit! Atâtaminullo taekkojautipait ânianine tamaita ânianerilauktanne ajortoggit pivlugit, aunelo kovimajok, ikkinelo aggangmine ittigangminelo sennerkaminelo,

tokkoninelo ajortoggit pivlugit; tagva Atâtab tamakkoa tamaita taekkunarlugit kuviagivâtigut ernine pivlugo, pitlangilâtigullo. —

Okausiôvok okpernartoksoak imâk: Gûde Kristusemêlaukpok sillaksoarmiullo ullapirsalaukpait ingminut, ullapirsainartomiglo okâlakovâtigut mânna. Taimaimat uvagut tillijaumajogut Kristuse simmerlugo, kaiblarpapse: Gûdemut ullapirsartauleritsetôk. Kristuse tokkolaukpok, illipse innôjuksaugapse, Kristuse makkisimmavok tokkungajunit, illipse makkekattigilugo arvertartuksaugapse innôsertame ivsornaitome, idluarijaujome tâpsomunga.

Illannâk! okpernît tâpsomunga kikkiektorsimmajomut makkisimamijomullo nauk? Okpernek nutângortitsijok illingnik imâk: tokkolutit ajortomik, innôlutille ajungitomik, nellâgut igvit okarungnarkovlutit: innôvunga mânna, uvangaungitorle, Kristusele innôvok ômattimne.“ (Gal. 2. 20.)

Tagga tamadsa illa Jesusib tokkungata makkisimmaningatalo tokkungajunit malliktingit pilloringnadlartut, sagvartut illûnaine okpertune nellagut Nâlekamut Jêsusemut; taimaimarikpat Kristuse innôngmat attanniôtingmallo ômattiptingne, kia tagva passijungnarpâtigût? Gûdib idluarsitipâtigut ernerme aunganut tokkunganullo, tuksiarutsininganullo; Sâtanasiblotauk akkunaktitsungnangilâtigut, tamaitale akkiliksavut akkilertaungmatta Gûdeme, kivgaujungnaipogullo tâpsomunga, kittorngaulutale Gûdemut; Gûdiblo ernine aglât ivlerinago tamaptale pivluta tunnidla-

laungmago; tâmna illagaellugo tamainik tunnitsiviginajangipâtigût? Naumâne! tættekatuinarupta nellâgut tâpsominga, kennulutalo kollarlugatalo, tagva pijariakartavut innônermut piloringnartomut kingumaginiatsengilavut.

Kannorle Nagliktakka! innôsek kannoêtoliksoak una, nangianartoliksoak kugviliksoarlo una naggaserpat; timekulluk una attortavut asseroraksak tokkojuksaupat; kannok tungâgut illiortokaromârkâ? — innôtsemik pigiartokalerpok naggatekaromâtsengitomik soraijuitomik; kannoêlingajomiglo? okpingitunut koaksârnartoksoarmik, okpertunulle kuvianartoksoarmik soraijuitomik. Piulijipta nangminek okautingilâtigût? „innôvunga, illipselotauk innôjuksaugivosse!“ okautingilâtigut? „uvanga kangattartitauniaruma nunamit, illûnaita amuaromavakka uvamnut“ amalo: „najugamne kivgara tagvanêtsomârivok.“

Kuvianamêk tagva! tokkavikanginapta mâne nuname kannoêtoliksoarme tamattomane kemaktaujungnangitomik, pijomârtuksasiorkojaugaptale kemaktaujuitomik.

Mannigornarmêk tagva! kannoêliornerit tamaita nênertautigikattartavut annersaumijutigikattartavullo sulle naggatekarniarmatta malliktauniangilagut tâpkonunga innôtsemut ipsomunga; manêdluta passijaksaungitomik arvertalaurupta; illa taimak tokko pitlarningniksaungilak, angiluartomigle piuliklertiksauvok kannoêtunit asserornartunillo tamainit.

Mannigornarmêk! Sivorlerimajavut takpânêtsarêrtut, okpernerme Nâlekamut sinni-

simakpatta tækkojomâraptigik, kuviasukattigijomâraptigiglo taiksaungitomik, illagijomâraptigiglo avitautsengitomik issokangitoksoarmut.

Mannigornarmêk! timekulluvuttauk asseroraksat ukkoa attortavut Jêsusib Kristusib tuppaktitsomârmagit makkititsomârmagillo illuvermit, ablatsautitsomârlugillo adsekartitsomârmagit timiminut ânanausijaumajomut, tamanna pivlugo Annerningat innigilaungmagit nuname.

Time una tokkojuksaujôgalloak, sujuktaumangmat ajortomut, sujuksimajomigle ivsornartomiglo ittertokarungnatsengilak iglunut hailiginut ivsornaitunut takpanêtunut; timemigle nutâmik ajortoêrutsimajomik ânanausijaumajomik makkitokaromârpok, timigijomârtaptingnik, tokkoniarungnangitomik innôjomârtomigle issokangitoksoarmut. Pinnasuartatôk tagva Nagliktakka! manêtilluta Kristuse illagællugo tokkokovluta ajortomik, innônasuarkovlutale tâpsomunga pivluta tokkolauktomut, innôjomulle mânna issokangitomit issokangitomut; pêrutekartomut innôsekarvingmut soraijuitomut, kappianartovingmullo soraijuitomut; pitsartunekartomut piloriktilutalonêt okautaujungnangitomik, asserorlutalonêt piulijaujungnangitomik; tâmna illagællugo innôkovluta mâne kissianeungitok, issokangitoviksoarmeletauk nâlegauvingane ânanâvaksôjome. Amen!

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 152.

41.

Killaliarviane.

No. 167, 1. 2.
166, 2.

Attuarsilerit unipkautsinik Jêsusib killaliarvianik:

Ap. pin. 1, 3 — 10. Luk. 24 50 — 53. Mark. 16, 19.

Okpertokattigêksuit ilûnaita illagilugit okperniptingnik kigligiutsiluta okarpakpoguttauk Jêsuse okautigivlugo imâk: „Uvlûk pi„ngajuangne tokkungajunit makkitok; killali„arlunelo Gûdib Atâtab tallerpiane iksivajok.“ Taimâk illiniarpakpose ilipse, sorrusiojose; taimâglo ilûnata tuksiarkattarpogut makkiviane uvlâkut; Sontaginelo tamaine Litanai Sontagesiutit, illagêt kennunerivaktangit attor-

lugit okarpakpogut: „Killaliarnernut ânanau„dlartomut, iksivalernernut Gûdib tallerpiata „tungâne pitsartutittigut, nagliktotit Nâlegak „Gûdelo!“ Taimâk nellâgut okperupta, uvlometauk sulitalinata uvloksiorungnarpogut, anerniptigut Jêsuse illiniartingillo aularkattigigaptigik Jerusalemit Betaniamut, tækkonârap-tigo killaliartok, killaliarningatalo tukkinganik kêta issumaksarsiorasuarupta.

Sorlo Gûdib erningata tikkitainarninga sillaksoarmut inûlerningalo illagijaulaurmat tattamnartunut sunatuinarnut, taimâktauk aviningа nunamit tattamnadlalaurivok. Illiniartingille tamattomunga angijomik opingartauvut. Uvlune ipkunane 40 ine illiniartit illinganingat sivornganetut kingornganetullo ilungilak. Nâmamariktomik ômatingita illumigijangit issumagilugit sapperpogut. Sivorlermik kuviasungnersoarmut ômatingit aulajartitaulaukpallukput, sorlo immarpik akkunaksoarmut ullajujaksoarmullo akpaumijarmat. Jêsusib makkininga okperilugo ajorkasangmata. Kingorngane, issumangit saimarnersaulaurmata, illiniartit issumamikut torârtitauvut sunatuinarnut: Uttimut keviarlutik kangusutekadlarput, Nâlekablo okausingit unuktut taipsomane tukkisitsialaungitatik, mânna sulle nâmaktomik ipaksijungnangitatik, erkaumavlugit issumaksarsiorutekarput sunatuinarnik. Sivumullo tækkonârlutik kaujimatsialaunginivut, kanok illingajuksaunermingnik pijomârtome, Jêsusiblo illingajomârninganik kanok. Jêsusiblo illâne sakkervigigalloarmagit uvlune

taipkunane 40 ine tuavi ama nippalerpakpok tâpkua ijingita sângannit. Sinniub erkomanerublo, târtub kaumajublo akkornganêput sorlo, tâvligarârsungmêdlutik. Taimaimat nellodlarlutik, neriutsannatik kongmuartitauninganik, Jêsuse illagivât Betaniamut, koakârlutiglo kissiane tattaminiarlutiglo killangmut okkijivut, Gûdib ânanaunersoanga sakkijârmat, Engelîngnut maggûngnut ajokertortaukâratik.

Tagvale kaumajomaringmut tessiortauvut Jêsusib killaliarninganut, piluartomik Anernerub kovijauninganut uvlut ikkitut kingorngane Mânna Jêsusib piniarninga tamâne nuname pijarêrsimamariktok tukkisinartomik tâpkua ijingita sânginnepok; utterungnarpullo Jerusalemut kuviasudlarlutik.

Uvaguttauk uvlome Nâlekab piniarninga pijarêrsimajok tækkonâraptigo, Gûde tamattominga saimanartomut illingatitsile uvaptingnut. Omativut ônarsitiligit, kemmergogaptigo sivorlermik Jêsuse killaliartok, aipanganik iksivajok Gûdib tallerpiata tungâne.

I. Jêsuse killalialaukpok.

Tamanna kollaraksaringilavut. Inuit okpingitut unuktut nelliuniptingne, Jêsusemik inutuinaunasugiklertut, okperomangilat killaliarninganik. Tâpkua ajokertuseâlungit malliklugit, Jêsuse uivêriklertotut avituinalaukpok illiniartiminit, kingorngane nunamêdlune sulle. Taimângungitorle uvâgut, nagliktakka! Apostelit taipsomane inôjut kigligiutsiningat malliklugo Jêsuse kongmuar-

titauvok nellâgut, sorlo aglangne hailigine aglaksimakattarmat. Taisituinarpunga okautsinik Ebr. 4, 14: „Ajokertuinerojoksoakar„pogut, Jêsusemik, Gûdib erninganik, killangmut aimajomik.“ — Killalialaukporlo Gûdetuinaunane, Gûdeovlunele inôvlunelo sulle mânna tikkidlugo. Ilâ inuktut, uvaptitunidlune kongmuarpok. Tamattominga nellojungnaertitauvogut Engelîk okausinginnut. „Jêsuse tâmna, ilipsingnit kongmuartitaujok „killangmut, tikkitsomârivok sorlo tækkolau„rapsiuk kongmuartillugo killangmut.“ Tagva tækkojomârpogut agganginne ittiganginnelo kikkiaktornerit, senneranganelo kappinivinermik.

Jêsuse uivêriklertotut aulatuinarajalaukpat illiniartiminit, manigorutekarajangilagut; nellâgulle takpaungalaurmat manigorutekadlarpogut, mânna okautiginiartamnik.

Sorlo sivorngane okalerêrapta, Jêsusib piniarningatamâne nuname pijarêrsimamarikpok. Gûdib Atâtab tillilaukpâ nunamut inuit amuartaukovlugit ajornermit. Jêsuselo ôktortaugalloarame sunatuinarnut nertornalaukpok nakkimarnijuilunelo tokko tikkidlugo. Mânnalo Gûdib utterkogamiuk killangmut, inuit ilûnatik sânginne kigligiutsivok, ullapirsartaugame inuit pivlugit Jêsusib inôsinganut tokkunganullo. Ovane nuname attaniviksuit illangata erninga, aulalaurkârtok nunakotime ômigijingit sorsugvigijomavlugit, uttilerune unatadlarnermit sâlakadlarlune, attaniviksoarmut tâpsomalo inokotinginnut illaliortau-

vok nertortaudlarlune. Taimâktauk Jêsuse illaliortauvok killangme, Sâtanasemik kivganginniglo sâlakalaurame unatadlarnersoarme. Nagliktara! tamanna uvlome kujalijutiksarivat: sâlakalaukpok; tamaita Gûdib sângane pijariakartatit nâmaksilugit pijarêrsimavlugillo pinialaukpok. Piulijaunît kollarnatsangilak. Nâlekavît killaliarninganut tamattominga nutâmik angerviovotit. Gûde ahailâlaurmat sorlo Jêsusib piniarninginut, kongmuartitsigame tâpsominga.

Ama manigorutiksamik assianik, killaliarvianit pijomik! Idluarkutiksaptingnut takpaungalaukpok, iniksalioromavlune uvaptingnik. Tokkome sivorngane nangminek okalaurame Joh. 14, 2: „Atâtama iglungane igluk„sakarpok unuktunik; ainiarpunga iniksaliori„artorluse.“ Sivorlîpta kattangnigingnut ajortomut Paradîsemik killangmiglo assiojilaukpogut; taimangat inuit tækkorngartatitut, assinêtutitut nunaksakaratik nangminermingnik saksâriakalaukput. Mânnale nunaksakarivogut igluksakarivlutalo, Jerusalemik takpânêtomik, Gûdib ômatsainartub iglugasaksoanginnik kuvianartoksoarnik. Jêsuse tagvunga itterkârlaurmat, uvagut malligungnarpogut, okarungnangilagullo Tomasetut Joh. 14, 5: „Nâlegak, kaujimangilagut aiviksarnik, kanorlo apkut kaujimajungnarpitigô?“ Nellungilagut, Jêsuse nangminek apkutaungmat, okpernermullo tâpsomunga, inôtsemullo tâpsomane uvaguttauk kongmuartitaujomârapta il-

lautitaujungnarlutalo piulijiptingnut takpaungarkâlauktomut.

II. Tâmna iksivavok Gûdib Atâtab ajugakangitub tallerpiata tungâne.

Manigornadlarmêk! kiksartuksaunginapta nunamêtsungnaermat; angervigingmattigut Mat. 28, 20: „Ahâk, uvlut tamaita najutsainar-„papse sillaksûb naggatânut.“ Takpânêgalloarlune najorniptingnêtsainarpok, Anernerminik tilliklerpok uvaptingnut ajokertorpâtigut manigorlutalo okauserminut; inuit ilûnaita mânna illangiutititsomavait piniarnerilauktame akkiliutiksarsênarninginnik; piloriktitsomavait tarnit ilûnaita killanârtut saimaromavlugillo. — Sorlo Israêlitine ajokertuinerojokalaurmat, taimâk uvagut mânna takpâne ajokertuinerojokarpogut Jêsusemik. Ebr. 7, 24 okartokarmat: „Tâmna Jêsuse soraijuitomik ajokertui-„nekarpok. Taimaimat tâpsomûna Gûdemut „pijut piulijungnarpait soraijunane; inôtsai-„narlarmelo tuksiarutivait.“ Johanneselo aglakpok I. 2, 1. 2: „Tuksiarutjekarpogut „Atâtamut, Jêsusemik Kristusemik idluartôjo-„mik; tâmnalo ullapirsautauvok ajornivullo „pivlugit, ajornivullo kissêtaungitut, sillak-„soarmiulle tamaitaksuit ajorningit pivlugit.“ Pauluselo Rôm. 8, 34: „Kina erkartuijung-„narka? Kristuse tagga, tokkolauktok, ilâ „piluartomik tuppaktitaungmijok; tâmna Gûdib „tallerpiata tungânêlerdlune tuksiupâtigullo.“ Taimaimat nagliktara, tâpsoma iksivautaksoanga saimanartok sângeruk, tamât, inôtsivît illinganinginne tamaine, tagva ilûnâne sai-

mausertauniarpotit. Kappianartunut nênertauleraiguvit, aivigileruk, tâpsoma Gûdib tallerpianêtub âblatsângortiniarpait kuviasungnermut. Tuksiarnît sangêlerangat, najuleruk, Gûdib tallerpianêtok anersauminernik tamainik tussarmat, tuksiarutjivlunelo aglât ilingnik. Apôtiksakaraiguvit agviarutiksakaraiguvillo sulijaksarne pinasuarnernelo, aivigileruk! ahâk, Gûdib tallerpiata tungâne iksivajub agviarutiksat pêrlugit illingatiniarpait tarnivît saimausertauninganut. Tokkub erksinarninginnut illimasuktitauguvit, aivigileruk, Gûdib tallerpianêtub piloriktênarpait ikajorlugillo ilûnaita perkojijut tarnimingnik tâpsomunga.

Tâmnalo Jêsuse Gûdib tallerpianêtok attaniovok Nâlegauvlunelo tamainut. Killangmut uttilaurmat, Davidib okausingit nellautsivut Img. 110, 1. 2: „Nâlegak Gûde „Nâlekamnut (tagva Kristusemut) okarpok: „tallerpingma tungânut ingitit, ômigijingnik „illijerkârtinnanga ittikavît ikkovranganut.“ Pauluselo okarpok Efes. 1, 20: „Gûdib tup„paktipâ tokkungajunit tallerpingminelo iksi„vatidlugo killangme; anginersangordlugo „nâlegaunernit tamainit, sôngonernillo, pitsar„tunernillo attaniotinernillo, tamainillo su„mik taijaumangâtalônêt, sillaksoarme tamat„tomane kissianeungitok, tikkitsomârtometauk. „Tamaitaksuillo tâpsoma ittigangita atânut „pitipait, tamainullo niakôtilaukpâ illagênut.“ Taimâktauk Pauluse okarpok okautsinik taipkoninga, illitarnadlartunik ilipsingnuttauk, sorrusiojose: „Tamanna pivlugo Gûdib nâle-

„gaviksangortilaukpâ attekartilâlo atternit ta-„mainit angnerpângojomik. Jêsusib attingane „sêrkut ilûnatik sêrkortortuksaungmatà kil-„langmêtullo nunamêtullo nunab attânetullo; „okallo ilûnatik nellonaijaijuksauvut Jêsuse „Kristusemik Nâlegaujomik, Gûdib Atâtab „nertornautânut.“ Ilâ, tapsoma nâlegauvia sillaksoarmit tamattomangat pinginame, attaniviksuit nunaksoarmêtut nâlegauvingititut nunguniangilak, issokangitomulle itsainalârpok, sorlo Daniele nellautaijok itsaksoarme tækkonâlaurmago anernermigut. Mânnaulerêrtomik Jêsuse Nâlegauvok tamainut, nâlegomajunullo nâlegomangitunullo. Inuit ingmigolingajut, nunakattigêksuillo piniarnermingnut Nâlekab kajusimaninganik kivgartortuksauvut ikajortuksaulutiglo, kunnujoksôngmangâmiglônêt tappatojoksôvlutiglo, akkerartoromangmangâmiglônêt. Perajaludlarningit, piungitoksôningit Nâlekab nâlegauvingme angijorortitauninganut attorlugit illisimatsiarpok. Davide okarpok Img. 2, 2: „Attanersuit nuname „akkerartorput, nâlekallo kaggimiokattigêler-„put, Nâlegak mingoartangalo akkerartorlu-„gik. Killangmêtuble ijutigivait, Nâlekablo „mittautigivait.“ Koaksârniarata, sillaksoarme Gûdekangitut piojoridlarpata; sukkutsiane tâpkuatauk sâlagijaulutik Nâlegak Jêsuse ômigijatik sêrkortorvigijariakaromârpât sajuklutik.

Inokotinelo tâpsoma tattamnadlartomik tessiorpait; kappianartut unuktut attoralloarlugit aulatsininga tamât idluartoksôvok.

Inokotingillo okarungnarput Davide illagilugo Img. 27, 1. „Nâlegak kaumanerivara „piulijaunerivlugolo, kina erksigijaksarivigô?“ Nagliktara, tarnît ingmigolingajoktauk, atausetuinaugalloarame, kamagijauvok aulatauvlunelo Jêsusemut, Nâlegaujomut ilingnuttauk. „Jêsusivît kaujivait kugvitillo serrinîllo.“ Tâpsoma agganginne ullapitaujuitsungnarpotit, kitorngatut anânamine. Nujarlônêt atausek niakornit asserortauniatsangilak, Nâlekat pijomangipat.

Puigornagle, nagliktara! Nâlegak tâmna attaniojomavok nellâgut ilingnut; igvit illuêngardlutit perkutiksauvotit tâpsomunga; perkovâtit nâlektaujomavlune ilingnut tamaine. Akkunit ômatit akkerartulauralloarune, uvlome aukarungnarkâ? Uvlome killangmiogasaksuit igiakomijarlutik Jêsusemik illaliorput takpâne, Nâlegaujomik issokangitomut. Uvagut kissipta kunnujungnarajarkitâ? Taimainiarata! Engelit anernerillo piloriktut illagilugit uvlome nutâmik Nâlekamik salutitsijomavogut attaniptitut, tâpsomunga perkutautilluta illuêngardluta. Nertorlavut uvloksiorvingme tamattomane nertordlerutiksaptingnut kissianeungitok, ômatiptale nâletsiarninginnuttauk! Amen.

No. 161.

Tuksiarnek: Ilâ, Nâlegavut niakorijavullo Jêsuse Kristuse! tokkolauktotit, makki-

lauktotit killalialauktotillo pivluta! tuksiarvigidlarpaptigit kuviasungnermik illumertaujomadlarluta illiniartiktut! Atâtavît tallerpiata tunganêgavit tunnitsiviolerlutillo pitsartunernik tamainik killangmelo nunamelo, nâlegaulutillo nâlekanut tamainut nuname. Taimaikalloaravit, kattangutigivaptigille, ômatekartotit sulle illapsugosuktomik uvaptingnut. Nakudlarpotit, atâtavît sângane sakkijâriakanginapta erksiluta sajuklutalo, okarungnaraptale sorrutsititut naglingnartutitut: Abba, atâtak nagliktotit! Kujagivaptigit, uvaptingnuttauk killangme iniksamik pijarêrsilauravit nellautsititsijomavlutillo uvaptingne okausernik: kangattartitauniaruma nunamit, ilûnaita amuaromavakka uvamnut. Kanoktôk ilûnata attunit aglaksimalerta aggangne puttorsimajune, igvillo taisijungnarittôk attiptingnik atâtangnut, okpertut nellâgôrtut attingititut! Igvit Nâlegaujotit tamainut sakkijârpalliatilerit nunaksoarme ilûnane, inokattigêksuit nunamêtut illitarksilerkovlugit sivôrarkovlugillo opigosorkovlugillo illingnik attanît ilûnaita attaningatitut. Omatiptingnetauk pitsartunernik sakkertitsilerit, ajornivut tutimariklugit. Pitsartutittigut, malligungnarkovluta ilingnik itterkovlutalo iliktut killaub nâlegauvianut! — Nunamêtillu-

talo sulle, nagliktivut piulijivut, arvertartillutalo uviningme, tikkitautilluta sulle sangênermut nâmangitunullo sunatuinarnut, tamât tækkonârtittigut ilingnik kingormgujaksaptingniglo asserojuitomik, killangme kumergutaujomik, neriungnivut soraerkonago. Kaut tamât illuvut illumerkit killanârnermik ilingnik, unganermiglo ilingnik, tækkuksauvlutit sâptingnêkârnak sâlakartinnatalo aungnut. Uvaptitulle uvlometauk kattangutivut tamaita saimarkit nâpkigosungnernut, kannimajut piluartomik manigorlugit amuarlugillo ilingnut? Amen.

No. 801.

42.

Pentekosteme.

N. 198.

Attuarsilerit unipkautsinik Anernerub ajunginerub kovijauvianik.

Ap. pin. 2. 1 — 41.

Johannese baptiterijok ajokertuilerame Jûdit akkorngane, niplialaukpok: „Uvanga immermut baptipapse; kingunipkulle tikkituksak pitsartunersauvok uvamnit, nellopkotivungalo tâpsoma ittigagutigik singêjarlugik. Tâpsoma baptitsomârpâse Anernermut ajunginermut ikkomamullo.“ Luk. 3, 16. Johannesib nellautaijutigijangit taipsomane mânna uvloksiorvivingme Pentekosteme nellautsivut. Ananaunersûb nâleganga, Jêsuse Kristuse killalialaukpok takpaunga ingilaurlunelo Atâtab

tallerpiata tungânut. Mânna tunnergutingita sivorlingat, — tagva Anernek ajunginek, kovijaumajok illiniartinginnut, baptitsinerlônêt ikkomamut. Tamattominga erkaumavluta uvloksiorpogut uvlome, nagliktakka! Kanoktôk uvaguttauk uvlome baptitaulerta Anernermut ikkomamullo pitsartunermullo kotsingnermit! Anernerublo ajunginerub kaumaksarlitigut, mânna kemergoniarupta pijokalauktut taipsomane illanginnik, appersorlutalo, uvagut kanok illingajuksaumangâpta?

I. Issumagijaksarivavut, nagliktakka, Anernek ajunginek kovijaulaungmat Jûdit uvloksiorvivingita pingasut illanganne. (2 Môs. 23, 14.) Uvlune taimaitune Israêlitit kattimavalaukput Jerusaleme, Jûdillo unuktoksuit kaningitome nunakartut takpaungalaurivut, Tempeleme kattimaviksoarme Nâlegak nertoromavlugo opigijomavlugolo. Sorlo aularviksiorvingme Jêsuse Israêlitit ilûnatik sânginne nikkanarsârtitaunerpaungmat mittautaunerpauvlunelo, kikkiaktortauvlunelo aglât kejungmut, taimâluatsiak ânanausijauninga Anernermut ajunginermut uvloksiorvivît illanganne pijuksaulaukpok, inugasaksuit illitarksilerkovlugit, tâmna kikkiaktorsimajok nachogijaumajok Nâlegaungmat nellâgut, sennalaularmelo nâlegauvingmik nutâmik, nâkigosungnilingmik saimarvekarnilingmiglo, târtoksub pitsartuninganut sâlagijaujungnangitomik. Mat. 16, 18.

Pentekoste * uvloksiorutigijausôngolaukpok uvlut 50 it aularviksiorviub kingorngane.

Aularviksiorvingme Jûdit erkaumavât sivorlermik aularningat Egiptenemit kippalôvingmit. Uvlut 50 it taipsoma kingorngane kakkame Sinaime iserluktome (2 Môs. 19. 20lo.) tunnitsiviovut perkojanik, aglaksimajunik aglagvîngnut ujarângnut, perkojanik inuit ômatingit âblatsângortillugit sappertunik.

Mânna kamalerta, nagliktakka! Saugârsuk aularviksiorutiksak nellâgôrtok, Jêsuse Kristuse, tokkotaungmat, tagva inuit aulartitauvut kippalônermit ajortomut Sâtanasemullo tokkomullo. Uvlullo 50 it kingornganne, Pentekosteme, Jeremiasib nellautaijutigijangit 31, 31 nellautsilerput imaitut: „Ahâk nelliutsomârpok, Nâlegak okarpok, „tagva angerviviksioromavunga nutâmik Isra„êlib kittornganginnut, Jûdablo kittorng„anginnut. Angernerilauktaptut, sorlo atâta„gilauktangit angervigilaurapkit, itsomângi„lak, aggamnut tigulaurapkit aulartitsomav„lugit Egiptenemit; angernek tamanna nâle„laungimatsuk, pitsartunermut nâlektitaksari„laukpakka, Nâlegak okarpok. Angernerle „angerutigijomajara Israêlib kitornganginnut „nelliutub tamattoma kingorngane imaitsomâr„pok: Perkojakka tunnijomavakka ômatingin„nut, aglagomavakkalo issumanginnut, Gûde„ojomavungalo tâpkununga, tâpkualo inoku„taujuksauvut uvamnut.“ — Perkojat nutât ukkua, (tamadsa okautsit tussarnertut,) aglagvingnut ujarkanuungitok, inuille ômatinginnut aglaksimavut Anernerub ajunginerub aglautânut sorlo taipsomane Pentekosteme.

Ahâk, tagga angerkattigêngnerub nutâb pigiarninga!

II. Uvlorme taimaitome pijariakortudlartome tattamnadlartokalaurmat, tattaminiarutigijaksaringilavut. Sulloksuksoakalaurmat killangmit, sakkertokarlunelo tâpkua niakunginne ikkomârsutitut ingmikoartitut okaktitut koblorsimajutitun-itunik, tamanna angnerpângolaungilak. Anernermulle illumertauvlutik okâladlalerput okautsinut tussarngartanut. Tamattomangat sakkijâluarpok Anernerub sulininga. Taipsomane Gûdib okausingit nellautsiluarput Img. 81, 11: „Kannise aitarsigik, angijomik tættætitsomavakka!“ Ilâ okâlavut Gûdib tattamnartullininginnik, okautsit illinialaungimariktatik attorlugit. Taipsomanelo inuit ovane nunakartut illangat Jerusalemênajarune, tâmnatauk okâlavionajarpallaivok˙ okautsinik tussarnertunik okautsinut ovane attorpaktunut. — Imâgle issumakartuksaungilagut, issumakangitutitut perajaludlalaurmata, niplianersoakarmallo tukkisinarkasangitomik. Taimailaungilak. Ipkonanetauk tækkuksaulaukpok, Gûde Gûdiongmat idluartunik illinganekarkojijok ilûnâne. 120it ipkua ilûnatik atautsekuungitok, illainangille nellekârlutiglo okausekaiaukpallukput. Ilûnatigle kênanginne aulajârninginnelo sakkijârpallukpok kuviasungnersoak ômatingita illumigijangat; taimaimallo, tallanganasugijaujungnarput inungnut tamattominga tukkisijungnangitunut. Okâlaningalle okautsinut tussarngartanut, tamanna nellunaikutauvok

pigiarnermaringme, okautsit tussarnertut illingajuksaungmata ikkitotuinarnuungitok, inôkattigêksoarnulle ilûnainut, okauselingnullo adsigêngitunik tamainut, inungnut unnane pânelo, avane ânelo nunakartunut ilûnainut. Taipsomane ilipsetauk ovanêtose kairkojaulerêrpose Gûdib nâlegauvianut.

Tattamnadlarmêk! Anernerub ajunginerub sulininga taimâk tækkuksaudlarpok angutine illisimajôlungitune; ipkua mingeriarteotuinaralloarlutik sillatunekartitaungmata okâlatitaulutiglo ânanâmaringmik. Taimâktauk illiniartit maksuatitauningannit Anernerub suliningа sakkijâdlarpok. Tækkonâtuinarta anerniptigut Pêtrusemik, tussarlutalo tâpsoma okâlaninganik! Tâpsoma, sangênermut sivôranermullo missiarutjerkâlauktub Nâlekaminik, mânna sivôranane inugiartoksuit sângerpait, annajaginagillo niplervigilugillo: „Ilipse „Jêsuse, ânanaunersûb nâleganga, kikkiaktu„laukpasse tokkolugolo. Tagva mânna Isra„êlib kinguvângit tamapse kaujimatsialeritse, „Jêsuse tâmna kikkiaktulauktase seningajo„lingmut, Gûdib Nâlegangortilâlo Kristu„singortilaungmago.“ Taimâk sivôralungitigijomik tagvunga tikkidlugo Kristuse kimullônêt kigligiutigijautsangilak. Mattoma sivorngane, makkiviata kingorngane, iglut illuanne ijersimalaukput upkuat parngnanaersimatillugit, Jûdit erksigigamigit, — mânnale sagvarmariktome, inugiartoksuit niplialauktut: kikkiaktoruk, kikkiaktoruk! sânginne, Fariseêrit aglangniglo illisimajut aglât

sângine, niplerput: „Jêsuse tâmna kikkiak-„tulauktase Gûdib tuppaktilaukpâ, tamatto-„minga ilûnata kigligiudsijiovogut.“

Tamannalo okautigilugo puigoromangilagut, Pêtruse Anernermut illumertaudlarmat illisimanermik Gûdemit pijomik, inuit unuktut, ômateroktaujut tâpsoma okausinginnut, appersulaurmata sumik piniartuksaunermingnik? Tagva okautsinut ikkitôgalloartunut nâmamariktunulle kiojungnarpait, kakkialernek issumagijaujungnainerlo ajortunit baptitaunerlo pijariakaluarnerarlugit inungnut tamainut piulijaujomajunut.

III. Inuille najutijut, tamakkoninga tækkojut tussartullo kanok illingavât? Opinaratik inuit unuktut tagvunga kattimalerput, sulloksuksoak tussaramitsuk; opinaratik koaksângadlarput, tækkogamigit pijokartut tamakkoa tamaita. Uvaguttauk opaksârajarpogut kaujijomamut, appersorajarlutiglo ipkutitunak: kanok tamanna illinganiarkâ?

Inuille kakkilâdlartut akkornganêtokalaurivok illanginnik mittaklutik okalulertunik: „Mamarnermik Wainemik immersimavut.“ Nangminek tallangakattalaukpallukkamik, Apostelittauk taimailinganasugivait. Taimâgle Kristuse inokotingillo illiorviotsainarput inungnut. Kristuse nangminek pivlugo okalaukput, „Sâtanasekarmat,“ (Joh. 7, 20. Mat. 9, 34.) Apostelekotingillo tallanganasugivait; taimangallo Jârit 1800it nâvlugit mânna tikkidlugo okautsit tussarnertut, Anernerublo ajunginerub sulliningit sillainio-

nerartautuinarput. Igville inukullôjotit! mittatuinarit, mittatuinarit piojoridlarlutit, ijutigilugillo tukkisijungnangitatit tukkisijomangitatillo! puigorniarnagle, erkartuiviub uvloksanga nelliutikpat, igvittauk kiojuksaujomâravit okautsitit piungitut ilûnaita pivlugit! (Mat. 12, 36.) Pinasuaruvillônêt mittautekarnernut miksekârnerub nippinga ippitillugo sorlo, inôtsît nâvlugo sullerkôrajaruvillônêt, kanok illingajomârkêt, tokkomut tamaita sungertutigijatit ovane pêrtaujomârpata, igvillo inutôvlutit nangeromâruvit Gûdib ivsornaitoviub sânganê?

Nakudlarporle, taipsomane inokalaurmattauk taimaitut assinginnik. Ukkua Paulusib okausinginnut kibliktaulerput ômatimikut okarlutiglo: „Ilipse angutit katangutigêktose, sumik piniartuksauvitâ?“ Ukkua Anernek ajunginek sullitailitilungilât, kuviasuklutigle okautsit kakkialernermik issumagijaujungnainermiglo ajortunit tussartatik nâlekpait. Issu matârlutiglo baptitaulerput uvlorme taipsomane 3000it. Ilâ uvlok taimna uvlôlauk pok Nâlekab kattersoivia ômatinik unuktunik!

IV. Kapsiniglo uvagut akkunaptingne Nâlegak perkutauneraijungnarkâ ingminût?

Assivut illinganingit okautigituinaruptigik, kamalugatale, uvagut kanok illingangmangâpta, sulinata pivogut. Uvagulletauk, uvlometauk issumagijauvogut Nâlekamut; Pêtruse okarmat: „Ilipsingnut kittorngapsingnullo okautsit ukkua illingavut, ungasik-

tomêtunullo tamainut.“ Okausek una: „unga siktomêtunut“ uvaptingnut illingavok, ilunainullo kinguvârênut kingunaptingne inôjomârtunut nunakartillugo. Ilâ Nâlekab ikkomanga taipsomane ikkoalavlune pigialauktok, mânna sulle ikkoalavok nuname ônartitsomavlutalo.

Uvlome Nâlekab sânganut ailerupta, neriugungnangigalloarpogut, pilitauniarapta tunnergutinik taimaitunik tattamnadlartunik Apostelititut Pentekosteme sivorlerpâme. Tamanna angijoksôgalloarpok, pijariakortunerpaulungilarle. Anernerub ajunginerub tunnergutinga, suliningalo pijariakortunerpâk tamannauvok Jêsusib Kristusib piulijipta pivluta kikkiaktorsimajub kaumaksartauninga ânanausijauningalo tukkisinartitauningalo ômatiptingne. Kanoktôk taimaimat inuit ilûnaita, kanoktôk uvagut Anernerub ajunginerub kaumaksainganut tessiortaulerta piulijiptingnut! Jêsuse Kristusemik illitarksingitok, neriugutiksakangimat piloringnermik mânelo takpânelo. Tamanna pivlugo uvlomemit nutâmik agviaratatôk Anernermik illuptingne sulijomajomik! Tâpsoma pairksi ninganut illitarksinerme nangminiptingnik pivalliajuksauvogut, tækkonârtuksaulutalo assiojariakarniptingnik, Jêsusekangikupta. Tâpsomalo pairksininganut Jêsusemik ôminga ungatitaksauvogut tamainit piluartomik! ômatekartitaksauvogut ujarkatun-itsungnaertunik, ônadlartunigle Jêsusib naglingninganut. Tâpsoma Anernerub pairksininganut kaut tamât ajokertortaujuksauvogut tamainik piniartuk-

sauniptingnik illinganiptingne ilûnaine, nâmagijaujomagupta Atâtamut killangmêtomut, erninganullo Jesuse Kristusemut nagliktiptingnut tokko tikkillugo.

Tamakkoninga ilûnata, nagliktakka, tukkisilerêrkitâ? sullelo kaut tamât tukkisivitâ? Nutâmik tuksiarta, pileromavluta Anernerub ajunginerub tunergutânik! „Gûdib Anerningata tessiortangit kissêta Gûdib kittorngaringmagit. Kristusiblo Anerninganik pekangitok tâpsoma perkutigingilâ.“ (Rôm. 8, 14. 9.) Amen.

No. 199, 4.

Tuksiarnek: Uvloksiorvivingme tamattomane pijariakortudlartome kaivogut sângnut, Gûdiojotit pingasolijotit, tuksiarvigilutit Anernerub ajunginerub tunnergutânik! Ilâ, igvit Anernek ajunginek, annijotit Atâtamillo Ernermillo Jêsuse Kristusemit, sorlo taipsomane kovijaulauravit Apostelit unuktullo ômatinginnut, uvlome kailaurittôk uvaptingnut sillaksoarmiunullo ilûnainut. Sorlo pigiarnerme sillaksoak kollangialaurangne, taimâktauk mânna sulle sillaksoak ilûnât kollangialauruk! inuit ilûnaita, tâktoksoarme sulle arvertartut, nellojut, piulijaunermik tussalaungitut kaumaksartaukovlugit

tukkisilerkovlugillo piuliklertekarmat Sâtanasib ajornerublo kellaumgujanginnit. Unuktoksuit, igvit Anernek kaumaksaijotit, tessiorkit kiksarnermit kuviasungnermut! Okâlajullo ilûnaita Gûdib okausinginnik nâmaktunik okausekartikittôk! nangminek tukkisitikit Jêsusib aungata pitsartuninganik ômatimingne, ômamut ônadlartomut tamanna kigligiutigilugo pijungnarkovlugit inuit unuktut piloriu tiksanginnut!

Kujagidlarpaptigit, Anernek ajunginek, ilûnâne, nellojullo Kristusemiullo akkornganne sulidlaravit, akkunaptingnetauk pinasuatsainaravit, inuit tessioromavlugit Jêsusemut. Kangusudlarlutale uvlome sângne sakkijâriakarpogut; ikpigidlarapta akkulaitomik kiksartilauraptigit, nippît tussaromanago! Taimaikalloarapta, allarniaratiguttôk! Tamât nutâmik miksekârnermik tækkonârtittigut! tækkonârtittigut asserorsimaniptingnik, perkutaulungikupta Jêsusemut; tessiortigut tâpsoma kikkiaktortauviata attânut; kibliktautittigut, taikane tautorkôruptigo angut imna pivluta ânialik, pivluta ômatilik sêksimajomik!

Ama, igvit Gûde Anernek ajunginek! Nâlekamik kemmaileraigupta, sillaksûb allianarningit ungaginersarilugit, ajornerit sunatuinait kanoênasu-

ginagit; uivêrijauleraigupta tammartitaulutalo Sâtanasemullônêt inôkattiptingnullônêt: tagva kaumanît kaumaksaile illuptingnik, nangianartomik takkokovluta! kaujisartigut kuksalainivut nippunganivullo pivlugit; nippingnut erksinadlartomut tennersarijomut unangmidlartigut tagva!

Nippîlle illanersârletauk uvaptingnut, nâletsiaruptigit! Ajortomut passijaulerangapta illuptigut, tækkonârtittigut Jêsusib aunganut; okpertittigut, aunganut tamattomunga Gûde ningarungnaertitaungmat, uvagullo tâpsoma kittorngangititut mânna niplerungnarapta sivôranata: Abba atâtak! Uvagullo tuksiarnermik kanok nâmaktomik nelloleraigupta, igvit nangminek tuksiarutitigut annersaumijunut okautaujungnangitunut! Mannigoijomiglo taijaugavit, Gûde Anernek ajunginek, tagva mannigutsainartigut, inôsikullupta illinganinginne tamaine, tarnipta timiptalo kanoêninginnut okumaititaulerangapta, tækkonârtillutalo takpaunga torârviksaptingnut, sâlakarviksaptingnut kuviasungnetalingmut! Amen.

No. 203, 2. 3.

43.

Sonntageme Pentekostib malliktingane. (Trinitatis.) Annernerub hailigib sennanasuarninganik omættiptingne.

No. 485, 1. 3.

Tuksiarnek: Jêsuse mânepogut, tussarlugit okautsitit; sâtikit issumavut killaub ajochertutânut; ômattit nunab pinginit illingnut kajungertikit. — Sillatunivut illa mattusimavut tâktomik; kaumartingipattigut, kaumaksaijub Annernerpît; issumaloriksinermik tunnitsivigitiguttôk! Kaumajok nakudlartok, Atâtamille pijotit! âkiksulaungmitti-

gut, siutivut angmarlugit; tuksiarnivut tamaita tussarlugit! saimartigut. Amen!

Joh. 3, 1 — 15.

Angutekarporle Farisæerit akkorngane, Nikodemusemik attelingmik, Judine angajokaujomik. Tapsoma unnuangotillugo Jesuse tikkipa, okautivlugolo: Ajochertuijok, kaujimavogut ajochertuijovlutit Gudemit pigavit; illiktut tattamnarlitsijokarungnangimat, Gudib aiparikpago kissiane. Jesusib kiova okautivlugolo: Ahamarik, ahamarik okaupagit: Nutamik erniangongitub Gudib nalegauvinga tækkojungnangila. Nikodemusib okautiva: Innuk kannok erniangojungnarka innukoarlune? Ama anâname timinganut itterungnariva erniangolunelo? Jesusib okautiva: Ahamarik, ahamarik okaupagit: erniangongitok immermut anernermullo, Gudib nalegauvinganut pijungnangilak. Uviningmit erniangojok uviniôvok; annernermillo erniangojok annerniôvok. Tattaminiarutiginago okautilaurapkit: nutamik erniangojuksauvose. Annore issumaminik nane annordlerpok, sulluksungningalo tussaralloarpat; kaujimangilatille nakit pingmangat, namullo aimangat. Taimainivok nelliat annernermit erniangomajok. Nikodemusib kiova okautivlugolo: Kannok tamanna illinganiarka? Jesusib kiova okautivlugo: Israelitine ajochertuijovêt, tamanalo kaujimanago? Ahamarik, ahamarik okaupagit: Kaujimajaptingnik okarpogut, tækkolauktaptingniglo kigligiudsivogut; kigligiudsiniptingniglo okpingilase. Nunab pinginik okautijarangapse okpinginapse, kannok okperajarkise killaub pinginik okautinajarupse? Killangmullo kôngmuartokangilak, killangmit akkartok kissime, tagva innub erninga killangmetok. Sorlo Mosesib kuglugiangojartok nappautilaungmago innukangitome, taimaktauk innub erninga nappautsaujaria-

karpok; illunatik okpertut tapsomunga assiokonnagit, nungusuitomigle innogutekarkovlugit.

Nagliktakka! Sontageme kângertome Pêntekostib uvlunganik uvloksiolaukpogut, erkaititaulaukpogullo: Jêsusib killaliakârane angernerilauktane tâpkonunga nellautsitilaungmagit ânanaudlartomik, okpertokotine uvlorme taipsomane tattamnadlartomik illumertilaungmagit Annernermik hailigemik. Tagva nellautsilerpok nellautainerilauktanga sivorngane, illinniartine okautingmagit: „idluarpok illipsingnut ainiarama atâtamnut; ainiangikumale mannigorniktub tikkinajangilâse, ainiarumale tillijomavara illipsingnut.

Okautjaugivogulletauk Nagliktakka! annernek hailige Apostelinut kissênuungitok tillijaulaungmat taipsomane; kingorngaguttauk tillijaukattarpok okpertut ômattinginut; illa nelliutune tamaine angutekalaukpok illumertaulauktunik annernermik hailigemik Apostelititut; Jêsusib kivgarijanginik, nalegauvikotine, nangminek pigialauktane nunamêdlune angijorortitaukojomavlugo tunganilititaukojamavlugolo angutinut taimaitunut annernelingnut, sapputijaukojomavlugolo Sâtanasib kivgakullungita erksinartut asserorterininginit.

Uvagulletauk Nagliktakka! Jêsusemut okpertogut, Nâlegaptingniglo taisijogut illumertaujuksaugivogut Anernermik hailigemik; taimailingikuptale uvloksiornivut assipta illumertauninginik tukkikidlarajarpok illa; uvaptingnulletauk Apostel Paulusib okausingit ukkoa illingagivut, okarmat: „Kristu-

sib Annerninganik pekangitok, tâpsoma perkutigingila, tâmna illangiukattaungilak tâpsominga." (Rôm. 8, 9.) Taimaidlarmat tuksiarta Nagliktakka! kennulutalo koksasukluta, tunnijaujomamut Annernermik hailigemik Apostelititut tuksialaungmattatut; taimagle sullinginiangilagut tuksiarkitauniarlutalo, nangminek angervigingmattigut: „tuksiaritse, tunnitsivioniarpose tagva; kenneritse nennisiniarpose tagva."

Apperivogulle mânna: Annernerub hailigib pinnasuarninga sennaningalo ômættiptingne kannok illingavâ? amalo apperivogut: Annernermut hailigemut nutâmik erniangotitaumavitâ? Piulijivut koksasuklune okarmat: „nutâmik erniangongitub, Gûdib nâlegauvinga tækkojungnangilâ." Taimaimat appersutit ukkoa nautsertorlavut sulle Nagliktakka, tukkisilerkovluse, illûnata illa nutâmik erniangotitaujariakarapta innuktângortitaujariakarapta, Gûdib nâlegauvinganut pijomagupta, illa piulijaujomagupta namaktomaringmik mâne takpânelo.

Nutâmik erniangotitaunek, ubvalo innuktângortitaunek sunauvâ? kiovunga: innuit illûnatik innulerpangmatta ajortoliksôvlutik kissiane, sorlotauk Jesuse uvlome okarmat: „uviningmit erniangojok uviniôvok;" imaipok: innuk kiblêmavok ajortomik; taimaidlutiglo innuit ingeralutik kajungilarningit pinnasuarningillo idluitoksôvut sorrusiônermingnit, ômaettingillo illumersimavut issumanik mamaitunik sunatuinarnik Jêsusib Math. 15, 19.

taijanginik: „innuarnermik, nulliarêngnermik asserorsainermik, assiniarnermik, tiglingnermik, saeglonermik, mittautekarnermik, assinginiglo makkojungnartunik; taimak illingavlutik innungorput nuname, ajortomut sujuktaumagamik kiglinganimarik. Issumavisê? innuit sujuksimajut taimaitut Gûdib nâlegauvinganut pijaksaungmatta? aukarpunga! tamanna ajornarvikpok, Sâtanasib taimaitut perkutigingmatsuk, tâpkoalo attannetuarigamitsuk, pijomajanganik pinniarutsilutik kuviasuklutik; Jêsuse okausekartillugo: „ivsornaitunik ômattigit kissimik Gûde taekkojomârpât“ amalo: „nutâmik erniangongitub Gûdib nâlegauvinga taekkojungnangilâ.“

Apperijokarpalle imâk: kannok uvanga innuktângortitauniarkîk? kannok nutâmik erniangotitauniarkîk? kannok ômamik nutâmik tunnitsiviôniarkîk? — tagva kiolutit okautivagit: tamanna Annernerub hailigib sennaninga omattingne; tukkisinartilugole tamanna illingnut ajormarikpara; apperilaulagilletauk attautsemik: „akkunaksub pigiarvinga nakit pingmangât, naggatekarningalonêt nanê taijungnaralloarkigîk? ubvalo immarbiub tinnilerninga ullilerningalo nakit pingmangângnik kaujimavigîk? tækkolaurit! taimaigivoktauk innuk nutâmik erniangotitaulerpat; tamanna illa Annernerub hailigib sennaninga sagvangitome innub ômattingane. Nikodemusibtauk tamanna tukkisijungnalaunginiva ipaksijungnarnagolonêt; kujanna! ok-

pertuinaruvit tâpsotunak erniangotitaujuksaunernik nutâmik! okpertuinaruvit idluitoksôgavit illunarkut, egitaksatuinaugavillo, Piulijekariakaravillo ikkajortaujomaguvit namaktomaringmik; okperkassiutjileruvillo: Jêsuse pivlutittauk nunamut tikkitsariakalaungmat, âniajuksaulaungmallo tokkojuksaulunelo, aungminiglo kovisijuksauvlune pivlutit; kugviortuinaruvillo kakkialerlutit kippiniarlutillo Jêsusemut, tava apkome idluartomêpotit, tâpsomalo Annernerminik tilliklerviginiarpâtit, ômattît ittervigilugo sennavigilugolo pêjaivigilugolo makkojungnartunit tamainit pilerkovlugo; tâpsomatauk pitsartunekartiniarpâtit, ikkajorniarlutillo, mânnamit innôsermik nutâmik sivorngane tukkisilaungitarnik pigiarungnarkovlutit arvertarungnarkovlutillo Jêsusib perkojangit malliklugit. Tagga tamadsa Annernerub hailigib sennaninga omattingne, igvillo tâpsoma nippinga illungne tappagingikungne, akkerartungikungne, tava innuktâk pingortitaulerpok illungne, Gûdib âdsinganut illingajok, tækkuksauniartok innukattingnuttauk najortarnut; sorlole sivorngane avatitit attulaurangne Sâtanase kivgartorvigilugo, taimak mânna attorpattit Jêsuse kivgartorvigilugo, illingnullotauk Apostel Paulusib kaiblaininga illingagivok Fil. 2, 5. „Illunase issumakaritse Jêsusib Kristusib issumakarningatut.“

Tagvalo Annernerub hailigib okautikpattit: omat, tiglivalaukpotit, tigligungnairit!

saeglokitsivalaukpotit, sæglokitsijungnairit! ajortullivalaukpotit, ajortullijungnairit! kannekadlarpalaukpotit, kannekadlarungnairit! illusekarpalaukpotit mamaitunik, taimailingatsungnairit; næglingnekalaungilatit Jêsusemullonêt innukattingnullonêt, illumertitsomavagit, igvillo tappatongikuvit nippinganik, ômamullo katsungaitomut pinnasuaruvit âkiktaujomavlutit, tokkovalliajomavlutit mamaitunik tamainik, ablatsângortitaujomavlutillo; tava innuktângortitaulerpotit, Gûdib Atâtab namakutiksanganut illingatitauvlutit; tava erniangupsârtitaulerpotit Annernermit; tava Annernerub hailigib ômattit innigivâ, aulatipâlo attanniôtilugolo kuviagijaminut; igvillo kittorngauvotit Gûdemut. Taimak Nagliktakka nellautsilerpok Apostelib Paulusib okauserijanga okpertunut Korintemêtunut okarmat: „Kristusemêtokarpat, tâmna nutângortitauvok; pitokak îtsungnaipok, ahâk illûnatik nutângorsimavut.“ II. Kor. 5, 17. taimaimat tamapta attunît ingmikôrluta uvaptingnik appersorta uvlomê: Gûdemut kittorngauvîk? nâlegauvinganut pilloringnartotuamut pijuksauvîk? nutâmik erniangosimavîk? innôserme nutâme arvertarkîk? Jêsusemut perkutauvîk? — Appersutit tamakkoa tamaita Annernerub hailigib nellonarungnaitiligit ômattipsingnut, tessiorluselo miksekârnernut tamainut, illiornipsingnik tukkisilerkovluse, katsungailuselo pinnasuarkovluse, tamainik namangitunik tokkovalliajomavluse, uvlullo tamaita makkitsomavluse innôtsemut

nutâmut Annernerub pingortitanganut ômattipsingne. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 486, 3.

44.

Sontageme Junib 17ib sivorlerijangane.

No. 544.

Tuksiarnek: Nagliktivut Gûdivut! sakkertitotit ilingnik inôsipta illinganinginne pijokartunelo tamaine nuname, tækkonârtittigut aulatsinernik ilûnâne! Okpertokattigêngniptingnetauk, sivorliptingne saimarsainernik tattamnartullinerniglo pigiarnermit tækkojautitsekat-

talaukpotit. Uvagullo uvlome sivorlivut erkaumajomagaptigik, tagva kujagidlarpaptigit, Gûde nertornartotit, piniarnerilauktatit tamaita taipsomane pivlugit illagêktut akkornganne. Sivorlipta igsagaksanginnut kajungersartigut, ipkotitunak inôkovluta piniarkovlutalo kivgartorlutit ungagivlutillo ômamat illuêngartomut! Kattangutivut illagêt ilûnaita nunaksoarme ilûnâne ajokertuijersoavuttauk nellipsarkittôk uvaptitut! Amen!

Davide illagivlugo, nagliktakka, Img. 26ib okausertangit attorlugit niplerungnarupta: „Nâlegak, iglovît inninga ivlerivara, innelo opinarnivît najugâ,“ tagva okperkattigêngnivuttauk ivleriniarpavut. Illauniptingnut okperkattigêngniptingnut illangiutititaugapta Gûdib perkutinginnik tamainik. Taimaimat uvlokaleraikpat erkaumanartunik okpertokattigêt akkornganne, uvaguttauk kuviasukluta Nâlegavut ajungitullíningit sivorliptingnut uvaptingnullo pivlugit nertoraksarivavut. November 13, August 13, Juli 6, taimâktauk Juni 17 wocheme kaijome nelliutilârtok-tamadsa uvlut taimaitut erkaumanadlartut uvaptingnut.

Junime 17me okpertokattigêt ilûnatik taijaujut „illagêktunik“ erkaumavut Gûdib tattamnartullíninganik tessiorninganiglo saimanartomik Herrnhuteme. Jârit 150it mattoma sivorngane, Junime 17me Jâreme 1722me

napârtok sivorlerpâk nakkartaungmat igluksamut sivorlerpâmut Herrnhuteme. Taipsomane Kristian Davide, Nâlekab kivganga, napârtok ullimâtainardlugo Img. 84 ib okausertangit attorpait: „Tingmiab iglo nagvâr-„pâ tullugarnaublo uvlokarvine ivavigijane „piarkaminik; Altarekotitit Nâlegak Zêbaot, „attanerijara Gûdigalo.“

Kristian Davide taimna pivlugo illâne tussalaukpallaivose; uvlometauk tâmna erkaumaluarlavut! Zinzendorfetut angutinut illagêktuksanik kattersoijunut illàuvok. Zinzendorfele nâlegautillugo akluitok kivgaulungitok, Kristian Davide aklujôvok igloliortiovlunelo. Taimaigalloarmat, Nâlegak unuktunik sulilaukpok nuname tâpsoma piniarningitigut.

Kristian Davide Rômiut Katolikit akkornganne erniangomavok, tâpkununga sorrusionerminit illauvlune.

Ukkua Katolikit kêtarsungmik ovane okautigerkâromavakka. Nâlekput Pâpstib ajokertuijersûb Rômeme iglokartub perkojanginnik. Iglugasaksuit Rôma illitarivasse aglangnit hailiginit: Rôma-tamadsa iglogasaksuit angnerpât nuname Italiame. Pâpstiniglo taijauvut okpertokattigêksuit Katolikit ubvalo Rômiut Katolikit ajokertuinerojokotingit. Tâpkua Kristusemiunut illaujôgalloat, ajokertusekarpulle sunatuinarnik tammarnartunik. Taimâk okpernermingnut kissianeungitok piniarnermingnulletauk Gûdib sângane idluarsititsungnarlutik okperput. Tai-

mâktauk ajokertuinerojokotimingnik Pâpstemik opigosudlarput, opigosuluarput aglât pijuksaunermit, tâpsoma okausingit perkojangillo Gûdib okausingititun - inasugikasakpait. Tammarnek ajormagogôk. Tâpsomunga kivganginnullo ajokertuijunut inuit ilûnaita perkojautsangilat aglait hailigit pigilugit attuarlugillo; ajokertuijut kissimik ukkua attorlugit sappingimatagôk. Taimâk inuit unuktut agviartauvut illitarksitsiarnermit apkosinermik Gûdemut, piulijiptingniglo Jêsusemik, unuktut agviartauvut manigortaunermit kaumaksartaunermillo aglangnut hailiginut. Ama ipkua piulijipta senniane tâpsoma anânangata uigasûb Marîab, inuillo assingita ivsornaitut tuksiutjininginnik pijariakarasugivut. Tamanna pivlugo unurnerpât Katolikit akkornganne inuk Marîa tuksiarvigivât akkulainersamik piulijiptingnit Kristusemit. — Jârit 100 eokattartut nâvlugit Pâpstit, Apostelib Pêtrusib malliktinginnik taijaujut, nâlektauvut Kristusemiunut sillaksoarme illûnânekasak. Tagvale Jârit 300 mattoma sivorngane, Jâreme 1517 me Lutêruse, ajokertuijok Germâniame nuname, Pâpstemik Rômiullo ajokertusiâlunginnik akkerartorlune Gûdib Anerninganut aulataumavok. Sangêgalloarame, Gûdemut ikajortauvok, Gûdib okausingit aglaillo hailigit tungavigijomagamigit. Taimangat unuktovaksuit pâpstemik nâlegungnaerput. Ukkua ilûnatik okperkattigêksuit okperkattigeârsuillo sunatuinait Evangêliumiunik taijauvut, Evangêlium imaipok: okautsit tussarnertut nâle-

gamigit. Uvaguttauk „illagêktunik“ taijaumajogut Evangêliumiunut ukkununga illauvogut. Sullele, taimaigalloarmat, Pâpste Rômemêtok angajokâksoatun-ipok. Tâpsoma nâlektingit, ubvalo Katolikit nunakarput Europame piluartomik nunane sekkernganêtune, Evangeliumiut piluartomik nunane tachânêtune, tagva Englandeme, Germâniame assinginelo.

Mânnale uttilerta anerniptigut Kristian Davidemut! Tâmna Katolikit akkornganne innugoijauvok ajokertortauvlunelo ajokertusinginnik tamainik. Inôsungnermine Dâvidetut attanertut saukat tuktuvaillo mianerisôngovait. Taipsomane amarkub saukat illangat kigutiminut kêlugo neksarmago, nukapiangogalloarlune piulivâ tâpsoma siggunganit. Magguertorlunelo unnukut, sekkinek nippilerêrtillugo, saukanik unuktunik assiojilaurame, kappiasudlarlune kennerpait uvlâkullo kissiane nennivait. Tagva kingorngane ânanaudlartomik tukkisivok, inûb sâlerninga kanok illingajuksaungmangât, kanorlo Jêsusib mianersijotut ajungitotut saugak tammarsimajok unangmivlugo kenneriartormago, nennerkârnago. (Luk. 15.) Taimâktauk, amarok aggertok tækkoguniuk, (Joh. 10.) kanok saukat kemmangimagit inôtsiminigle tunnilune saukat pivlugit. — Anernek ajunginek sunatuinarnik sennavok taipsomane Kristian Davidib ômatingane. Sullele akkunit kaumajomaringmut illitarksimaringnermullo tikkilungilak. Taimailingavlune iglogasaksuit

illanganne sullijaksakarpok igloliortiovlune inuit Katolikit, kêtarsungmigle okautsit tussarnertut miksekârninganik illitarksijut iglunganne. Ukkununga okautjautainarpok, Gûde kissime, inuille ivsornaituungitok, tuksiarviojuksaungmat; inuit ikajorungnangimata; Jêsusele kissime âpkutaungmagôk, miksekârniovlunelo inôsiolarmelo. Iglogasaksoarne taipkunane inokarpoktauk angutinik 12 nik, Gûdemik nâlektunik nertornartomiglo arvertartunik; taipsomanele okpernitik kattimakattalaurnitiglo pivlugit parngnanaersimavingmut pititauvut. Tâpkualo parngnanaersimavingmêgalloarlutik tuksiartut Gûdemiglo nertordlertut tussaramigit iglub sillatânit, angijomik ômatimigut kibliktauvok; nâmaktomigle tamakkua tamaita tukkisilugit sapperpok sulle. Taimâktauk Jûdinik unuktunik pitakarpok iglogasaksoarne taipkunane. Tâpkua pivlugit Kristian Davide nangminek unipkârpok imâk: „Kuksasungninginnik illu-
„ngertorninginniglo tækkolaurama, ungagidla-
„lerpakka, okperlungalo Gûdib Abrahalo
„Môseselo illagilaurmagik. Tamanna pivlugo
„Kristusemiut ajokertusingit kollarutigiler-
„pakka, nellovlungalo, Rômiut Katolikit,
„angutillo ipkua parngnanaersimavingmêtut
„Jûdillo tâpkua nelîta illungertorningat kiv-
„gartorningallo Gûdemik nâmanerpaungma-
„ngângnik. Issumakalerpunga aglât mittaute-
„karnartunik Jêsusemik. Tuksiarungnarung-
„naerpunga, taisijungnarnangalo Jêsusib atti-
„nganik. Sajukattarpunga, okartuksauleranga-

ma okautsemik „Jêsuse“; kappiasukpungalo
„ômatimne angijoksoarâlungmik, sorlo kappia-
„nartovingmêtôjârlunga, kimitsomadlarpungalo
„aglât. Kappiasungnerale pingmat kollar-
„nimnit, Jêsuse nellâgut erniongmangât Gû-
„demut, okautjaulauramalo taipsoma sivor-
„ngane, aglait hailigit Gûdib okauseringma-
„git, tagva attaruilunga attuarsivunga aglang-
„nik hailiginik, Gûdiblo angerningit Messiase
„(Kristuse) pivlugo kennerasuarpakka, Gûdib
„angerninganit Paradîseme Testamentitâk tik-
„killugo; kuksasuklungalo Testamentitokab
„Testamentitâblo aglangit nautsertorpakka,
„adsigêngmangâta. Taimak kappiasugungnaer-
„punga kêtârsungmik, okpilerlungalo Gûdib
„sakkijârtininganik Testamentitokab nelliu-
„ningane Abrahablo Isaablo Jakoblo Gû-
„dingatitut, Testamentitâble nelliuningane
„Atâtatut Ernertullo Anernertullo. Tagvale
„Sâtanasib kollartipânga, Gûdib aglait hai-
„ligit nellâgut okauseringmangâgit. Attarui-
„dlungale attuarsivunga, issumaksarsiorlar-
„malo, ajornek inuillo kappiasungningit ka-
„nok illingangmangâta, kanorlo Gûdib anger-
„ningit nellautsimangâta, kanorlo aglait hai-
„ligit uvingub anernerublo sorsuktigêngni-
„nginnik inungne kigligiutsimangâta, kanorlo
„okpertut arvertarnermingnut sakkertimangât-
„suk okpernitik. Tagva issumakarpunga:
„atausek mikseliokpat, tamaita mikseliojuk-
„sauvut. Pitsartutitaugivunga, issumaksar-
„siorama, kanok Kristusib ajokertusingita
„suliningit sakkijâtsainarmangâta Jârit 100

„iokattartut nâvlugit, tamanalo pivlugo inuit
„unuktut inôsermingnik ipperailaurmata.
„Mânale okpertitaugama Kristusemiut ajoker-
„tusingita, miksekârningannik, taimâktauk
„okpertitauvunga Lutêrusemiut (tagva Eva-
„ngêliumiut illangit, Lutêrusemik malliktut)
„ajokertusingit illusingillo ajunginerpaung-
„mata.“

Taimaimat Kristian Davide Katolikit kemmaklugit okperkattigênut Evangeliumiunut illaujomadlarpok. Sullele akkunit agviartauvok. Ajokertuijut Katolikit tukkisileramik pijomajanganik, pijugakpât unangmilâllo, kemâkattariakarpok, kingorlerpâniglo nunaminit aularmarikpok. Mittautaulaurkârdlune Evangêliumiut illanginnut aglât, Gûdemik nâlengitunut, Berlinemut (iglogasaksoarnut) tikkipok, tagvanelo ajokertuijomut Evangêliumiomut illautitauvok okperkattigêngnut Lutêrusemiunut.

Taimangat merngortorane sullitsainarpok assiminut kigligiutsivlune Gûdib okausinginnik. Nangianartut tamaita kamaginagit aikattarpok nunaminut inûlerviminut Boemiamut Moraviamullo. Taikangat tessiorlugillo aulartipait inuit kigligiutsijungnangitut okpernermingnik, unangmijaujut Katolikinut, kivgartoromadlartulle ômamut tamânut Nâlekamingnik, tessiorlaitalo Bertelsdorfemut, Zinzendorfib nunakotinganut. Tagvane taipkua illagilugit igloliorpok sivorlerpânik, kingorngane Herrnhutemik taijaujunik. Tamanna uvlome erkaumavavut. Junime 17me

napârtok sivorlerpâk nakkartaungmat Kristian Davidemut.

Taipsomane nuna imna kausernadlalaukpok orpekarlunelo piungitunik akkulaitunik; tamanna pivlugo arnat illangat niplerpok Jêsusib illiniartingititut Mat. 15, 33: „Nakit kakkôjaksiniarpitâ tamâne inokangitomê?“ Kiojokarporle ama aglait hailigit okausinginnik attortomik: „Okperuvit, Gûdib ajugakangininga tamâne tækkojomârpat.“ — Nâlekablo tagvane ajugakanginine sakkijârtilaukpâ ilâ. Mâna Herrnhute iglogasangovut ânanânik inokarlutiglo 1000 ekasangnik. Tagvangallo illagêt unuktut pivut nunane sunatuinarne, nellojunullo unuktunut tagvangat Gûdib okausingit tussarnertut okâlatauvut. Ovungatauk nunapsingnut tavangat okâlanek Jêsusib piuliklerninganik kaitaulaukpok.

Kanorle tamakkua tamaita piniartaujungnalaukât? Piniartaujungnalaukput, Kristian Davideme angutinelo ipkonane aglait hailigit okausingit nellautsingmata Jer. 24, 7: „Oma-„tinik tunitsivigijomavakka, illitarksilerkov-„lugit uvamnik, uvanga Nâlegaugama.“ Ama Mark. 9, 23 okautjaugupta: „Kanok-„tôk okperungnarlutit! okpertomut ajornar-„tokangilak sumik,“ — taipkua okpilaukput. Okpernermut tâpsomunga pitsartutitauvlutik inôtsitik ivlerilaungilât. Nunamingne Jêsusib attinga okâlajutigivât; aularlutiglo kappianartutigut siorniornartutigullo sunatuinartigut Nâlegak pivlugo, piniarnermut okpernermik nellâgôrningat sakkijârtipât. Tâpkua

akkorngane Kristian Davide nertornadlalaukpok. Zinzendorfe tâmna pivlugo okalaukpok, Annernekarmat Apostelititut Jêsusib nelliuningane. Igloliortiovlune, sorlo Jêsuse igloliortiolaurmat, tâpsoma ajokertuininganik naglingninganiglo attorasuarpok. Paivlune sapperkôrpok tamât; iglomine, nunamine inniksarsijungnangilak sorlo, tamât sullijaksakaromavlune inuit tarninginne. Tamanna pivlugo akkulaitomik ingerakattarpok nunanut sunatuinarnut Moraviamut kissianeungitok, Russiamullotauk assinginullo. Ilûnânelo unuktut tâpsomunga tuppaktitauvut tessiortaulutiglo kaumajomut. Tâmna Kristian Davidetauk, magguk illagilugik, sivorlerpâmik Herrnhutemit Karâlit kattangutipse nunangannut ingeralaukpok Jâreme 1733 me, ukkua piuliklertokartomik okâlavigilugit.

Uvagulle, nagliktakka, kanok illingavitâ? Sivorlipta okpilaurningat, ômatekarningat Nâlekamik illitarksijunik suksaungilak uvaptingnut, uvagut nangminek inôngikupta okpernerme tamattomane. Ilâ, nagliktakka, angijoksôvok, ômamut okperupta. Okpernekarkitâ? sivorliptitut inôsiptingnik ilûnânik Nâlekamut tunnijijungnarkitâ, arvertarlutalo pitsartuninganê? Tamadsa apersutit nutângortitaksat ômatiptingne piluartomik uvlune erkaumanermut taimaitomut illingajune. Nâlekab uvlune taimaitune illagêt, nanêmangâta nunaksoarme tækkonârligit, tâpkoa akkornganne, akkunapsingnetauk pitakatsai-

narkovlugo merngortorlugatik kivgartortunik Nâlekamik kattangutimingniglo. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 727.

45.

Sonntageme Julib 6ib sivorliane.

No. 526.

Tuksiarnek: Nagliktivut piulijivut! nangminek ânianartutigut ittilauktotit takpaunga ânanaunersoarmut, uvaguttauk pitsartutittigut, tamât nertornarluta sokkosijuitsungnarkovluta tokko tikkil-

lugo, ilûnaita malliklugit, ilingnik kigligiutsilauktut sivôranatik inôtseme tokkomelo! Amen.

Ebr. 13, 7.

Issumaginiarsigik ajokertortise, Gûdib okausinginik ilipsingnut okâlalauktut; tâpkua inôsingita naggatât nautsertorsiuk, okperningallo malliklugo.

Okautsit ukkua, taimâktauk Ebr. 11 ib okausertangit erkaumatsiarlugit mânna okausekaromavunga. Taimaimat Julime 6me nelliutilârtome Husib, Gûdib kivgangata nertornartub ôtauninganik erkailârapta, Stundeme tamattomane inôsingata tokkungatalo illanginnik unipkautijomavapse. Kaujimavose, nagliktakka, Jârine 100 eokattartune Apostelit kingorngaune nelliutijune Nâlegapta piulijipta ajokertutingit asserortauvallialaurmata illakartitauvallialaurlutiglo. Inuit Gûdib okausinginnik aglangne hailiginêtunik mallitsialaungimata, issumakarnitik nangminitik malligomangârlugit. Taipsomane ajokertuinerojok Rômemêtok, Papstemik attelik, ingminik mallikteonerartok Apostelemik Pêtrusemik, nunab tamattuma attanersoangititun-iluatsiatuinarpok; piojorijok pimariutertorlo taipkutitunak; Apostelele Pêtruse piojorijuitok adsigitsangilâ. Okautsine perkojanelo Gûdib okausingititukasak Kristusemiunut nâlektaukovait. Tamana pivlugo tâpsuma perkojanga malliklugo inuit ajokertuijôlungitut aglangnik hailiginik attuarsijuksautsangilat, aglait haili-

git, okautsit tussarnertut, Gûdemut tunnijaugalloarmatta inungnut ilûnainut, piulijaujutiksanginnut. Gûdible tâktome taimaitome angutit atauseungitut kaumaksarpait Gûdib pijomajanganik okâlajut sivôranatik nâmaktomiglo. Piluartomik Lutêruse. Taimâktauk Hus, Jârit 100 it Lutêrusib sivorngane. Mânna Jarit 460ikasait nâvut Johanesib Husib tokkotauninganit ikkomamut.

Okpertunut tamainut Hus erkaumajaksauvok, uvaptingnulle piluartomik taijaumajunut illagêktunik. Wochit ikkitotuinait mattoma sivorngane tussalaukpose, Jâreme 1722 me sivorlivut aulatainarmata nunamit Moraviamit Boemiamillo. Nunangne ukkungnane taipsoma sivorngane pitakalerêrpok okpertokattigênik, taijaujunik „illagêktunik“ (ubvalo „kattangutigêt illagêngningannik“) Jârit 200 it aglât nâvlugit; illagêktunik, kingorngane Katolikinut ômigosungnermut unangmijaujunik nungutitaukasaktuniglo. Taipkua illagêt sivorlît Husib ajokertusinginik malliktunit Boemiamêtunit pingmata, tamanna pivlugo illagêt Herrnhutemêtut, tâmna Hus sivorlerigamitsuk, erkaumavlugo ivleriluarpât. Uvagullo taimailiortuksaugivogut. Tamanna pivlugo mânna sulle illagêt ilûnatik Liturgîit No. 50 ingat attorlugo Gûde nertudlarpât piniarnerilauktangit pivlugit Husekut angutigullo assingitigut okpernek pitjutigællugo tokkotaulauktutigut.

Hus ajokertuijôlaukpok okâlajôvlunelo Prageme iglogasaksoarne angnerpâne nuname

Boemiame. Angutaungmat Gûdemut idluarijaujok kaumaksartitaujorlo, okâlaningit nâmagijauvut unuktunut, miksekârnermik ivlersijunut. Nautsertornerminut attuarsekattarnerminullo aglangnik hailiginik, nagvâlerêrpok atauseungitunik tamakkunane akkerartormariktunik Katolikit ajokertuijut ajokertusinginnut. Tagva Viklefeolauktub aglangittauk naipingmagit, ijikik uimariktitauvuk sorlo. Viklefe taimna aglangnik illisimajôlaukpok Englandeme ungasiktome. Aglait hailigit attuarkattaramigit, Kristusemiut tammadlarningit ajokertutsit arvertarnerlo pivlugit sivôranane akkerartorvigilaukpait, inuillo ilûnaita attorkovait aglangnik hailiginik tamakkuninga. Tamanna pivlugo unuktut ômigigalloarmatsuk, aglangit ilûnânut siamarsimajut unuktunut illingavut saimanartomut. Boemiamuttauk âtauvut. Tamakkua Husib atuarmagit, okperninga pitsartutitaudlarpok; nangminek taimaituniktauk issumakalaurame. Taimâk Gûde sappingilak miksekârnine siamartillugo nunanut tamainut.

Viklefib aglangit Prageme Katolikit ajokertuijoksoakotingannut piunginerartauvlutik, inuit tamaita sânginne ikkomamut êgitaukojaungmata ôtaukojauvlutiglo, Husib inungnik erksinane ajokertutsit aglangnêtut tamakkunane illilertorlugit kigligiutsivok miksekârninginnik. Pitsartuvalliajomik miksekârnek illitarijane okâlajutigivâ, pitlarpallialugillo Kristusemiut tammarningit piuseâlungillo taimâktauk ajornerit, ajokertuijut unuktut

illuserivaktangit. Opinarane tamanna pivlugo ajokertuijoksoarmullo assinginnullo unuktunut angajokaujunut sugaludlartomik ômigijauvok. Pâpstib aglât Rômemêtub Huselo iglogasaillo ilûnaita igloginiartangit ôminarnerarpait. Pitlarniolaukpok angijok, nunat illangata iglogasangit iglogasaksoangillo ôminarnerartaukpata Pâpstemut. Sivanerit attortaukojaujungnaerput tagva, Sakramentîglo (baptijut komunionelo) kattimaniksallo ilûnatik nokkartuksauvut. Husib Pâpste taimailiortok sullinane idluangitomiglo piniarasugigalloaramiuk, Pragemit aularpok, okâlakattarporle erkâne ilûnâne, iglogasangnelo iglogasaksoarnelo napârtolingnelo naternamelo; taimâktauk aglangnik ajungitunik aglakpok; taimailiorlunelo unuktut tessiorpait kaumajomut, illitarksinermut Nâlekamik, piloringnermullo.

Taimaitillugo Pâpstib kunnugalloarlune ajokertuijoksuit attanîllo iglugasaksoarnut Kostnizemut, katterkovait, taikane kaggimiojuksaukovlugit okpertokattigêksuit illuêngartut pijariakartangit idluinersoangillo pivlugit. Inokarmat nelliutome taipsomane unuktunik kaujimatsiartunik ikpigidlartuniglo, Kristusemiut akkornganêtokarmat pijuksaungitunik sunatuinarnik. Taikunga tagva kattimavut Pâpstelo attaniviksoarlo, ajokertuijersuillo attanîllo 1000 init unurnersat. Tâpkuale ilûnatik ajokertusek miksekârtok Husib okâlajutigijanga tukkisingilât ivlerinagolo, Jêsusib Kristusib issumangit ômamiginagit. Huse-

tauk nangminek kattimajoksuit sânginnut kairkojauvok, kiglisiniartaukovlugo akkiorkovlugolo ajokertuserilauktane pivlugit. Taimaimat attaniviksoak, Sigismundemik attelik, aglatigut angilaukpok, Hus kanoêtitautsannane kimullônêt Kostnizemut ingerarkovlugo uttilârkovlugolo. Husele Kostnizemut tikkilaurame sunaubva, tagvainak parngnanaersimavingmut tâktomut pititauvok. Omigijingita unudlartut okarmata, attaniviksoak pijariakangimat angersimanine ajokertuinerluktomut sokkosertinnagit. Tamannale Husib tattaminiarutigingilâ. Kajusimalerêrame âniajomavlune Kristuse pivlugo, Kristusemiglo kaumartiksakarpok mannigortiksakarlunelo. Mannigorpok aglait hailigit okausingit ukkua issumagilugit Luk 6, 22. 23: „Piloridlarpose, inuit „ômigikpasse, aviluselo suangadlarpasselo, atti„selo tainerlukpattigik ningartutitut Inûb Er„ninga pivlugo. Kuviasugitse kiggertarluselo; „akkiksase angidlaromârmat killangme. Si„vorlingita taimailiorivait nellautaijut.“

Amalo Jak. 1, 2 — 4: „Kattangutikka „nagligijakka, angijomik kuviasugitse, suna„tuinarnut ôktortaulerupse, kaujimaluse, ok„pernipse ôktortauninga kennuêrsârnermik „sakkertitsingmat; kennuêrsârnerle sokkosi„juituksauvok naggatânut!“

Parngnanaersimavingmêtillugo Hus unuat illanganne sinektomanekarpok imaitomik: Kattimaviub karmangane Kristusingoarmik nangminek aglakôrpok; angutible illitarnangitub tagvainak nungulugolo pêrpâ. Tagva

aglaloriktut tikkerkôrput Husib aglalauktanga âkiksorlugo, ânanaunersamiglo pijarêrlugo. Ajokertuijut ajokertuijersuillo nungunasuaralloarpât sappilerdlutigle. Kuviasudlarlune tuppakpok tagva. Sunamik issumakarmangât sinektomanek tamanna pivlugo, kaujimangilagut. Ananaudlartomigle nellautsivok, Jârit 100 taipsoma kingorngane Lutêruse Husib piniarnerilauktanganik pigialermat nutâmik pijarêrmariklugolo.

Attaniviksoak kattimajoksuillo aglatigut angajokajanut unuktunut Boemiamêtunut kennuvigidlarauvut, Hus kanoêtitaukonago pitlartaukonnagolo. Tamaitale sullingilat. Pingasuertorlune kattimajoksuit sânginne kiglisiniartauvok kakkialerkojaulunelo kigligiutserkojauvlunelo tammalaurnerminik. Ajokertuijersuille ipkua sakkijângilat Gûdib kivgangititut. Nippersoanginnut kaggudlarninginnullo mittautekarninginnullo Hus okausekartailititaumaringmat. Sokkosijuiporle; sillungnerit nelianullônet tammartitautsangilak. Piojorijuidlune Nâlekamitut Jêsusetut kiovok okarlunelo: „Aglatigut hailigitigut tukkisitikpanga kialônêt ajokertuilaurnimnik idluangitomik, kunutsannanga kakkialeromavunga kigligiutsijomavlungalo tammalaurama.“ Passijingitale akkornganne atauserlônêt taimailiorlune sapperpok.

Kiglormulle erkartortauvok ôtaukojauvlunelo Anôrângit tagva ajokertuinermut illingajut timinganit pêrtauvut, illijivigivâllo niakotemik allakapsajamik Sâtanasingoaling-

mik pingasunik. Husele okarpok: „Nâlegara Jêsuse pivluta niakotemik kakkilautilingmik attulaukpok; taimaimat kunnutuidlunga okinersamik attoromavunga.“ Erkartortingit okarmata okautsinik erksinartunik imaitunik: „Tarnît unertutigivavut Sâtanasinut“ — kiovok: „Uvangale annernera aggangnut perkovara, Nâlegak Jêsuse; ilingnut tarniga piulilauktat perkovara.“ Erkartuivingmullo tessiortauvlune tuksiarkattarpok: „Jêsuse Kristuse, Gûdib ômatsainartub erninga, nâpkiginga!“ Napajok, tagvane napârtitaujok tikkigamiuk tuksiarlarmelo sêrkortorlune kiblingnartomik, najutijut illangit niplerput nippekortojomik: „Tâpsuma sulilauktangit mattuma sivorngane nellovavut, mânnale tussarpogut tuksiartomik Gûdemut ânanaunerpângojomik.“ Timinga aklunânut kausertunut, kongasingale kellaumgujamut kellaktaukârmat, illumajaukârlarmelo ikkomaksanut, kongasinga tikkidlugo kejuit ikkititauvut. Ikkoma ikkoaladlarmat, Hus tuksiarkattarpok: „Jêsuse, Gûdib ômatsainartub erninga, pivluta ânialauktotit, nâpkiginga!“ Ikkomab illuanêtillugo, kangasinânga aulajok tækkojauvok sulle, Nâlegak piuliklerkârtinnago kivgaminik nertornartomik tokkomut anianartunit tamainit. Kingorngane kejuit timingatalo argsangit tamaita kôksoarmut kattarartauvut, amiakokarkonago mikkijoârsungmiglônêt kumergutaujungnartomik opigijaujungnartomiglo Husib ungagijinginnut. Erksinadlartok tamanna pilaukpok Julime 6 me Jâreme 1415

me, Husib inûlervianeluatsiak. Ajokertuijersuit ipkua, Gûdib pijomajanganik tamainit inungnit piluardlutik kaujimatsiartuksaujut nâlektuksaujullo, tautungititut, issumailingajutitut iput, taimâluatsiak, sorlo Farisêerit ajokertuijullo aglangniglo illisimajut Jêsuse passijaksaungitok erkartulaurmatsuk.

Uvagulle, nagliktakka, pijokalauktunik taipkuninga erkaumagupta, sumik issumakartuksauvitâ? Sivorlermik Gûde nertoraksarivavut kujagijaksarilugolo, tamât inungnik tilliklitsainarmat miksekârnermik kigligiutsijunik nertornartomik, ungajunik tâpsominga tokko tikkidlugo. Tokkotaugalloarpata, assingit Gûdib kivgangit sakkijârput kangusulungitut Nâlegak okâlatigivlugo. Taimâk Gûdib nâlegauvine miksekârninelo ovane nuname tamât pêrtautailitipak. Inuit taimaitut âniatitauninginnut tokkotauninginnullo okautsit tussarnertut piloringnartullo siamarnersautitautuinarput, unuktullo ômatingit kibliktautuinarput. Aipanganik kuksasudlarluta appersortuksauvogut nangminiptingnik, uvaguttauk Husetut sokkosijuidlarajarmangâpta tokko tikkilugo? Anernekut tautuleruk Hus, nagliktara kattangutiga, ikkomame âniatillugo tokkotillugolo, appersorillo nangminernik: „Uvangatauk piulijiga taimak nagligivigô? tâmna pivlugo inôsera ipperarlugo parngnailerkîk, tokkub ânianarninginnut okpernimnit tammartitaunangâ?“ Tagva nellungitsiariakadlarivogut, Jêsuse suksarimangâptigo ômatiptingne. Tâmna angnerpâkutigivitigô nellâgut taijaujung-

nartunit tamainît? Kaujimangikupta, sunaumangât uvaptingnut, naglingningata ikkomanganik tukkisilaungikupta ikpigingikuptalo illuptingne, Nâlegak kigligiutigijungnangilavuttauk inungnut. Taimaimat erkaumanermut Husib tokkotauninganik kajungersartaulauktatôk Nâlegak kennuvigijomavlugo ingminik nellonarungnaertivalliarkovlugo uvaptingnut, illitarksivalliarkovluta naglikpalliarkovlutalo Jêsusemik piulijiptitut, taimâglo niplerungnarkovluta Paulusetut Rôm. 8, 38: „Kaujimavikpunga, tokkublônêt inôt-„siblônêt nâlegaunîllônêt pitsartunerillônêt „avitsungnangimatigut Gûdib naglingninganit „Kristuse Jêsuseme Nâlegaptingnêtomit!“ Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 533.

46.

Augusteme 13me.

No. 548.
547, 1.
440, 4.

Nâlegapta Jêsusib Kristusib saimaningata, Gûdiblo naglingningata, Anernerublo ajunginerub illagêngningata illagilitigut ilûnata! Amen.

Taimâk, nagliktakka salutitigêlerta Gûdipta attingane; tâpsuma ijikita sângangne uvlome uvloksiorpogut, kattangutivut illûnaita illagilugit, sillaksoarme ilûnâne siamarsimajut. Gûdipta, naglingniojub nangminek, sakkertitsilauktublo naglingnerminik ernermine erdligijamine Kristuseme tækkunârlitigut ilûnata, uvagullo kattangutivullo imarbiub akkianêtut. Omativut illumertiligit

naglingnermik ômatiminêtomik, Jêsusib perkolauktanganik uvaptingnut nâletsiarungnarkovluta Joh. 13, 34: „Perkojaktârmik tunitsivigivapse, nagliktigêrkovluse, sorlo nagligilaurapse nagliktigêlerkovluse.“ Okautsinut ukkunuuga erkaumanadlartunut tessiortauvluta mânna Nâlekab sângane kêta okausiksakaromavogut.

Uvloksiorpogut uvlome, nagliktakka, Nâlekab tattamnartullininigita illagêktokotimine Herrnhuteme Augusteme 13 me Jâreme 1727 me, Jârit 150 ekasait mattoma sivorngane erkaumajauvianik. Taipsomane sivorlivut, Jârit tellimat nâvlugit 1722 mit Herrnhuteme iglokarkattigêklutik, Nâlegak kennitsainalaukpât kuksasudlarlutik ômamullo tamânut. Sullele illagêktutitut nellâgôrtutitut illingatsangilat; atautsemik ajoksaramik, ajoksarput nagliktigêngnermik. Issumakaralloarput unuktunik Gûde inuillo sâlerningita illinganingit pivlugit. Ilûnatigle nangminek tammarasugilungilat, illamik assimik issumangit nâmagasuginagit. Tamanna pivlugo naglingnekaratik nellâgôrtomik aivajigêkattarput. Nâlekamiglo nertordlerpallianasugigalloarlutik, sunaubva, aivajigêkpalliatuinarput. Nâlekable tamanna idluaringilâ. Illungertudlarningille pivlugit nâpkigijomavait. Pigialerpok tagva ômatingit sittijut aggililugit. Nâlekab kivganga nertornartok Zinzendorfe aujame taipsomane inuit tammartut okarkattigikattalaukpait, ômamut ônadlartomut kaiblarlugit. Nâmaktomigle sullerkôngilarle,

ômatingit mangailuarmata sulle. Tagvale Nâlegak nangminek ikajorpok. Taipsomane Augusteme 13 me pissuktillugit Bertelsdorfemut kattimavingmut Komunionekaromavlutik, Nâlekab saimarsaininga angijoksôlerpok. Tagva okarkattigêkput, tagva tammarnerilauktamik issumagijaujungnaerningannik kenujigêkput, tagva erkitigêkput naglingnekarlutik. Komunioniblo malliktub ômatingit atausiomariktipait nagliktigêmariktillugillo. Taimâk illagêktungortitauvut; taimâglo Nâlegapta perkojanga nâlekpât: „Perkojaktârmik tunnitsivigivapse, nagliktigêrkovluse, sorlo nagligilaurapse, nagliktigêlerkovluse.“ Ilâ taipsomane sivorliptingnut tamanna Jêsusib perkojanga nutaumarilaukpok sorlo.

Tamakkua Gûdib pinialauktangit sivorngane tairkauvakka tattamnartunik. Ubvalo tattamnartônasugingilasê?

Tattamnadlarpok ilâ, inuit nelîllônêt naglingnekartitaukpata. Tamattomingale nâmaktomik tukkisijungnarpogut kissiane, pigialilaurupta illitarksivluta nangminiptingnik ajornekarniptingniglo. Inûb ômatinga ingergame niglidlarpok sittijôvlunelo ujarkatut; nangminerijane issumagivait, inuit assine kamajutiginagit, nangminerminik kissianik inôvok. Taimailingavok, inutokak illuanêtok, sorlo Pauluse okarmat, kikkiaktorsimangipat sulle Kristuse illagilugo. Inuit neliata pitsartuninganuungitok, Gûdible ajugakanginingânut tattamnadlartomut kissianut inutokak issumangillo piungitut tokkotaujungnarput,

ômunga kissianut pitsartutitaulutik inuit illatik nagligijungnarpait, tâpkua pingit issumagitsiarlugit. Ikpigigupta, kanok ajornerub kellaksormangâtigut, kanorlo ingerapta ungagimangâptigo tagva illitarksitainarpogut nâmagasugiklerlutalo, piulijaunek ajornermit taijaukpat Gûdib tattamnartullininganik. Inôkattigêtsiarnivullo naglingnivullo, tamadsa nellunaikutauluarput inôsertâmut Gûdemit pijomut, inutokablo illuptingnêtub tokkotauninganut. Tamanna pivlugo Nâlekab inôkattivut senniptingne najorniptingnelo inôkovait, tækkokovluta tâpkunane Gûdib adsinganik, sakkertitserkovlutalo Gûdib pitsartuninganik inôniptingne tâpkua illagællugit.

Sivorlivut nagliktigêlauramik, illagêktungortitauvut Gûdemut. Uvaguttauk taivogut illagêktunik. Nâlekable uvaptingne nagliktigêngnek ônartok nennijungnarkaûk?

Akkunaptingnêtokarungnarpok illanginnik nellomarerkôrtunik Nâlekab perkojanganik tamattominga. Tussalauralloarpât akkulaitomik siutimikut ômatimikuungitorle. Taimaimat nutaumarigasugivât. Kanoktôk uvlome siutitik simmiktaililigit!

Ilûnatale, kanoêngmangâptalônêt, uvloksiorviptingne uvlome nautsertortuksauvogut nangminiptingnik naglingnek pivlugo; tamanna pivlugo Nâlegak illijilaurmat uvaptingnut uvlormik mattominga. Issumaptingnik uttertitsilerta sorlo nelliutomut kângertomut! kanok pilaukitâ? Inôkattivut sangê-

niliogalloarput ajorniliolutiglo. Tâpkuale tamât kenuêvigilaukpitigîk? kaujimatsiarluta, Nâlegak kattangutiptingnik naglimaringmat uvaptitut, uvagullotauk ajortoliksôgapta tammarniliksôlutalo, inôgutituarigaptigolo Nâlekab nâpkigosungninga kissiat uvaguttauk.

Tamât illapta tammarningit issumagijungnaeromavlugit kunnutuilaukitâ? sorlo Atâtab killangmêtub issumagijungnaervigingmattigut tammarniptingnit. Arvertalaukitâ, kattangutiptingnik ningarosujuititsiluta okausiptigut issumaptigullônêt? tamât pinasualaukitâ ajungitullivigijomavlugît? Kuviasutekalaurangata uvagut kuviasukattaulaukitâ? kiksalaurangata, uvagut kiksakattaulaukitâ? Kunutuiluta ajoksarninginne ikajulaukpitigîk? Tuksialaurangapta, tamât kattangutivuttauk tuksiarutilaukpitigîk? Tamât illagêngnekarluta Nâlekab illagêktokotingititut naglingnerme Nâlekamik kivgartoromavluta idluarijanganullo inôjomavluta illungertulaukitâ?

Taimâglo nangminiptingnik appersorupta, issumagikassiutilavut okautsit ipkua erkaumanartut Luk. 17, 20: „Gûdib nâlegauvinga tækkuksaulune piniangilak.“ Tukkinga imaipok: Kallinetuinakuungitok, ômamulle tamânut Nâlekamik kivgartortuksauvogut. Taimaimat, sorlo Johannese I. 3, 18 okarmat: Okausetuinarmut okatuinarmullônêt nagliktailijuksauvogut, pinniarnermulle miksekârnermullo pijuksauvogut.

Uvloksiorviub uvlome ânanaudlartub nutâmik pitsartutilitigut, taimâk naglingnekarkovluta. Sangêkupta, pitakarpok sumik pitsartutitsijungnartomik uvaptingnik, Nâlekab taijanganik okautsine sivorngane attuartaptingne: „Nagliktigêgitse, sorlo nagligilaurapse.“

Sorlo nagligilaurapse. Tamana nâmaktomik ômamiutaksarivavut. Tamât nutâmik tækkunâruptigo Jêsusib ânianga tokkungalo pivluta, issumaksarsioruptalo sappingininganik taimâk nagligiluta, ômativut sittijut auktitaujuksauvut sorlo tunnutuksaulutiglo naglingnekanginermik ingergapta attutsainartaptingnik. Taimaimat mânnatauk illagêkluta Nâlegak tusiarvigilavut, pilitserkovlugo ilûnaptingnik pitakaloringnerminit naglingnermik nellâgôrtomik.

No. 546, 1. 4.

Tuksiarnek: Nagliktivut piulijivut! uvagut iksivautaksoarpît sângane sêrkortortogut tækkunârtiguttôk! Uvloksiorvik tamanna saimanartilauruk nellâgut ômatiptingnut. Tamanna pivlugo Anernekut ajunginekut tessiortigut illitarksitsiaringnermut ajorniptingnik, uivêrerkonata, kaumajokotingnele tautumarigungnarkovluta, ômativut ingerganik kanok niglingmangâta, nag-

lingnekaratiglo ilingnik kattangutiptingniglo. Igville tækkunârtittigut naglingnernik tokko tikkidlugo. Ilûnatalo pilitsivigitigut naglingnivît tamattuma pitsartutitsininganut nagliktigêngnermik nellâgôrtomik. Aitortortiguttôk naglingnermik idluitullilungitomik inôkattiminut, naglingnermik tamainik erkasungitomik, tamainik okpertomik, tamainik neriuktomik, tamainik kenuêrsârtomik, naglingnermik kamangitsertorlunelo pitsiartoksôjomik. Okausetuinarmut okatuinarmullônêt nagliktailitittigut, piniarmulle miksekârnermullo nagliktilluta! Pitsartutittigut ningarijigêkonata issumajungnaerkovlutale kattangutipta tammarninginnik ajorninginniglo, sorlo Gûdib issumagijungnaervigingmattigut Jêsuse Kristuseme, — atausiatuinarata kaut tamât, 7 ertutuinaratalônêt, 70 gille 7 ertorlugit, — kittiksaungitomik. Ajornivut kinguvasingnivullo issumagijungnaerkit, perkojat naglingnek pivlugo mallitsialaungikupta; Anernîllo nutâmik kovilauruk uvaptingnut, nâmanersamik malligungnarkovluta! Kattangutivuttauk ilûnaita, illagêt tamaita nunaptingnêtullo, Europamêtullo nunaksoarmêtullo ilûnâne tukkisitilaukit uvaptitut inuit ômatingita piloringninganik, iling-

nut ajokertortaumajut naglingnermik. Amen.

No. 570, 2.
440, 6.

47.

Novembereme 13 me.

No. 581, 1.
582, 3.

„Ijib atautsiblônêt tækkolaungitanga, siuti-
„blo atautsiblônêt tussalaungitanga, inûblo
„ômatingat atautsiblônêt issumagilaungi-
„tanga, tamanna Gûdib âkiksulaukpâ naglik-
„timinut.“ I Kor. 2, 9. Tamakkuninga

aglait hailigit okausinginnik uvlome erkaititauvogut, nagliktakka. Sivorlipta tamakkua tukkisilaukpait piloringnartonik uvlorme mattumane, Novembereme 13 me 1741 me, Jârit 130 it mattoma sivorngane. Nâlekab Israêlib kitorngangit aulartinamigit Egiptenemit, perkovlugillo uvloksiorvingmik Passamik (aularviksiorvingmik), imâk piniarkovait uvloksiorvik tamanna pivlugo II Môs. 23, 8: „Okartuksauvose ernipsingnut uvlorme taip-„somane imâk: tamanna piniarutigivavut „Nâlekab piniarnerilauktangit pitjutigælugit, „taipsomane Egiptenemit aularapta. Taimai-„mat tamanna nellunaikutaksarivasse aggap-„singne, erkaumajaksarivasselo ijipse sângin-„ne; Nâlekab perkojangit kannipsingnut „okautaukovlugit, Nâlekabaggangminut pitsar-„tuneliksoarnut Egiptenemit aulartilaurmase. „Tamanna pivlugo perkojak tamanna atto-„raksarivasse Jârit tamaita, nelliutileraik-„pat.“

Taimâk okpertut ilûnatik Jârit tamaita, nelliutileraikpat, erkaijôngovut Nâlekab tattamnartullininginnik inûlerninganiglo makkininganiglo killaliarninganiglo Anernerublo ajunginerub kovijauninganik. Taimâktauk okpertut Evangeliumiunik attiggit kujalidlarlutik erkaikattarput Gûdib piniarnerilauktanginnik Lutêrusekut angutigullo assingitigut, tâpsuma Rômiut Katolikit piuseâlungit ajokertutingillo tammarnartut nellonaermagit, sakkerlugillo Gûdib okausingit, tagva aglait hailigit, akkunit ijersimalauktut, okâlautigi-

vlugolo inûb idluarsititauninga okpernermut kissianut sivôranane sagvartome inuit ilûnatik sakkanginne.

Taimâk uvaguttauk uvlome erkaumavogut saimanartunik Nâlekab tunnilauktanginnik sivorliptingnut uvlorme taipsomane. Sângane tuksialerta: „Kanoktôk aggakpît „puttortaujut nâpkigilitigut nakoksilutalo „ullapirsautingnut!“

I. Sunamik sivorlivut uvlorme taipsomane tukkisilaukât? Nelliutome taipsomane Herrnhuteme assinginnelo illagêne tamaine ajokertuijokalaukpok aulatsijokarlunelo. Tâpkuale ilûnatik angajokârivât Leonarde Dôbere angajokaunerojok. Tâmna illagêktunik ingmigolingajunik tamainik illitarksitsiartuksaulaukpok, kamajuksaugivlunelo illagênik nellojunit pijunik, kattangutiniglo tâpkoa akkorngane ajokertuijôjunik. Tuavi âkiksoijuksaulaukpok, mallugosulerune seniagôrtunik Kristusib perkojanganik pijomajanganiglo. Ilûnatik attunit tâpsomunga tussunitik okautigijungnarpait, ârusutigijungnarlugillo okumaijutigijatik, ilûnatik tâmna aivigijungnarpât ajokertortaujomavlutik ikajortaujomavlutiglo, piluartomik kattangutit kivgangortitaumajut illagêktune. Ilûnâne kamatsiarlune Anernerub ajunginerub nippinganik okausekartuksaulaukpok piniartuksauvlunelo, piniaraksakalerangat sunamiglônet nutâmik, illagêktunut illingajomik. Jârit illangit nâvlugit Leonarde Dôbere taimâk piniarasuaralloarpok; tagvale nangmagaksane ta-

manna okumaigiluarpâ. Taimaimallo kattangutine kivgat taipsomane Londoneme kaggimiojut illagêt pijariakartangit pivlugit kenuvigidlarpait, piniaraksaminik - piniarungnaerkojaujomavlune, unertutekarkovlugillo tamattominga kattangutime assime illangannut. Tâpkuale uimâlaput angijomik, illitarksikasalunginamik atautsemiglônêt Leonard innangerdlugo sappingitomik. Gûdible sângane anersaumingmata tuksiadlarlutiglo angajokauneronek pivlugo, tagva Nâlekab Septembereme 16me kattimatillugit ilûnatik ômatingit okpertipait ikpigitillugillo, nangminek inûb inningane angajokaunerojomagame. Tamattomane nakkitertaulaukput aglait hailigit okausinginnut ukkununga, aglangne erkaumajaksatalingne nagvârtamingnut: „Ahâk „upkuamêpunga avilortarlunga.“ Tæk. 3, 20. Ama Jes. 45, 11: „Nâlegak hailigio„jok Israêleme tâpkualo pingortitingat okar„pok: Nelliutsomârtunik apperissinga, kitor„ngakkalo aggamalo sennajangit perkogissigik uvamnut.“

Tamattomingalo Novembere 13 me illagêt nunanêtut sunatuinarne nellojungnaertitaugamik, ilûnatik kuviasuklutik Nâlegak angervigivât ungagijomavlugo sokkosijuitomik. Nutâmik ikpigivut tukkisilutiglo, Kristuse niakorigamitsuk angajokârilugolo. Tâpsuma nutâmik illinganingillo pingillo mikkinerpaujuttauk aglât issumagijaksarivait kamagijaksarilugillo nâmanersamik inuit nelianit. Illagêlle nutâmik tâpsuma issumanganik per-

kojanginniglo malligomavut, inungmiglo atautsemiglônêt annerosugomangilat, angajokaukovlugo ômatingita illinganingit pivlugit. Uvlok taimna saimanartoliksôlaukpok ilâ unuktunut.

II. Aipanganigle appersortuksauvogut: Idluartomik pivitâ, uvloksiorupta sivorlipta tukkisilauktangit taipkua pivlugît?

Uvloksiortuksaunajangilagut, sivorlipta tukkisilauktangit aglaillo hailigit adsigênajangipata. Kristusemiut akkorngaune ajokertusekarkattarpok tammarnartunik. Aglangnillo hailiginit illitarksigupta, ajokertortaugapta sunatuinarnik nâmangitomik, — ipperaraksarimarikpavut. Taimâk Huselo Lutêruselo angutillo assingit pilaukput. Taimailioriakarajarpogut uvaguttauk, illitarksilerupta sivorlipta tammalaurninginnik tukkisilauktangit okperningallo pivlugit. Tammalaukâlle, Jêsuse annerilauramitsuk, angajokaunerokovlugô? Tammalaungimarikput. Aglait hailigit kigligiutsivut tukkisinartomik, Jêsuse niakôngmat Nâlegauvlunelo attaniovlunelo inungnut tamainut, piluartomigle inokotiminut. Tussarlavut okautsit taimaitut, illanginnik: 1 Cor. 8, 6: „Atausênarmik Nâle-„gakarpogut Jêsuse Kristusemik, tâpsomûna „ilûnarsoatik pivut uvagullo tâpsomûna.“ Rôm. 14, 9: „Tamanna pivlugo Kristuse „tokkovlunelo makkinivok, amalo ômardlu-„ne, Nâlegaujomavlune tokkungajunullo inô-„junullo.“ Fil. 2, 11: „ Okat ilûnatik nellonaijaijuksauvut Jêsuse Kristusemik Nâle-

gaujomik Gûdib Atâtab nertornautânut.“ Kol. 1, 18: „Tâmna timib niakorivâ, ta„madsa illagêt.“ Taimâktauk Kristuse aglangne ƙailigine taijaukattarpok attanermik, attanît ilûnatik attaningannik aglât.

Taimak pivlugo sivorlipta aglait hailigit nâletsiatuinarpait, taipsomane Jêsuse annerilauramitsuk angajokaunerokovlugo. Angajokaunerojomik, attanermik, niakormik, Nâlekamik taituinalaungilât, nellâgulle tukkisivât ômatimikut niakôjotut attaniojotullo. Okautivât: „Igvit aulatsijôjotit Nâlegauvlutillo! taimaitôlaurit nellâgut uvaptingnut. Pijariakartavut tamaita nellâgut issumagikittôk! Kissivît tessiortigut apkosinerme piloringnartoksoarmut torârtome, tessiortiguttauk ovanêtilluta nuname illinganiptingne. tamaine. Ilingnullo Nâlegaptingnut pigijavut tamaita perkojomavavut, tarnivullo, timivullo, perkutivullo.“ Ilâ, nagliktakka, tamanna akkerartutsangilak aglangnut hailiginut, Gûdiblo nâmagivâ. Uvagullo idluartomik pivogut, uvloksiorupta tamanna pivlugo.

III. Ilâ, nagliktakka, uvaguttauk, taimâluatsiak sivorliptitut tessiortautsainariakarpogut aulatautsainariakarlutalo Jêsusemut niakuptingnut.

Nellungipallukpose, uvagut taijaumajogut „illagênik“ ikkitôdlarapta okpertokattigêt assipta Kristusemiunik taijaujut akkornganne. Nâlekat sôngojut nunamêtut sapputilungilâtigut. Taimaimat piluardluta sungertutigijak-

sarivavut attanek killangmêtok sapputsijungnartotôjok uvaptingnik. Ikkitôgalloarluta, piniaraksakarpogulle unuktunik Nâlekab nertornautânut illingajuksanik, sullijaksakadlarlutalo Kristusemiullo nellojullo akkornganne. Inuillo pitsartuningat nungusaraingmat, kênaujallo amigarsaraijungnarmata, tagva ikpigidlarpogut: niakupta killangmêtub kissime piniarnivut tamaita sulititsungnarmagit pigannertillugillo. Piluartomik tamattuminga missigivogut, okumaitokalerangat kanoêtokarlunelo, sorlo Jârine kângersimajune pekattalaurmat, kattangutivut illagêt sunatuinait nellojunêtut tikkitaudlarmata akkunaksoarâlungnullo, nussilingnartomullo, kângnartoksoarmullo, nunablo sajukpilungninganut. Tagva Nâlegak kissime, inuit ômatingita issumanginnik aulatsijok immiub kôngititut, ikajorungnarpok; tâmna kissime sappingilak inuit tamât nutâmik kunutuidlutik tunnijitillugit tunergutiksamingnik tujutiksamingniglo. —

Taimâktauk inuit sapperput Gûdib okausingit tamât okâlatigijautillugit tammarnangitomik akkunaptingne. Tamattominga Nâlegak kissime sappingilak. Tækkojungnarpogullo, nelliutunelo kângertune mânnalo sulle tammarnarnerpaujunik okâlajokarmat, inuit Nâlekamik tækkonângilerangata kamanatiglo. Mânnale tikkillugo Nâlekab uvagut pilitsivigivâtigut okautsit tussarnertut piulijauniptingnik okâlajut illakartitaulaunginingiinnik issoktitaulaungininginniglo akkunap-

tingne. Pilârtometauk tâmna kissiat tætti-tuarilavut, tamât taimaititserkovlugo akkunaptingne.

Ajokertuijersoavuttauk manigorutekarput, illagêt Nâlegak niakoringmatsuk angajokârilugolo kissiane; tâpkuatauk sangêdlaramik. Tamanna pivlugo aulatsijuksaulerangamik sunamik, kaggimiolerlutiglo illagêt nunaksoarmêtut ilûnâne pivlugit, kajusijuksaulerangamik sunatuinarnik, sappidlarnermingnik missigekattarput. Tagva mannigortauvut maksuatitaulutiglo kissiane, nellunginamik, Nâlegak nipliavigijungnaramitsuk, Nâlegaujoktauk illagêktunut tessioromajorlo tâpkuninga tamaine.

Taimâktauk tarnit ingmigolingajut ilûnatik attunit illitarksijariakadlarput tukkisijariakadlarlutiglo, Kristuse Nâlegaungmat angajokaunerovlunelo. Uvanga igvillo igvillo, ilûnata pijariakadlarpogut tamattuminga. Uvagut inukullôjogut ilûnata ikajorungnanginapta nangminiptingnik. Pijariakarpogut Nâlekamik angajokaunerojomiglo, aulatsijomik illinganiptingnik tamainik, âkiksoijomik tammarniptingnik, sernârtomik uvaptingnik mâne nuname apkosinermelo killangmut. Tamanna kamagiluaraksarivavut nelliutome tamattumane, okperungnaernekadlarmat (II Tess. 2, 3.), unuktullo Jêsuse inutuinaunasugingmatsuk Nâlegaunasuginagolo ajugakangitomik, killangmit pijomik.

Piloridlarput tarnit, taimâk ungajut Nâlekamingnik attanermingniglo, aulatserkoji-

vaktullo tâpsuminga inôsermingne tamât! Taimaimat uvlome issumaksarsiolerta, nagliktakka, Jêsuse Nâlegaungmangât angajokaunerovlunelo akkunaptingnetauk, sakkermangâllo inuit ilûnatik sânginne, tâmna ovane nunaptingne, igluptingnelo tuppiptingnelo tamaine aulatsijôngmat? Nellâgut Nâlegariguptigo niakorivlugolo, tagva mânnaulerêrtomik Nâlekab okausingit uvaptingne nellautsivlutik pigiarniarput Tæk. 21, 3: „Ahâk, „tagva Gûdib tupinga inungnêtok, tâpsomalo „iglomiokattigijomavait inokotigijomavlugillo; „Gûdiblo nangminek illaginiarpait, tâpkualo „Gûdiginiarpât.“

No. 578, 1. 2.

Tuksiarnek: Nagliktivut piulijivut! attaniojotit Nâlegauvlutillo okpertunut tamainut nunamêtunut angajokaunerovlutillo illagênuttauk! uvloksiorvingmut tamattomunga tuppaktitsomavaptigut, kuksasukluta appersorkovluta nangminiptingnik, Nâlegaringmangâptigit uvaguttauk, sakkertitsingmangâptalo tamattominga arvertarniptingnut. Tækkovotille uvaptingne unuktunik sulle ajornernik idluaringitarniglo sunatuinarnik, kiksautigekattarpaptigullo. Pêlaukittôk tamaita aungnut. Igvit aungnut akkitudlartomut pissiarilauraptigut. Kanoktôk sulinane kovijau-

niarane pivluta, kanoktôk tamât issumaksarsiulerta, âniadlalauravit tokkolaurlarpillo pivluta; tamannalo pivlugo perkutigijaksarigaptigut tarniptigullo timiptigullo. Nutâmik angervigivaptigit, ungagijomavlutit nertornartomik sokkosijuitomiglo, nâletsiaromavlutillo tamaine, igvit aulatsijotôjotit killangme nunamelo. Igville pitsartutittigut, angerniptingnik tamattominga piniarungnarkovluta nellâgut.

Angajokauneronît uvlome nutâmik sakkertilauruk tukkisitsiartautillugolo uvaptingnut illagêktunullo tamainut nunamêtunut. Tamainik aulatsilaurit illinganinginne pijariakinerpaukôrtunetauk, nanêngmangâtalônêt Kristusemiut nellojullo akkornganne. Ilingnik pekangikupta, saukatitut-inajarapta mianerijekangitutitut. Taimaimat ilingnêtsainartittigut, sillaksoarmiut ilûnatik, ômigijitittauk illitarkserkârtinnagit, attaniogavit angajokaunerovlutillo tamainut. Amen.

No. 587, 4.

48.

Adventeme sivorlerme, Jêsusib tikkiviane.

No. 27.

Tuksiarnek: Ama Gûdivut nâpkigosuktotit! ernerpît tikkininga uvloksiorutigilugo pigialerivogut. Kuvianadlartomik ama okautjaugivogut, pivlutatauk akkarkolaurangne nunamut, mânnalo ilûnatik, kaijomatuinarunik, tikkitsungnarmata ilingnut ernikkut Jesuse Kristusekut. Kujagidlarpaptigit, kennuvigilutillo: amuarkittôk ômativut, ernernik Jêsuse Kristusemik illitarksilerkovluta ungagilugolo ômamut tamânut! Nelliutok kuvianartok tamanna kuvianartilauruk

nellâgut ilûnaptingnut attunit; atauserlônêt akkunaptingne kibliktautailerkonago naglingnernut! Amen.

Img. 100.

Nâlegak igiakomijârvigissigik sillaksoarmiojose ilûnase! Nâlegak kivgartorsiuk kuviasukluse; kaititse kênangata sânganut erkiêrtorluse! Illitarksileritse Nâlegak Gûdeongmat. Tâpsoma sennalaukpâtigut, nangminiungitogullo, inukutautilluta ingminut saugakutautillutalo mianersinerminut. Itteritse itterviksoanginnut kujaliluse, iglorusinginnullo nertordlerluse; kujagisiuk, attinga nakorisiuk! Nâlegak illanâkarmat, saimavekarninga issokangitôvok, miksekârningalo soraijuitôvok.

Ama, nagliktakka, uvloksiorkojauvogut uvlormik tamattominga kuvianartomik; ilûnata Nâlekab inôtingmattigut mânna tikkillugo. Uvlorlo tâmna pijariakortôvok ilâ uvaptingnut kissianeungitok, okpertunulle tamainut nunaksoarme ilûnâne. Uvlome okpertunut, sillaksoarmiunut okpingitunuungitok, Jâre nutâk pigialerpok sorlo; uvlome pigialerapta uvloksiorutigingmilugit uvloksiorvît pingasut pijarialiksônerpât, tagva inûlervia makkivialo pentekostelo. — Nagliktakka! imaingilâk? Taimangat, Jêsuse Kristuse tikkingmat killangmit nunakulluptingnut, taimangat nutâmarik pigialaukpok nuname. Taipsomane Gûdib aggangne issakpait sorlo, inuit kellujomavlugit ittersâlungmit târtomit. Taipsomane kaumajok nutâk nuivok inungnut tâksiortunut. Uvagullo taimâk uvlome Gûdib

nâpkigosungningata nutauninganik pigiarninganiglo erkaumalerupta, kuviasungnivut nutaujuksaungilâk sorlo? Omamut tamânut Jêsuse piulijivullo attanivullo, itteromajok uvlomemit, pagrearlugo niplervigijaksaringilavût? „Hosiana, Davidib erninga! nertortaule Nâlekab attingane tikkitok. Hosianna kotsingnerme!“ — Imgerumuttauk attuarkaujaptingnut kuviasorkojauvogut. Taimaimat, tâpsoma okausertangit malliklugit, nautsertoromavogut mânna kujaliniksaptingnik nertordlerniksaptingniglo, apersutîk maggûk kiolugik: I. Sumut kujalinivut nertordlernivullo tungavekartuksauvât? II. Kanok sakkertuksauvât?

I. Appersorupta sivorlermik, kujalinivut nertordlernivullo sumik tungavekartuksaumangâta, tagva assianik kiovluta sapperpogut tamattomangat: Gûdib nâpkiningninganik kissianik; tâmna kissiat kujalinipta nertordlerniptalo pitjutigivât.

Tâpsoma nâpkigosungninga nelliutome kângertome itsarsoarmit angijoksôvok! Tamattominga erkaititaungilagût, attuarsilerupta v. 3 mîk? „Illitarksileritse, Nâle„gak Gûdeongmat. Tâpsoma sennalaukpâti„gut, nangminiungitogullo, inokutautilluta „ingminut saugakutautillutalo mianersiner„minut.“

Taipsomane, ajornek ittilaurmat nunamut, tokkolo ajornek malliklugo, taipsomane, inuit ajornermut kattalauktut neriungnekarungnaerkôrmata piulijauniksamik, inuit nangminer-

mingnik inûlivlutik sappingilaukât? Aukak, nagliktakka. Sorlo, kattalauruvit ittersâlungmut ittijoksoarmut, ajorsarmarigavit, nangminek aggangnut tigulutit kelluvlutillo, taimâluatsiak inuit sivorlît sappidlalaukput piulivlutik asserornartomit tokkomillo. Gûde tagva pigialaukpok; tâpsoma pagrearpait sorlo, angervigigamigit piulijiksamik. Tâpsomalo, Jârit unuktut kingornganne, Abraha kairkova, Abrâhab kinguvângit, tagva Israêlitit, inokutaukovlugit Gûdemut. Tâpsoma Gûdib kakkame Sinaime perkojanik tunnitsivigivait tessiutsainarlugillo. Illitarivavut, nagliktakka, Israêlitit. Unuktunik tâpkua pivlugit unipkârviogapta; ômatekalaukput mangaidlartunik, unnokejangitalo allatsainarpât Gûde pitsiartitik. Sullele Israêlitit, idluarasuartut aglât, Nâlekamut inokutaumariklutik sapperput. Gûdib perkojangit pitsartunermikut nâleklugit ajudlaramik. Tamattominga nellâgut pinasuartokaleraikpat, taimaitok Paulusetut Rôm. 7, 19. 24. okartuksaulaukpok: „Ajungitok pijomajaralloara pingilara ajortorle pijomangitaralloara piniarpara. Uvanga inukullôjunga, kia piuliniarpânga tokkub tamattoma timinganît?“ Inuille akkorngane piuliklertokatsangilak; tagvale Gûde nangminek nâpkinidlarlune ikajorivok, sorlo Pauluse okarmat Rôm. 8, 3: Perkojab ajortanga, tamanna Gûdib pivâ, ernine tilligamiuk, uviningmut ajortolingmut adsiokovlugo tunnergutiksaukovlugolo ajornerit pivlugit.“ Mânnale Jêsusib tikkininganut inôsinganullo

tokkunganullo inuit inokutauningat Gûdemut ajornarungnaerpok; Gûde nangminek pitjutiksarsêlaurmat inungnik inôtsemik nâmagijaujomik ivsornaitomik. Jêsusib tokkunganut inôsinganullo ivsornaitomut pêrtaungmata avitsitiksat uvaptingnik Gûdemit tamaita, inuit ômatingit naglingnekangitut naglingnekartitaujungnarput ônartomik pitsartunekartitaulutiglo. Kuvianamêk uvlok tâmna! uvlorme tamattomane okâlaviogapta tamattominga.

Igvillo nagliktara, nellâgut kigligiutsijungnaruvit okpernekarnernik, kanok illingalaukêt? kanok okpernermik tamattominga pilaukêt? Nangminek tunitjivigilaukêt okpernermik, nangminek illautilaukêt Gûdib kitornganginnût? nangminek uvlome sulle ajulungilatît sangênît sâlagilugo, ajortullo tamaita sâlagilugit, ajungitorlo ungagilugô? kia amualaukâtît? kia tammartillutit kennerlutillo nennilaukâtît? Kigligiutsijariakangilatît, Jêsusib okausingit Joh. 15, 16 miksekârtôngmata? „Annerilaungilapsinga annerilaukpapsele.“ Ilâ nâmaktomik imgisôngovogut, uvlomelo nutâmik nertordlerutiksakartuksauvogut: „Jêsusible nellipsalaungipanga, ilâ nellipsarajalaungilara, nâpkigosungnermut kairkolaurmanga kujagivara.

Gûdible nâpkigosungninga itsarnitautuinangilak soraeromângilarle nunakartillugo killakartillugolo, issokangitomut; v. 5 me attuarsigapta: „Nâlegak illanâkar„mat, saimarvekarninga issokangitôvok, mik„sekârningalo soraijuitôvok.“ Inuit arriutsi-

nermut pigialauktamingnik kemmaikattarput innersinatiglo. Gûdele taimâk illusekangilak; sokkosijuidlunele pigialauktane pijarêromavait. Gûdib inuit Jêsusib inûlerninga tikkidlugo kissianeungitok unangmilaukpait; piluardlunele taimangat inuit ilûnaita, tarnillo ingmigolingajut unangmitsainarpait sulle; „saimarvekarninga issokangitôngmat, miksekârningalo soraijuitôngmat.“ Uvlome Jêsusib tikkitainarninganik nunamut erkaumatilluta, anerniptigut Gûdib pingasolijub piniarningin-nik tautokôrtuksauvogut taimangat uvlome inôserijomârtavullo killangme tikkillugik! — Anernek ajunginek tillijaungilâk manigorutiksaptingnût? Tâpsoma sillaksoarme ilûnane sulidlarpok, illangit inerterlugit tennersarlugillo nangarilugillo, illangille manigorlugit maksuatillugillo. Taimâktauk sangêniptingne ikajorpâtigut, tuksiarnermik kanok nâmaktomik nelloleraigupta. Rôm. 8, 26. — Jêsuselo, sôrlo nunamêdlune okalaurame Joh. 12, 32: Kangattartitauniaruma nunamit, ilûnaita amuaromavakka uvamnut,“ taimâktauk mânna, killaliarêrame, piniarpok ilâ. Najutsainarmattigut inôjomavlunelo illuptingne okarungnarkovluta: „Inôvunga, uvangaungitorle, Kristusele inôvok illumne!“ Gal. 2, 20. Tautulertalo takpaunga! takpâne Jêsuse mânna Gûdib tallerpiata tungânêlerdlune tuksiupâtigut. Rôm. 8, 34. Tâpsoma uvlome sulle nâmagijautipâtigut atâtaminut akkisartorlutalo.

Taimâk Gûdib nâpkigosungninga issoka-

ngitomit issokangitomut ijiptâ sângine ijersimajungnaermat, kujalijuksaungilagut nertordlertuksaulutalô? saimavekarninga issokangitôngmat, miksekârningalo soraijuitôngmat.

II. Kanorle, nagliktakka, kujaliniptingniglo nertordlerniptingniglo sakkêjuksauvitâ? Sunatuinarnik kemmergojaksaptingne okautjauvogut.

V. 1. „Nâlegak igiakomijarvigisigik sil-
„laksoarmiojose ilûnase! 2. kaititse kênanga-
„ta sânganut erkiêrtorluse! 4. Itteritse itter-
„viksoanginnut kujaliluse, iglorusinginnullo
„nertordlerluse; kujagisiuk attinga nakori-
„siuk!“

Tussarkisê, nagliktakka, kannivut nippivullo attorlugit Nâlegak nertorlugo pijuksauvogut. Kanniptingnik tunnitsiviovogut, nippekartailerkovlutaungitok, nippekarkovlutale Gûdipta nertornautânut. Okpertok nellâgôrtok tattamnarajarpok, Gûdime pinialauktangit nakorilugit pijomangikune. „Omatib tættætjutinginnik kannek okajôngongmat.“ Mat. 12, 34. Taimaimat inutôvlutalônêt igluptingnêdlutalônêt Nâlegak tuksiarvigilavut imgervigilugolo. Tâpsomalo itterviksoangit, tagva kattimavivut kujaliluta ittervigilavut! Sorlolo taipsomane, Davidib nelliuningane Israêlitit harfesijalaurmata nipliajorlutiglo assinginnik, uvagut mâna orgele, aggiarutillo nipjautillo tiptulautillo attorungnarpavut, Gûde nertoromavlugo, Paulusib kaiblaininga Efes. 5, 19 malliklugo: „Okarkattigêngnia-
„ritselo imgerutinut nertordlerutiksanut tuk-

„siarutsinullo anernelingnut, imgerdluselo „nipjausijaritse Nâlekamut ômatipsingne!“ Sorlo okartokarmingmat Img. 92 me: „Ta- „manna pivianartôvok, Nâlegak kujagilugo, „attîllo nertorlugo imgervigilugo kotsingner- „pângojotit! uvlâkut saimavekarnît, unnuar- „melo miksekârnît okautigilugik!“ Uvlomelo Nâlegavut tikkitok salutitsomaguptigo okarvigilugo: Hosianna, nakorijaule tikkitok Nâlekab attingane! — tagva tussunadlarpok, imgerutivut nâmagijaukovlugit Nâlegaptingnut. Kujalinermik nertordlernermiglo perkojaudlarapta.

Assianigle kamatsiartuksaugivogut; v. 2 me okautjaugapta: Kivgartorsiuk Nâlegak kuviasukluse! Kivgartorsiuk! — Nâlegak nertoruptigo nippiptingnullo nipliajorniptingnullo, kivgartoralloarpavut. Nellonarporle, anernerme miksekârnermelo kivgartormangâptigo? Nâlekamik kivgartornek tukkekarpok assianik anginersamik sulle. Kanok Jakobuse 1, 26. 27 tamanna pivlugo okausekarkâ? Okarpok imâk: „Akkunaptingnêtokarpat „Gûdemik kivgartorasu- „gijok, okanelo attornerluktailitingikuniuk, „ômatinelo asserorlugo pijok: tâpsoma Gûdib „kivgartorninga piutsangilak. Idluartomik „passijaksaungitomiglo Gûdemik kivgartornek „Gûdib Atâtab sângane imaipok: Illiarsuit „uigarnerillo siorniorningine tækkojartorlugit, „nangminerlo ivsornartaililune sillaksoarmiu- „nut.“ — Puigorniarata tamattominga! Aglangne hailigine tamaine okautjauvogut, ner-

tordlernivut kanniptigut sulitsangimata, piniarniptingnut sakkijârtilungikuptigo ômatipta nellagôrningat. Ilûnânelo ajokertortauvogut arvertarniptingnut kivgartornipta Gûdemik illinganinga sækkiluarmat. Kaujijomaguvit, kivgartornek Gûdemik nellâgôrtok, piniarnerit ajungitut sunaungmangâta, aglangnik attuarsituinarit, nennisijungnaravit; Nâlegavît Jêsusib inôsinga kemmergoleruk, tâmna Gûde atâtane kivgartutsiarmago, malligaksauvlunelo ilingnut ilûnâne; tussatsialeruk Anernerub nippinganik ômatingne! tâpsoma tessioromangmatit miksekârnernut tamainut.

Sullele okautsemik atautsemik v. 2me nautsertoriakarpogut, atausênarmiogalloak pijariakortujomigle. „Nâlegak kivgartorsiuk kuviasukluse!“ Kuviasukluse! Kuviasugata kunuvlutalo kivgartorupta Gûdemik, kivgartornivut nâmangilak sulle, sulitsangilarlo aglât. Inokarungnarpok inuit sânginne arvertartunik piniarpaktuniglo okpertutitut nellâgôrtutitumarik. Gûdible sângane taimaitut piniarningit suksaungilat; piojorinermut idluarasuginermullo kissiane, sivôranermullônêt inungnik inôtsiarasuarmata. Kuviasuklutigle kunutuilutiglo Gûdemik kivgartulungilat. Kivgautuinarput kitorngaunatigle Gûdib nâlegauviane. Ilâ nagliktara, illusiokojaujut illagênut Gûdiblo perkojangit kamagigungne, sivôralutit kivgatut, naglingnekarnaglo ernertut, tagva ajungitullinitit tamaita Gûdemut nachogijauvut, kingormgujijungnangilatillo killaub pi-

nginnik kitorngatitut. Tusarit Paulusib okausingit 1 Cor. 13: „Pikka tamaita piliu-„tigigalloarupkit aklujunut, timigalo tunni-„gupko ikkoalaklugo, naglingnekarnangalo, „attorajangimarikpok uvamnut.“ Nagliktakka! unganermullo kujalinermullo Nâlekamik tokkolauktomik pivluta kuviasukluta kunutuilutalo tâmna kivgartorasuaruptigo piniarniptingnut, taimâk kissiane kannipta nertordlerutiksangittauk kangusutigijariakangilavut. Sangêdlaruptale, tækkonâtuinarlavut Gûdib nâkiningninga, sivorngane okautigerkaujavut, tamât tamât nutâmik! taimâk kissiane ômativut inôsekartitaujungnarput pitsartunekartitaujungnarlutiglo.

Ilûnata uvlome atautsekut, Nâlegak kujagijaksarivavut. Ilipsele, (taimaitokarpat akkunaptingne,) sulle Gûdib nâpkiningninganik illitarksitsiangitose, Nâlekamik kannetuinakut nertordlerpaktose, tuppaleritsetôk uvlome! tussaritsetôk! uvlome ilipsetauk Nâlekab kairkovâse; sillaksoarmiunut tamainut tikkitsomagame. Naglingnersoanganik tautugitse, ômatise angmarlugit, tâmna ilipsingnuttauk itterkovlugo, ilipselo okpertut ilûnaita illagilugit kujagilugolo nertordlerungnarkovluse Nâlegaptingnik pivluta nunamut tikkilauktomik. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 45, 9. 10.

49.

Adventib aipangane.

Nâlekab tikkipsârninga.

No. 817, 1. 2.

Tuksiarnek: Nagliktotit piulijivut! tuksiarvigivaptigit: kaumaksalauktiguttôk anernekut ajunginekut, kamalerkovluta sillaksûb tamattoma illinganingata nungujomârninganik, mallugosulerkovlutalo uvloksoat erkartuinermut illingajok kannilermat. Kakkialilaungitut tuppaktikit, asserorkonagit ajornermingne! Aulatsilerille mannigoivlutillo okpertunik, nertornarkovlugit kuviasuklutiglo kaut tamât neriulerkovlugit sakkijâromârnernik! Amen.

Luk. 21, 25 — 36.

Sekkinerlo takkerlo uvloritsallo nellunaikutakaromârput; inuillo nunamêtut erksinermut sivôradlaromârput; immarbiksoarlo malliksoavaksuillo iktulijâromârput. Inuillo erksinermut uttakkinermullo nukkingerotijomârput, nunamut pijomârtuksat pivlugit, killaublo pitsartuningit aulataujomârmata. Taimaipallo Inûb Erninga tâva tækkoniarpât nuvujatigut kaijok, pitsartudlarlune ânanaudlartok. Tamakkoale pilerpata, ârloritse tækkosarluselo, piulijauviksase kaglilermat. Adsiujomiglo okautivait: Napârtok Faigiliksak napârtullo tamaita tækkunârsigik. Sigilerangata, tukkisitigivasse kaujimalerluselo aujajaraklilermat. Taimâktauk ilipse, makkua tamaita pigiartut tækkogupsigik, Gûdib nâlegauvinga kaglilermat kaujimaniarpasse. Ahamarik okaupapse: Kinguvângukattigêt ukkua nunguniatsangilat, makkua ilûnatik nâmakserkartinnagit. Killaglo nunalo nungujomârpuk okausikkale nungujomângilat. Ilipsele udsertoritse, ômatise okumailerkonagit nerritunermut immertunermullo, nunab pinginik pinasuarnermullônêt, uvlormut taipsomunga opingartaukonase. Nunamêtut tamaita taipsoma tikkitsomârmagit sorlo nigak. Taimâk pivlugo pigâtsainaritse tuksiarluselo kemâjuksauluselo tamakkuninga pijomârtunik ilûnainik Inûblo Erningat sângane nangerluse.

Nagliktakka! Sontage kângertok Adventemik sivorlermik taijauvok, imaipok: Nâlekab tikkininganik uvaptingnut. Taimâktauk Sontage tâmna Kristusemiunut Adventib aipanganik taijauvakpok, imaipok: Nâlekab tikkipsârninganik. Jêsusib tikkininga sivorlek, erniangogame inuktut, tukkekatuinarpok uvaptingnut, erksinata pagrearungnarupta Nâlekamut Jêsusemut, tikkipsâromârpat er-

kartuijomavlune sillaksoarmiunik tamainik. Ilûnata imâk illingalertatôk, ullapitaunata issumaksarsiornermut taimaitomut kuviasungniptingne Jêsuseârsuk inungorsimajok pivlugo.

Sorlolo taipsomane, Jêsuse erniangongmat Betleheme, uvloriak imna nellunaikutaulaurmat inûlilaurninganut, taimâktauk nelliutsomârtome nellunaikutaksakaromârpok, erksinartunigle, Nâlekab tikkipsârninganut, sorlo versine sivorlerne attuarkaujaptingne okautjaugapta.

I. Sivorlermik nellunaikutaksanik taipkuninga tattamnadlartuniglo okautekaromavogut.

Nautsertoraksaptingne piluartomik tattamnadlartut pijomârtut sillaksoarme okautauvut: „Sekkinerlo takkerlo uvloritsallo nellu-„naikutakaromârput; inuillo nunamêtut erk-„sinermut sivôradlaromârput; immarbiksoarlo „malliksuavaksuillo iktulijâromârput. Inuillo „erksinermut uttakkinermullo nukkingerutijo-„mârput, nunamut pijomârtuksat pivlugit, „killaublo pitsartuningit aulataujomârmata.“ Ubvalo, sorlo Matêuse okarmat: „Sekkinerlo „takkerlo kaumajungnaeromârput uvloritsallo „kattagomârput killangmit.“

Nellunaikutalle ukkua pitôtsangilat. Assinginnik unuktunik inungne pijomârtunik attuarsijungnarapta Lukasemelo Matêusemelo, taimâktauk Apostelib Paulusib Johannesiblo aglanginne. Mat. 24, 4 — 14 aglaksimajokarpok imâk: „Jêsusib okautivait: Kama-„titse uivêrijaukonnase. Unuktut tikkitso-

„mârmata attera atterilugo, okarlutik: Kris-
„tuseovunga; unuktullo tammartiniarpait.
„Unnatadlartunik unnatadlartut nippersoa-
„nginniglônêt tussaromârpose; kamatitse erk-
„siniaraselo. Taimailiortokartuksaungmat si-
„vorngagut; sillaksûble naggatiksanga nelliu-
„tingilak sulle. Inôkattigêt inôkattigênut
„assimingnut sorsugomârmata, attanionerlo
„attanionermut assiminut, kângnartoksoar-
„miglo kannimalualungnartomiglo pijokaro-
„mârpok, nunallo sunatuinarne sajukpilugo-
„mârput. Tamadsa kappianartub pigiarnik-
„sanga. Taimaipat kappianartomut pititso-
„mârpâse tokkoluselo. Inôkattigêllo ilûnatik
„ômigidlaromârpâse attera pivlugo. Inuillo
„unuktut ingmingnut sinaungasaromârput,
„illatiglo kigortigællugit, ingmingnullo ômi-
„sutijomârput. Nellautainerluktullo unuktut
„sakkeromârput, unuktut tammartiniarlugit.
„Idluitullinerlo pivalliangmat, unuktut
„naglingningit niglisâromârput. Issuanulle
„sokkosijuitok (okperlune) piulijaujomârpok.
„Okautsillo tussarnertut nâlegauvingmik
„okautaujomârput sillaksoarmê ilûnâne, inô-
„kattigêt ilûnatik nellojungnaerutiksangannut;
„tâva sillaksûb naggatiksanga nelliutijomâr-
„pok.“

Tukkisititauvogut tagva, Sâtanasib pitsartuninga ajornerublo angininga nelliutome kingorlerpâme angnerpaujomârmanik, Gûdib nâlegauvia okpertullo asserortaukovlugit uivêrijaukovlugillo. Pinasuadlaromârput ipkua aksororomârlutiglo, Gûdib nâlegauvia sâlagi-

jomavlugo. Tagva, sorlo Paulusib Tessalonichemiut okautingmagit (II. 2, 3.) „sakkero-„mârpok inuk ajortoliksoak, asserornartub ki-„tornganga, akkerartortoksoak ingminiglo nâ-„legautitsijok tamainut Gûde kivgartorlugo „pijunut, Gûdetullo ingitsartorlune Gûdib ig-„lunganut, Gûdeovlune okartok. Taipsoma „sakkijârninga Sâtanasib pitsartuningânut pi-„vok, sunatuinarnut sæglotujolingnut pitsar-„tunernut, nellunaikutanullo tattamnartulliner-„nullo.“ Tâmnauvok, Antikristusemik taijak; tâpsomane Sâtanase ajornerlo inungorpuk sorlo. Tâmnautsainarpoktauk nergjutsoak imna imarbingmit kakkijok, Tækkotitaunerme Kap. 13 me 17 melo okautauluartok, niakokarlune 7 nik naksukarlunelo 10 nik. Ilâ, nagliktakka, erksinadlartut nelliutsomârtut ipkua kingorlerpât.

Taimâktaugle Gûdib nâlegauvia nelliunerne ipkunane kingorlerpâne pitsartunekaluaromârpok pivalliatsainaromârlunelo. Okautsit tussarnertut sillaksoarme ilûnâne okâlatigijaujomârput. Jûdittauk, uvlome tikillugo inôvaktut ingmigolingavlutik, tâpkua aglât sâleromârninganik okautijumijartauvogut Paulusemut, okarame Rômiunut Kap. 11, 25: „Israêlib kinguvângita illangit mangaitisima-„vut, nellojut sâleromârtut unurningit nâmak-„serkârtinnagit; taimâglo Israêlib kinguvângit „ilûnaita piulijaukovlugit.“

II. Apostele Johanese I. 2, 18 okarpok: „Kitorngârsuit, uvlut naggatât tamadsa nelli-„utilerpok; sorlolo tussaumagapse Antikristu-

„semik, tikkitsomârtomik mânalo tamadsa „Antikristusit unulerput; tamattomangat kau„jimavogut, uvlut naggatât nelliutilermat.“

Johanneselo taimâk okalerêrmat, uvagut inôjogut Jârit 1800 it tâpsoma kingorngane, mallugosuluarungnarpogut, uvlut naggatât kannidlarmat. Nâmaktomiglo nelliunerub nellunaikutangit kamagiguptigik, nagvârungnarpogut taimaidlarmat. Nellunaikutat ipkua, sivorngane taijapta nellautsininganik tækkojungnarapta:

Unnatadlartunik, unnatadlartut nippersoanginniglônêt tussarkattarpakpogut; tussarkattalaukpogut Jârine kângertune Amerikamit Europamillo nunaksoarnillo sunatuinarnit. Assianiktauk angiluartomik kamajariakarpogut: Unuktut Kristusemiunik taijaujôgalloat kangusutsangilat nellojutitun illingajomavlutik. Sivôranatik Gûde piluartomik Jêsuse Kristuse allarpât akkerartorlugolo; nangminerlo okpertunik taijaujomatsannatik, okpertut ômigidlarpait ômamut ilûnânut unangmivlugillo, pijungnarunik. Nâlekablo okausingit: „Nellautainerluktullo unuktut sakkeromârput, unuktut tammartiniarlugit“ — ukkua nellautsidlarputtauk uvluptingne. Kappianamêk! Okpertunik taijaujomadlartut akkornganne, okpertônasugijut akkorngane ajokertuijokarpok angajokaujunik, siamartitsijunik aglamikut okâlanermikullônêt ajokertutsinik tammarnadlartunik inungne. Piluartomik Jêsusib Kristusib Gûdioninga missiutigivât, aksârlugillo taimâk inuit okâlavigijatik Jêsu-

sib piuliklerninganik ajortunit mannigortaunermiglo.

Taimâktaugle okpertut nellagôrtut uvluptingne pinasuadlarput, Nâlegatik kivgartorluaromavlugo sunatuinartigut nelliutomit kângertomit. Okautsit Jêsusib ânianginnik pivluta tukkisinartomik kiblingnartomiglo unurnersanut okâlatauvut. Nunaksoarmut ilûnânut aularput Gûdib kivgangit, nellojokarungnaerkovlugo tussalaungitunik Jêsusib attinganik tussarominartomik. Unuktut, akluitut kissimiungitut, aklujulletauk uigarnertut ipsotunak Gûdib iklervingata senniane kattimaviksoarme Tempeleme, naglingnermut Jêsusemik perkutimingnit mannijivut kunutuilutik illangutilutiglo, Nâlekab nâlegauvia pivalliatitaujungnarkovlugo, ajokertuijut ipkua tillijaujungnarkovlugit, aglaillo hailigit, aglaillo assingit ajungitut sunatuinait nênertaujungnarkovlugit siamartitaujungnarkovlugillo. Taimâk nelliuniptingne kaumanek târnerlo aviutiluarpuk sivornganemit.

III. Nagliktakka! Uvagut nuname tamattomane angijome Labradoreme akkutudlarluta ikkitôdlarlutalo inôjogut nellunaikutanik taimaitunik tussatuinarnersaulaukpogut mâna tikkillugo ôksiniptingnit tâpkuninga. Nâlekab taimâk nikkagilaurmattigut annajagilutalo, tikkitaukolaungimattigullo erksinartunut ipkununga, kujalijutigijaksarivavut angijomik. Tamannale nippungajutigijaksaringilavut uigasuktitut ipkutitunak sillaitutitut. Taimai-

mat Nâlekab kaiblaininganik nautsertoraksapta versingine malliktune kammatsiarta!

„Killaglo nunalo nungujomârpuk okausikkale nungujomângilat.“ Tækkolungikuvillônêt, nagliktara, erksinartut okautigilerêrtapta nelianiglônêt; okpituinarit Gûdib okausinginik. Gûde inôngimat sæglojok ; okausingit nellautsijomârput nellâgut. Tækkosaruvit sekkinermik tallermiglo uvloritsaniglo kaumailauktunik itsaksoarmit, tagva issumajungnangikasakpotit, ukkua tamaita nungujomârmata. Taimâktauk, tækkosaruvit kakkanik ovanêtunik kairtuniglo, aulajuerkôrput nungusuerkôrlutiglo. Nâlekable okausingita tâpkua nungujomârningit okautigivait; taimâktauk Petruse II. 3, 10 okarpok: „Killait nungujomârput serkorpaluk„sâlungmut pingortitalle ônartovaksoarmut „aumajomârput; nunalo perkutingillo ikkoa„lanermut nungutaujomârput.“ „Okausikkale nungujomângilat.“ Tamanna pivlugo piulijaujomaguvit asseroromanaglo issokangitomut, tagva Gûdib okausingit ômanartut ômamiutarikit, puailavingmit tamattomangat Gûdib nâpkiningninga kalluleruk, okausingit tættigikit nâleklugillo inôtseme tokkomelo. Ilâ inôjotit, Nâlekab tikkitsomârninga issumagileruk. Idluartotut illingajomârkêt, Nâlekab uvloksanga nelliutsomârpat sorlo tigliktotut unuaksiortotut?

Nâlegak okarpok v. 34 me: „Ilipsele „udsertoritse, ômatise okumailerkonagit nerri„tunermut immertunermullo, nunab pinginnik

„pinasuarnermullônêt, uvlormut taipsomunga „opingartaukonase. Nunamêtut tamaita taip-„soma tikkitsomârmagit sorlo nigak. Tai-„mâk pivlugo pigâtsainaritse tuksiarluselo „kemâjuksaukovluse tamakkuninga pijomâr-„tunik ilûnainik, Inûblo Erningat sângane „nangerluse.“

Okarniarnak terlidlarlutit: Nellovunga uvloksoarmut kingorlerpâmut tikkitaujomâr-mangârma? Ilingnut tokkoviksavît uvlunga itsomârpok uvloksoatut kingorlerpatut sil-laksoarmiunut tamainut. Ajornerne avitso-mâruvit mângat, uvloksoarme pijomârtome erkartuivingme erkartortaujomârpotit ajornitit pivlugit. Tussatuinarit, Nâlekab kanok in-nertermatit pitsiadlarlune terlingnek pivlugo. Mat. 24, 37. „Sorlo Noa inôtillugo ilaur-„mat, taimâktauk itsomârivok Inûb Erningat „tikkiviksanga. Sôrlo uvlune taipkonane „ullitornivaksûb sivorngagut ilaurmat: nerri-„vut, immilarmiglo, nullianiktullo, uiniktullo, „uvlok tâmna tikkillugo, Noab ittervia umi-„aksoarmut; kamangilâllo, ullitornivaksoak „tikkerkârtinnago tamaita nungudlugit, tai-„maitsomârpoktauk Inûb Erningat tikkivik-„sanga.“ Tagva sorlo ômajut nikkamut angujaungmata, taimâk inuit ipkuatauk opi-ngartaujomârput. „Okâlerpata: terlituinari-„akarpok sivôranartokangilak; asserornartub „tâva tagvainak tikkidlaromârpait sôrlo âni-„anartub arnak ernisuktok tikkidlarmago; „kemâjungnangerlutik.“ 1 Tess. 3, 5. Tai-mâk pivlugo pigârta tuksiatsainarlutalo, tai-

maitunut illaukonata. Kaujimavogut, Nâlekab okautingmattigut: „Ittervik nerrotôvok „apkosinerlo sillikpok âniatitsivingmut sang-„mijok, unuktoksuillo tamanna attorpât.“ Mat. 7, 13. Illagêktut akkornganne aglât apkosinerme tamattumane silliktome arvertarungnarpogut. Tagvanetauk issumavut nunab pinginnut illakemajungnarput, opingartaujungnadlarlutalo.

Kanoktôrle issumavut ômativullo tamât killangmêtsainarlît sorlo, piulijiksavut issumagilugo Nâlegavullo uttakkitsainarlugo. Pilloridlarpok kivgak tâmna pigârtok, attaningata tikkikpago! Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 817, 3.

50.

Inûlerviane.

No. 38.

Tuksiarnek: Nertortaulerit, Gûde kotsingnermêtotit, uvlorme tamattomane kuvianartome, akkartilaurangne ernetuat erdligijat! kujagijaulerit, ômativît nâpkigosuktub kemmagungnalaungimatigut kappiasungniptingne. Igvillo Jêsuse Kristuse, Gûdib erninga kujagidlartaulerit, ivlerilaunginangne killaub ânanaunersoanga, nachoginatalo uvagut ajornermut kattaksimajogut sujuksimajogullo, piulijomavluta inônernut ivsornaitomut Gûdib idluarijanganut, tokkonernullo! Igvillo Gûd

Anernek ajunginek, nakoridlartaulerit, pinasuatsainaravit soraernak merngortornaglo, ômativut unangmilugit innerterlugillo kaumaksarlugillo, piulijiksarserkovluta Jêsusemik inungorsimajomik pivluta. Kujanak, kujanak ilingnut, Gûde pingasolijotit! Uvlok tamanna sillaksoarmiunut tamainut kuvianartilauruk, uvaptingnut piluartomik. Ilûnaita akkunaptingne ajornerub târninganêtut sulle kaumanernut tessiorkit, ilûnata kuviasukluta nipplerungnarkovluta: Ilâ pivlunga uvlome piuliklerte Nâlegak Kristuse erniangovok! Amen.

Attuarsilerit unipkautsinik Jêsusib inûlervianik Luk. 2, 1 — 17.

„Gûdib ômatingata nâpkiningninganut nuijub „kotsingnermit nellipsarpâtigut; sakkeromav-„lune taipkununga taktomêtunut, tokkublo „tachaliningan êtunut, ittikkavullo torârtillugit „apkomut ullapirsartauvionartomut.“ (Luk. 1, 78.) Nuijok tâmna, nagliktakka, uvlome sakkerpok. Jesaiasib nellautaininga 9, 6 mânna nellautsivok: „Nutarârsuk erniangovok „uvaptingnut, ernek tunnijauvok uvapting-„nut, tâpsoma nâlegauvinga tuinganêpok; „attekarporlo: tattamnadlartomik, illisimajo-

„tôjomik, pitsartujomik, sâlakartomik, Atâta-„mik issokangitomik, ullapirsaijomik.“

Tagva ilâ uvlok tâmna uvloksiorutigijavut uvlôvok kuvianadlartoksoak. Ilûnâne nunaksoarme okpertut tausendeokattartut kittiksaungitut uvlome Jêsuse erniangomajok pivluta kuviasuklutik nutâmik illaliorpât, kittiksaungitut angijut mikkijullo, inumarît sorrutsillo serrijutigidlarpat, ilûnâne uvlome imgerutit nertordlerutiksat tussartauvut Gûdib nertornautânut, unuktut ômatingit angmarput, nerriugidlartatik itterkovlugo uvagut malliktailijungnarkitâ? Aukak, nagliktakka! taimailinganiarata! Ubvalo igvit, akkunit Nâlekab nippinganik nacholauktotit, kenuêrsârninganik ôktutsainalauktotit, uvlometauk allaromaviûk nutarârsuk Gûdiojok nerchevingmêtôk? Illanâkardlune kungarlunelo tækkunârpâtit — sulle akkerartorungnarkiûk tâpsuma nippinga, kennuningalo: „Illaliulaungatôk ômatingnut?“ Tagva, nagliktara, igvit kissivît ajornivît sujungninginne, kuviasungnekanginerne ômativîllo sittijôningane nokkatsainaromavêt? Taimainak! kait! uvlome sulle kuviasugungnarpotit ômatit sâlagijaukpat nutarârsungmut ômunga.

Unnuak taimna Jêsusib inulervia pijariakôrtuluadlarpok ilâ unnuanit tamainit. Tâktoksôgalloarame, unnuak taimna kaumainersaudlarpok sekkinernit tamainit Unnuarme taipsumane issokangitub kaumajub tikkingmatigut, tâpsumungalo ajonernub târninga pêrtaumavok. Pitakalaungipat unnuarmik taip-

sominga, uvagut ilûnata, nunaksoarmiut ilûnatik aglât pilorigungnanginajarput, Gûdelo taijaujungnatsanginajarpok naglingnermik. Unnuarmullo taipsomunga okâlaviovogut tukkisinartomik, Gûde naglingniongmat. Tâpsoma nellautsitingmago kajusimanine itsaksoarmit inuit kattaksimajut pivlugit.

Lukasib unipkauserijangit Jêsusib inûlerninganik ânanaudlartut ilâ! Tukkisinartôgalloat sorrutsinut aglât; nautsertortaujungnarivulle inumaringnuttauk tamât nutâmik saimarsautiksanginnut. Achâne nagvâlaungitaptingnik tamakkunane uvlome nagvârungnarpogut; ama Jâreme kaijome assinginnik manigorutiksanik ômariktitautiksaniglo nagvârungaromârpogut, Gûdib Anerninganut aulatitaujomatuinarupta.

Uvlome nautsertoraksapta illainanginnik kemmergonialerta! Tækkosarlavut sivorlermik Engelit, aipanganiglo mianersijut tâpkualo tukkisilauktangit! Taimailiortillutale, kanoktôk ômativut Nâlekab kaumasingata kaumartiligit, sorlo taipsomane mianersijut kaumartilaurmagit.

I. Engelit hailigit pigiarnermit sulijaksakarput kuvianadlartunik. Gûde sillaksoarmik pingortitsitillugo, nertulerêrpât ingergainak. Tâpsoma sângane nangerput; perkojangit, nulloriarningit ijimingningningillo aglât kamagitsiarlugit nâleklugillo tamaungarlutik tagvungarlutiglo pijôngovut. Kivgartorningalle Gûdemik kivgartorniovok inungnik piluartomik; sorlo Ebr. 1, 14 attuarsigapta:

„Ilûnatik anerniovut kivgartortuksauvlutik;
„tillijaumajut kivgartorkojauvlutik piulijau-
„nermik kingormgujijomârtut pivlugit.“ Kiksadlalaukpulle, tækkonâramik inuit kattaksimajut illinganinginnik kappianadlartunik. Akkunit neriulaukput tâpkua piulijauningannik. Tagva kuviasokattaudlarput, Gûdib kajusimaninga inuit piulijauningat pivlugo mâna sakkijârtuksaungmat. Nellonartoksoak imna tukkisimariklugo ajoralloarput sorlo Pêtruse I. 1, 12. okarmat: „tamanna Engelittauk tukkisijomavlugo kajungilârivut.“ Ajorput, Nâlegak Engelingorlungimat, inungorlunele, sorlo Ebr. 1, 5 attuarsigapta: „Engelit nelianut okarsimangilak: ernerivagit, uvlome erniarivagit.“ Taimaigalloarmat, Engelit kunnulutik siblutsangilat, kuviasokattaulerpulle inuit piulijaujuksauningit pivlugit, kuviasungnermut ivsornaimariktomut, inûit neliatalônêt ajortanganut. Tagva tuavidlune Engele Gabriele akkarpok, ajokertuijok Zachariase nellautaivigilugo ernekalârninganik; kuviasuklunelo akkapsârpok tâmnatsainak uigasungmut Marîamut, tâmna okautigivlugo ernilârninganik Jêsuse Kristusemik, sillaksoarmiut piulijingannik. Mânnalo unuarme tâmna erniangotuarmat, tagvainak ama killangmiogasaksuit nuname sakkerput serrilutik niplertut: „Gûde kotsing-
„nermêtok nakoridlartaule, ullapirsautekarle
„nuname, inungnelo kuvianartokarle!“

Kanorlê? taimâk niplerungnarkât? ullapirsautekarkâ nellâgut nunamê? aivaneka-

lungilâk sulle inuit akkornganne, ajornekangilâk ullapitaunermiglo inuit ômatinginne? Ilâ, uvagut pijomârtome kissiane ullapirsautemaringmik neriugungnarpogut; taipsomane inuit piulijauningat pigiatuinarpok. Engelille tamanna pijarêrsimajok sorlo tautukpât anernermikut. Tamanna pivlugo kuviasukput nertordlerlutiglo Gûdemik.

Killangmiullo ipkua, nangminek piulijaulungitut — pijariakanginamik — Jêsusib inûlerviane taimâk nertordlerutiksanik imgilaurmata, uvagut inôjogut, Jêsusib piuliklerninganut pijaujogut, taimailiortuksaungilagût? uvagut uvlome piluardluta Gûde nertoraksaringilavût Jêsuse inungorutigijivut pivlugô? kujalimut ômatiptingnik tunitsivigijaksaringilavût? — Tagva ilâ Engelit ivsornaitut uvlome nutâmik uvaptingnik kuviasutekarajarput, piluartomik nelivut mânna tikillugo nippungalauktok sâlerpat, nutarak nerchevingmêtok aivigijomavlugo: „Ajortul-„lijok kakkialerangat, Gûdib Engelingita ku-„viasutigingmatsuk.“ Luk. 15, 10.

II. Mânnale mianersijut tækkonârlavut!

Attanerlônêt Herôdese Jerusaleme, ajokertuijersoarlônêt, aglangnik illisimajullônêt kaujititaulaungilat Messîasib inûlerninganik. Taimâktauk Betleheme, Jesuseârsûb kannitangane sinnikpallaivut angajokaujut sunatuinait, kaujititaulungitut tattamnadlartomik mânna pilerêrtomik. Tattamnadlarmêk! mianersijut aklujut, nachogijaujut inungnut,

Engelinut tikkitauvut. Sunale pivlugo Gûde taimâk perkojivâ? Ipkua angajokaujut ilûnatik ômatingit parngnaisimatsangilat; nunab tamattoma perkutingit allianarningillo ivlerinersarigamigit inôtsemit Gûdeme. Mianersijut ukkua illauvut tâpkununga neriuktunut Israêlib manigortaujutiksanganik, piulijauniksanganiglo, Marîatut Simeonetullo Hannatullo. Tamanna pivlugo Gûdib ânanaunersoangata tâpkua sakkervigijungnarpait. Taimâktauk mânna uvloksiorviptingne ômatit killanârtut kissimik aitortaujungnarput. Omatekaruvit pijomangitomik anârtortomiglônêt, minnitaujotun-ituksauvotit uvlome. —

Mianersijut, Engelit okausingit tussarkaugamik, kollarlungilat okperlutigle, piuliklerte nellâgut erniangongmat pivlugit; nâleklutiglo opakoitsannatik siglotutsannatiglo saukat kemmaklugit tuavi aivut Jêsusemut. Ilâ igsagaksaridlarpavut. Uvlome okautjauvogut: „Ilipse pivluse piuliklerte erniangomavok; kaititse tamapse!“ Tagva tarnîk! okpilerit! opanasârnak! Uvlome innatauvotit, uvlome kailerit! Issumakarnak, kingornganetauk ajornalângimat. Sakkervioguvit Gûdemut saimanartomik taimâk angitigijomik, sulle ajornernêtsainaromavêt? Tamaita, tamaita kemmaklugit atautsemik pijarialiksôjomik pinasuarit, Jêsuse nennijomavlugo.

Ama tamattominga kamalerta! Mianersijut assianik okautjaugalloaramik nagvâralloarlutiglo neriugilauktamingnit Messiase piulik-

lerte pivlugo, illakematsangilat illumikut. Appersorungnalauralloarput: „Nutarârsuk una aklujok, tâmnaujungnarkâ Messiase„ attanivut neriugijavût? attanertut tautokangimat.“ Taimâgle issumatsangilat allarnagolo piuliklerte nagvârtatik. — Inuittauk akkulaitomik, Jêsusemut ailauramik, assianik neriulauktamingnit nennisivut. Neriukput inôsekarungnarlutik ômatimik ikliguningit malliklugit, Jêsusemik ikajortekatuinarlutik inôtsib tamattoma kappianarningine. Jêsusemêlerunigle, tagva mallugosulerput, assianimarik perkojaugamik. Uvingub ikliguningit, sillaksûblo allianarningit, inutokablo illusingit — Jêsuselo atautsekut ômatinginne innekarungnatsangilat. Kuviasungnek Nâlekame ômatinginêtuksaukpat tagva sujungaititaksaumarikput ajornerub ipinginit, tagva inutokak kuviasugungnangimarikpok ilâ!

Taimaitunik adsigêktuniglônêt tukkisileruvit, nagliktara, uttituinarnak! issumaksarsiorit, neliak annerijaksaumangât? Ovane inôsek Jêsuseme kuvianadlartok, inutokaptale mamaigijanga. Tagvanele inôsek Jêsuse pinago, inutokapta nâmagijanga, kuvianartôjârtôgalloak, kappianadlartorle nellâgut! Neliak anneriviûk?

Nâlekab kuviasungnermik kissianik ivsornaitomik pilitsomavâtigut. Mânnalo, Stundeme mattomane naitome kissianeungitok, tamâlle uvlunit tamakkonangat illagijaksariva-

vut Engelit okausingit kuvianadlartut: „Pivluse piuliklerte erniangovok!“ Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 55.

51.

Sontageme Jârib kingorlerpângane.

No. 498.

Tuksiarnek: Nâlegak Jêsuse piulijivut! Ilingnit kissiane piloringnermik neriukpogut. Piulilaukpaptigut! pijomangilatillo tarnit akkitudlartomik pissiari-

lauktatit asserorninginnik assiojomârninginniglo. Nâpkigitiguttôk ilûnata! amuartigut ilûnata ilingnut saimanermiglo tunitsivigitigut, ilingnêtsainarungnarkovluta sokkosijuitomik, arvertarnivut mâne nuname nâmakserkârtinnago. Amen.

2 Kor. 11, 3.

Sivôravungale, sorlo kuglugiab pingitsertorlune Eva uivêridlalaungmago, taimâktauk issumase asserorniarasugællugit issumalingasuernermit Kristusemêtomit.

Jârib illuitub Sontagingita kingorlerpânganne nangminek attunit kiglisiniartuksaugalloarpogut, kanok okâlavionivut tussarnivullo inôtsib okausinginnik uvaptingne sulilaungmangâta, perkutaumangâpta tâpsomunga, pissiarilauktiptingnut aungminut, kunnugimangâptigolônêt sulle; ubvalo uvaptingnik uivêrimangâpta nangianarnerpâmik, perkutaunasugiluta Jêsusemut, kanningitomêtilluta tâpsomangat?

Kappiasukluta ajulernivut pivlugo Jêsuse tikkilauruptigo, nâpkigijaunermiglo ullapirsaumiglo nagvâlaurupta ijîkita sângangne, mannigorutiksakaralloarpogut; piulijaumanivullo kuviagilugolo kujalijutigijungnarpavut. Ajornivut issumagijungnaertaumavut; idluarnek Gûdib sângane nâmagijaujok pilitaumavok uvaptingnut; attivut aglaksimavut kil-

langme, nertornautekarpogullo piloringnermik, Gûdib tunijomârtanganik.

Sullele nangianartomêpogut, nagliktakka! Okpertunut Jêsuse okalaukpok: „Pigâritse „tuksiarluselo ôktorluktaunermut kattako„nase! — Pigijarnik sapkutsitaililutit pît, „niakotiksarnik tigusijokarkonago.“ Okpertut nangianartomêninginnik Apostelit kaujimatsialauramik, kaiblarpait: „Nangerasugijok, ud„sertudlarle pâlakonago! — Sillatuniaritse „udsertorluselo; akkerartortise Sâtanase arver„tarmat Loevetut nipliajoksoatut êjaksarsior„lune nelianik. Tâmna okpernermut akke„rartorsiuk sôngoluse!“

Kaiblainerit tamakkoa tamaita, assingitalo unuktut, kaujitipâtigut nunamêniptingne tamât nangianartomêtsainarapta, sillatujomiglo pinajangilagut, nangianartok tâmna mikkijônasugiguptigo; issumakaruptalo, torautiksavut sunamut sokkosertitaujungnangermat. Kappiasungnermêtsainarkojaunginivogut, kanok arvertarnivut sillaksûb nangianarningitigut nâniarmangâptigo. Okpertuksauvogut, Jêsusib aggangit issangasimangmata, pitsartunekarmallo tâmna pijomalarmelo sapputiluta okpernerme issumalingasuertome, nutaraktut sâvigimaguptigo. Sâlakarnivut pivlugo nertordlerutinik attorkattaujungnangigalloarpogut sulle, Jêsusemulle tuksiarkojauvogut: Oktortaulungnermut pitinnata; piulitigulle ajortomit! Tuksiarnivullo tâpkoa tussartaukpata, piulijaunivut, piloringnivut kollarnatsangilak.

Kuglugiab Sâtanasib Evamik uivêriklilauktub niakoa tullerartaumajôgalloak; erkartortaujarêngilarle sulle. Aglait hailigit kaujitipâtigut, pitsartunekadlarmat sulle. Paulusib taivâ „sillaksûb tamattoma Gûdinganik," tullerartinga sakkijârêrkâralloartillugo; okarporlo piniarvekarmat okpinginerub kitornganginne. Sulle sulle tarne atausek kingumavâ, Jêsusemut kemâjok, ajugaringitaminiglo piniarpok aksârnigaringmilugo, pigijomangmilugo. Kitorngaulerêrtut kaumajomut nangianartomêputtauk aglât aksârnigaulermilutik Jêsusemit. Tamanna pivlugo Paulusib kaiblaininga Korintemiunutuinaungitok illingavok, okpertut tamaita anersaumijutigivait: „Sivôravu„nga, sorlo kuglugiab Eva uivêridla„laungmago, taimâktauk issumase „asserorniarasugællugit issumali„ngasuernermit Kristusemêtomit."

Okautsit ukkua malliklugit Sâtanasib okpertut ipperaitinasuarkârpait issumalingasuernermik Kristusemêtomik; kaujimagalloarame issumalingasuertunik sâlakarungnanginame.

Issumalingasuernerle, issumalingasuernek Kristuseme, aglangne hailigine taijaukattartok, — sunauvâ? Piulijipta nangminek kaujitipâtigut okarame: „Ije timib kaumanerivâ. „Ijît idluarune, issumalingasuerune, „timît ilûnâne kaumaniarivok. Ijît nella„ngaikune, timît ilûnâne târniarpok. Kau-

„majorle illungnêtok târniokpat, tâksoak ing-
„minik kanok angitigivâ?“ Mat. 6, 22. 23.

Issumalingasuerpok ijivut, atausênak kemmergoguptigo. Sunatuinarnik atautsekut kemmergojomajok sunamiglônêt nâmaktomik tautungilak. Takpêtok tautungimarikpok. Nellangaitok ubvalo issumalingasuingitok tamainik nâmangitomik kiglormullônêt tautukpok. Tamanna pivlugo kuglugiab pingitsertortub, tagva Sâtanasib, taimaitut ikdlugimarikpait. Okpertub ijinga kemmergojaksakarpok atautsemik — atausênarmik! Apostelib Ebrêerit kaiblarpait: „Jêsuse tækkonâr-
„lavut okpernipta pigiartitinga nâmaksiti-
„tingalo!“ Tagga — issumalingasuernermêkupta Kristusemêtome, tagva ômatipta ungagijatuarivâ. Illitarivalliajomavlugo illisimanerijomavavut, nagligigaptigo, kuviasutigivavut. Tâpsominga pekarnivut akluinerivavut. Tâpsominga kivgartornivut nertornautigivavut. Tâpsomunga kuviagijaunivut pinasuarutigivavut. Perkutaunivut tâpsomunga timekut tarnekullo mannigorutituarivavut inôtseme tokkonermelo. Arvertarniptingnelo inôtsekut mattomûna illagitsainarasuarpavut. Tâmna ômatipta kennerpât assianiungitorlo. Assafe illagilugo nelâgut okarungnarasuarpogut: „Nâlegak! pituarigupkit killaglo nu-
„nalo kujannarutigivâkka. Timigalo tarni-
„galo perleralloarpanik, igvit Gûde ômati-
„ma manigorutigitsainarpâtit piksakautigi-
„lutillo.“

Kanok, nagliktakka, Sâtanasib tarne taimâk illingajok piniarvigijungnarkaûk? Johannese aglakpok: „Gûdemit erniangojok „tâmna udsertorpok, Ajortublo aktornia„ngilâ.“ 1 Joh. 5, 18. Issumavulle nûtsungnarpagit issumalingasuernermit Kristusemêtomit, sâlagijarêlaukpâtigut. Issumalingasuernermit Kristusemêtomit nûtaujungnaralloarpogut, sorlo kuglugiab Eva uivêringmago. Evab Gûdib perkojanga pigilaukpâ; kemmergojatuarilauruniuk, issumatuinalaurune Gûde okalaungmat: „nerrijuksaungilatit“ — sapputijaunajalaukpok, ajortublo aktorajalaungilâ. Ajortuble Sâtanasib pingitsertorninganut ijinga nellangaititaulaukpok, uivêrijauvok! kuglugiab sâlagilaukpâ.

Tækkolauritse nagliktakka! taimâk illingaviksauvok, ije issumalingasuengipat. Tagva Jêsuse missiarutigijauluatsiarajangitôgalloak. Aglât sillaksûb perkutingit ilûnaita pigilerajarlugit, okaromajokarajangilak unuktunik: „Jêsuse pijomangilara — kissiane — attorkassiutilugillo allianartut nunamut illingajut, sillaksoarmiunullo pitônasugijaujut — kissiane — ipperarnago piojorinek ajornerlo ilûnât.“ Taimâk maggogusertut angijomiglônêt mikkijôjârtomiglônêt, angijomik nangianartomêput kuglugiab pingitsertorninganut uivêrijaulutik Evatullo assiotitaulutik piloringnermik.

Taimaimat, nagliktakka, uvlome Jârib Sontagingita kingorlerpânganne Jêsusib kaiblaininga: „Pigâritse tuksiarluselo!“ nutâmik

ômamiutarilavut! Terlingnek nâmalungilak taimâk pinasuartaujomut! Pigârtorle tuksiartorlo kappiasugiakanginivok! illuptingnêtok anginersauvok sillaksoarmit, anginersauvok kappianartovingmêtomit. Tâpsomalo tarnit assiojijomangilait akkekalauktut aunganik. Kappiasulerupta tikkinajanginivut pivlugo, okausinga erkaumalavut: „Saugakotima nip„piga tussarpât, illitarivakkalo, mallikpâ„ngalo. Inôtsemiglo nungusuitomik tunnitsi„vigivakka, asserorniatsangilallo, arktaijokar„niatsangilarlo tâpkoninga aggamnit.“ Pigârluta tuksiarupta, ârlorlutalo Jêsusemut, sivôrajariakangilagut, tarnivulle tikkiutijungnarniarpavut pilloringnartovingmut Jêsusib najugânut. Tagvane tuksiariakarungnaeromârpogut: ôktortaulungnermut pitinnata, piulitigulle ajortomit! kujalinivulle piulijaumanivut pivlugo soraeromângilak issokangitomut. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 853.

Nertordlerutiksat

Gudib okausingita

okalatigijauningit pivlugit

Jarit 100it navlugit

nunaptingne Labradoreme.

Mel. 90.

Lit. Omamut kannermullo Gûd
Nertorlavut tamapta!
Ullapirsaumik takpângat
Kennuvogut ômangat.

Ill. Ullapirsaijotit Jêsus,
Uvlome saimalauktigut!

Kôr. Tapsoma upkuaksoangit kujalinermut ittervigissigik, tâpsoma iglorusinginut itteritse nakorsarnermut; opigissiuk, attinga nertorlugolo. Nâlegak illanâkarmat, miksekârningalo soraijuitôngmat.

Mel. 230.

Ill. Nippangerluta uvlome
Sângne Nalegak sapperpogut,
Angidlarmat nâpkiningnit!
Jârit hunderdit nâvlugit,
Pairiluta tessiorpaptigut,
Kujalinermik pilaurit!
Kânnermut ômamut,
Kujagivaptigit
Saimaijotit!
Issuanit
Issuanut
Illagêt aglissitikit!

Mel. 107.

Ovanemiut sivorlivut
Târme innôlaukput ilâ!
Kivgartorlugolo ajornek
Jêsus illitaringilât;
Nerriungnekatsennatiglo
Innôtsemik nâksaungitomik.

Erkarsautinik aulatsijub
Kivgane kajungertipait
Ikkajoriartorkovlugit,
Mâne kellaksimajunik.
Ullapirsaumik okâlajut
Illapsumut mâne niuvut.

Mel. 164.

Sâtanasib kassêdlartub
Agviarungnangilait.
Sâlakartub tâpsominga
Kivgane sullitipait,
Aungat pitsartujub
Sâlagilaurivait
Omatit sittinerpâttauk
Torârtilugit Jêsumut.

Mel. 520.

Uvlome sullẹ
Saimauserpâtigut.
Okâlaviovogut
Gûb okausinginik.
Kakkialertullo
Nâpkigivait sulle.
Komunionemelo
Tussugidlartine
Nekoksitidlarpait piminut
Tarningit nâmaksitilugit.
Sôngmiglo
Tamapta
Pitsiarvigivâtigut,
Kujagidlarlavut!

Mel. 141.

Lit. Illagêt tamapse
Jêsub aunganut,
Kipliktaumavise
Takkuksaujomik?
Ill. Kangusudlarpogut
Sângne Nâlegak!
Kiksartipâtigut
Sunaunginipta.

Mel. 14.

Ang. Uvaptingne nagvârpotit
Ajorneênarnik;
Illag. Sângne kigligiksarpogut:
Pitlaraksauvogut.

Arn. Illingnullo innôngitut
Sulle unudlartut.
Illag. Sângne tagva okarpogut:
Pitlaraksauvogut.

Mel. 185.

Ajornivut unuktovaksôvut
Ilâ kittiksaungilat.
Nâpkiningnît angiluarporle
Pitlaraksauniptingnit.
Tamapta perkutigijomavluta
Pinasuarpotit merngortornak.

Tammartut kennerpattit
Tamainik pijomamut.

Mel. 69.

Illagêt sângne
Pinarnarsitikit.
Illûnata
Nertornautiksarnik
Sakkertit—sitsainarkovluta.

Avane ânelo
Mallungnartittigut
Tussugapta
Ingergarkattinik
Illingnut
Torârkattiksaptingnik.

Kôr. Kuve! okpertut Gude tettigidlarpat Zioneme! Tungavivullo aulangilak! Immak iktullijarle, kakkat imiglît nunallo nippaglît ingnepallârsuktut; Gûdemêtut sajungilat. Kairtotut immarbingme, tettiksavut-ipok, ingiolît kârvigivât aulangilak.

Mel. 161.

Illag. Pijomârtometauk Jêsus
Illagitsainartigut!
Ullapirsarkit ômatit,

Innigikit igluvut.
Uvagullo
Illûnata
Angervigidlarpaptigit,
Kissivit ungagilutit.

Mel. 249.

Kemmangniarata,
Jêsus annerijivut,
Sapkungilauktigut
Aggangnit! Tamapta ilâ,
Sokkosijuitittigut
Tokko tikkilugo. — Illikulle
Sâlakarkovluta!